Michel Houellebecq
Posibilitatea unei insule

Pentru Antonio Munoz Ballesta şi soţia sa, Nico, fără a căror prietenie şi generozitate scrierea acestei cărţi nu ar fi fost posibilă.

Fiţi bine veniţi în viaţa veşnică, prieteni.

Această carte îşi datorează apariţia unei ziariste germane, Harriet Wolff, pe care-am întâlnit-o la Berlin acum câţiva ani. Înainte de a-mi pune întrebările, Harriet a ţinut să-mi povestească o mică parabolă. După părerea ei, această parabolă ilustrează condiţia de scriitor, care e şi a mea.

Sunt într-o cabină telefonică, după sfârşitul lumii. Pot da oricâte telefoane vreau, nu există vreo limită. Nu se ştie dacă au supravieţuit şi alţi oameni, nici dacă apelurile mele sunt altceva decât monologul unui nevropat. Uneori, cineva ridică receptorul, apoi închide imediat, parcă mi-ar trânti telefonul în nas; alteori întârzie să închidă, ca şi cum m-ar asculta cu o curiozitate vinovată. Nu există nici zi şi nici noapte; situaţia nu poate avea un sfârşit.

Fii bine venită în viaţa veşnică, Harriet.

Cine, dintre voi, merită viaţa veşnică?

Încarnarea mea actuală se degradează, nu cred că va mai rezista mult timp. Ştiu că în viitoarea încarnare îmi voi regăsi prietenul, căţelul Fox

Bucuria de a avea în preajmă un câine ţine de faptul că e posibil să-l faci fericit cere lucruri atât de simple, are un ego atât de limitat Poate că într-o epocă anterioară femeile au fost într-o situaţie comparabilă — apropiată de cea a unui animal de companie. Există, se pare, o formă de fericire casnică legată de activitatea în comun, pe care nu o mai putem înţelege, există, se pare, plăcerea de a forma un organism funcţional, adaptat, menit să îndeplinească un şir discret de sarcini - iar aceste sarcini, repetându-se, formau succesiunea discretă a zilelor Toate acestea, inclusiv şirul de sarcini, au dispărut, noi nu mai avem un obiectiv care să poată fi precizat, nu putem cunoaşte bucuriile fiinţei umane, dar nici nefericirile ei nu ne pot hărţui. Nopţile noastre nu se mai înfioară de spaime, nici de extaze, totuşi trăim, traversăm viaţa, fără bucurie şi fără mister, şi timpul ni se pare scurt

Prima oară am întâlnit-o pe Marie22 pe un server spaniol de duzină; timpii de răspuns erau îngrozitor de lungi.

Oboseala provocată

De bătrânul olandez mort

Nu e un lucru care să se manifeste
Cu mult înainte de întoarcerea stăpânului

La adresa indicată, am avut imaginea sexului ei - sacadată, pixelizată, dar straniu de reală. Era o fiinţă vie, o moartă sau o intermediară? O intermediară, mai curând; dar despre asta orice discuţie era exclusă.

Femeile dau un sentiment de eternitate, cu sexul lor conectat la mistere - ca un tunel ce duce la esenţa lumii, când nu e, de fapt, decât o gaură de plodit căzută în desuetudine. Dacă femeile pot da acest sentiment, cu-atât mai bine pentru ele; cuvântul meu e plin de compasiune.

Graţia neclintită
Atât de apăsătoare
Ce izvorăşte din trecerea civilizaţiilor
Nu are moartea drept corolar.

Ar fi trebuit să încetez. Să încetez jocul, intermedierea, contactul; dar era prea târziu.

Prima secvenţă era luată de pe o înălţime. Folii uriaşe de plastic cenuşiu acopereau câmpia; eram la nord de Almeria. Legumele şi fructele care creşteau în sere erau culese, pe vremuri, de muncitori agricoli - cel mai adesea de origine marocană. După automatizare, s-au risipit cu toţii prin munţii din jur.

Pe lângă dotările obişnuite — centrală electrică pentru alimentarea împrejmuirii de protecţie, releuri-satelit, senzori —, unitatea Proyecciones XXI, 13 dispunea de un generator de săruri minerale şi de propria sursă de apă potabilă. Era departe de drumurile importante şi nu figura pe nici o hartă recentă - construcţia ei era ulterioară ultimelor relevee. După suprimarea traficului aerian şi instituirea unui bruiaj permanent pe benzile de transmisie prin satelit, devenise practic imposibil de reperat.

Secvenţa următoare ar fi putut să fie un vis. Un om care avea chipul meu mânca un iaurt într-o uzină siderurgică; instrucţiunile de folosire a maşinilor-unelte erau scrise în turcă; era puţin probabil ca producţia să fie reluată.

Al doilea mesaj de la Marie22 era formulat astfel:

Stau singură ca proasta
Cu păsărica
Mea

Când spun „eu", mint. Să luăm „eul" percepţiei - neutru şi

limpede. Să-l punem în raport cu „eul" intermedierii - corpul meu, ca atare, îmi aparţine, sau, mai exact, eu aparţin corpului meu. Ce observăm? O absenţă de contact. Temeţi-vă de cuvântul meu.

Nu doresc să vă ţin în afara acestei cărţi, căci sunteţi, vii sau morţi, cititori.

Această carte se face în afara mea, şi doresc să se facă - de aceea, în tăcere.

Contrar ideii comune,

Cuvântul nu creează o lume,

Omul vorbeşte la fel cum câinele latră:

Ca să-şi exprime furia sau teama.

Plăcerea e tăcută, Asemeni stării de fericire

Eul e sinteza eşecurilor noastre; dar nu e decât o sinteză parţială. Temeţi-vă de cuvântul meu.

Această carte e scrisă pentru informarea Viitorilor Oamenii, îşi vor spune ei, au putut să producă asta. Nu e puţin; nu e totul, avem de-a face cu o creaţie de mijloc.

Marie22, dacă există, e o femeie în aceeaşi măsură în care eu sunt un bărbat; într-o măsură limitată, discutabilă.

Ca şi ea, mă apropii de capătul drumului meu.

Nimeni nu va fi contemporan cu naşterea Spiritului, poate doar Viitorii; dar Viitorii nu mai sunt fiinţe, în înţelesul acceptat de noi. Temeţi-vă de cuvântul meu.

Partea întâi

Istorisirea lui Daniel

Daniel1

Or, ce face un şobolan vigilent? - Adulmecă. Jean-Didier – biolog.

Cât de vii îmi rămân în memorie primele momente ale vocaţiei mele de bufon! Aveam şaptesprezece ani şi petreceam un august destul de cenuşiu într-un club all inclusive1 din Turcia - avea să fie ultima oară, de altfel, când mai plecam în vacanţă cu ai mei. Fufa de soră-mea - avea treisprezece ani pe atunci - începea deja să-i aţâţe pe toţi bărbaţii din jur. Era la micul dejun; ca în fiecare dimineaţă, s-a format o coadă la ouă jumări, care păreau să fie felul preferat al turiştilor. Lângă mine, o englezoaică bătrână (uscată, rea, genul care măcelăreşte vulpi pentru a-şi decora living-roomul) s-a servit cu ouă din belşug, apoi a înşfăcat fără să şovăie ultimii trei cârnaţi rămaşi pe tava de metal. Era ora unsprezece fără cinci, programul de servire a micului dejun se încheia, părea exclus ca ospătarul să aducă alţi cârnaţi. Neamţul care stătea la coadă în spatele ei a înlemnit; furculiţa lui, întinsă deja spre un cârnat, a rămas în aer la jumătatea drumului, iar indignarea i-a aprins obrajii. Era un neamţ uriaş, un colos de peste doi metri, pe puţin o sută cincizeci de kilograme. O clipă, am crezut că-şi va înfige furculiţa în ochii octogenarei sau că o va strânge de gât şi-i va zdrobi ţeasta de vitrina cu gustări calde. Ca şi cum nu se întâmplase nimic, cu egoismul senil, devenit inconştient, al bătrânilor, englezoaica se întorcea cu paşi mărunţi la masa ei. Neamţul şi-a stăpânit furia, am simţit că făcea un efort enorm, însă puţin câte puţin calmul i-a revenit pe chip şi a pornit melancolic, fără cârnaţi, spre congenerii săi.

Pornind de la acest incident, am scris un scheci relatând o

1 Cu pensiune completă (în engl. în orig.).

revoltă sângeroasă într-un club de vacanţă, declanşată de mici detalii ce încălcau formula all inclusive: o penurie de cârnaţi la micul dejun, urmată de o mărire de tarif la mini-golf. În aceeaşi zi, l-am prezentat la petrecerea serii (o seară pe săptămână, sub titlul „Şi voi aveţi talent!", spectacolul era format din numere propuse de turişti, în locul animatorilor profesionişti); interpretam singur toate personajele, debutând astfel în cariera de one man's show, pe care practic nu aveam s-o mai părăsesc. La spectacolul de după cină venea aproape toată lumea (până la deschiderea discotecii nu era mare lucru de făcut), ceea ce însemna totuşi un public de opt sute de persoane. Prestaţia mea s-a bucurat de mare succes, mulţi râdeau cu lacrimi şi am avut parte de aplauze furtunoase. În aceeaşi seară, la discotecă, o brunetă drăguţă pe nume Sylvie mi-a spus că o făcusem să moară de râs şi că aprecia băieţii cu simţul umorului. Sylvie, draga de ea. Aşa mi-am pierdut virginitatea şi mi-am găsit vocaţia.

După bac, m-am înscris la un curs de actorie; au urmat ani nu foarte străluciţi în care-am devenit din ce în ce mai rău, şi deci din ce în ce mai veninos, în aceste condiţii, până la urmă, succesul a venit - şi chiar de o amploare ce m-a surprins. Începusem cu mici scheciuri despre familiile de recăsătoriţi, despre ziariştii de la Le Monde, despre mediocritatea clasei mijlocii, în general - îmi reuşeau foarte bine pulsiunile incestuoase ale intelectualilor ajunşi la jumătatea carierei, ispitiţi de fiicele lor, bune sau vitrege, cu buricul gol şi cu bikinii ieşiţi din pantaloni. Pe scurt, eram un observator acid al realităţii contemporane; eram adesea comparat cu Pierre Desproges. Fără a renunţa la formula one man's show, acceptam uneori invitaţii la emisiuni televizate pe care le alegeam pentru audienţa enormă şi mediocritatea lor generală. Nu uitam niciodată să subliniez această mediocritate, chiar dacă o făceam cu fineţe: prezentatorul trebuia să se simtă puţintel în pericol, dar nu prea mult. Pe scurt, eram un bun profesionist; ce-i drept, puţin cam supraevaluat. Nu eram singurul.

Nu vreau să spun că scheciurile mele nu erau amuzante; amuzante erau. Eram, într-adevăr, un observator acid al realităţii contemporane; doar că totul îmi părea atât de elementar, şi rămâneau atât de puţine lucruri de observat în realitatea contemporană: simplificaserăm, suprimaserăm atâta, dărâmaserăm atâtea bariere, tabuuri, speranţe himerice, aspiraţii false... zău, rămânea atât de puţin! în plan social, existau cei bogaţi, existau săracii, iar între ei

câteva punţi fragile - ascensorul social, subiect pe marginea căruia ironia era de rigoare; apoi posibilitatea, mai gravă, de a da faliment. În plan sexual, existau cei care inspirau dorinţa şi cei care nu inspirau nimic: mecanism îngust, cu câteva probleme de modalitate (homosexualitatea etc.), care însă erau reductibile la orgoliu şi la competiţia narcisistă, bine descrise de moraliştii francezi în urmă cu trei veacuri. Existau de asemeni, firește, oamenii de ispravă, cei care munceau, care produceau efectiv mărfurile, apoi cei care - într-un mod oarecum comic sau, dacă vreţi, patetic (eu însă eram, în primul rând, un comic) -, se sacrificau pentru copii; cei care nu au parte de frumuseţe cât sunt tineri, nici de ambiţie mai târziu, nici de bogăţie vreodată, cei care totuşi adoptă din toată inima - şi o fac primii, mai sincer decât oricine - valorile reprezentate de frumuseţe, tinereţe, bogăţie, ambiţie şi sex; cei care, într-un fel, făceau să se lege maioneza. Aceştia, o spun cu regret, nu puteau constitui un subiect. Introduceam câte unul în scheciurile mele pentru diversitate, pentru efectul de realitate; începeam totuşi să fiu serios dezgustat. Culmea e că eram considerat un umanist; un umanist amar, desigur, dar un umanist. Iată, ca să dau o idee, o glumă dintre cele care agrementau spectacolele mele:

— Ştii cum se numeşte grăsimea din jurul vaginului?

— Nu.

— Păi, se numeşte femeie.

Bizar e că reuşeam să plasez chestii de genul ăsta fără a înceta să am cronici favorabile în Elle şi Telerama; e drept că apariţia comicilor arabi a repus în drepturi derapajele machiste şi că eu derapam realmente cu graţie: ieşire de pe pistă, revenire, totul ţinut sub control. Una peste alta, marele avantaj al meseriei de comic şi în general al atitudinii umoristice în viaţă este că poţi, nepedepsit, să te comporţi ca o jigodie, ba chiar să-ţi valorifici abjecţia, fiind gras răsplătit, atât cu succese sexuale, cât şi în numerar, totul cu aprobarea unanimă.

În realitate, presupusul meu umanism avea temelii foarte şubrede: o butadă în doi peri despre vânzătorii de la debitele de tutun, o aluzie la cadavrele emigranţilor clandestini negri aruncate pe plajele spaniole fuseseră suficiente pentru a-mi face o reputaţie de om de stânga şi de apărător al drepturilor omului. Om de stânga, eu? Accidental, băgasem poate în scheciurile mele câţiva altermondişti, mai mult sau mai puţin tineri, fără să-i fac de-a dreptul antipatici;

accidental, cedasem poate unei anume demagogii. Eram, repet, un bun profesionist. Pe de altă parte, aveam o faţă de arab, ceea ce ajută; singurul conţinut rezidual al stângii din acei ani era antirasismul, mai exact rasismul anti-alb. Altfel, nu pricepeam prea bine de unde îmi venea figura asta de arab, din ce în ce mai pronunţată cu trecerea anilor; mama era de origine spaniolă, iar tata, după ştirea mea, breton. Soră-mea, bunăoară, fufa aia mică, deşi de tip mediteranean pronunţat, avea tenul mult mai puţin măsliniu decât mine şi, pe deasupra, avea părul lins. M-aş fi putut întreba: fidelitatea mamei fusese ireproşabilă? Ori aveam drept genitor un Mustafa oarecare? Sau chiar - altă ipoteză - un evreu? Fuck with that[2]: arabii veneau masiv la spectacolele mele - ca şi evreii, de altfel, chiar dacă ceva mai puţini; şi toţi plăteau bilet, tarif întreg. Circumstanţele morţii noastre nu ne sunt indiferente, e sigur; în ce priveşte circumstanţele naşterii, e mai puţin sigur.

Cât despre drepturile omului, evident, nu aveam nici o treabă cu ele; abia dacă-mi păsa de drepturile mădularului meu.

În acest domeniu, primul succes avut la clubul de vacanţă fusese confirmat, mai mult sau mai puţin, de restul carierei mele. În general, femeile nu au umor, drept care consideră umorul o calitate virilă; prin urmare, ocaziile de a-mi vârî organul într-unul din orificiile adecvate nu mi-au lipsit, de-a lungul întregii cariere. La drept vorbind, aceste coituri n-au avut nimic fabulos: femeile interesate de comici sunt în general mai în vârstă, spre patruzeci de ani, şi simt că treaba va lua pentru ele o întorsătură urâtă. Unele aveau un fund uriaş, altele sânii lăsaţi, uneori şi una, şi alta. Pe scurt, nu aveau nimic excitant; iar dacă nu ţi se scoală, interesul scade, totuşi. Nu, nu erau foarte bătrâne; ştiam că spre cincizeci de ani vor căuta noi amăgiri, liniştitoare şi comode - pe care, de altfel, nu le vor găsi. Până atunci, nu puteam decât să le confirm — involuntar, credeţi-mă, nu e nicicând o plăcere - descreşterea valorii lor erotice; puteam să le confirm primele bănuieli, să le insuflu fără voia mea o viziune sumbră asupra vieţii: nu, nu maturitatea le aştepta, ci pur şi simplu bătrâneţea; nu o a doua înflorire la capătul drumului, ci un şir de frustrări şi de suferinţe, mai întâi neglijabile, apoi, foarte rapid, infernale; nu erau lucruri prea reconfortante, nu, nu erau. Viaţa

2 La naiba cu asta (în engl. în orig.)

începe la cincizeci de ani, adevărat; cu precizarea că la patruzeci se termină.

Daniel!

Priveşte micile vietăţi ce mişună în depărtare; priveşte-le. Sunt oameni.

În lumina care descreşte, asist fără regret la dispariţia speciei. O ultimă rază de soare luminează razant câmpia, trece peste lanţul muntos ce închide orizontul la răsărit, pune un cearcăn roşu peisajului deşertic. Reţeaua metalică a gardului de protecţie din jurul reşedinţei scânteiază. Fox mârâie încet; probabil că simte prezenţa sălbaticilor. Nu am, pentru ei, nici o milă, nici un sentiment de apartenenţă comună; îi consider doar nişte maimuţe ceva mai inteligente - şi de aceea mai periculoase. Mi se întâmplă uneori să deschid bariera ca să ajut un iepure, un câine vagabond; niciodată ca să ajut un om.

De asemeni, niciodată nu mi-ar trece prin gând să mă acuplez cu o femelă din specia lor. Bariera interspecifică, adesea teritorială la nevertebrate şi plante, devine, la vertebratele superioare, în primul rând comportamentală.

Undeva, în Oraşul central, este produsă o fiinţă care îmi seamănă; cel puţin are trăsăturile mele, organele mele interne. Când viaţa mea va înceta, lipsa semnalului va fi sesizată în câteva nanosecunde; producerea succesorului meu va începe în acelaşi moment. Peste o zi, cel mult două, împrejmuirea de protecţie va fi redeschisă, succesorul meu se va instala intre aceşti pereţi. Va fi destinatarul acestei cărţi.

Prima lege a lui Pierce identifică personalitatea cu memoria. Personalitatea este formată exclusiv din ceea ce poate fi memorat (indiferent de tipul de memorie - cognitivă, procedurală sau afectivă), daca somnul, de pildă, nu anulează senzaţia de identitate, e datorită memoriei.

După a doua lege a lui Pierce, memoria cognitivă are ca suport adecvat limbajul.

A treia lege a lui Pierce defineşte condiţiile unui limbaj nemijlocit.

Cele trei legi ale lui Pierce aveau să pună capăt periculoaselor încercări de downloading memorial prin intermediul unui suport informatic, preferându-se, pe de o parte, transferul molecular direct, iar pe de alta ceea ce cunoaştem azi sub numele de

istorisire de viaţă. Concepută iniţial ca simplu supliment, ca soluţie provizorie, aceasta avea să capete, în urma lucrărilor lui Pierce, o importanţă enormă Astfel, surprinzător, acest progres logic major avea să ducă la reconsiderarea unei forme vechi, destul de apropiată, în fond, de ceea ce se numea pe timpuri autobiografie.

În ce priveşte istorisirea de viaţă, nu există o regulă precisă. Începutul poate să aibă loc în orice punct al succesiunii temporale, la fel cum prima privire se poate îndrepta spre orice punct din spaţiul unui tablou, important este ca, puţin câte puţin, să iasă la iveală ansamblul.

Daniel,2

Când vezi de cât succes se bucură duminicile fără maşină, plimbările de a lungul cheiurilor, îţi imaginezi foarte bine urmarea. Gerard - şofer de taxi

Îmi este aproape imposibil, azi, să-mi amintesc de ce m-am însurat cu prima mea soţie, dacă ar fi s-o întâlnesc pe stradă, nu cred că aş mai izbuti s-o recunosc. Sunt lucruri pe care le uităm, le uităm cu adevărat, se presupune că totul se păstrează în sanctuarul memoriei, e fals anumite evenimente - şi chiar majoritatea - sunt realmente şterse, nu rămâne nimic, nici o urmă a lor, ca şi cum n-ar fi existat niciodată. Ca să revin la nevastă-mea, mă rog, la prima nevastă, cred că am trăit împreună doi sau trei ani, când a rămas gravidă, am părăsit-o aproape imediat. Pe vremea aia nu aveam succes, n-a obţinut decât o pensie alimentară mizeră.

În ziua când fiul meu s-a sinucis, mi-am făcut o salată de ouă cu roşii. Mai de preţ este un câine viu decât un leu mort, crede pe bună dreptate Ecleziastul. N-am ţinut niciodată la copilul ăsta era la fel de prost ca maică-sa şi la fel de rău ca taică-său. Dispariţia lui nu era o dramă; de fiinţe umane de soiul ăsta ne putem foarte bine lipsi.

De la primul meu spectacol au trecut zece ani, punctaţi de aventuri banale şi efemere, până în ziua când am întâlnit-o pe Isabelle. Aveam treizeci şi nouă de ani, ea treizeci şi şapte, succesul meu de public era la zenit. Când am câştigat primul milion de euro (vreau să spun când l-am câştigat cu adevărat, cu impozitele plătite, şi l-am pus la adăpost într-un plasament sigur), am înţeles că nu

eram un personaj balzacian. Un personaj balzacian care a câştigat întâiul milion s-ar gândi, cel mai adesea, cum să-l câştige pe-al doilea - cu excepţia celor, puţini la număr, care încep să viseze la el de îndată ce au strâns câteva zeci de mii. În ce mă priveşte, m-am întrebat mai ales dacă-mi pot permite să renunţ la carieră - şi am tras concluzia că nu.

În primele faze ale ascensiunii mele spre glorie şi avere, gustasem ocazional din plăcerile consumului, care situează epoca noastră mult deasupra celor care au precedat-o. Puteam divaga la nesfârşit pe marginea întrebării dacă oamenii erau sau nu fericiţi în secolele trecute; puteam analiza dispariţia cultelor, complexitatea sentimentului amoros, le puteam comenta avantajele şi neajunsurile; puteam evoca naşterea democraţiei, pierderea simţului pentru sacru, distrugerea liantului social. O şi făcusem, de altfel, în multe scheciuri, chiar dacă la un mod umoristic. Puteam chiar să pun în discuţie progresul ştiinţific şi tehnologic, puteam, de pildă, să am impresia că progresul tehnic se plăteşte printr-un control social sporit şi o scădere generală a bucuriei de a trăi. Oricum, în planul consumului, superioritatea secolului XX era indiscutabilă: nimic, din nici o altă civilizaţie, din nici o altă epocă, nu se putea compara cu perfecţiunea în mişcare a unui centru comercial contemporan funcţionând din plin. Consumasem astfel, cu plăcere, în primul rând pantofi; apoi, puţin câte puţin, m-a cuprins lehamitea şi am înţeles că viaţa mea, fără suportul zilnic de plăceri elementare şi în acelaşi timp reînnoite, avea să se complice.

În perioada când am întâlnit-o pe Isabelle, ajunsesem, cred, la şase milioane de euro. În acest stadiu, un personaj balzacian îşi cumpără un apartament luxos, îl umple cu obiecte de artă, apoi se ruinează pentru o dansatoare. Eu locuiam într-un apartament banal de trei camere, în arondismentul XIV, şi nu mă culcasem niciodată cu un top model - nici măcar nu fusesem tentat. Cel mult dacă am copulat, o dată, cu un manechin de categoria a doua; nu-i păstram o amintire nepieritoare. Fata arăta bine, cu sâni destul de generoşi, dar nu era mai grozavă, în fond, decât atâtea altele; judecând bine, eram mai puţin supraevaluat decât ea.

Întâlnirea a avut loc în cabina mea, după un spectacol ce trebuie calificat drept triumfal. Isabelle era pe atunci redactor-şef la Lolita, după ce multă vreme lucrase la 20Ans. Nu eram foarte încântat, la început, de acest interviu; răsfoind revista, fusesem totuşi

surprins de incredibilul nivel de erotizare atins de publicaţiile pentru adolescente: tricouri talia zece ani, bermude albe mulate, bikini ieşiţi din pantaloni, acadele Chupa-Chups supte provocator... mă rog, tot tacâmul. „Da, însă au o nişă de piaţă bizară...", insistase ataşata de presă. „În plus, redactorul-şef se deplasează în persoană, asta înseamnă ceva..."

Există, se pare, oameni care nu cred in dragostea la prima vedere, fără a lua expresia în sensul ei propriu, e totuşi evident ca atracţia reciprocă e foarte rapidă, din primele minute ale întâlnirii cu Isabelle am ştiut că vom trăi împreună o poveste de iubire şi că va fi o poveste lungă, am ştiut că şi ea era conştientă de asta. După câteva prime întrebări despre trac, despre metodele mele de pregătire etc., s-a oprit. Am răsfoit din nou revista.

— Nu sunt adevărate Lolite am remarcat eu în cele din urmă. Au şaisprezece-şaptesprezece ani.

— Da, a fost ea de acord, însă Nabokov s-a înşelat cu cinci ani. Ceea ce gustă majoritatea bărbaţilor nu e momentul care precede pubertatea, e cel imediat următor. Oricum, nu e un scriitor strălucit.

Nici eu nu-l suportam pe acest pseudo-poet mediocru şi manierist, imitator stângaci al lui Joyce, dar fără ardoarea irlandezului smintit, care-ţi permite uneori să-i treci cu vederea scrisul greoi. Un ştrudel ratat, asta îmi evocase întotdeauna stilul lui Nabokov.

— Şi totuşi, a continuat ea, dacă un roman prost scris, păcătuind, în plus, printr-o eroare grosolană privind vârsta eroinei, izbuteşte să fie o carte foarte bună, în stare să creeze un mit durabil ce a trecut în limbajul curent, asta înseamnă că autorul a dat peste ceva esenţial.

Dacă eram de acord în toate privinţele, interviul risca să fie destul de anost.

— E ora cinei, am putea continua la un restaurant, a propus ea. Ştiu unul, tibetan, pe rue des Abbesses.

Firește, ca în orice istorie serioasă, ne-am culcat împreuna din prima noapte Dezbrăcându-se, a avut un scurt moment de jenă, apoi de mândrie avea un trup incredibil de ferm şi de suplu. Abia mult mai târziu aveam să aflu că avea treizeci si şapte de ani, pe moment, i-am dat cel mult treizeci.

— Ce faci ca să-ţi păstrezi forma? am întrebat-o.

— Dans clasic.

— Nu stretching, aerobic, nimic de genul ăsta?

— Nu, sunt nişte tâmpenii, poţi să mă crezi pe cuvânt, lucrez de zece ani la reviste pentru femei. Dansul clasic e singurul care chiar dă rezultate. Numai că e dur, trebuie să-ţi impui o adevărată disciplină, mie îmi convine, sunt cam psihorigidă.

— Tu, psihorigidă?

— Da, da. O să vezi.

Ceea ce mă frapează, după atâta timp, când mă gândesc la Isabelle, este incredibila sinceritate a raporturilor noastre, chiar din primele clipe, chiar şi acolo unde femeile preferă de obicei să păstreze un anume mister, în ideea falsă că misterul dă relaţiei o notă de erotism, când de fapt, dimpotrivă, majoritatea bărbaţilor sunt violent excitaţi de o abordare sexuală directă.

— Nu e greu să provoci orgasmul unui bărbat, îmi spusese ea, jumătate în glumă, jumătate în serios, la prima noastră cină, la restaurantul tibetan, oricum, eu am reuşit întotdeauna (Spunea adevărul. Spunea adevărul şi când afirma că secretul nu are nimic extraordinar, şi mai straniu.) E suficient, a continuat ea oftând, să-ţi aduci aminte că bărbaţii au coaie.

Că au o pulă, asta femeile o ştiu, o ştiu chiar mai mult decât trebuie: de când bărbaţii au fost reduşi la condiţia de obiect sexual, femeile sunt realmente obsedate de mădularul lor; când fac dragoste, însă, de cele mai multe ori, uită că şi coaiele sunt o zonă sensibilă. Indiferent ce e, masturbare, penetrare sau felaţie, din când în când trebuie să pui mâna pe ele - fie să le atingi uşor, să le mângâi, fie să le strângi mai puternic - o ştii după cum le simţi întărindu-se. Asta e tot. Era pe la cinci dimineaţa, ejaculasem în ea şi era bine, cu adevărat bine, totul era reconfortant, afectuos, şi simţeam că sunt pe cale să intru într-o fază fericită a vieţii mele; am remarcat, fără un motiv precis, felul în care era decorată camera - îmi amintesc că în clipa aceea lumina lunii cădea pe o gravură cu rinoceri, o gravură veche, de genul celor din enciclopediile animaliere din secolul al XIX-lea.

— Îţi place aici, la mine?

— Da, ai gust.

— Te surprinde că am gust, deşi lucrez la o revistă de rahat?

Hotărât lucru, avea să-mi fie greu să-i ascund ce gândeam. Însă această constatare, ciudat, m-a făcut să simt o anume bucurie;

presupun că acesta e unul din semnele iubirii adevărate.

— Sunt bine plătită... Ştii, adesea, explicaţia e cât se poate de simplă.

— Cât?

— Cincizeci de mii de euro pe lună.

— E mult, într-adevăr; dar, în momentul ăsta, eu câştig mai mult.

— Normal. Tu eşti un gladiator, eşti în centrul arenei. E normal să fii bine plătit: îţi rişti pielea, poţi să cazi în orice moment.

— O.

Cu asta nu eram întru totul de acord; îmi amintesc că am simţit o nouă bucurie. E bine să existe armonie perfectă, să te înţelegi în toate cele, la început e chiar indispensabil; dar e bine să existe şi mici contraziceri, măcar ca să le poţi stinge, mai apoi, într-o discuţie relaxată.

— Presupun că te-ai culcat cu destule femei care vin la spectacolele tale..., a continuat ea.

— Cu câteva, da.

Nu prea multe, de fapt; fuseseră poate cincizeci, cel mult o sută; însă m-am abţinut să-i spun că noaptea petrecută cu ea era de departe cea mai grozavă; simţeam că ştia. Nu era, la ea, lipsă de modestie, nici orgoliu exagerat: era doar intuiţie, simţul raporturilor umane; şi, de asemeni, o apreciere exactă a propriei valori erotice.

— Dacă femeile sunt atrase sexual de tipii care urcă pe scenă, a continuat ea, nu e doar pentru că doresc celebritatea; ci şi pentru că simt că un ins care urcă pe scenă îşi riscă pielea: publicul este o fiară mare şi periculoasă, poate în orice clipă să-şi sfâşie favoritul, să-l alunge, să-l oblige să fugă acoperit de ruşine şi de sarcasme. Răsplata pe care femeile o pot oferi celui ce-şi riscă pielea urcând pe scenă e trupul lor; exact la fel cum se întâmplă cu un gladiator sau un toreador. Ar fi stupid să credem că aceste mecanisme primitive au dispărut: eu le cunosc, le folosesc, cu ele îmi câştig viaţa. Cunosc exact puterea de atracţie a rugbistului, a vedetei rock, a actorului de teatru sau a pilotului de curse: totul funcţionează după o schemă foarte veche, cu mici variaţii de modă sau epocă. O bună revistă pentru adolescente este aceea care ştie să anticipeze - cu uşurinţă - variaţiile.

M-am gândit mai mult de un minut; trebuia să-i explic punctul meu de vedere. Poate era important, poate nu - să spunem că

simţeam nevoia s-o fac.

— Ai perfectă dreptate... am spus. Doar că, în ce mă priveşte, eu nu risc nimic.

— De ce?

Se ridicase pe coate şi mă privea surprinsă.

— Chiar dacă publicul ar avea chef să mă alunge, nu ar putea s-o facă; n-are pe cine să pună în loc. Literalmente, sunt de neînlocuit.

A încreţit din sprâncene, m-a privit; se făcuse ziuă, îi vedeam sfârcurile mişcându-se în ritmul respiraţiei. Îmi venea să iau unul în gură, să-l sug şi să nu mă mai gândesc la nimic; mi-am spus totuşi că era bine să-i las un timp de gândire. Treizeci de secunde i-au fost suficiente; era o fată într-adevăr inteligentă.

— Aşa e, a spus ea. Există la tine o sinceritate absolut anormală. Nu ştiu care e cauza: un eveniment anume din viaţa ta, educaţia pe care ai primit-o sau altceva; dar nu există şanse ca fenomenul să se repete în aceeaşi generaţie. Într-adevăr, oamenii au nevoie de tine mai mult decât ai tu nevoie de ei - oamenii de vârsta mea, cel puţin. Peste câţiva ani, situaţia se va schimba. Ştii revista la care lucrez: ceea ce încercăm noi să creăm este o umanitate artificială, frivolă, opacă la seriozitate ca şi la umor, care va trăi toată viaţa într-un goană din ce în ce mai disperată după fun şi sex; o generaţie de kids incurabili. Vom reuşi, bineînţeles; în lumea aceea nu va mai fi loc pentru tine. Dar presupun că nu e prea grav, că ai izbutit să pui nişte bani deoparte.

— Şase milioane de euro.

Răspunsesem maşinal, fără să gândesc; o altă întrebare mă sâcâia, de câteva minute:

— Revista asta... în fond, eu nu pot fi pe gustul publicului tău. Sunt cinic, sumbru, nu-i pot interesa decât pe cei atraşi de îndoială, care încep să se simtă ca la spartul unei petreceri; interviul cu mine nu intră în profilul editorial al revistei voastre.

— E adevărat... a spus ea cu un calm care, retrospectiv, îmi pare surprinzător (era atât de limpede şi sinceră, atât de puţin dotată pentru minciună). Nu va fi nici un interviu; era doar un pretext ca să te întâlnesc.

Mă privea drept în ochi şi eram atât de tulburat de cuvintele ei, încât mi s-a sculat. Cred că această erecţie atât de sentimentală, atât de umană, a înduioşat-o; s-a lungit din nou lângă mine şi a

început să mă masturbeze. Nu s-a grăbit, mi-a luat testiculele în căuşul palmei, variind amplitudinea şi forţa strânsorii. M-am relaxat, am uitat totul, nu mai existau decât mângâierile ei. Între noi se năştea ceva ca o stare de inocenţă; în mod sigur îmi supraestimasem cinismul. Isabelle locuia în arondismentul XVI, pe colinele din Passy; în depărtare, un metrou aerian trecea peste Sena. Începea ziua, rumoarea circulaţiei devenea perceptibilă; sperma a ţâşnit pe sânii ei. Am luat-o în braţe.

— Isabelle, i-am spus la ureche, aş vrea să-mi povesteşti cum ai ajuns la revista asta.

— Sunt aici abia de un an şi ceva, Lolita e doar la numărul 14. La 20 Ans, am rămas foarte mult timp, am trecut prin toate posturile; Germaine, redactorul-şef, era total dependentă de mine. La urmă, chiar înainte ca revista să fie vândută, m-a numit redactor-şef adjunct; era un fleac, de doi ani făceam toată treaba în locul ei. Asta n-o împiedica să mă urască; îmi amintesc cum m-a privit când mi-a transmis invitaţia lui Lajoinie. Ai auzit de Lajoinie, numele ăsta îţi spune ceva?

— Nu prea...

— Da, nu e prea cunoscut de marele public. Era acţionar la 20 Ans, acţionar minoritar, dar el a fost cel care a determinat vânzarea către un concern italian. Pe Germaine, evident, italienii au dat-o afară; pe mine erau dispuşi să mă păstreze, dar dacă Lajoinie mă invita la masă, însemna că avea altceva să-mi propună; fireşte, Germaine simţea asta şi turba de furie. Lajoinie locuia în Marais, chiar lângă Place des Vosges; când am ajuns acolo, am avut totuşi un şoc: invitaţii erau Karl Lagerfeld, Naomi Campbell, Tom Cruise, Jade Jagger, Bjork... Mă rog, nu era exact genul de lume pe care eram obişnuită s-o frecventez.

— Nu el a scos revista aia pentru poponari, foarte în vogă ?

— Nu tocmai, la început GK nu era o revistă pentru homo, avea un profil mai curând macho şi mai mult aluziv: gagici, maşini, ceva actualitate militară; după şase luni, e adevărat, au constatat că printre cumpărători erau foarte mulţi poponari, dar era o surpriză, nu cred că au controlat fenomenul. Oricum, Lajoinie a vândut-o puţin după aceea, iar asta i-a impresionat enorm pe cei din branşă: a vândut-o când era cel mai bine cotată, când se credea că va urca şi mai sus, şi a lansat 21. De atunci, GK a decăzut, cred c-au pierdut 40% din vânzările naţionale, iar 21 a devenit primul mensual

masculin - tocmai au depăşit Le Chasseur frangais. Reţeta lor, la 21, e foarte simplă: strict metrosexuală. Formă fizică, îngrijiri cosmetice, tendinţe în modă. Nici un strop de cultură, nici un gram de actualitate; nici un fel de umor în concluzie, chiar mă întrebam ce avea să-mi propună. M-a primit cu multă amabilitate, m-a prezentat invitaţilor, m-a poftit să stau în faţa lui. „Am mult respect pentru Germaine... ", a început el. Mi-am reprimat o tresărire; nimeni nu putea să aibă respect pentru Germaine; alcoolica aia bătrână putea să inspire dispreţ, milă, dezgust, mă rog, o mulţime de lucruri, în nici un caz respect. Aveam să constat mai târziu că asta era metoda lui de lucru cu personalul: să nu vorbească de rău pe nimeni, niciodată, în nici o împrejurare; din contră, să-i acopere cu laude, oricât de nemeritate - fără să-şi interzică, evident, să-i dea afară când era cazul. Eram totuşi puţin stingheră, şi am încercat să abat discuţia spre 21.

„Tre-bu-ie... (rostea cuvintele într-un mod bizar, despărţindu-le în silabe, parcă vorbea o limbă străină) con-fra-ţii mei, am im-pre-si-a, sunt mult prea pre-o-cu-paţi de presa a-me-ri-ca-nă. Noi ră-mâ-nem e-u-ro-peni... Mo-de-lul, pentru noi, e ceea ce se pe-tre-ce în An-gli-a..."

Evident, 21 era copiată după un model englezesc, dar şi GK era; asta nu explica în ce fel simţise că trebuia să treacă de la una la alta. Se făcuseră studii în Anglia, avusese loc o evoluţie a publicului?

„Nu, din câ-te ştiu eu... Sunteţi foarte drăguţă...", a continuat el, aparent fără legătură. „Aţi putea fi mai me-di-a-ti-că..."

Stăteam chiar lângă Karl Lagerfeld, care mânca întruna: se servea cu bucăţi mari de somon, le înmuia în sosul de smântână cu mărar, apoi înfuleca totul. Tom Cruise îi arunca din când în când priviri scârbite; Bjork, dimpotrivă, părea fascinată - trebuie spus că Bjork încercase mereu să se dea pătrunsă de poezia vechilor saga, când de fapt era convenţională şi manieristă la culme: prezenţa unui sălbatic autentic nu putea să n-o intereseze. Am înţeles subit că era suficient să-i scoţi creatorului de modă cămaşa cu jabou, lava - după alta. „Eşti cea mai frumoasă femeie de aici! Le umileşti pe toate!...", a mai spus el, după care şi-a tras în faţă platoul cu brânzeturi; cred că mă simpatiza cu adevărat. Lajoinie îl privea uluit cum devora brânza. „Chiar că eşti un cartof, Karl...", a spus el; apoi s-a întors spre mine şi a rostit: „Cincizeci de mii de euro."

Şi asta a fost tot; tot ce a spus în ziua aceea.

Sunt cam psihorigidă, de acolo îmi vine: revista nu are niciodată greşeli de tipar, fotografiile sunt cadrate perfect, ieşim întotdeauna la termen, conţinutul, însă... E normal ca oamenii să se teamă de bătrâneţe, şi mai ales femeile, întotdeauna a fost la fel, numai că... Ceea ce se întâmplă acum depăşeşte orice închipuire; cred că femeile au înnebunit de tot.

Daniel24,2

Astăzi, când, totul apare desluşit în străvezimea vidului, sunt liber să contemplu zăpada. Îndepărtatul meu predecesor, nefericitul comic, optase să trăiască aici, în vila ce se înalţa — o dovedesc săpăturile şi fotografiile - pe amplasamentul unităţii Proyecciones XXI,13. Pe atunci - e straniu s-o spun şi, de asemeni, un pic trist -, era o vilă de pe malul mării.

Marea a dispărut, la fel şi amintirea valurilor. Dispunem de documente sonore şi vizuale; nici unul nu ne permite să simţim pe deplin acea vrajă persistentă ce-l copleşea pe om (atâtea poeme stau mărturie) în faţa unui spectacol aparent repetitiv: oceanul rostogolindu-şi valurile pe nisip.

Nu putem înţelege nici exaltarea pe care o provocau vânătoarea şi urmărirea prăzii; nici emoţia religioasă, nici acel soi de frenezie imobilă, fără obiect, pe care omul o desemna sub numele de extaz mistic.

Înainte, când oamenii trăiau împreună, îşi ofereau reciproc bucurie prin intermediul contactelor fizice; asta o înţelegem, căci am primit mesajul Surorii supreme. Iată mesajul Surorii supreme, în formularea sa intermediară:

„Să admiţi că oamenii nu au nici demnitate, nici drepturi; că binele şi răul sunt noţiuni simple, forme abia teoretizate ale plăcerii şi durerii.

Să-i tratezi în totul pe oameni ca pe animale - meritând înţelegere şi milă, pentru sufletele şi pentru trupurile lor.

Să rămâi pe această cale nobilă, generoasă "

Abătându-ne de la calea plăcerii, dar fără a izbuti s-o înlocuim, noi nu am făcut decât să prelungim tendinţele târzii ale umanităţii. Când prostituţia a fost definitiv interzisă, iar interdicţia efectiv aplicată pe toată suprafaţa planetei, oamenii au intrat în evul cenuşiu. Nu aveau să mai iasă vreodată din el; oricum, nu înainte ca dominaţia speciei să dispară. Nu a fost formulată nici o teorie cu

adevărat convingătoare pentru a explica ceea ce are toate aparenţele unei sinucideri colective.

Pe piaţă au apărut roboţi androizi, dotaţi cu un vagin artificial performant. Un sistem expert analiza în timp real configuraţia organelor sexuale masculine, repartiza temperaturile şi presiunile; un senzor radiometric permitea să se prevadă ejacularea, modificând stimularea în consecinţă, prelungind actul pe durata dorită. Timp de câteva săptămâni, a cunoscut un succes provocat de curiozitate, apoi vânzările s-au prăbuşit dintr-odată: firmele de robotică, dintre care unele investiseră sute de milioane de euro, au dat rând pe rând faliment. Evenimentul a fost interpretat de unii ca o dorinţă de a reveni la natură, la adevărul raporturilor umane; nimic mai fals, bineînţeles, urmarea avea s-o demonstreze cât se poate de limpede: adevărul e că, pur şi simplu, oamenii erau pe cale să închine steagul.

Daniel,3

Un automat ne-a livrat o excelentă ciocolată fierbinte. Am dat-o pe gât, cu o plăcere nedisimulată. Patrick Lefebvre - infirmier de animale

Spectacolul „PREFERĂM PARAŞUTELE PALESTINIENE" a fost probabil apogeul carierei mele - din punct de vedere mediatic, firește. În scurt timp, am părăsit paginile de „Spectacole" ale cotidienelor, intrând în cele de „Justiţie-Societate". Au fost plângeri din partea unor asociaţii musulmane, ameninţări cu atentate cu bombă, mă rog, ceva acţiune. Îmi asumam un risc, e adevărat, dar un risc calculat; integriştii islamici, apăruţi la începutul anilor 2000, au cunoscut cam aceeaşi soartă ca punkiştii. Mai întâi au fost ridiculizaţi prin apariţia unor musulmani politicoşi, drăguţi, cucernici, ieşiţi din mişcarea tabligh: aproximativ echivalentul mişcării new wave, ca să continui paralela; pe vremea aceea, fetele încă purtau văl, dar unul cochet, transparent şi împodobit cu dantelă, de fapt mai mult un accesoriu erotic. Apoi, firește, fenomenul s-a stins progresiv: moscheile construite cu mari cheltuieli s-au golit, iar arăboaicele au apărut din nou pe piaţa sexuală, ca toată lumea. Totul era hotărât dinainte, nu se putea altfel, dată fiind societatea în care trăiam, nu-i mai puţin adevărat că, timp de două stagiuni, m-am

pomenit în pielea unui erou al libertăţii de expresie. Personal, eram mai curând împotriva libertăţii, e amuzant să constaţi că tocmai duşmanii libertăţii ajung, mai devreme sau mai târziu, să aibă cea mai mare nevoie de ea.

Isabelle mă susţinea, îmi dădea sfaturi inteligente.

— Este important, mi-a spus ea din capul locului, să-i ai de partea ta pe bizoni. Cu bizonii de partea ta, vei fi inatacabil.

— Dar sunt de partea mea, i-am răspuns, vin la spectacolele mele.

— Nu e destul, mai trebuie ceva înainte de orice, bizonul respectă banul. Tu ai bani, dar nu-i arăţi suficient. Trebuie să cheltuieşti ceva mai mult.

La sfatul ei, mi-am cumpărat un Bentley Continental GT, un cupeu „somptuos şi rasat care — scriau cei de la Auto Journal -, simboliza revenirea lui Bentley la vocaţia sa de la origini să ofere maşini sport de cel mai înalt standing". Peste o lună, eram pe coperta revistei Radikal Hip-Hop - mă rog, mai ales maşina. Cei mai mulţi rapperi îşi cumpărau Ferrari, câţiva originali, Porsche, însă un Bentley le lua tuturor faţa. Dobitocii nu aveau un strop de cultură, nici măcar în materie de automobile. Keith Richards, de exemplu, avea un Bentley, ca toţi muzicienii serioşi. Aş fi putut să-mi iau un Aston Martin, însă era mai scumpă şi, una peste alta, Bentley era mai şic, capota era mai lungă, puteai să culci pe ea trei pipiţe, fără probleme. În fond, la o sută şaizeci de mii de euro, era aproape un chilipir, în tot cazul, am crescut mult în ochii bizonilor, destul ca să cred că investiţia a meritat.

Acest spectacol a marcat de asemeni începutul scurtei - dar lucrativei - mele cariere cinematografice. În cadrul show-ului, inserasem un scurt-metraj, proiectul meu iniţial, intitulat „SĂ PARAŞUTĂM MINIJUPE ÎN PALESTINA", avea deja acel ton burlesc, uşor islamofob, care avea să-mi aducă faima de mai târziu; sfătuit însă de Isabelle, am avut ideea să introduc un strop de antisemitism, pentru a contrabalansa caracterul global antiarab al show-ului, era soluţia cea mai înţeleaptă. Am optat aşadar pentru un film porno, mă rog, o parodie de film porno - gen, ce-i drept, uşor de parodiat - intitulat „LINGE-MI FÂŞIA GATOAZA (colonist ovrei

burduhos)[3]. Actriţele erau maghrebiene autentice, garantate nouă-trei[4] - gen paraşute, dar cu văl islamic, filmasem exterioarele la Mer de Sabie, la Ermenonville. Era comic - un comic cam pipărat, nici vorbă. Lumea a râs, majoritatea într-un interviu încrucişat cu Jamel Debbouze, acesta a spus că sunt un „gagiu super-cool", în fine, treaba a mers ca unsă. De fapt, Jamel îmi spusese în cabină, chiar înainte de emisiune „Nu pot să mă iau de tine, moşule. Avem aceeaşi audienţă." Fogiel, care organizase întâlnirea, s-a prins rapid de complicitatea noastră şi era să facă pe el de frică; trebuie să spun că, moralmente, era un jeg şi că de mult aveam poftă să-l rad. Totuşi, m-am stăpânit şi am fost perfect, super-cool, pe bune.

Producătorii spectacolului mi-au cerut să tai o parte din acel scurtmetraj - o parte, de fapt, nu prea amuzantă; o filmasem într-un imobil în curs de demolare din Franconville, chipurile se petrecea în Ierusalimul de Est. Era un dialog între un terorist din organizaţia Hamas şi un turist german, care lua când forma unei interogări pascaliene despre fundamentul identităţii umane, când forma unei reflecţii economice - gen Schumpeter, întrucâtva. De la bun început, teroristul palestinian stabilea că în plan metafizic, fiind vorba de un necredincios, valoarea ostatecului era nulă; nu era totuşi negativă - cum ar fi fost, de pildă, în cazul unui evreu; lichidarea lui nu era aşadar de dorit, era doar indiferentă. În schimb, pe plan economic, valoarea ostatecului era considerabilă - aparţinea unei naţiuni bogate şi cunoscute ca fiind solidară cu membrii săi. După acest preambul, teroristul palestinian trecea la o serie de experimente. Mai întâi, îi smulgea ostatecului dinţii - cu mâinile goale -, după care constata că valoarea lui negociabilă a rămas neschimbată. Repeta apoi operaţia pe o unghie - folosind, de data asta, un cleşte. Un al doilea terorist intervenea, între cei doi palestinieni avea loc o scurtă discuţie, pe baze mai mult sau mai puţin darwiniste. În concluzie, cei doi îi smulgeau testiculele, fără a uita să sutureze rana cu grijă, pentru a evita un deces prematur al ostatecului. De comun acord, trăgeau

---

3 În original «BROUTE-MOI LA BANDE DE GAZA (mon gros colon juif)», joc de cuvinte intraductibil. Brouter le gazon înseamnă, în argou, a practica un cunningulus, iar bande înseamnă şi erecţie.

4 Nouă-trei este, în limbajul tinerilor, 93, numărul departamentului Seine-Saint-Denis, reprezentativ pentru departamentele cu „cultură imigrată" şi pentru cartierele „cu probleme".

concluzia că doar valoarea lui biologică suferise modificări în urma operaţiei; valoarea lui metafizică rămânea zero, cea negociabilă foarte ridicată. Pe scurt, totul devenea din ce în ce mai pascalian -şi, vizual, din ce în ce mai insuportabil; altminteri, am fost surprins să constat cât de puţin costisitoare sunt trucajele din filmele gore.

Versiunea integrală a scurtmetrajului a fost proiectată câteva luni mai târziu în cadrul festivalului „L'Etrange Festival", şi de atunci ofertele cinematografice au început să curgă. Ca o ciudăţenie, m-a căutat din nou Jamel Debbouze, care voia să iasă din personajul lui comic obişnuit şi să interpreteze un bad boy, un ticălos pe bune. Impresarul lui l-a făcut să înţeleagă rapid că ar fi o eroare şi până la urmă n-a ieşit nimic, dar întâmplarea mi se pare semnificativă.

Pentru o mai bună situare în context, trebuie amintit că în anii aceia - ultimii ani de existenţă ai unui cinematograf francez independent din punct de vedere economic - singurele succese confirmate ale cinematografiei franceze, singurele care puteau pretinde, dacă nu să rivalizeze cu producţia americană, cel puţin să-şi acopere cheltuielile, aparţineau genului comediei - subtilă sau vulgară, amândouă puteau avea succes. Pe de altă parte, recunoaşterea artistică, permiţând accesul la ultimele finanţări publice şi o acoperire decentă în media de referinţă, încununa cu prioritate, în cinema ca şi în celelalte domenii culturale, producţii ce făceau apologia răului — sau cel puţin puneau sub semnul întrebării valorile morale „tradiţionale" (o simplă convenţie de limbaj); era un soi de anarhie instituţională ce se perpetua prin mini-pantomime cu caracter repetitiv, dar asta, în ochii criticilor, nu le ştirbea farmecul, mai ales că lor le uşura treaba, fuşereau nişte analize convenţionale, clasice, dar care se puteau pretinde inovatoare. Lichidarea moralei devenise de fapt un soi de sacrificiu ritual ce producea o reafirmare a valorilor dominante ale grupului - axate, de câteva decenii, pe competiţie, înnoire şi energie, mai mult decât pe fidelitate şi datorie. Dacă fluidizarea comportamentelor impusă de o economie dezvoltată era incompatibilă cu un catalog normativ de conduite restrânse, în schimb se armoniza perfect cu o exaltare permanentă a voinţei şi a eului. Orice formă de cruzime, de egoism cinic sau violenţă erau de aceea bine-venite - anumite subiecte, ca paricidul sau canibalismul, fiind şi mai apreciate. Prin urmare, faptul că un comic, recunoscut ca atare, putea în plus să evolueze cu dezinvoltură în zonele cruzimii şi ale răului avea să constituie un electroşoc în

profesie. A urmat ceea ce poate fi numit un asalt - în mai puţin de două luni, am primit patruzeci de propuneri de scenarii diferite -, întâmpinat cu un entuziasm relativ de impresarul meu. Sigur, aveam să câştig o grămadă de bani, mi-a spus el, şi el pe lângă mine; totuşi, în termeni de notorietate, aveam să pierd. Scenaristul, deşi este un element esenţial în fabricarea unui film, rămâne total necunoscut de marele public; iar scrierea de scenarii reprezenta totuşi o muncă importantă, risca să mă abată de la cariera mea de showman.

Dacă avea dreptate în ce priveşte primul punct (participarea mea ca scenarist, co-scenarist sau simplu consultant pe genericul a circa treizeci de filme nu avea să-mi sporească popularitatea cu nimic), îl supraestima cu mult pe al doilea. Regizorii de filme, am avut ocazia să-mi dau seama foarte curând, nu au un nivel strălucit: e suficient să le aduci o idee, o situaţie, un crâmpei de istorie, lucruri pe care sunt incapabili să le conceapă singuri; adaugi câteva dialoguri, trei-patru glumiţe tembele - eram în stare să produc patruzeci de pagini de scenariu pe zi -, le prezinţi produsul, iar ei cad pe spate. Apoi, tot timpul îşi schimbă părerea în legătură cu orice - cu ei înşişi, cu producătorii, cu actorii şi aşa mai departe. E suficient să mergi la şedinţele de lucru, să le spui că au perfectă dreptate, să rescrii scenariul după indicaţiile lor - şi treaba e rezolvată; niciodată nu câştigasem bani atât de uşor.

Cel mai mare succes ca scenarist principal l-am avut neîndoielnic cu DIOGENE CINICUL; în ciuda titlului, nu era un film de epocă. Cinicii - este un punct în general uitat al doctrinei lor - îi învăţau pe copii să-şi ucidă şi să-şi mănânce părinţii de îndată ce aceştia, deveniţi inapţi de muncă, reprezentau guri de hrănit inutile; nu era greu de imaginat o adaptare contemporană la problemele ridicate de înmulţirea celor de vârsta a patra. Un moment, am avut ideea să-i propun rolul principal lui Michel Onfray, care, firește, a fost entuziasmat; dar amărâtul de grafoman, atât de dezinvolt cu prezentatorii de televiziune sau în faţa unor studenţi mai mult sau mai puţin blegi, s-a dezumflat complet în faţa camerei de filmat, era imposibil să scoţi ceva de la el. Producătorul a revenit, cuminte, la formule verificate, iar Jean-Pierre Marielle a fost, ca de obicei, magistral.

Cam în aceeaşi epocă, am cumpărat o reşedinţă secundară în Andaluzia, într-o zonă pe atunci sălbatică, puţin mai la nord de Almeria, numită Parcul Natural Cabo de Gata. Proiectul arhitectului

era somptuos, cu palmieri, portocali, jacuzzi, cascade - ceea ce, având in vedere condiţiile climatice (era ţinutul cel mai secetos din Europa), putea să pară uşor delirant. Nu ştiam, dar această regiune era singura de pe coasta spaniolă care fusese cruţată pană atunci de turism, cinci am mai târziu, preţul terenurilor crescuse de trei ori. Pe scurt, în anii aceia, eram cumva ca regele Midas.

Atunci m-am hotărât sa mă căsătoresc cu Isabelle, ne cunoşteam de trei ani, era media de frecventare premaritală. Ceremonia a fost discretă şi puţin tristă, tocmai împlinise patruzeci de ani. Cele două evenimente, azi mi se pare evident, sunt legate, cred că voisem, prin această dovadă de afecţiune, să îndulcesc puţin şocul vârstei de patruzeci de ani. Nu vreau să spun că Isabelle s-ar fi manifestat prin lamentări, printr-o angoasă vizibilă, prin ceva care să poată fi clar definit, era ceva mai fugitiv şi totodată mai sfâşietor. Uneori - mai ales în Spania, când ne pregăteam să mergem la plajă şi îşi punea costumul de baie - o simţeam, în clipa când privirea mea se oprea asupra ei, cum se năruie uşor, ca şi cum ar fi primit un pumn între omoplaţi. O grimasă de durere rapid reprimată îi deforma trăsăturile superbe - frumuseţea obrazului fin, sensibil, era dintre acelea ce rezistă în timp, trupul însă, în ciuda înotului, în ciuda dansului clasic, începea să arate primele semne ale vârstei — care, ea o ştia prea bine, aveau să se agraveze rapid până la degradarea totală. Nu ştiu ce apărea, atunci, pe chipul meu, făcând-o să sufere atât de mult, aş fi vrut foarte mult să evit, pentru că, repet, o iubeam, dar, era limpede, nu se putea. Şi nici nu puteam să-i repet că era la fel de atrăgătoare la fel de frumoasă, nu m-am simţit în stare – n-o mint niciodată, nici măcar puţin. Cunoşteam privirea ei de după acele momente era privirea, umilă şi tristă, a animalului bolnav, care se depărtează de turmă, care-şi pune capul pe labe şi geme încet, pentru că se simte bolnav şi ştie că n-are de aşteptat, de la congenerii săi, nici o milă.

Daniel24,3

Falezele domină marea, în absurditatea lor verticală, iar suferinţa oamenilor nu va avea sfârşit. În planul întâi, văd stâncile, tăioase şi negre. Mai departe, pixelizând uşor pe suprafaţa ecranului, o întindere noroioasă, imprecisă, pe care continuăm s-o numim marea şi care a fost cândva Mediterana. Nişte fiinţe înaintează în

prim-plan, pe culmea falezei, la fel ca strămoşii lor în urmă cu câteva secole; sunt mai puţine şi mai murdare. Se îndârjesc, încearcă să se adune, formează haite sau hoarde. Partea din faţă a trupului e o suprafaţă de carne roşie, goală, jupuită, atacată de viermi. Tresar de durere la fiecare pală de vânt ce aduce cu ea nisip şi seminţe. Uneori se aruncă unul asupra altuia, se luptă, se rănesc cu lovituri sau cuvinte. Treptat, se desprind de grup, mersul lor se încetineşte, se prăbuşesc pe spate. Elastică şi albă, spinarea rezistă la contactul cu stânca; par atunci ţestoase răsturnate pe spate. Insecte şi păsări se aşază pe trupul gol, întins sub cer, îl ciugulesc şi îl devorează; fiinţele mai suferă un timp, apoi înţepenesc. La câţiva paşi, ceilalţi îşi continuă luptele şi intrigile. Din când în când, se apropie să privească agonia tovarăşilor lor; privirea lor, în acele momente, exprimă o curiozitate goală.

Părăsesc programul de supraveghere; imaginea dispare, se topeşte în bara de instrumente. Am un nou mesaj de la Marie22:

Enumeratul bloc
Al ochiului ce se închide
În spaţiile vide
E ultimul soroc.

Se face lumină, apoi lumina creşte, urcă, un tunel de lumină mă-nghite. Înţeleg ce simţeau bărbaţii când pătrundeau o femeie. O înţeleg pe femeie.

Daniel 1,4

Pentru că suntem oameni, nu să râdem de mizeriile omenirii se cuvine, ci să le deplângem Democrit din Abdera.

Isabelle se usca pe picioare. Evident, pentru o femeie cu trupul deja atins, nu era simplu să lucreze pentru o revistă ca Lolita, unde în fiecare lună debarcau noi pipiţe, din ce în ce mai tinere, mai sexy şi mai arogante. Am fost primul, îmi amintesc, care am abordat chestiunea. Mergeam pe culmea falezei de la Carboneras, care se arunca, neagră, în apele de un albastru intens. Isabelle nu căuta scuze, pretexte. În meseria ei, trebuia, era obligată să menţină o anume ambianţă conflictuală, de competiţie narcisistă, lucru de care se simţea din zi în zi tot mai puţin capabilă. Cine trăieşte se degradează, nota Henri de Regnier; şi, mai ales, cine trăieşte se uzează - la unii mai rămâne, poate, un sâmbure nedegradat, un

sâmbure de fiinţă; dar cât contează acea rămăşiţă, pe lângă uzura generală a trupului?

— Va trebui să-mi negociez indemnizaţia de concediere... a spus ea. Nu ştiu cum o s-o fac. Revista merge bine, tot mai bine; nu văd ce pretext să invoc pentru a-mi motiva plecarea.

— Îi ceri lui Lajoinie o audienţă şi îi explici. I-o spui foarte simplu, cum mi-ai spus mie. E bătrân deja, cred că poate să înţeleagă. Sigur, e un om interesat de bani şi de putere, iar astea sunt pasiuni care se sting încet; dar, după tot ce mi-ai spus, cred c-ar putea avea înţelegere pentru uzura unui om.

Isabelle mi-a urmat sfatul, iar condiţiile i-au fost integral acceptate; trebuie spus că revista îi datora aproape totul. Cât despre mine, încă nu puteam să-mi închei cariera — nu de tot. Cu un titlu bizar: „ÎNAINTE, MILOU! ÎNAINTE, SPRE ADEN!", ultimul meu spectacol purta subtitlul „100% ură" - inscripţia bara afişul, într-o formulă grafică gen Eminem; nu era deloc o hiperbolă. Chiar de la început, abordam tema conflictului din Orientul Apropiat — care-mi mai adusese câteva succese mediatice — de o manieră, cum scria ziaristul de la Le Monde, „extrem de caustică". Primul scheci, intitulat „LUPTA MITITEILOR", aducea în scenă arabi - rebotezaţi „păduchii lui Allah", evrei - desemnaţi ca „păduchi tăiaţi împrejur" - şi chiar creştini libanezi, alintaţi cu nostima poreclă „lăţeii Măriei". Pe scurt, cum nota criticul de la Le Point, religiile Cărţii erau „respinse în bloc" - în acest scheci, cel puţin; urmarea spectacolului conţinea o scenetă haioasă intitulată „PALESTINIENII SUNT RIDICOLI", în care băgam felurite aluzii burleşti şi obscene la centurile explozive cu care se încingeau militanţii Hamas ca să fabrice terci de evreu. Pe urmă îmi lărgeam discursul cu un atac în toată regula contra oricărei forme de rebeliune, de luptă naţionalistă sau revoluţionară, de fapt contra acţiunii politice în sine. De-a lungul întregului show, exploatam un filon anarhist de dreapta, gen „un luptător scos din luptă înseamnă un idiot mai puţin, care nu va mai avea prilejul să se bată", un filon care, de la Celine la Audiard, dăduse momente de aur ale comicului de limbă franceză; dar dincolo de asta, actualizând învăţătura sfântului Pavel, după care orice putere vine de la Dumnezeu, mă ridicam uneori până la o meditaţie sumbră ce amintea apologetica creştină. Firește, o făceam respingând orice noţiune teologică, dezvoltând o argumentaţie structurală şi aproape matematică, bazată mai ales pe conceptul de „bună rânduială". În

concluzie, era un spectacol clasic, şi care a fost salutat ca atare din capul locului; a fost, fără doar şi poate, succesul meu de critică cel mai răsunător. După părerea generală, comicul meu nu se ridicase niciodată atât de sus - sau niciodată nu căzuse atât de jos, era o variantă, dar care voia să spună cam acelaşi lucru; mă vedeam adesea comparat cu Chamfort, şi chiar cu La Rochefoucauld.

Cât priveşte succesul de public, demarajul a fost ceva mai lent, până când Bernard Kouchner s-a declarat „personal scârbit" de spectacol, drept care următoarele reprezentaţii s-au ţinut cu săli arhipline. La sfatul lui Isabelle, am scris un mic articol în Liberation, pe care l-am intitulat „Merci, Bernard". În fine, totul mergea bine, chiar foarte bine, ceea ce-mi provoca o stare cu atât mai ciudată cu cât eram realmente sătul, gata să renunţ la tot - dacă lucrurile ar fi mers rău, cred că tăiam poala şi fugeam. Atracţia pentru cinema - adică pentru o media moartă, spre deosebire de ceea ce, pe atunci, era numit pompos spectacol viu — a fost probabil primul semn, la mine, al unui dezinteres, chiar al unui dezgust pentru public - şi probabil pentru oameni, în general. Pe vremea aceea, lucrând la scheciurile mele, foloseam o cameră video montată pe un trepied şi conectată la un monitor pe care îmi puteam supraveghea în timp real intonaţia, mimica, gesturile. Întotdeauna urmasem un principiu simplu: dacă la un moment dat izbucneam în râs, momentul acela avea şanse să provoace râsul şi la public. Puţin câte puţin, privind casetele, am constatat că simt o silă din ce în ce mai intensă, mergând uneori până la greaţă. Cu două săptămâni înainte de premieră, motivul mi-a apărut cu claritate: ceea ce suportam cel mai greu nu era chipul meu, nici caracterul repetitiv şi fals al anumitor mimici standard pe care eram silit să le folosesc; nu, nici măcar: ceea ce nu mai puteam suporta era râsul, râsul în sine, această bruscă şi violentă distorsiune a trăsăturilor ce deformează faţa umană, lipsind-o într-o clipă de orice demnitate. Dacă omul râde, dacă, în regnul animal, e singurul care exhibă această atroce deformare facială, e pentru că este şi singurul care, depăşind egoismul naturii animale, a atins stadiul infernal şi suprem al cruzimii.

Cele trei săptămâni de spectacol au fost un calvar permanent: pentru prima oară, cunoşteam cu adevărat acea faimoasă, acea atroce tristeţe a comicilor; pentru prima dată înţelegeam cu adevărat omul. Demontasem rotiţele maşinăriei şi o puteam face să funcţioneze după voie. În fiecare seară, înainte de a urca pe scenă,

înghiţeam un pumn de Xanax. De fiecare dată când publicul râdea (puteam s-o prevăd dinainte, ştiam să-mi dozez efectele, eram un profesionist confirmat), eram silit să-mi întorc privirea ca să nu le văd mutrele, acele sute de mutre strâmbate de convulsii, schimonosite de ură.

Daniel24,4

Neîndoielnic, acest pasaj din povestirea lui Daniel1 e unul dintre cele mai greu de înţeles pentru noi. Casetele video la care face aluzie au fost copiate şi anexate la istorisirea lui de viaţă. Am consultat cândva aceste documente. Descinzând genetic din Daniel1, am desigur aceleaşi trăsături, acelaşi chip; până şi mimica noastră este, în mare parte, asemănătoare (deşi, trăind într-un mediu non-social, a mea e în chip firesc mai restrânsă); totuşi, această bruscă distorsiune expresivă, însoţită de cotcodăcelile caracteristice, pe care el o numea râs, îmi e cu neputinţă s-o imit; nu sunt capabil nici măcar să-mi imaginez mecanismul ei.

Însemnările predecesorilor mei, de la Daniel2 până la Daniel23, arată că; în mare, nici ei nu-l înţelegeau. Daniel2 şi Daniel3 se mai declară în stare, încă, să reproducă fenomenul, sub influenţa anumitor băuturi; pentru Daniel23 e deja de o realitate inaccesibilă. S-au scris mai multe lucrări despre dispariţia râsului la neo-umani; toate sunt de acord asupra unui punct - acela că s-a petrecut rapid.

O evoluţie analogă, deşi mai lentă, a fost observată în ce priveşte plânsul, altă trăsătură caracteristică a speciei umane. Daniel9 notează că a plâns, cu o ocazie precisă (moartea accidentală a căţelului său, Fox, electrocutat de gardul de protecţie), începând cu Daniel10, plânsul nu mai e pomenit. Aşa cum, pe drept cuvânt, râsul e considerat de Daniel1 ca simptomatic pentru cruzimea umană, lacrimile par asociate, la această specie, cu mila. Niciodată nu plângem doar de mila noastră, notează undeva un autor uman anonim. Aceste două sentimente - cruzimea şi mila - nu mai au, evident, prea mult sens în condiţiile de solitudine absolută în care ne petrecem noi viaţa. Unul dintre predecesorii mei, de pildă Daniel13, manifestă în istorisirile lor o nostalgie stranie pentru această dublă pierdere, apoi nostalgia dispare, fiind înlocuită de o curiozitate din ce în ce mai episodică, astăzi, toate contactele mele din reţea stau

mărturie, putem s-o considerăm ca şi stinsă.

Daniel1,5

M-am relaxat respirând adânc; cu toate astea, Barnaby, nu mă puteam opri să visez la marile
lacuri de mercur de pe suprafaţa lui Saturn. Captain Clark

Isabelle a lucrat în cele trei luni legale de preaviz, ultimul număr din Lolita supervizat de ea a apărut în decembrie. A fost o mică agapă, mă rog, un cocteil, organizat la sediul revistei. Atmosfera era destul de crispată, în măsura în care toţi participanţii îşi puneau aceeaşi întrebare, fără s-o poată rosti cu voce tare: cine-i va lua locul în funcţia de redactor-şef? Lajoinie şi-a făcut o apariţie de un sfert de ceas, a mâncat trei clătite şi nu a dat nici o informaţie utilă.

Am plecat în Andaluzia în ajunul Crăciunului; au urmat trei luni stranii, petrecute într-o singurătate aproape totală. Noua noastră casă se ridica puţin mai la sud de San Jose, lângă Playa de Monsul. Blocuri enorme de granit încercuiau plaja. Această perioadă de izolare era bine-venită, credea impresarul meu; după el, era bine să mă retrag puţin deoparte, ca să stârnesc curiozitatea publicului; nu ştiam cum să-i mărturisesc că gândul meu era să mă retrag de tot.

Era aproape singurul care-mi ştia numărul de telefon; nu puteam spune că-mi făcusem mulţi prieteni, în cursul acelor ani de succes, din contră, pierdusem destui. Singurul lucru care te poate lecui de ultimele iluzii despre om e să câştigi rapid o mare sumă de bani, îi vezi atunci, hoitarii ipocriţi, venind de peste tot ca să-ţi se deschidă ochii, este esenţial să câştigi chiar tu acei bani. Bogaţii autentici, cei născuţi bogaţi, care n-au cunoscut niciodată altă stare decât bogăţia, par imuni la acest fenomen, ca şi cum odată cu bogăţia ar fi moştenit un soi de cinism inconştient, instinctiv, care-i face să ştie din start că toţi indivizii pe care îi vor întâlni vor avea doar un scop: să le stoarcă bani prin orice mijloc imaginabil; se poartă, de aceea, cu prudenţă şi de regulă îşi păstrează capitalul intact. Pentru cei născuţi săraci, e mult mai periculos; în fine, eram eu însumi destul de ticălos şi de cinic ca să-mi dau seama, reuşisem să evit majoritatea capcanelor; prieteni însă, nu, nu mai aveam. Dintre oamenii pe care-i frecventam în tinereţe, cei mai mulţi erau

actori, viitori actori rataţi; dar nu cred că în alte medii situaţia ar fi fost mult diferită. Nici Isabelle nu avea prieteni şi nu avusese în preajmă, în ultimii ani, mai ales, decât inşi care visau să-i ia locul Aşa că nu aveam pe cine să invităm în somptuoasa noastră vilă; nimeni cu care să bem un pahar de Rioja privind stelele.

Ce puteam face, atunci? Ne puneam întrebarea în timp ce treceam printre dune. Să trăim? În acest gen de situaţie, striviţi de sentimentul propriei nimicnicii, oamenii se hotărăsc să aibă copii; aşa se reproduce specia, din ce în ce mai puţin, ce-i drept Isabelle era uşor neurastenică şi tocmai împlinise patruzeci de ani; însă examenele prenatale progresaseră mult şi simţeam că nu asta era problema. Problema eram eu. În mine exista nu doar acel dezgust legitim care-l cuprinde pe orice bărbat normal la vederea unui bebeluş; nu doar convingerea adânc încuibată în minte că un copil e un soi de piticanie vicioasă, de o cruzime înnăscută, la care apar rapid cele mai rele porniri ale speciei şi de care animalele domestice se feresc cu o înţeleaptă prudenţă. Exista, de asemeni, mai adâncă, o spaimă, o spaimă reală în faţa calvarului permanent care e viaţa oamenilor. Dacă sugarul uman, singurul din tot regnul animal, îşi manifestă imediat prezenţa în lume prin urlete de durere neîntrerupte, e pentru că, neîndoielnic, suferă, şi suferinţa lui este insuportabilă. Motivul e poate pierderea blănii, ce face pielea atât de sensibilă la variaţiile termice, dar fără s-o ferească de atacul paraziţilor; poate o sensibilitate nervoasă anormală, un viciu de construcţie oarecare. Oricum, pentru orice observator imparţial, e clar că individul uman nu poate fi fericit, că nu e făcut pentru fericire, că singurul lui destin posibil e să răspândească în jur nefericirea, făcând existenţa celorlalţi la fel de insuportabilă ca a sa - primele victime pe care le face fiind, de regulă, părinţii săi.

Înarmat cu aceste convingeri nu tocmai umaniste, am schiţat un scenariu intitulat provizoriu „DEFICITUL SECURITĂŢII SOCIALE", ce relua principalele elemente ale chestiunii. Primul sfert de oră al filmului consta dintr-un şir de explozii neîntrerupte de cranii de sugari sub gloanţele unui revolver de calibru mare — prevăzusem ralantiuri, accelerări uşoare, mă rog, o întreagă coregrafie de creiere, a la John Woo, pe urmă treaba se liniştea puţin. Ancheta, condusă de un inspector de poliţie plin de umor, dar cu metode deloc ortodoxe - mă gândeam la Jamel Debbouze -, descoperea existenţa unei reţele de ucigaşi de copii, bine organizată,

inspirată de teze apropiate de ecologia radicală. În E.P. (Mişcarea de Exterminare a Plozilor) milita pentru dispariţia rasei umane, pe veci funestă pentru echilibrul biosferei, şi înlocuirea ei cu o specie de urşi foarte inteligenţi - în paralel, se făceau cercetări în laborator pentru a dezvolta inteligenţa urşilor şi în special pentru a le permite să acceadă la limbaj (mă gândeam la Gerard Depardieu în rolul căpeteniei urşilor).

În ciuda acestui casting convingător, în ciuda notorietăţii mele, proiectul nu s-a realizat, un producător coreean s-a declarat interesat, dar nu a fost capabil să atragă finanţarea necesară. Acest eşec surprinzător l-ar fi putut trezi pe moralistul aţipit în mine (era un somn, altminteri, în general liniştit) faptul că proiectul a avut parte de eşec şi respingere arăta că mai rămâneau tabuuri (în acest caz, uciderea copiilor) şi că, poate, nu era totul iremediabil pierdut. Totuşi, moralistul a fost eclipsat rapid de gânditor: dacă exista un tabu însemna că exista, efectiv, o problemă ; în aceiaşi ani, în Florida, au apărut primele „childfree zones", cartiere de lux pentru trentagenari fără complexe care mărturiseau deschis că nu mai suportă urletele, balele, excrementele, în fine, toate inconvenientele ambientale ce însoţesc de regulă plodimea. Prin urmare, intrarea în cartier era interzisă, pur şi simplu, copiilor sub treisprezece ani; pentru a permite contactul cu familiile, fuseseră prevăzute sasuri sub forma unor stabilimente tip fast food.

Un pas important fusese făcut: de mai multe decenii, depopularea occidentală (care de altfel nu avea nimic specific occidental: acelaşi fenomen se repeta indiferent de ţară, indiferent de cultură, odată atins un anume nivel de dezvoltare economică) făcea obiectul unor văicăreli ipocrite, cam suspecte în unanimitatea lor. Pentru prima oară, oameni tineri, educaţi, cu un bun nivel socio-economic, declarau public că nu vor copii, că nu simt dorinţa de a suporta bătaia de cap şi cheltuielile aferente creşterii unei progenituri. O asemenea dezinvoltură nu putea, firește, decât să creeze emuli.

Daniel24,5

Lumea intermediarilor nu cunoaşte vreo limitare, însă există anumite certitudini. Eu sunt Poarta. Sunt Poarta şi Paznicul Porţii. Succesorul mă tem trebuie să vină. Eu menţin prezenţa, pentru a face

posibilă sosirea Viitorilor.

Cunoscând suferinţa oamenilor, particip la izbăvirea lor, le readuc pacea. Când omor un sălbatic mai îndrăzneţ decât ceilalţi, care întârzie prea mult în preajma gardului de protecţie (adesea e vorba de o femelă, cu sânii deja lăsaţi, care-şi ridică pruncul ca pe o implorare), am sentimentul că împlinesc un act necesar - şi legitim. Identitatea chipurilor noastre - cu atât mai frapantă cu cât majoritatea celor ce rătăcesc prin zonă sunt de origine spaniolă sau maghrebiană - e pentru mine semnul sigur al condamnării lor la moarte. Specia umană va dispărea, trebuie să dispară, spre a se împlini cuvintele Surorii supreme

La nord de Almeria climatul e blând, animalele de pradă mari sunt puţin numeroase, e poate motivul pentru care densitatea sălbaticilor, deşi în permanentă scădere, rămâne ridicată - acum câţiva ani am zărit chiar, nu fără oroare, o turmă de vreo sută de indivizi. Corespondenţii mei declară că, din contră, sălbaticii sunt în general pe cale de dispariţie, cam peste tot pe suprafaţa globului, în multe locuri, prezenţa lor nu a fost semnalată de mai multe secole, chiar existenţa lor a ajuns să fie considerată de unii un mit

Daniel1,6

Există excelente jucării pentru câini. Petra Durst-Benning.

Singurătatea în doi este infernul consimţit. În viaţa cuplului, cel mai adesea, există de la început anumite detalii, anumite nepotriviri pe care decidem să le trecem sub tăcere, în credinţa optimistă că iubirea va sfârşi prin a rezolva toate problemele. Dar problemele se agravează puţin câte puţin, în tăcere, apoi, câţiva ani mai târziu, explodează, distrugând orice şansă de viaţă comună. De la bun început, Isabelle preferase s-o pătrund pe la spate; când încercam o altă poziţie, mai întâi accepta, apoi, parcă fără să vrea, se întorcea cu un mic râs jenat. În toţi acei ani, pusesem această preferinţă pe seama unei particularităţi anatomice, o înclinaţie a vaginului sau mai ştiu eu ce, mă rog, un lucru din acelea pe care bărbaţii, oricât de binevoitori, nu le pot conştientiza pe deplin niciodată. La şase săptămâni după sosirea noastră, în timp ce făceam dragoste (o pătrundeam pe la spate, ca de obicei, dar în cameră era o oglindă imensă), am văzut cum, apropiindu-se de orgasm, Isabelle

închidea ochii şi nu-i redeschidea decât mult timp după aceea, după ce terminam.

Toată noaptea m-am gândit la asta, în timp ce rădeam două sticle dintr-un brandy spaniol destul de infect: am revăzut clipele noastre de dragoste, îmbrăţişările noastre, toate momentele ce ne uniseră: de fiecare dată, am revăzut-o întorcându-şi privirea sau închizând ochii; am început să plâng: Isabelle accepta să juiseze, mă făcea să juisez, dar nu-i plăcea juisarea, nu-i plăceau manifestările juisării; nu-i plăceau la mine, probabil încă mai puţin la ea însăşi. Totul se potrivea: de fiecare dată când o văzusem răscolită de frumuseţea plastică fusese vorba de pictori ca Rafael şi mai ales Botticelli: uneori era ceva duios, însă adesea rece şi totdeauna foarte calm; Isabelle n-a înţeles niciodată admiraţia mea absolută pentru El Greco, niciodată nu apreciase extazul şi am plâns mult, pentru că această parte animalică, această cufundare totală în voluptate şi extaz era ceea ce preferam la mine însumi, în timp ce inteligenţa, perspicacitatea mea, umorul meu îmi inspirau numai dispreţ. Nu vom cunoaşte niciodată acea dublă privire, infinit de misterioasă, a unui cuplu unit în fericire, acceptând cu umilinţă prezenţa organelor - şi bucuria limitată; niciodată nu vom fi amanţi pe deplin.

Au fost desigur şi momente mai rele, iar idealul de frumuseţe plastică la care ea nu mai putea accede avea s-o distrugă, sub ochii mei, pe Isabelle. Mai întâi au fost sânii (nu şi-i mai suporta şi, e drept, începeau să se lase puţin); acelaşi proces a urmat apoi pentru fese. A trebuit, din ce în ce mai des, să stingem lumina; apoi a dispărut chiar sexualitatea. Isabelle nu se mai putea suporta; şi de aceea nu mai suporta dragostea, i se părea falsă. Mie totuşi mi se mai scula, mă rog, un pic, la început, apoi a dispărut şi asta, iar din clipa aceea totul s-a terminat, nu mi-a rămas decât sa rememorez cuvintele, fals ironice, ale poetului andaluz .

O, viaţa pe care oamenii se străduiesc s-o trăiască!
O, viaţa pe care o trăiesc
În lumea în care trăiesc!
O, bieţii oameni, bieţii oameni!. . Nu ştiu să iubească.

Când sexualitatea dispare, apare, în prezenţa lui vag ostilă, trupul celuilalt, apar zgomotele, mişcările, mirosurile; prezenţa însăşi a trupului pe care nu-l mai poţi atinge, nici venera prin contact, devine puţin câte puţin o suferinţă; toate acestea, din nefericire, sunt ştiute. Dispariţia erotismului e urmată îndeaproape

de cea a tandreţii. Nu există relaţie epurată, de unire superioară a sufletelor, nu există nimic care să-i poată semăna sau măcar s-o evoce într-un mod aluziv. Când iubirea fizică dispare, totul dispare; o iritare ursuză, fără adâncime, vine să umple succesiunea zilelor. Iar despre iubirea fizică nu-mi mai făceam iluzii. Tinereţe, frumuseţe, forţă: iată criteriile iubirii fizice, exact aceleaşi cu ale nazismului. Pe scurt, eram într-un mare rahat.

O soluţie a apărut, pe un racord al autostrăzii A2, între Zaragoza şi Tarragona, la câteva zeci de metri de un popas rutier unde ne opriserăm să mâncăm, Isabelle şi cu mine. Apariţia animalelor de companie e relativ recentă în Spania. Ţară de cultură tradiţional catolică, machistă şi violentă, Spania trata animalele, până nu demult, cu indiferenţă, uneori cu o sumbră cruzime. Dar lumea se uniformiza, pe acest plan ca şi pe celelalte, iar Spania se apropia de normele europene şi în special engleze. Homosexualitatea era din ce în ce mai curentă şi mai acceptată; regimul vegetarian se răspândea, ca şi gadgeturile New Age; iar animalele de companie, care purtau aici simpaticul nume de mascotas, înlocuiau în familii, puţin câte puţin, copiii. Procesul era totuşi abia la început şi cunoştea numeroase rateuri: adesea, un căţel oferit ca jucărie de Crăciun era abandonat pe marginea unei şosele, câteva luni mai târziu. Se formau astfel, pe câmpiile din centrul ţării, haite de câini vagabonzi. Existenţa lor era scurtă şi chinuită. Plini de râie şi alţi paraziţi, se hrăneau din gunoaie, pe lângă popasurile rutiere, şi cei mai mulţi sfârşeau sub roţile unui camion. Sufereau mai ales, îngrozitor, de lipsa contactului cu oamenii. După ce, acum mii de ani, a părăsit haita alegând compania oamenilor, câinele nu izbuteşte niciodată să se readapteze la viaţa sălbatică. În haite nu se mai stabilea nici o ierarhie, luptele erau permanente, fie pentru hrană, fie pentru posedarea femelelor; puii erau lăsaţi de izbelişte şi uneori erau devoraţi de fraţii lor mai mari.

În perioada aceea beam din ce în ce mai mult şi, după al treilea lichior de anason, împleticindu-mă spre Bentley, am văzut-o uimit pe Isabelle trecând printr-o spărtură din grilaj, apropiindu-se de un grup de vreo zece câini, pe un maidan de lângă parcare. Pe Isabelle o ştiam mai degrabă fricoasă, iar aceste animale erau socotite periculoase. Totuşi, câinii o priveau apropiindu-se fără agresivitate sau teamă. O corcitură mică, alb cu roşu, a început să se târască pe burtă spre ea.

Isabelle s-a aplecat, a luat căţelul în braţe, a revenit la maşină. Iată cum şi-a făcut Fox intrarea în vieţile noastre; şi, odată cu el, iubirea necondiţionată.

Daniel24,6

Din cauza structurii complexe de proteine care constituie învelişul nuclear al primatelor, donarea umană avea să fie, timp de mai multe decenii, periculoasă, aleatorie şi până la urmă aproape impracticabilă. În schimb, din capul locului, operaţia a fost un succes la majoritatea animalelor domestice, inclusiv - deşi cu o uşoară întârziere - la câine. E aşadar exact acelaşi Fox care moţăie la picioarele mele acum, când scriu aceste rânduri, adăugându-mi istorisirea - potrivit tradiţiei, cum au făcut-o şi predecesorii mei - la istorisirea de viaţă a strămoşului meu uman.

Duc o viaţă calmă şi fără bucurie; suprafaţa vilei e suficient de mare ca să fac scurte plimbări, iar un echipament complet îmi permite să-mi întreţin musculatura. Fox însă este fericit. Se zbenguie prin vilă, mulţumit cu perimetrul impus - a învăţat rapid să se ţină departe de gardul de protecţie; se joacă fie cu mingea, fie cu animăluţele lui din plastic (dispun de vreo câteva sute, moştenite de la predecesorii mei); Fox apreciază mult jucăriile muzicale, în special un răţoi de fabricaţie poloneză care emite măcăieli variate. Dar mai ales îi place să-l iau în braţe, să lenevească la soare, cu ochii închişi, cu capul pe genunchii mei, mormăind fericit. Dormim împreună, iar fiecare dimineaţă e o sărbătoare mă linge, mă zgârie cu lăbuţele; este o fericire certă, pentru el, să regăsească viaţa şi lumina zilei. Bucuriile lui sunt identice cu cele ale strămoşilor lui şi vor rămâne identice la descendenţii săi; natura lui include în ea posibilitatea fericirii. Eu nu sunt decât un neo-uman, natura mea nu include posibilităţi de acest ordin. Iubirea necondiţionată este condiţia fericirii, asta ştiau şi oamenii, sau măcar cei mai luminaţi dintre ei. Dar o deplină înţelegere a problemei nu a permis, până acum, să ne apropiem de o soluţie oarecare. Studiul biografiei sfinţilor, în care unii îşi puneau atâtea speranţe, n-a lămurit nimic. Pe de o parte, sfinţii, căutându-şi mântuirea, aveau motivaţii doar parţial altruiste (deşi se pare că supunerea în faţa voinţei Domnului, asumată de ei, a fost adesea un mijloc comod de a-şi justifica altruismul natural în ochii celorlalţi); pe de alta, credinţa asiduă într-o entitate divină vădit absentă le provoca fenomene de cretinizare incompatibile pe termen lung cu menţinerea unei civilizaţii

tehnologice. Cât despre ipoteza unei gene a altruismului, ea a suscitat atâtea decepţii, că nimeni nu mai îndrăzneşte azi s-o pomenească. Sigur, s-a putut demonstra că centrii cruzimii, ai judecăţii morale şi ai altruismului erau situaţi în cortexul pre-frontal; dar cercetările nu au permis să se treacă dincolo de această constatare pur anatomică. De la apariţia neo-umanilor, teza originii genetice a sentimentelor morale a generat pe puţin trei mii de comunicări, provenind din cercurile ştiinţifice cele mai autorizate; nici una nu a putut, până acum, să treacă bariera verificării experimentale. În plus, teoriile de inspiraţie darwinistă, explicând apariţia altruismului la populaţiile animale printr-un avantaj selectiv rezultat de aici pentru ansamblul grupului, au făcut obiectul unor calcule imprecise, disparate, contradictorii, spre a se pierde apoi în confuzie şi uitare.

Bunătatea, mila, fidelitatea, altruismul rămân aşadar alături de noi ca nişte mistere insondabile, conţinute totuşi în spaţiul limitat care e învelişul corporal al unui câine. De soluţionarea acestei probleme depinde sosirea, sau nu, a Viitorilor.

Cred în sosirea Viitorilor.

Daniel1,7

Jocul distrează Petra Durst-Benning.

Câinii sunt capabili să iubească - mai mult decât atât: pulsiunea sexuală nu pare să le pună probleme insurmontabile: când întâlnesc o femelă în călduri, aceasta acceptă penetrarea; în caz contrar, nu par să simtă nici dorinţă, nici vreo lipsă anume.

Pe lângă faptul că sunt în sine un subiect permanent de uimire, câinii constituie pentru oameni un excelent subiect de conversaţie - internaţional, democratic, consensual. Aşa l-am cunoscut pe Harry, ex-astrofizician german, însoţit de câinele său, Truman, un beagle. Naturist paşnic, la vreo şaizeci de ani, Harry îşi dedica anii de pensie observării stelelor - cerul, în regiune, era excepţional de limpede, mi-a explicat el; ziua se ocupa de grădină, făcea un pic de ordine în casă. Locuia doar cu soţia lui, Hildegarde - şi, firește, cu Truman; copii nu avuseseră. E foarte clar că în lipsa câinelui n-aş fi avut nimic să-i spun acestui om - chiar şi aşa, conversaţia a mers destul de anevoios (ne-a invitat la cină sâmbăta următoare; locuia la cinci sute de metri, era vecinul nostru cel mai apropiat). Din fericire, nu vorbea franceza, nici eu germana, faptul că a trebuit să depăşim bariera limbii (câteva fraze în engleză, câteva

în spaniolă) ne-a dat până la urmă senzaţia unei seri reuşite, deşi timp de două ore nu făcuserăm decât să urlăm banalităţi (Harry era cam surd). După masă, m-a întrebat dacă vreau să privesc inelele lui Saturn. Fireşte, fireşte, doream. Ei bine, era un spectacol mirific, de origine naturală sau divină, cine ştie, dăruit omului spre contemplare; nu cred că mai era ceva de adăugat. Hildegarde cânta la harpă, cânta minunat, presupun, la drept vorbind nu ştiu dacă se poate cânta prost la harpă - vreau să spun că, prin construcţie, acest instrument mi s-a părut întotdeauna incapabil să scoată altceva decât sunete melodioase. Două lucruri, cred, m-au împiedicat să mă enervez: pe de o parte, pretextând oboseala, Isabelle a avut tactul de a dori să plece destul de devreme, oricum înainte să termin eu sticla de kirsch; pe de altă parte, remarcasem în biblioteca neamţului o ediţie completă, legată, a operelor lui Theilard de Chardin. Dacă există un lucru care m-a cufundat mereu în tristeţe sau compasiune, în fine, o stare ce exclude orice formă de răutate sau ironie, acel lucru este existenţa lui Theilard de Chardin - şi nu doar existenţa lui, ci însuşi faptul că a putut avea cititori, chiar şi puţini. În faţa unui cititor al lui Theilard de Chardin mă simt dezarmat, descumpănit, gata să izbucnesc în lacrimi. La vârsta de cincisprezece ani, am dat din întâmplare peste Le Milieu Divin, pe care un cititor pesemne îngreţoşat o lăsase pe o bancă în gara Etrechy-Chamarande. După câteva pagini, lucrarea mă făcuse să urlu; de disperare, am coborât în pivniţă şi mi-am sfărâmat de pereţi pompa de la bicicleta de curse. Theilard de Chardin era desigur ceea ce numim un ţăcănit clasa-ntăi, asta nu-l făcea mai puţin deprimant. Semăna puţin cu acei savanţi creştini germani, descrişi de Schopenhauer la vremea lui, care „după ce-şi lasă retorta sau scalpelul, se apucă să filozofeze pe marginea conceptelor învăţate la prima comuniune". Exista la el, de asemeni, acea iluzie comună tuturor creştinilor de stânga - sau, mă rog, de centru, să zicem la creştinii contaminaţi de gândirea progresistă de după Revoluţie, constând în credinţa că lăcomia este un păcat minor, de mai mică importanţă, incapabil să-l abată pe om de la calea mântuirii - că singurul păcat veritabil e păcatul trufiei. Unde era, la mine, lăcomia? Unde era trufia? Şi cât de departe eram de mântuire? Răspunsurile la aceste întrebări nu erau, cred, prea dificile; Pascal, de pildă, n-ar fi derapat niciodată până la asemenea absurdităţi. Citindu-l, simţeai că ispitele cărnii nu-i erau străine, că libertinajul ar fi putut să-l tenteze, şi că, optând pentru Isus mai curând decât

pentru coit sau pentru jocul de cărţi, nu o făcea din neatenţie, nici din incompetenţă, ci pentru că Isus i se părea negreşit mai high dope5; într-un cuvânt, era un autor serios. Dacă de la Theilard ar fi rămas scrieri erotice, cred că asta m-ar fi liniştit, într-un sens; dar nu era posibil, nu-mi făceam nici o iluzie. Ce putuse trăi, pe cine putuse frecventa acest patetic Theilard ca să aibă despre om o concepţie atât de benignă şi de naivă - când în aceeaşi epocă, în aceeaşi ţară, bântuiau nemernici de talia unor Coline, Sartre sau Genet. Dedicaţiile pe care le scria, destinatarii corespondenţei sale te făceau, puţin câte puţin, să ghiceşti: erau catolici de condiţie bună, mai mult sau mai puţin nobili, adesea iezuiţi. Nişte nevinovaţi.

— Ce tot mormăi acolo? m-a întrerupt Isabelle. Mi-am dat atunci seama că plecaserăm de la Harry, că mergeam pe malul mării, că ne întorceam acasă. De două minute, m-a informat ea, vorbeam singur, nu pricepuse aproape nimic. I-am rezumat datele problemei.

— E uşor să fii optimist... am conchis cu asprime, e uşor să fii optimist când te-ai mulţumit cu un câine, când n-ai vrut copii.

— Eşti în aceeaşi situaţie, iar asta nu te-a făcut prea optimist... a remarcat Isabelle. Problema lor este că sunt bătrâni... a continuat ea cu indulgenţă. Când îmbătrâneşti, simţi nevoia să vorbeşti despre lucruri liniştitoare, duioase. Să-ţi imaginezi că te aşteaptă ceva frumos în cer. În fine, te pregăteşti pentru moarte, puţin. Dacă nu eşti prea tâmpit, nici prea bogat.

M-am oprit, am privit marea, stelele. Stelele pe care Harry le cerceta în nopţile lui de veghe, în timp ce Hildegarde făcea improvizaţii free classic pe teme mozartiene. Muzica sferelor, cerul înstelat; legea morală în sufletul meu. Am cântărit situaţia şi tot ce mă separa de ea; noaptea era atât de blândă, totuşi, încât am pus o mână pe fesele Isabellei — le simţeam foarte bine, sub ţesătura uşoară a fustei de vară. Ea s-a lungit pe dună, şi-a scos chiloţii, a desfăcut picioarele. Am pătruns-o - faţă în faţă, pentru prima oară. Mă privea drept în ochi. Îmi amintesc perfect mişcările sexului ei, micile ţipete către sfârşit. Îmi amintesc cu atât mai bine cu cât a fost ultima oară când am făcut dragoste împreună

5 Stimulator, excitant - termen folosit cu referire la consumul de droguri (în engl. în orig.)

Au trecut câteva luni. A venit vara, apoi toamna; Isabelle nu părea nefericită. Se juca cu Fox, îşi îngrijea azaleele; eu îmi petreceam timpul înotând şi recitind Balzac. Într-o seară, când soarele cobora peste vilă, Isabelle mi-a spus încet:

— O să mă laşi pentru una mai tânără... Am protestat, i-am spus că nu o înşelasem niciodată.

— Ştiu... a răspuns ea. La un moment dat, am crezut că o s-o faci; că o să regulezi o pipiţă din cele care se învârteau în jurul revistei, că pe urmă o să revii la mine, că o să regulezi o altă pipiţă şi aşa mai departe. Aş fi suferit mult, dar poate că era mai bine, la urma urmei.

— Am încercat o dată; n-a vrut fata.

Îmi aminteam că trecusem dimineaţa prin faţa liceului Fenelon. Era între două ore de clasă, fetele aveau paisprezece-cincisprezece ani şi toate erau mai frumoase, mai ispititoare decât Isabelle, pentru simplul fapt că erau mai tinere. Erau probabil prinse într-o feroce competiţie narcisistă - băieţii de vârsta lor considerându-le pe unele drăguţe, pe altele banale sau de-a dreptul urâte; cu toate astea, pentru oricare din acele trupuri tinere, un bărbat de cincizeci de ani ar fi fost dispus să plătească, să plătească scump, eventual să-şi rişte reputaţia, libertatea, chiar viaţa. Ce simplă, zău, era existenţa! Şi cât de lipsită de soluţii! Trecând s-o iau pe Isabelle de la redacţie, am agăţat un soi de belarusă care aştepta să pozeze pentru pagina 8. Acceptase să-i ofer un pahar, dar pentru o felaţie mi-a cerut cinci sute de euro; refuzasem, în acelaşi timp, se înăsprea legislaţia vizând reprimarea relaţiilor sexuale cu minore; se înmulţeau cruciadele pentru castrarea chimică. Să aţâţe până la insuportabil dorinţele, făcându-le totodată irealizabile - iată principiul unic pe care se sprijinea societatea occidentală. Toate acestea le ştiam, le ştiam foarte bine, le folosisem în multe din scheciurile mele; asta nu mă scutea să fiu învins de acelaşi sistem. M-am trezit în toiul nopţii, am băut trei pahare mari cu apă, unul după altul. Îmi imaginam umilinţele pe care ar trebui să le îndur ca să seduc o adolescentă; dificultatea de a-i smulge consimţământul, ruşinea de a ieşi cu mine pe stradă, ezitările de a mă prezenta amicilor ei, uşurinţa cu care m-ar părăsi pentru un tip de vârsta ei. Mi-am imaginat toate astea, de mai multe ori, şi am înţeles că nu aş putea rezista. Nici vorbă, nu aveam pretenţia că scap de efectul

legilor naturale: descreşterea capacităţilor erectile ale penisului, nevoia de a găsi trupuri tinere pentru a stopa fenomenul... Am scos nişte salam şi o sticlă de vin. Ei bine, o să plătesc, mi-am spus; când o să ajung acolo, când o să am nevoie de funduleţe tinere ca să-mi păstrez erecţia, o să plătesc. Dar o să plătesc preţul pieţei. Cinci sute de euro un aburel - zău, ce-şi închipuia, putoarea? Făcea cincizeci, cel mult. În compartimentul pentru legume, am găsit un borcan de Marronsuiss[6] început. Şocant, în acel stadiu al meditaţiei mele, mi se părea nu faptul că existau puştoaice disponibile pe bani, ci că existau unele care nu erau disponibile sau numai la preţuri prohibitive, pe scurt, doream o reglementare a pieţei.

— Aşadar, n-ai plătit, a spus Isabelle. Iar cinci ani mai târziu, tot nu te-ai hotărât s-o faci. Nu, o să se întâmple altceva, vei întâlni o tânără - nu o Lolită, mai curând o tânără de douăzeci-douăzeci şi cinci de ani - şi o să te îndrăgosteşti de ea. Va fi o fată isteaţă, simpatică, probabil drăguţă. O fată care ar fi putut să fie o prietenă. (Se lăsase noaptea, nu mai puteam să-i disting trăsăturile feţei.) Care aş fi putut să fiu eu...

Isabelle vorbea calm, dar nu ştiam să interpretez acest calm, tonul ei avea totuşi ceva destul de neobişnuit, iar eu, în fond, nu aveam experienţă în acest gen de situaţii, până la Isabelle nu fusesem niciodată îndrăgostit şi nici o femeie nu fusese îndrăgostită de mine, cu excepţia lui Cur Lat[7], dar asta era altă poveste, când am întâlnit-o avea pe puţin cincizeci de ani, mă rog, aşa credeam pe atunci, ar fi putut să-mi fie mamă, din partea mea nu era vorba de iubire, nici măcar nu-mi trecuse prin cap, iar iubirea fără speranţă e altceva, foarte dureros, e drept, dar care nu aduce aceeaşi apropiere, aceeaşi sensibilitate la tonul celuilalt, nici măcar la cel care iubeşte fără speranţă, prea pierdut în aşteptarea lui frenetică şi vană ca să păstreze un strop de luciditate, ca să fie capabil să interpreteze corect un semnal oarecare; pe scurt, eram într-o situaţie fără precedent în viaţa mea.

Nimeni nu poate vedea mai sus de sine, scria Schopenhauer pentru a sugera imposibilitatea unui schimb de idei între doi indivizi de un nivel intelectual prea diferit. În momentul acela, era evident,

---

6 Cremă de castane comestibile

7 În franceză, Gros Cul, literal Cur Mare (înseamnă şi camion de mare tonaj)

Isabelle putea să vadă mai sus decât mine; am avut prudenţa să tac. La urma urmei, mi-am spus, puteam foarte bine să n-o întâlnesc pe fata aceea; având în vedere puţinătatea relaţiilor mele, era chiar lucrul cel mai probabil.

Isabelle continua să cumpere ziare franţuzeşti, nu prea des, nu mai mult de o dată pe săptămână, şi din când în când îmi întindea un articol cu un mormăit dispreţuitor. Cam pe vremea aceea, în media franceză a început o mare campanie în favoarea prieteniei, lansată, cred, de Nouvel Observateur. „Iubirea se poate sfârşi; prietenia, niciodată", cam asta era tema articolelor. Nu înţelegeam care era interesul de a impune asemenea tâmpenii; Isabelle mi-a explicat că era vorba, pur şi simplu, de un articol de circumstanţă, o variaţie anuală pe tema: „Ne despărţim, dar rămânem buni amici." După ea, va mai dura patru-cinci ani înainte de a se admite că trecerea de la iubire la prietenie, adică de la un sentiment puternic la unul slab, era în mod cert preludiul la dispariţia oricărui sentiment - în plan istoric, se-nţelege, în plan individual situaţia cea mai bună fiind, de departe, indiferenţa: de regulă, odată ruinată, iubirea se transforma de-a dreptul în ură, nu în indiferenţă, şi cu atât mai puţin în prietenie. Pornind de la această remarcă, am pus bazele unui scenariu intitulat „DOUĂ MUŞTE MAI TÂRZIU", care avea să fie punctul culminant - şi final - al carierei mele cinematografice. Impresarul a fost încântat să afle că mă apuc iar de lucru: o absenţă de doi ani şi jumătate e mult. A fost mai puţin încântat când a avut în mână produsul finit. Nu-i ascunsesem că era vorba de un scenariu de film, pe care voiam să-l regizez şi să-l interpretez eu însumi; nu asta era problema, din contră, mi-a spus el, lumea aşteaptă de mult şi e bine să-i surprinzi, ar putea deveni un film-cult. Conţinutul, însă... Sincer, nu mergeam prea departe?

Filmul relata viaţa unui om a cărui distracţie favorită era să omoare muşte cu un plici (de unde titlul); în general, le rata (era totuşi un lung metraj de trei ore). A doua distracţie în ordinea preferinţei a acestui bărbat cultivat, mare cititor al lui Pierre Louys, era să pună fetiţe prepubere - sau, mă rog, până în paisprezece ani - să-i sugă pula; asta îi reuşea mai bine decât cu muştele.

Contrar celor repetate mai târziu de media aservită, filmul nu a fost un fiasco total; în câteva ţări străine a cunoscut chiar o primire triumfală, iar în Franţa a avut încasări deloc neglijabile, fără să atingă, ce-i drept, cifrele de afaceri care puteau fi scontate dat

fiind caracterul fulminant al carierei mele de până atunci; asta e tot.

Insuccesul de critică a fost, totuşi, real; chiar şi acum, mi se pare nedrept. „O pantalonadă modestă", titrase Le Monde, delimitându-se abil de confraţii săi mai moralişti care, în editorialele lor, puneau de-a dreptul chestiunea interzicerii. Desigur, era o comedie şi majoritatea gagurilor erau facile, chiar vulgare, existau totuşi câteva dialoguri, în anumite scene, care, cu trecerea vremii, mi se par tot ce am scris mai bun. Mai ales într-o scenă lungă filmată în Corsica, pe versanţii trecătorii Bavella, în care eroul (interpretat de mine), o invita la vila lui pe micuţa Aurore (nouă ani), pe care tocmai reuşise s-o seducă în timpul unei gustări Disney, la Marineland-ul din Bonifacio.

— La ce bun să locuieşti în Corsica, lansa fetiţa cu insolenţă, dacă e să stai la marginea unei şosele...

— Te uiţi cum trec maşinile, îi răspundea el (adică eu), asta înseamnă totuşi să trăieşti, cât de cât.

Nimeni n-a râs; nici în timpul proiecţiei cu un public-test, nici la premieră, nici la festivalul de filme de comedie de la Montbazon. Şi totuşi, totuşi, îmi spuneam, niciodată nu mă ridicasem la un asemenea nivel. Shakespeare ar fi putut crea un asemenea dialog? Ar fi putut măcar să-l imagineze, bietul mocofan?

Dincolo de subiectul bătătorit al pedofiliei (şi bătătorit mărunţel, ha ha ha, aşa mă exprimam atunci în interviuri), filmul se dorea o vibrantă pledoarie împotriva prieteniei, şi în general împotriva oricărei relaţii nonsexuale. Într-adevăr, despre ce puteau să discute doi bărbaţi, după o anumită vârstă? Ce motive de a fi împreună puteau avea doi bărbaţi, exceptând, fireşte, cazul unui conflict de interese, exceptând, de asemeni, cazul că-i reunea un proiect oarecare (să răstoarne guvernul, să construiască o autostradă, să scrie un scenariu de benzi desenate, să-i extermine pe evrei)? De la o vârstă (vorbesc de bărbaţi cu un anume nivel de inteligenţă, nu de nişte brute bătrâne), e cât se poate de clar că totul s-a spus. Cum ar putea un proiect intrinsec gol, precum acela de a petrece un moment împreună, să ducă, între doi bărbaţi, la altceva decât plictiseală, jenă şi în cele din urmă ostilitate făţişă? Pe când între un bărbat şi o femeie rămâne totdeauna, orişicât, ceva: o mică atracţie, o mică speranţă, un mic vis. Menit prin natură controversei şi dezacordului, cuvântul rămânea marcat de această origine belicoasă. Cuvântul distruge, cuvântul desparte, iar când între un bărbat şi o

femeie rămâne doar cuvântul, relaţia se consideră, pe drept cuvânt, terminată. Când însă este însoţit, îmblânzit şi într-un fel sanctificat de mângâieri, cuvântul însuşi poate dobândi un sens diferit, mai puţin dramatic, dar mai profund, sensul unui contrapunct intelectual detaşat, fără miză imediată, liber.

Atacând astfel nu doar prietenia, ci ansamblul relaţiilor sociale ce încetează să fie însoţite de un contact fizic, acest film constituia - doar revista Slut Zone a avut inteligenţa să remarce - o apologie indirectă a bisexualităţii, şi chiar a trans-sexualităţii. Una peste alta, refăceam legătura cu vechii greci. Îmbătrânind, ne întoarcem, întotdeauna, la greci.

Daniel24,7

Numărul istorisirilor de viaţă umane este de 6174, ceea ce corespunde primei constante a lui Kaprekar. Indiferent că provin de la bărbaţi sau de la femei, din Europa sau din Asia, din America sau din Africa, toate sunt de acord asupra unui punct, de altfel singurul: caracterul intolerabil al suferinţelor morale cauzate de îmbătrânire.

Imaginea cea mai frapantă a acestei drame o dă probabil Brunol, atunci când, cu o concizie brutală, se descrie „plin de dorinţe de tânăr şi cu trup de bătrân", dar, repet, toate mărturiile concordă, indiferent că e vorba de cea a lui Daniel1, îndepărtatul meu predecesor, de cele lăsate de Rachid1, Paul1, John1, Felicita1, sau de aceea, sfâşietoare, rămasă de la Esperanza1. Îmbătrânirea nu pare să fi fost o bucurie în nici un moment al istoriei omeneşti; dar în anii care au precedat dispariţia speciei, ea devenise, în chip vădit, atât de atroce, încât procentajul de sinucideri, pe care organismele de sănătate publică le-au rebotezat pudic plecări, se apropia de 100%, iar vârsta medie a plecării, estimată la şaizeci de ani pe ansamblul globului, era mai curând de cincizeci în ţările cele mai avansate.

Această cifră era rezultatul unei lungi evoluţii, abia începută pe vremea lui Daniel1, când vârsta medie a deceselor era cu mult mai ridicată, iar sinuciderea persoanelor în vârstă rămânea destul de rară. Oricum, trupul urâţit, degradat al bătrânilor era deja obiectul unui dezgust general, iar prima conştientizare a fenomenului avea să fie provocată, se pare, de canicula din vara lui 2003, care a făcut ravagii în Franţa. „Manifestaţia bătrânilor" fusese titlul editorialului din Liberation, a doua zi după ce-au apărut primele cifre - peste zece mii de persoane muriseră în ţară, pe parcursul a două săptămâni; unii muriseră singuri în apartamentele lor, alţii la spitale sau în aziluri de

bătrâni, dar toţi, într-un fel sau în altul, muriseră din lipsă de îngrijire. În săptămânile următoare, acelaşi ziar a publicat o serie de reportaje cumplite, ilustrate cu fotografii demne de lagărele de concentrare, relatând agonia bătrânilor înghesuiţi în dormitoare comune, goi în paturile lor, în pamperşi, gemând toată ziua fără să vină nimeni să-i rehidrateze ori să le dea un pahar cu apă; se descria vânzoleala infirmierelor care, neputând să plece cu familia în concediu, ridicau zilnic cadavrele pentru a face loc noilor veniţi. „Scene nedemne de o ţară modernă", scria ziaristul fără să-şi dea seama că, dimpotrivă, Franţa era pe cale să devină o ţară modernă, că doar o ţară modernă era capabilă să-şi trateze bătrânii ca pe nişte simple deşeuri, şi că un asemenea dispreţ faţă de înaintaşi ar fi fost de neconceput în Africa sau într-o ţară tradiţională din Asia.

Indignarea formală cauzată de aceste imagini s-a stins rapid, iar extinderea eutanasiei provocate - sau, din ce în ce mai des, liber consimţite - avea să rezolve problema în cursul deceniilor care au urmat.

Oamenii erau îndemnaţi să redacteze, pe cât posibil, o istorisire de viaţă integrală, potrivit credinţei, frecventă în acea vreme, că ultimele clipe de viaţă pot fi însoţite de un soi de revelaţie. Exemplul cel mai des citat de instructori era Marcel Proust, a cărui primă pornire, simţind că îl pândeşte moartea, a fost să se repeadă la manuscrisul romanului său în căutarea timpului pierdut şi să-şi noteze impresiile pe măsură ce se apropia sfârşitul.

Puţini, în practică, au avut asemenea curaj.

Danie11,8

Aşadar, Barnaby, ar trebui să dispunem de o navă puternică, cu o forţă de propulsie de trei sute de kilotone. Am putea atunci, scăpând de atracţia terestră, să navigam printre sateliţii lui Jupiter. Captain Clark

Pregătire, filmări, postproducţie, turneu promoţional restrâns („DOUĂ MUŞTE MAI TÂRZIU" ieşise simultan în cele mai multe capitale europene, dar eu m-am limitat la Franţa şi Germania): în total, lipsisem de acasă ceva mai mult de un an. Pe aeroportul din Almeria mă aştepta o primă surpriză: un grup compact de vreo cincizeci de inşi, îngrămădiţi după barierele culoarului de ieşire, agitau agende, tricouri, afişe ale filmului. Ştiam după primele cifre: filmul, primit destul de rece la Paris, fusese un triumf la Madrid - ca

şi, de altfel, la Londra, Roma şi Berlin; în Europa, devenisem o vedetă.

După ce grupul s-a risipit, am zărit-o, ghemuită pe un scaun din fundul sălii, pe Isabelle. A fost, şi în privinţa ei, un şoc. Îmbrăcată cu un pantalon şi un tricou fără formă, clipea din ochi privind în direcţia mea cu un amestec de teamă şi ruşine. Când am ajuns la câţiva metri de ea, a izbucnit în plâns, lacrimile îi şiroiau pe obraji fără să încerce să le şteargă. Se îngrăşase cu douăzeci de kilograme, pe puţin. Nici măcar faţa nu fusese, de data asta, cruţată: buhăită, pătată de cuperoză, cu părul gras şi nepieptănat, Isabelle arăta de groază.

Fireşte, Fox era nebun de fericire, a ţopăit, m-a lins pe faţă mai bine de un sfert de ceas; simţeam că nu va fi destul. Isabelle a refuzat să se dezbrace de faţă cu mine, apoi a apărut îmbrăcată cu un soi de trening de molton pe care şi-1 punea la culcare. În taxiul care ne-a adus de la aeroport, nu am schimbat o vorbă. Mai multe sticle goale de Cointreau zăceau pe jos, în dormitor; făcuse, totuşi, curăţenie.

Comentasem mult, în cursul carierei mele, deosebirea dintre erotism şi tandreţe, interpretasem toate personajele: fata care se duce la orgii şi, pe de altă parte, are o relaţie castă, platonică, epurată, cu adevărata iubire a vieţii ei; blegul aproape impotent care o acceptă; desfrânatul care profită de ea. Uzura, uitarea, mizeria. Cu soiul ăsta de teme făcusem săli întregi să se spargă de râs; şi tot cu ele câştigasem sume grase. Acum însă eram direct implicat, iar această deosebire dintre erotism şi tandreţe îmi apărea, cu o supremă claritate, ca una dintre cele mai mari porcării ale epocii noastre, una dintre acelea care semnează, fără drept de apel, condamnarea la moarte a unei civilizaţii. „S-a terminat cu râsul, Bulache... ", îmi repetam cu o veselie îngrijorătoare (pentru că, în acelaşi timp, fraza mi se învârtea în minte, nu mai puteam s-o opresc, optsprezece comprimate de Atarax nu mi-au folosit la nimic, până la urmă a trebuit să trec pe Pastis-Tranxene.) „Cine iubeşte o persoană pentru frumuseţea ei, acela o iubeşte oare?

Nu: „căci sifilisul, care va ucide frumuseţea fără a ucide persoana, îl va face să n-o mai iubească". Pascal nu auzise de Cointreau. Apoi, trăind într-o epocă în care trupurile erau mai puţin exhibate, exagera, e drept, importanţa frumuseţii chipului. Cel mai grav era că nu frumuseţea mă atrăsese, în primul rând, la Isabelle.

Femeile inteligente m-au excitat întotdeauna. La drept vorbind, inteligenţa nu e prea utilă în raporturile sexuale; de fapt, foloseşte la un singur lucru: să ştii când e momentul potrivit să pui mâna pe mădularul unui bărbat într-un loc public. Toţi bărbaţii gustă chestia asta, e maimuţa din noi, atavisme de genul asta, ar fi stupid s-o ignori; rămâne de ales momentul şi locul. Unii bărbaţi preferă ca gestul indecent să aibă ca martor o femeie; alţii, pesemne cu înclinaţii homo, sau pentru că sunt prea dominatori, preferă să fie un alt bărbat; în fine, alţii gustă mai ales privirile complice ale unui cuplu. Unii preferă trenurile, alţii piscinele, alţii localurile de noapte sau barurile; o femeie inteligentă ştie toate astea. În fine, aveam totuşi amintiri frumoase cu Isabelle. Spre sfârşitul nopţii am reuşit să ajung la gânduri mai senine, aproape nostalgice; în timpul ăsta, lângă mine, ea sforăia ca o vacă. Odată cu apropierea zorilor, mi-am dat seama că amintirile dispăreau şi ele destul de rapid; am optat atunci pentru Pastis-Tranxene. În plan practic, nu era o problemă urgentă, casa avea şaptesprezece dormitoare. M-am mutat într-unul cu vedere spre mare şi faleze; Isabelle, se pare, prefera unul cu vedere spre domeniu. Fox se plimba de la o încăpere la alta, situaţia îl amuza; nu suferea mai mult decât un copil din cauza divorţului părinţilor săi - chiar mai puţin, aş spune.

Puteam oare continua în felul acesta? Ei bine, din păcate, da în timpul absenţei mele, primisem şapte sute treizeci şi două de faxuri (trebuie să recunosc, Isabelle schimbase regulat hârtia); puteam să-mi petrec restul zilelor alergând din loc în loc, din festival în festival. Din când în când, aş mai fi dat pe acasă: o mângâiere pentru Fox, un strop de Tranxene, şi hop! Oricum, pe moment aveam nevoie de odihnă totală. Aşadar, mă duceam la plajă (singur, fireşte), mă masturbam puţin pe terasă binoclându-mă la adolescentele goale (cumpărasem şi eu un telescop, dar nu ca să contemplu stelele, ha ha ha!); în fine, mă descurcam. De bine, de rău, mă descurcam; totuşi, în răstimp de două săptămâni, am fost cât pe ce să mă arunc din vârful falezei de trei ori.

L-am revăzut pe Harry, era OK; Truman, în schimb, îmbătrânise. Am primit o nouă invitaţie la cină, de data asta de la un cuplu de belgieni care tocmai se mutase în zonă. Harry mi-l prezentase pe bărbat drept filozof belgian. În realitate, după un doctorat în filozofie, insul obţinuse prin concurs un post în administraţie, apoi trăise o viaţă searbădă de inspector la fisc (cu convingere, de altfel:

având simpatii socialiste, credea în binefacerile unei fiscalităţi ridicate). Publicase, ici şi colo, câteva articole de filozofie în reviste de orientare materialistă. Nevastă-sa, un soi de piticanie cu părul alb şi scurt, îşi făcuse veacul, şi ea, la Administraţia financiară. În mod straniu, credea în astrologie şi a insistat să-mi stabilească tema astrală. Eram Peşti cu ascendent în Gemeni, dar, din parte-mi, puteam fi Caniş cu ascendent în Excavator, ha ha ha. Cu această vorbă de duh, am câştigat respectul filozofului, care obişnuia să surâdă la aiurelile nevesti-sii - erau căsătoriţi de treizeci şi trei de ani. El unul combătuse întotdeauna obscurantismele; provenea dintr-o familie catolică, ceea ce, m-a asigurat el cu un tremur în glas, fusese o piedică majoră în calea înfloririi lui sexuale. „Ce-i cu indivizii ăştia? Ce-i cu indivizii ăştia?", îmi repetam cu disperare în timp ce mestecam maşinal heringii (când îl apuca dorul de Mecklemburgul natal, Harry se aproviziona de la un supermagazin german din Almeria). Oricum, era evident că cei doi gnomi nu avuseseră o viaţă sexuală, poate doar vag procreativă (aveam să aflu că, într-adevăr, concepuseră un fiu); nu făceau parte, pur şi simplu, dintre oamenii care au acces la sexualitate. Asta nu-i împiedica să se indigneze, să-l critice pe papă, să se văicărească pe tema unei SIDA pe care nu vor avea prilejul s-o ia niciodată; îmi venea să mor, dar m-am abţinut.

Din fericire, a intervenit Harry şi conversaţia s-a înălţat spre subiecte mai transcendente (stelele, infinitul etc), ceea ce mi-a permis să-mi mănânc carnaţii fără să tremur de furie. Fireşte, materialistul şi adeptul lui Theilard nu erau de acord (mi-am dat seama, în momentul acela, că se vedeau destul de des, că acest schimb intelectual le era pe plac şi că puteau s-o ţină aşa treizeci de ani, fără schimbări majore, spre satisfacţia amândurora). Din vorbă în vorbă, s-a ajuns la moarte. După ce toată viaţa militase pentru o emancipare sexuală de care nu avusese parte, Robert belgianul milita acum pentru eutanasie - pe care, însă, avea toate şansele s-o cunoască. „Şi sufletul? Şi sufletul?", gâfâia Harry. În concluzie, micul lor show era foarte bine rodat; Truman a adormit aproape în acelaşi timp cu mine.

Hildegarde, cu harpa ei, a împăcat pe toată lumea. Ah, da, muzica; mai ales în surdină. Nu era suficient material nici măcar pentru un scheci, mi-am spus. Nu mai reuşeam să râd de militanţii nerozi ai imoralismului, genul de replică. „E mai plăcut să fii virtuos

când ai acces la viciu" nu mai mergea. Nu reuşeam să râd nici de cumplita disperare a damelor de cincizeci de ani pline de celulită şi cu neostoite dorinţe de amor nebun; nici de copilul handicapat pe care izbutiseră să-l procreeze aproape violând un autist („O, David, raza mea de soare'"). Pe scurt, nu prea mai izbuteam să râd de nimic; eram la capăt de carieră, fără doar şi poate.

În seara aceea, întorcându-ne acasă, n-am mai făcut amor printre dune. Trebuia totuşi să încheiem povestea şi, peste câteva zile, Isabelle mi-a spus că hotărâse să plece.

— Nu vreau să-ţi fiu o povară, a spus ea. Îţi doresc toată fericirea pe care o meriţi, a mai adăugat (mă întreb şi acum dacă era o ironie).

— Ce-o să faci? am întrebat.

— O să mă duc la mama, presupun... Asta fac, de regulă, femeile în situaţia mea, nu?

A fost singurul moment, singurul, în care a lăsat să se întrevadă un strop de amărăciune. Ştiam că tatăl ei o părăsise pe maică-sa cu vreo zece ani înainte, pentru o femeie mai tânără; fenomenul lua amploare, neîndoielnic, dar, în sfârşit, nu era nimic nou.

Ne-am purtat ca un cuplu civilizat. În total, aveam patruzeci şi două de milioane de euro; Isabelle s-a mulţumit cu jumătate din suma câştigată în timpul convieţuirii, fără a cere alte compensaţii. Era totuşi vorba de şapte milioane de euro; nu rămânea o sărăntoacă, nici vorbă.

— Ai putea să faci un pic de turism sexual... am propus. În Cuba sunt băieţi foarte drăguţi.

A surâs, a dat din cap.

— Lumea preferă poponarii sovietici..., a spus ea pe un ton glumeţ, în stilul care mă făcuse celebru. Apoi a redevenit serioasă, m-a privit drept în ochi (era o dimineaţă foarte calmă, marea era albastră, fără un val).

— Dar tu, tot nu te-ai dus la curve ? a întrebat ea.

— Nu.

— Ei bine, nici eu.

Eram două mici căprioare, mici căprioare sentimentale; iar asta avea să ne ucidă.

A mai fost o ultimă dimineaţă, o ultimă plimbare; marea era la fel de albastră, falezele la fel de negre, iar Fox se zbenguia pe

lângă noi.

— Îl iau cu mine, a spus imediat Isabelle. E normal, a fost mai mult timp cu mine; dar o să-l poţi lua când vrei.

Civilizaţi până-n măduva oaselor.

Totul era deja împachetat, camionul trebuia să treacă a doua zi ca să-i ducă lucrurile la Biarritz - surprinzător, maică-sa, care lucrase în învăţământ, optase să-şi termine zilele în acest loc plin de burgheze putred de bogate şi care o priveau cu un dispreţ suveran.

Am mai aşteptat cincisprezece minute, împreună, taxiul ce trebuia s-o ducă la aeroport. „O, viaţa trece repede...", a spus ea, mi se pare; nu am răspuns nimic. Urcată în taxi, mi-a făcut un ultim semn cu mâna. Da; de acum, situaţia avea să fie foarte calmă.

Daniel24,8

În general, nu obişnuim să scurtăm istorisirile de viaţă, oricât de mare ar fi dezgustul sau plictisul pe care ni-l inspiră conţinutul lor. Tocmai acest dezgust, acest plictis trebuie să crească în noi ca ne putem detaşa de specie. Doar cu această condiţie, ne avertizează Sora supremă, va fi posibilă sosirea Viitorilor.

Dacă-mi permit aici o derogare de la această regulă, devenită o tradiţie neîntreruptă după Daniel17, e pentru că următoarele nouăzeci de pagini din manuscrisul lui Daniel1 au devenit complet caduce în urma evoluţiei ştiinţifice[8]. În epoca lui Daniel1, impotenţa masculină era adesea atribuită unor cauze psihologice; azi ştim că era vorba de un fenomen hormonal, în care cauzele psihologice nu ocupau decât o parte minimă şi întotdeauna reversibilă.

Meditaţie chinuită despre declinul virilităţii, alternând cu descrierea în acelaşi timp pornografică şi deprimantă a unor tentative ratate cu diferite prostituate andaluze, aceste nouăzeci de pagini conţin totuşi o informaţie utilă pentru noi, perfect rezumată de Daniel17 în rândurile următoare, pe care le extrag din istorisirea lui:

În concluzie, îmbătrânirea femelei umane însemna degradarea unui număr atât de mare de caracteristici, atât estetice, cât şi funcţionale, încât e foarte greu de precizat care dintre ele era mai dureroasă, şi e aproape imposibil, cel mai adesea, să atribui o cauza unică opţiunii terminale.

---

8 Cititorul curios le va găsi totuşi ca anexă la istorisirea lui Daniel17, la aceeaşi adresă IP (n.a.).

Situaţia e diferită, se pare, în ce-l priveşte pe masculul uman. Supus în aceeaşi măsură unor degradări estetice şi funcţionale, ba chiar mai numeroase decât cele care o afectau pe femelă, el izbutea totuşi să le depăşească atâta timp cât se menţineau capacităţile erectile ale penisului. Când acestea dispăreau definitiv, sinuciderea survenea de regulă în două săptămâni.

Această diferenţă explică poate o stranie observaţie statistică făcută de Daniel3 la ultimele generaţii ale speciei umane. În timp ce vârsta medie a plecării era de 54,1 ani la femei, ea se ridica la 63,2 ani la bărbaţi.

Daniel1,9

Ceea ce tu numeşti vis este real pentru războinic
Andre Bercoff

Am vândut Bentley-ul (îmi amintea prea mult de Isabelle, era prea ostentativ, începea să mă deranjeze) şi am cumpărat un Mercedes 600 SL - maşină în fond la fel de scumpă, dar mai discretă. Toţi spaniolii bogaţi aveau Mercedes - şi spaniolii nu erau snobi, cheltuiau normal, apoi, o decapotabilă merge mai bine la gagici - numite în partea locului chicas, cuvânt care-mi plăcea enorm. Anunţurile din Vox de Almeria erau explicite: piei dorada, cuhto melocotân, guapisima, boca supersensual, labios expertos, muy simpatica, complaciente. O limbă foarte frumoasă, foarte expresivă, dotată în chip natural pentru poezie - aproape totul poate să rimeze. Existau, apoi, barurile cu târfe, pentru cei care vizualizau mai greu descrierile. Fizic, fetele arătau bine, corespundeau descrierii din anunţ, respectau preţul, cât priveşte restul, mă rog. Dădeau televizorul sau CD-playerul prea tare, făceau aproape întuneric, în fine, încercau să se izoleze mental, e clar că nu aveau vocaţie. Sigur, le puteai sili să dea muzica mai încet, să facă mai multă lumină, în definitiv, aşteptau un bacşiş, şi toate elementele contează. Desigur, există inşi care apreciază acest tip de raporturi, mi-i imaginam foarte bine, pur şi simplu, nu făceam parte dintre ei. În plus, majoritatea târfelor erau din România, Belarus, Ucraina, în fine, din acele ţări absurde ieşite din implozia blocului comunist; şi nu se poate spune despre comunism că ar fi dezvoltat în mod special sentimentalismul în raporturile umane; în mare, la ex-comunişti predomină mai curând brutalitatea - prin comparaţie, societatea

balzaciană, ieşită din descompunerea monarhiei, pare un miracol de caritate şi de blândeţe. Nu vă încredeţi în ideologiile solidarităţii.

Abia după plecarea Isabellei am descoperit cu adevărat lumea bărbaţilor, în cursul unor peregrinări patetice de-a lungul autostrăzilor aproape pustii din centrul şi sudul Spaniei. Exceptând weekendurile şi momentul plecării în concediu, când întâlneşti familii şi cupluri, autostrăzile sunt un univers aproape exclusiv masculin, populat de comis-voiajori şi camionagii, o lume violentă şi tristă în care singurele publicaţii disponibile sunt revistele porno şi cele auto, iar etalajele din plastic prezintă selecţii de DVD-uri sub titlul „Tu mejores peliculas", cu care poţi, cel mult, să-ţi completezi colecţia de Dirty debutantes. Despre acest univers se vorbeşte puţin - e drept că nici nu e mare lucru de spus; aici nu se experimentează nici un comportament nou, nimic care să poată oferi un subiect acceptabil pentru o revistă de societate, pe scurt, e o lume puţin cunoscută şi care nici nu merită să fie cunoscută. Nu am legat nici o prietenie virilă şi în general nu m-am simţit aproape de nimeni în timpul acelor câteva săptămâni, dar nu era grav. În acel univers nimeni nu e aproape de nimeni; nici măcar complicitatea obscenă a chelneriţelor obosite, cu sâni fleşcăiţi în tricourile „Naughty Girl", nu putea duce decât întâmplător, ştiam, la o copulaţie tarifată şi întotdeauna pe fugă. Puteam, eventual, să provoc o bătaie cu un şofer de TIR şi să rămân fără dinţi într-o parcare puţind a motorină; era, în fond, singura aventură posibilă oferită de acel univers. Am trăit în felul acesta ceva mai mult de două luni, am tocat mii de euro plătind şampanie franţuzească unor romănce cretine - ceea ce nu le împiedica, zece minute mai târziu, să refuze să mi-o sugă fără prezervativ. M-am hotărât să pun capăt acestui periplu penibil pe Autovia Mediterraneo, mai precis la ieşirea de pe Totana Sur. Îmi parcasem maşina pe ultimul loc disponibil din parcarea hotel-restaurantului Los Camioneros, în care am intrat să beau o bere; ambianţa era perfect similară celor pe care le cunoscusem în cele trei săptămâni precedente; preţ de vreo zece minute, am rămas absent, fără să-mi fixez cu adevărat atenţia la nimic, conştient doar de o epuizare surdă, generală, care-mi făcea mişcările mai nesigure şi mai moleşite, ca şi de o anume indispoziţie gastrică. Ieşind din restaurant, mi-am dat seama că eram blocat de un Chevrolet Corvette, parcat aiurea, de-a curmezişul. Gândul să mă întorc la bar, să-l caut pe proprietarul maşinii era suficient ca să mă descurajeze;

m-am rezemat cu spatele de parapetul de beton, încercând să judec situaţia în ansamblu şi mai ales fumând. Dintre toate maşinile sport aflate pe piaţă, Chevrolet Corvette, prin linia agresiv şi inutil virilă, prin lipsa de autentică nobleţe mecanică combinată cu un preţ în fond moderat, corespunde probabil cel mai bine noţiunii de maşină de fanfaron; peste ce sordid macho andaluz nimerisem? Ca toţi indivizii de soiul ăsta, bărbatul poseda pesemne o cultură auto, deci era perfect capabil să-şi dea seama că maşina mea, mai discretă decât a lui, era de trei ori mai scumpă. Aşadar, felul viril în care-şi parcase maşina astfel încât să mi-o blocheze pe a mea era dublat de un fundal de ură socială; eram îndreptăţit să mă aştept la tot ce putea să fie mai rău. Mi-au trebuit trei sferturi de ceas şi jumătate de pachet de Camel până când am găsit curajul să mă întorc la bar. L-am reperat rapid pe individ, năruit la capătul tejghelei în faţa unei farfurii cu alune; din când în când, în timp ce berea i se încălzea, arunca o privire disperată spre ecranul televizorului uriaş pe care fete în mini-şort îşi ondulau bazinul pe ritmul, destul de lent, al unui groove; după toate aparenţele, era o petrecere cu spumă, fesele fetelor se vedeau tot mai clar în bermudele mulate, iar disperarea insului creştea. Era scund, burtos, chel, în jur de cincizeci de ani, la costum şi cravată, şi am simţit că mă cuprinde un soi de milă întristată; cu Chevroletul lui, nici vorbă să agate gagici, cel mult putea să pară un tataie prăfuit, şi îi admiram curajul zilnic de a circula, totuşi, în Chevrolet Corvette. Ce putea face o fată suficient de tânără şi de sexy decât să pufnească în râs, văzându-l pe acest amărât ieşind din Chevroletul lui? Oricum, trebuia să rezolv cumva cu el, şi am făcut-o surâzând, cu toată bunăvoinţa de care mă simţeam capabil Mai întâi, aşa cum mă temeam, s-a arătat belicos, a încercat s-o ia drept martoră pe chelneriţă - care nici măcar nu s-a uitat la el, continuând să-şi spele paharele în chiuvetă. Atunci mi-a aruncat o a doua privire, iar ceea ce a văzut l-a liniştit, pesemne - eu însumi mă simţeam atât de bătrân, de obosit, de nefericit şi de mediocru: din motive neclare, proprietarul de Mercedes SL era şi el un looser9, aproape un tovarăş de nefericire, şi atunci a încercat să lege o complicitate masculină, mi-a oferit o bere, pe urmă încă una, apoi a propus să terminăm seara la New Orleans. Ca să scap de el, am pretins că aveam de făcut un drum lung - argument pe care

9 Ratat (în engl. în orig.).

bărbaţii, în general, îl respectă. De fapt, eram la mai puţin de cincizeci de kilometri de casă şi tocmai îmi dădusem seama că puteam la fel de bine să continui acel road movie la domiciliu.

Într-adevăr, autostrada era la câţiva kilometri de vila mea, exista şi un local de acelaşi soi. Ieşind de la Diamond Nights, mi-am făcut obiceiul să merg pe plaja de la Rodalquilar. Cupeul meu Mercedes 600 SL gonea pe nisip; acţionam comanda de deschidere a capotei. În douăzeci şi două de secunde, cupeul se transforma în decapotabilă. Plaja era superbă, aproape totdeauna pustie, de o planitate geometrică, cu un nisip imaculat, mărginită de faleze cu pereţi verticali de un negru intens; un ins cu un temperament artistic adevărat ar fi ştiut probabil să valorifice acea singurătate, acea frumuseţe. Eu însă, în faţa infinitului, mă simţeam ca un purece pe o muşama. Pe scurt, nu aveam nici o treabă cu toată acea frumuseţe, cu acel sublim geometric, le găseam chiar vag ameninţătoare. „Lumea nu e o panoramă", notează sec Schopenhauer. Cred că acordasem prea mare importanţă sexualităţii, era indiscutabil; dar singurul loc din lume în care mă simţeam bine era ghemuit în braţele unei femei, ascuns în adâncul unui vagin; şi, la vârsta mea, nu vedeam nici un motiv să se schimbe ceva. Existenţa fofoloancei era în sine o binecuvântare, îmi spuneam, iar simplul fapt de a putea să fiu în ea şi să mă simt bine era un motiv suficient pentru a prelungi acest periplu chinuitor. Alţii nu au avut această şansă. „Adevărul e că nimic nu-mi putea conveni pe acest pământ", notează Kleist[10] în jurnalul său, chiar înainte de a se sinucide pe malul lacului Wannsee. Mă gândeam adesea la Kleist, pe vremea aceea; pe mormânt îi fusese gravat unul dintre versurile sale:

Nun Io Unsterblichkeit /Bist duganz mein?[11]

Fusesem acolo în februarie, făcusem pelerinajul. Era o zăpadă de douăzeci de centimetri, crengile se răsuceau, goale şi negre, sub cerul plumburiu, aerul părea plin de răsuciri reptiline. În fiecare zi, cineva punea pe mormânt un buchet de flori proaspete; nu am întâlnit niciodată persoana care-l aducea. Goethe îi întâlnise pe Schopenhauer, pe Kleist, fără să-i înţeleagă cu adevărat: nişte prusaci pesimişti, iată ce gândise el despre amândoi. Poemele

10 Bernd Heinrich Wilielm von Kleist (1777-1811): poet, prozator şi dramaturg romantic german, considerat unul dintre precursorii expresionismului literar

11 Acum tu, nemurire, eşti toată a mea (în germ. în orig.)

italiene ale lui Goethe m-au îngreţoşat întotdeauna. Trebuia să fii născut sub un cer mereu cenuşiu ca să înţelegi? Nu cred; la Carboneras, cerul era de un albastru intens şi pe faleze nu vedeai nici urmă de vegetaţie; asta nu schimba mai nimic. Hotărât lucru, nu exageram deloc importanţa femeii. Şi apoi, acuplarea... evidenţă geometrică.

Îi spusesem lui Harry că Isabelle era plecată „în călătorie"; şase luni mai târziu, tot nu se arăta surprins, părea chiar să fi uitat de existenţa ei; în fond, cred că fiinţele umane îl interesau destul de puţin. Am asistat la o nouă discuţie cu Robert belgianul, cam în aceleaşi condiţii ca prima oară; apoi la o a treia, însă de data asta belgienii erau însoţiţi de fiul lor, Patrick, venit să petreacă o săptămână de vacanţă cu ei, şi de iubita lui, Fadiah, o negresă super-beton. Patrick avea vreo patruzeci şi cinci de ani şi lucra la o bancă din Luxemburg. Mi-a făcut imediat o impresie bună, oricum părea mai puţin idiot decât părinţii lui - am aflat mai târziu că avea responsabilităţi importante, că îi treceau prin mâini sume imense de bani. Cât despre Fadiah, putea să aibă cel mult douăzeci şi cinci de ani şi era greu, în ce o privea, să treci de planul strictei judecăţi erotice; ceea ce nu părea de altfel s-o deranjeze prea mult. Un bandou alb îi acoperea parţial sânii, purta o minijupă mulată, şi cam asta era tot. Apreciasem întotdeauna chestiile de genul ăsta; de sculat însă, nu mi se scula.

Cuplul era elohimit, adică făcea parte dintr-o sectă ce-i venera pe Elohimi şi aştepta întoarcerea lor, Elohimii fiind fiinţe extraterestre care creaseră cândva omenirea. Era prima oară când auzeam aiurelile astea, aşa că, în timpul cinei, am ascultat cu oarece atenţie. Pe scurt, după ei, totul avea la bază o eroare de transcriere din Geneză: Creatorul, Elohim, nu trebuia luat la singular, ci la plural. Creatorii noştri nu aveau nimic divin ori supranatural; erau pur şi simplu fiinţe materiale, mult mai evoluate decât noi, ce deţineau ştiinţa călătoriilor spaţiale şi pe cea a creării vieţii; biruiseră de asemeni îmbătrânirea şi moartea şi abia aşteptau să-şi transmită secretele celor mai merituoşi dintre noi. A, a, mi-am spus, uite şi morcovul.

Pentru ca Elohimii să revină şi să ne înveţe să scăpăm de moarte, noi (adică omenirea) trebuia mai întâi să le construim o ambasadă. Nu un palat de cristal cu ziduri de hiacint şi beriliu, nu, nu, ceva simplu, modern şi simpatic - şi totuşi confortabil, profetul

credea bunăoară că Elohimii ar aprecia nişte jacuzzi (căci exista un profet, originar din Clermont-Ferrand). Pentru amplasamentul ambasadei, acesta se gândise mai întâi, într-un mod destul de convenţional, la Ierusalim; acolo însă erau probleme, certuri cu vecinii, în fine, nu era locul cel mai potrivit în momentul acesta. O discuţie tumultuoasă cu un rabin din Comisia Mesiilor (un organism israelian specializat în asemenea cazuri) l-a pus pe o nouă pistă. Evreii, evident, erau prost situaţi. Când se discutase fondarea statului Israel, se luase în calcul Palestina, firește, dar şi alte locuri, ca Texasul sau Uganda - periculoase şi ele, dar mai puţin; pe scurt, a încheiat cu bonomie rabinul, nu trebuia insistat excesiv pe aspectele geografice. Dumnezeu e pretutindeni, a exclamat el, Universul e plin de prezenţa Lui (vreau să spun - pentru voi - a Elohimilor, s-a scuzat el).

Ei, nu chiar pretutindeni. Pentru profet, Elohimii trăiau pe planeta Elohimilor, din când în când călătoreau, şi asta era tot; oricum, s-a abţinut să deschidă o nouă controversă geografică, discuţia îl lămurise. Dacă Elohimii se deplasaseră până la Clermont-Ferrand, şi-a zis el, trebuia să existe un motiv, legat pesemne de specificul geologic al locului; în zonele vulcanice, toată lumea ştie, există o pulsaţie, o vibraţie. Iată de ce, mi-a spus Patrick, după o scurtă investigare, profetul a optat pentru insula Lanzarote, din Canare. Terenul era deja cumpărat, nu trebuiau decât să înceapă construcţia.

Era cumva pe cale să-mi sugereze că era momentul să investesc? Nu, nu, m-a liniştit el, din acest punct de vedere lucrurile sunt clare, cotizaţiile sunt minime, oricine poate să verifice conturile când vrea. Dac-ai şti ce fac uneori, în Luxemburg, pentru alţi clienţi... (ne tutuiam deja), nu, serios, dacă e un punct în care suntem inatacabili, ăsta e.

Terminând paharul de kirsch, mi-am spus că Patrick optase pentru o sinteză originală între convingerile materialiste ale tăticului şi ţăcănelile astrale ale mămicii. A urmat tradiţionala şedinţă de harpă-stele. „Uaauuuu! Bestial!...", a exclamat Fadiah văzând inelele lui Saturn, după care s-a lungit din nou pe şezlongul ei. Evident, evident, cerul regiunii era foarte limpede. Întorcându-mă să iau sticla de kirsch, am văzut că avea picioarele desfăcute şi mi s-a părut că, în întuneric, îşi vârâse o mână sub fustă. Puţin mai târziu, am auzit-o gemând. Aşadar, observând stelele, Harry se gândea la Crist Omega;

Robert belgianul naiba ştie la ce, poate la fuziunea heliului, poate la gazele lui intestinale; cât despre Fadiah, iată, micuţa şi-o freca puţin. Fiecăruia după charisma lui.

Daniel24,9

Marea Secătuire va fi îndelungată, ne mai spune Sora supremă.

Revenirea Acvaticului va fi semnul sosirii Viitorilor.

Un fel de bucurie coboară din lumea sensibilă. Sunt legat de Pământ.

Falezele, de un negru total, cad acum în trepte verticale până la o adâncime de trei mii de metri. Priveliştea, care îi îngrozeşte pe sălbatici, nu-mi inspiră nici o teamă. Ştiu că nu e nici un monstru ascuns în fundul abisului; nu este decât focul, focul originar.

Topirea gheţurilor s-a produs la sfârşitul Primei Descreşteri şi a făcut să scadă populaţia planetei de la paisprezece miliarde la şapte sute de milioane de oameni.

A Doua Descreştere s-a produs treptat; a început pe timpul Marii Secătuiri, continuă şi în zilele noastre.

A Treia Descreştere va fi şi ultima, urmează să vie.

Nimeni nu ştie cauza Marii Secătuiri, cel puţin cauza primă. Sigur, s-a demonstrat că de vină era modificarea axei de rotaţie a Pământului, în planul orbitei sale; însă evenimentul e considerat foarte puţin probabil, în termeni cuantici.

Marea Secătuire era o parabolă necesară, ne spune Sora supremă; o condiţie teologică a Revenirii Acvaticului.

Daniel1,10

Dumnezeu există, am umblat prin el.

Anonim

Primul meu sejur la Prea Sfinţi mi-a lăsat mai întâi amintirea unui teleschi în ceaţă. Stagiul de vară avea loc în Herţegovina sau într-un alt ţinut de genul ăsta, cunoscut mai ales pentru conflictele care-l însângeraseră. Totuşi, era drăguţ, cabanele, hanul din lemn întunecat, perdelele în carouri alb-roşu, trofeele de mistreţi şi de cerbi care împodobeau pereţii, un kitsch central-european care-mi plăcuse totdeauna. „Ah, războiul, nebunie omenească, Grosse Nenorocire. .", îmi repetam imitându-l involuntar pe Francis

Blanche. De la o vreme, devenisem victima unui soi de ecolalie mentală care consta, la mine, nu în melodii celebre, ci în intonaţii folosite de clasici ai genului comic: când începeam, de pildă, să-l aud pe Francis Blanche repetând: „KOL-LOS-SAL BUM-BUM-BUM!", cum o face în Babette merge la război, nu reuşeam decât cu greu să-mi scot asta din minte, trebuia să fac un efort imens. Cu Funes era şi mai rău: rupturile vocale, mimica, gesturile lui mă urmăreau ore întregi, parcă eram posedat.

În fond, muncisem mult, mi-am spus, îmi petrecusem viaţa muncind încontinuu. Actorii pe care-i cunoşteam la douăzeci de ani nu au avut nici un succes, e adevărat, cei mai mulţi au renunţat definitiv la meserie, dar trebuie spus că nici nu făceau mare lucru, îşi omorau timpul prin baruri sau localuri în vogă. În timpul ăsta, eu repetam, singur în cameră, lucram ore în şir la fiecare intonaţie, la fiecare gest; apoi, îmi scriam singur scheciurile, le scriam efectiv, mi-au trebuit ani până să-mi fac mâna. De ce munceam atâta? Probabil pentru n-aş fi fost capabil să mă distrez cu adevărat; pentru că nu m-aş fi simţit în largul meu în baruri şi localuri în vogă, la prezentări de colecţii organizate de creatorii de modă, la petreceri cu VIP-uri: din start, cu fizicul meu banal şi temperamentul introvertit, aveam puţine şanse să fiu vedeta petrecerii. Aşa că, în lipsă de ceva mai bun, munceam; nu-i vorbă, mi-am luat revanşa, în fond, în tinereţe trăiam aceeaşi stare de spirit ca Ophelie Winter, care-şi spunea gândindu-se la cei din jurul ei: „Distraţi-vă, fraierilor. Mai târziu, eu o să fiu pe podium şi o să vă dau cu tifla la toţi." Declarase asta într-un interviu, în 20 Ans

Nu trebuia să mă mai gândesc la 20 Ans, nu trebuia să mă gândesc la Isabelle; nu trebuia să mă gândesc aproape la nimic. Mi-am fixat privirea pe pantele verzi, jilave, am încercat să nu mai văd decât ceaţa - ceaţa mă ajutase mereu. Teleschiurile, în ceaţă. Iată, între două războaie etnice, izbuteau să facă schi — trebuie să-ţi lucrezi muşchii abductori, mi-am spus, şi am pus bazele unui scheci cu doi torţionari care fac schimb de experienţă pentru menţinerea formei într-o sală de gimnastică din Zagreb. Era prea mult, dar nu mă puteam opri. Eram un bufon, aveam să rămân un bufon, să crap ca un bufon - plm de ură şi tremurând.

Dacă în sinea mea îi numeam Prea Sfinţi, e pentru că elohimiţii erau, cu adevărat, nişte sfinţi. Nu voiau să îmbătrânească; pentru asta, refuzau să fumeze, luau anti-radicali liberi şi alte chestii

ce se găsesc de obicei în farmacii. Drogurile nu erau bine văzute. Alcoolul era permis, sub formă de vin roşu - două pahare pe zi. Întrucâtva, ţineau un regim cretan, dacă vreţi. Însă aceste reguli nu aveau, insista profetul, nici o dimensiune morală. Scopul era unul singur: sănătatea. Era permis tot ce era sănătos şi deci, în particular, tot ce era sexual. Puteai vizualiza imediat, pe site-ul Internet sau în broşuri, un kitsch erotic agreabil, cam fad, opţiune prerafaelită pentru sânii mari, a la Walter Girotto. Homosexualitatea masculină sau feminină era şi ea prezentă în ilustraţii, în doze mai mici; profetul, el însuşi strict heterosexual, nu avea nimic dintr-un homofob. Popoul, păsărică - toate erau bune pentru profet. M-a întâmpinat chiar el, în persoană, cu mâna întinsă, îmbrăcat în alb, pe aeroportul din Zwork. Eram primul lor VIP adevărat, ţinuse să facă un efort. Până acum aveau un singur VIP, unul mărunt, de altfel tot un francez, un artist pe nume Vincent Greilsamer. Avusese totuşi o expoziţie la Beaubourg - e drept însă că până şi Bernard Branxene a expus la Beaubourg. În fine, era un sfert de VIP, un VIP Arte Plastice. Altfel, un ins de treabă. Şi, probabil, am fost convins de îndată ce l-am văzut, un bun artist. Avea o faţă ascuţită, inteligentă, o privire extrem de intensă, aproape mistică; se exprima însă normal, cu discernământ, cântărindu-şi cuvintele. Nu ştiam ce făcea - video, instalaţii sau altceva -, dar se simţea că tipul muncea cu adevărat. Noi doi eram singurii fumători declaraţi - ceea ce, pe lângă statutul nostru de VIP, ne-a apropiat. Nu ne permiteam să fumăm în prezenţa profetului; însă din când în când, în timpul conferinţelor, ieşeam împreună la o ţigară, ceea ce, tacit, a fost admis destul de repede. O, VIPitudine!

Abia am apucat să-mi desfac bagajele, să-mi fac un nes, că prima conferinţă a şi început. Ca să participi la „învăţături", regula era să-ţi pui, peste hainele obişnuite, o tunică albă şi lungă, îmbrăcând „anteriul", am avut desigur o uşoară senzaţie de ridicol, dar importanţa deghizării mi s-a desluşit rapid. Planul hotelului era complex, cu pasaje vitrate care făceau legătura între clădiri, cu mezanine, galerii subterane, totul cu indicaţii într-o limbă bizară evocând vag galeza, din care oricum nu pricepeam nimic, aşa că mi-a trebuit jumătate de oră ca să găsesc drumul. În acest răstimp, am întâlnit vreo douăzeci de persoane rătăcind ca şi mine pe coridoarele pustii şi care, la fel ca mine, purtau tunici albe şi lungi. Sosind în sala de conferinţe, aveam sentimentul de a fi angajat într-un demers

spiritual - deşi pentru mine acest cuvânt nu avusese niciodată vreun sens, cum de altfel nu avea nici acum. Nu avea sens, dar mă aflam acolo. Haina îl face pe om.

Oratorul zilei era un tip foarte înalt, foarte slab, chel, impresionant de grav - când încerca să glumească, îţi cam dădea fiori. În gândul meu, l-am botezat Savant - şi chiar era profesor de neurologie la o universitate canadiană. Spre marea mea surpriză, ceea ce avea de spus era interesant şi, pe alocuri, chiar pasionant. Spiritul uman, a explicat el, se dezvoltă prin crearea şi consolidarea chimică progresivă a unor circuite neuronale cu lungimi variabile - de la doi la cincizeci de neuroni, chiar mai mulţi. Cum un creier uman conţine mai multe miliarde de neuroni, numărul de combinaţii, deci de circuite posibile, era incredibil - depăşea cu mult, bunăoară, numărul de molecule din univers.

Numărul de circuite, variind enorm de la un individ la altul, era suficient, după el, pentru a explica nenumăratele gradaţii de la geniu la cretinism. Dar, lucru şi mai remarcabil, un circuit neuronal folosit frecvent devenea, în urma unor acumulări ionice, tot mai uşor de folosit - pe scurt, era o auto-consolidare progresivă, iar asta era valabil pentru orice - idei, dependenţe psihice, umori. Fenomenul se confirma atât pentru reacţiile psihologice individuale, cât şi pentru relaţiile sociale: a conştientiza blocajele înseamnă a le agrava; a pune sub lupă conflictul dintre două persoane îl face în general de nerezolvat. Savant a continuat atunci cu un atac necruţător împotriva teoriei freudiene, care, pe lângă faptul că se sprijinea pe o bază fiziologică inconsistentă, ducea la consecinţe dramatice, total opuse scopului urmărit. Pe ecranul din spatele lui, şirul de scheme ce-i punctau discursul s-a întrerupt, lăsând loc unui scurt şi tulburător documentar despre suferinţele morale - uneori insuportabile - ale veteranilor din Vietnam. Foştii soldaţi nu izbuteau să uite, aveau coşmaruri în fiecare noapte, nu mai puteau nici măcar să şofeze, să treacă strada fără ajutor, trăiau într-o spaimă continuă şi păreau imposibil de readaptat la o viaţă normală. Filmul a relatat cazul unui bărbat gârbovit, ridat, cu o coroană ciufulită de păr roşu şi care părea să fi devenit o legumă: tremura întruna, nu mai putea ieşi din casă, avea nevoie de asistenţă medicală permanentă; şi suferea, suferea neîncetat. În dulapul din sufragerie, păstra o sticluţă cu pământ din Vietnam; de fiecare dată când deschidea dulapul şi scotea sticluţa, izbucnea în plâns.

— Stop! a spus Savant. Stop. Imaginea încremenise pe un prim-plan cu bătrânul în lacrimi. Prostie, a continuat Savant. Prostie absolută. Primul lucru pe care-ar trebui să-l facă acest bărbat ar fi să ia sticluţa cu pământ din Vietnam şi să-i facă vânt pe fereastră. De fiecare dată când deschide dulapul şi scoate sticluţa - şi uneori o face de cincizeci de ori pe zi —, el consolidează circuitul neuronal, se condamnă să sufere şi mai mult. În acelaşi fel, de fiecare dată când ne rumegăm trecutul, când revenim asupra unui episod dureros - şi cam la atât se reduce psihanaliza -, sporim şansele ca el să se repete. În loc să mergem înainte, ne îngropăm. Când trecem printr-o supărare, o decepţie, ceva ce ne împiedică să trăim, trebuie în primul rând să ne mutăm în altă casă, să ardem fotografiile, să evităm orice discuţie despre acel episod. Amintirile reprimate se şterg; asta poate dura, dar se şterg cu adevărat. Circuitul se dezactivează. întrebări?

Nu, nu existau întrebări. Expunerea, care durase mai mult de două ore, fusese remarcabil de clară. Intrând în sala de mese, l-am zărit pe Patrick care se îndrepta spre mine cu un surâs larg, cu mâna întinsă. Călătorisem bine, mă instalasem etc? În timp ca pălăvrăgeam cu plăcere, o femeie m-a cuprins pe la spate, frecându-şi pubisul de fesele mele şi punându-mi mâinile pe burtă. M-am întors: Fadiah îşi scosese tunica albă şi îmbrăcase un soi de body din vinil leopard; părea în plină formă. Continuând să-şi frece pubisul de mine, a vrut să-mi afle şi ea primele impresii. Patrick privea scena cu bonomie. „O, face asta cu toată lumea... ", mi-a spus el în timp ce ne îndreptam spre o masă la care era aşezat un bărbat de vreo cincizeci de ani, foarte solid, cu părul des şi cărunt tuns perie. S-a ridicat să mă întâmpine, mi-a strâns mâna privindu-mă cu atenţie. În timpul mesei, nu a spus mare lucru, mulţumindu-se din când în când să adauge câte ceva despre logistica stagiului, dar simţeam că mă studia. Îl chema Jerome Prieur, dar în gând l-am botezat imediat Flic[12]. Într-adevăr, Flic era mâna dreaptă a profetului, numărul 2 în organizaţie (mă rog, ei o numeau altfel, aveau tot felul de titluri, gen „arhiepiscop de rangul şapte", dar sensul ăsta era). Se avansa în funcţie de vechime şi merit. Savant, de pildă, deşi era elohimit doar de cinci ani, era numărul 3. Cât despre numărul 4, ţinea să mi-l prezinte neapărat, a insistat Patrick, tipul aprecia mult ce făceam şi

12 Poliţai, curcan, persoană căreia îi place să facă ordine, să supravegheze.

avea, el însuşi, mult umor. „O, umorul...", am răspuns eu, evaziv.

Conferinţa de după-amiază era ţinută de Odile, o femeie de vreo cincizeci de ani care dusese o viaţă sexuală gen Catherine Millet, de altfel îi şi semăna puţin. Părea o femeie simpatică, fără probleme, ca aceeaşi Catherine Millet, dar expunerea ei era cam lipsită de nerv. Ştiam că există femei gen Catherine Millet, care împărtăşesc aceleaşi gusturi - cam o sută dintr-o mie, după estimările mele, procentaj ce-mi părea constant de-a lungul istoriei şi cu slabe perspective de a evolua. Odile s-a mai înviorat puţin evocând probabilităţile de contaminare cu SIDA în funcţie de orificiul practicat - în mod vădit, era marota ei, adunase o grămadă de cifre. În fapt, era vice-preşedinta asociaţiei „Cupluri contra SIDA", ce încerca să aducă în legătură cu acest subiect o informaţie inteligentă - adică una care să le permită oamenilor să folosească prezervativul doar atunci când era absolut necesar. Eu, unul, nu folosisem niciodată prezervativ, nici nu aveam de gând să-ncep la vârsta mea, având în vedere şi progresul noilor terapii - admiţând că voi avea din nou ocazia să regulez; în stadiul în care mă aflam, perspectiva de a regula, de a regula cu plăcere, mi se părea chiar o motivaţie suficientă ca să mă gândesc să pun armele în cui.

Obiectivul principal al conferinţei era să precizeze restricţiile şi constrângerile de ordin sexual pe care elohimiţii le considerau justificate. Era destul de simplu: nici una - câtă vreme era vorba de relaţii între adulţi şi liber consimţite, cum se spune.

De data asta, au fost întrebări. Cele mai multe despre pedofilie, subiect în legătură cu care elohimiţii avuseseră procese - mă rog, cine, în zilele noastre, n-a avut un proces de pedofilie? Poziţia profetului - Odile o putea invoca - era extrem de clară: există în viaţa umană un moment numit pubertate, când apare dorinţa sexuală - vârsta variind, în funcţie de indivizi şi de loc, între unsprezece şi paisprezece ani. Să faci amor cu o persoană care nu o doreşte sau care nu e capabilă de un consimţământ avizat, ergo cu un prepuber, este rău; ce se întâmpla după pubertate se situa, evident, în afara oricărei judecăţi morale, şi nu mai era de adăugat aproape nimic. Sfârşitul după-amiezii eşua în bun simţ, începeam să simt nevoia unui aperitiv; în privinţa asta, erau totuşi cam enervanţi. Slavă Domnului, aveam rezerve în valiză, iar mie, ca VIP, mi se repartizase o cameră single, firesc. După masă, alunecând într-o beţie uşoară, singur în patul meu king size cu cearşafuri imaculate,

am făcut un soi de bilanţ al acestei prime zile. Mulţi membri, era o surpriză, nu păreau tâmpiţi; şi multe femei, lucru şi mai surprinzător, nu erau nasoale. Era de asemeni adevărat că nu-şi interziceau nici un mijloc de a se pune în valoare. În această privinţă, învăţăturile profetului rămâneau neschimbate: dacă bărbatul trebuia să facă un efort ca să-şi reprime partea de masculinitate (machismul făcuse destul rău în lume, exclama el cu emoţie în diferite interviuri de pe site-ul său), femeia în schimb putea da frâu liber feminităţii (şi exhibiţionismului ce-i este consubstanţial) prin toate ţinutele sclipitoare, transparente sau mulate pe care imaginaţia croitorilor şi a altor creatori le pune la dispoziţia ei: în ochii Elohimilor, nu exista nimic mai plăcut şi mai bun.

Femeile îi urmau aşadar învăţătura, astfel încât la masa de seară plutea o anume tensiune erotică, uşoară, dar continuă. Simţeam că lucrurile nu se vor opri aici, că vor lua amploare de-a lungul săptămânii; simţeam, de asemeni, că nu voi suferi pentru asta, că mă voi mulţumi să mă alcoolizez liniştit, privind fuioarele de ceaţă lunecând în lumina lunii. Pajişti cu iarbă fragedă, văcuţe Milka, zăpada de pe culmi: un loc superb ca să uiţi - sau ca să mori.

A doua zi dimineaţa, la prima conferinţă, şi-a făcut apariţia însuşi profetul: îmbrăcat în alb, a ţâşnit pe scenă sub lumina proiectoarelor, în ropote de aplauze, standing ovation de la bun început. M-am gândit că, văzut de departe, semăna puţin cu o maimuţă - poate din cauza raportului dintre lungimea membrelor anterioare şi a celor posterioare, sau a posturii generale, nu ştiu, a fost ceva foarte rapid. Oricum, nu avea aerul unei maimuţe răutăcioase: era o maimuţă cu ţeasta turtită, o maimuţă jucăuşă, nimic mai mult.

Avea de asemeni, indiscutabil, un aer foarte franţuzesc; cu privirea ironică, sticlind de maliţie, zeflemitoare, ţi-l puteai imagina foarte bme într-o piesă de Feydeau.

Şi nu-i dădeai şaizeci şi cinci de ani, câţi avea în realitate.

— Care va fi numărul aleşilor? a început în forţă profetul. Va fi 1729, cel mai mic număr divizibil în două moduri diferite în sumă de două cuburi? Va fi 9240, care posedă 64 de divizori? Va fi 40755, triunghiular, pentagonal şi hexagonal în acelaşi timp? Va fi 144000, cum cred amicii noştri, Martorii lui Iehova - o sectă, în treacăt fie spus, realmente periculoasă?

Ca profesionist, trebuie să recunosc, pe scenă era foarte bun.

Mă trezisem prost dispus, cafeaua de la hotel era infectă; dar tipul izbutise să-mi capteze atenţia.

— Va fi 698896, pătrat palindrom? a continuat el. Va fi 12960000, al doilea număr geometric al lui Platon? Va fi 33550336, al cincilea număr perfect, înscris de pana unui anonim într-un manuscris medieval?

A rămas neclintit exact în centrul cercului de lumină făcut de proiectoare, a făcut o pauză lungă, apoi a continuat.

— Va fi ales cel care a dorit-o în sufletul său şi care (pauză mai scurtă) s-a purtat în consecinţă.

A continuat, destul de logic, despre criteriile alegerii, şi a încheiat cu înălţarea ambasadei -subiect care, în mod vădit, era cel mai important pentru el. Conferinţa a durat mai bine de două ore şi, sincer, era bine făcută, meseriaş, l-am aplaudat din toată inima. Eram aşezat lângă Patrick, care mi-a şoptit la ureche: „E în mare formă, zău, anul ăsta .."

În timp ce părăseam sala de conferinţe ca să mergem la masă, am fost interceptaţi de Flic. „Eşti invitat la masa profetului... ", mi-a spus el cu gravitate. Apoi a adăugat: „Şi tu, Patrick..."; Patrick a roşit de plăcere, în timp ce eu respiram profund ca să mă relaxez. Oricât s-ar fi străduit Flic, chiar şi când anunţa o veste bună, felul în care o făcea îţi dădea fiori.

Un pavilion al hotelului era rezervat pentru profet; avea acolo propria lui sufragerie. Am aşteptat în faţa intrării, unde o tânără vorbea la talkie-walkie, până când ni s-a alăturat Vincent, VIP-ul Arte Plastice, condus de un subordonat al lui Flic.

Profetul picta, şi pavilionul era integral decorat cu operele lui, aduse din California pe durata stagiului. Picturile reprezentau exclusiv femei goale sau îmbrăcate de o manieră sugestivă, în peisaje variate, de la Tirol la Bahamas, am înţeles atunci de unde proveneau ilustraţiile din broşuri şi de pe site-ul Internet. Străbătând coridorul, am remarcat că Vincent încerca să nu privească tablourile, reprimându-şi cu greu un rictus dezgustat. M-am apropiat la rândul meu de tablouri, ca să mă trag înapoi, îngreţoşat. Pentru a caracteriza acele producţii, cuvântul „kitsch" ar fi fost prea blând; văzute de aproape, nu cred că am întâlnit vreodată ceva mai hidos.

Punctul forte al expoziţiei era în sufragerie, o încăpere imensă luminată de ferestre uriaşe cu vedere spre munţi: în spatele locului rezervat profetului, un tablou de opt metri pe patru îl

reprezenta înconjurat de douăsprezece fete în tunici străvezii ce-şi întindeau spre el braţele, unele cu o expresie de adoraţie, altele cu mimici mult mai sugestive. Erau albe, negrese, o asiatică şi două indiene; măcar profetul nu era rasist. În schimb, era vizibil obsedat de sânii mari şi prefera tufele pubiene destul de bogate; pe scurt, omul avea gusturi simple.

Până să apară amfitrionul, Patrick mi l-a prezentat pe Gerard, umoristul, numărul 4 în organizaţie. Rangul şi-l datora faptului că era unul din primii tovarăşi ai profetului. Era alături de el în momentul creării sectei, în urmă cu treizeci şi şapte de ani, şi îi rămăsese alături în ciuda schimbărilor de direcţie, surprinzătoare uneori. Dintre cei patru „tovarăşi de început de drum", unul murise, altul se făcuse adventist, al treilea plecase cu câţiva ani în urmă, când, în al doilea tur de scrutin al alegerilor prezidenţiale, profetul îşi îndemnase adepţii să-l voteze pe Jean-Marie Le Pen contra lui Jacques Chirac cu scopul de a „accelera descompunerea pseudo-democraţiei franceze", la fel cum maoiştii, în orele lor de glorie, recomandaseră să fie votat Giscard împotriva lui Mitterrand pentru a adânci contradicţiile capitalismului. Ultimul rămas era prin urmare, Gerard, căruia aceste vechi state de plată îi aduceau anumite privilegii, precum acela de a mânca zilnic la masa profetului - nu era cazul pentru Savant, nici măcar pentru Flic -, sau de a-şi permite uneori ironii în legătură cu caracteristicile fizice ale profetului - să vorbească, de pildă, de „curul lui de vădană" sau de ochii lui mici ca nişte „găurici de sulă". Din discuţie, a reieşit că Gerard mă cunoştea bine, îmi văzuse toate spectacolele, de fapt mă urmărea de la începutul carierei. Profetul, trăind în California şi altminteri total indiferent la orice producţie de ordin cultural (singurii actori pe care-i ştia erau Tom Cruise şi Bruce Willis), nu auzise niciodată vorbindu-se despre mine; statutul meu de VIP i-l datoram exclusiv lui Gerard. Tot el se ocupa de presă şi de relaţiile cu media.

În fine, cu un pas săltăreţ, a apărut profetul, abia ieşit de sub duş, în blugi, cu un tricou „Lick my balls" şi cu un soi de traistă pe umăr. S-au ridicat cu toţii; am făcut la fel. A venit spre mine cu mâna întinsă, cu un surâs larg:

— Ei? Ce impresie ţi-am făcut?

Câteva clipe am rămas cu gura căscată, apoi mi-am dat seama că întrebarea nu ascundea nici o capcană: îmi vorbea exact ca unui confrate.

— Păi... bună. Sincer, foarte bună..., i-am răspuns. Mi-a plăcut în special intrarea în materie, cu numărul aleşilor, cu toate cifrele alea.

— A, ha ha ha!..., a scos din traistă o carte, Matematici amuzante, de Jostein Gaarder: Totul e aici, totul e aici!

S-a aşezat frecându-şi mâinile şi a atacat pe dată morcovii raşi; l-am imitat cu toţii.

S-a purtat apoi o discuţie despre comici, probabil în onoarea mea. Umorist era foarte informat în materie, câteva noţiuni avea şi profetul, îl cunoscuse chiar, la începuturile lui, pe Coluche.

— Am apărut în acelaşi spectacol, într-o seară, la Clermont-Ferrand..., mi-a spus el nostalgic, într-adevăr, pe vremea când casele de discuri, şocate de sosirea rock-ului în Franţa, înregistrau aproape orice, profetul (care încă nu era profet) scosese un disc sub numele de scenă Travis Davis; se mai învârtise puţin prin regiunea Centru, iar lucrurile se opriseră aici. Mai târziu, încercase o carieră în cursele auto - tot fără mare succes. În concluzie, îşi cam căutase vocaţia; istoria cu Elohimii venise la ţanc: fără ea, am fi avut poate, astăzi, un al doilea Bernard Tapie. Acum nu mai cânta deloc, dar îşi păstrase gustul pentru maşinile rapide, drept care presa afirmase că, pe proprietatea lui din Beverly Hills, ţinea un adevărat parc de maşini de curse pe cheltuiala adepţilor. Era total fals, mi-a spus el. Mai întâi, nu trăia la Beverly Hills, ci la Santa Monica; apoi, nu poseda decât un Ferrari Modena Stradale (versiune uşor supramotorizată a unei Modena de serie, uşurată prin folosirea unei caroserii din carbon, titan şi aluminiu) şi un Porsche 911 GT2, într-un cuvânt, mai puţin chiar decât îşi permitea un actor hollywoodian de mâna a doua. E drept, se gândea să schimbe Modena Stradale cu un Enzo, iar 911 GT2 cu un Carrera GT; dar nu era sigur că avea destui bani.

Eram tentat să-l cred: insul părea mai mult afemeiat decât lacom de bani, iar cele două nu merg împreună decât până la un punct - de la o vârstă, două pasiuni te obosesc; se pot socoti fericiţi cei care reuşesc să păstreze măcar una; aveam douăzeci de ani mai puţin decât el şi, neîndoielnic, eram deja aproape de zero. Ca să spun ceva, am pomenit despre maşina mea, Bentley-ul Continental GT, pe care tocmai îl schimbasem cu un Mercedes 600 SL - ceea ce, eram conştient, putea să pară o îmburghezire. Dacă n-ar fi maşinile, mă întreb despre ce ar mai putea să discute bărbaţii.

În timpul acelui prânz, nimeni nu a rostit o vorbă despre

Elohimi, iar în zilele următoare am început să mă întreb: chiar credeau în ei cu adevărat? Nimic nu e mai greu de detectat decât o schizofrenie cognitivă uşoară şi, în privinţa celor mai mulţi dintre adepţi, am fost incapabil să mă pronunţ. Patrick, în mod vizibil, credea, ceea ce de altfel era cam îngrijorător: iată un ins care ocupa un post important în banca lui luxemburgheză, prin ale cărui mâini treceau sume depăşind uneori un miliard de euro, şi care credea în ficţiuni total opuse celor mai elementare teze darwiniste.

Un caz care mă intriga şi mai mult era Savant, şi am sfârşit prin a-i pune direct întrebarea - cu un om de inteligenţa lui mă simţeam incapabil să recurg la trucuri. Răspunsul lui a fost, cum mă aşteptam, de o limpezime absolută. Unu: era perfect posibil, şi chiar probabil, ca specii vii, dintre care unele suficient de inteligente pentru a crea sau manipula viaţa, să fi apărut undeva în Univers. Doi: omul a apărut cu siguranţă pe cale evolutivă, iar crearea lui de către Elohimi trebuia luată ca o metaforă - Savant m-a pus totuşi în gardă contra unei credinţe prea oarbe în vulgata darwinistă, tot mai puţin creditată de cercetătorii serioşi; în realitate, evoluţia speciilor datora mai puţin selecţiei naturale cât derivei genetice, adică hazardului pur şi apariţiei de spaţii geografice izolate sau biotopuri separate. Trei: era perfect posibil ca profetul să fi întâlnit nu un extraterestru, ci un om din viitor; anumite interpretări ale mecanicii cuantice nu excludeau posibilitatea unor deplasări de informaţii şi chiar de entităţi materiale în sensul invers săgeţii timpului — mi-a promis să-mi pună la dispoziţie o documentare pe acest subiect, ceea ce a şi făcut după sfârşitul stagiului.

Prinzând curaj, l-am abordat atunci în legătură cu un subiect ce mă obseda de la început: nemurirea făgăduită elohimiţilor. Ştiam că fiecărui adept i se prelevau câteva celule de piele şi că tehnologia modernă permitea o conservare nelimitată; nu aveam nici o îndoială că dificultăţile minore care împiedică acum clonarea umană vor fi, mai devreme sau mai târziu, depăşite; dar personalitatea? Cum şi-ar putea aminti noua clonă trecutul strămoşului său, sau măcar o parte, oricât de mică, din el? Şi cum, dacă memoria nu se păstrează, ar putea avea sentimentul că e aceeaşi fiinţă, reîncarnată ?

Pentru întâia oară am simţit în privirea lui şi altceva decât competenţa rece a unui spirit obişnuit cu noţiunile clare, pentru întâia oară am avut senzaţia unei emoţii, a unui entuziasm. Era subiectul lui de cercetare, cel căruia îşi consacrase viaţa. Mi-a

propus să-l însoţesc la bar, a comandat pentru el o ciocolată, eu am luat un whisky - a părut să nici nu observe această încălcare a regulilor sectei. Nişte vaci s-au apropiat de cealaltă parte a geamului şi s-au oprit acolo, ţinându-ne parcă sub observaţie.

— S-au obţinut rezultate interesante pe anumite Nemathelmmthes, a început el, prin simplă centrifugare de neuroni replicaţi şi injectări cu izolat proteic în creierul noului subiect. Se obţine o reconducţie a reacţiilor de evitare, mai ales a celor legate de şocuri electrice, şi chiar a traseului în anumite labirinturi simple.

Am avut impresia, în acel moment, că vacile clătinau din cap; el însă nu părea să le bage de seamă.

— Aceste rezultate, evident, nu pot fi transpuse la vertebrate şi cu atât mai puţin la primate evoluate, ca omul. Vă mai amintiţi, presupun, ce am spus în prima zi de stagiu despre circuitele de neuroni... Ei bine, reproducerea unui asemenea dispozitiv este posibilă, nu în computere de genul celor ştiute, ci într-un fel de maşini Turing, pe care le-am putea numi automate cu circuite flexibile, la care lucrez în acest moment. Spre deosebire de maşinile de calculat clasice, automatele cu circuite flexibile sunt capabile să stabilească conexiuni variabile, evolutive, între unităţi de calcul vecine; sunt deci capabile de memorare şi învăţare. Nu există, a priori, o limită pentru numărul de unităţi de calcul ce pot fi puse în relaţie şi deci pentru complexitatea circuitelor posibile. Dificultatea, în acest stadiu, şi e una considerabilă, constă în a stabili o relaţie bijectivă între neuronii unui creier uman, prelevaţi în primele minute de după deces, şi memoria unui automat neprogramat. Durata de viaţă a celui din urmă fiind aproape nelimitată, etapa următoare constă în reinjectarea informaţiei în sens, invers, în creierul noii clone; e faza de downloading, care, sunt convins, nu va prezenta nici o dificultate specială odată ce uploading-ul va fi pus la punct.

Se lăsa noaptea, puţin câte puţin, vacile şi-au luat privirea de la noi, s-au întors la pajiştea lor şi mă gândeam fără voie că nu-i împărtăşeau optimismul. Înainte de a ne despărţi, mi-a dat cartea de vizita profesor Zlotan Miskiewicz, Universitatea Toronto. Îi făcuse plăcere să discute cu mine, mi-a spus el, o reală plăcere; dacă doream şi alte informaţii, să nu ezit să-i trimit un e-mail. Cercetările lui mergeau foarte bine în acest moment şi spera să realizeze

progrese importante anul viitor, a repetat el cu o convingere care mi s-a părut puţin forţată.

O adevărată delegaţie m-a condus, în ziua plecării, pe aeroportul din Zwork: în afară de profet, erau acolo Flic, Savant, Umorist şi alţi adepţi mai puţin importanţi, printre care Patrick, Fadiah şi Vincent, VIP-ul Arte Plastice, cu care, neîndoielnic, simpatizasem - am făcut schimb de adrese, iar el m-a invitat să vin să-l văd când trec prin Paris. Fireşte, eram invitat la stagiul de iarnă, care urma să se desfăşoare în martie la Lanzarote şi care, m-a anunţat profetul, va avea o amploare excepţională: vor fi invitaţi adepţii din toată lumea.

În săptămâna asta îmi făcusem, cu siguranţă, prieteni, m-am gândit trecând prin detectorul de metale. În schimb, nici o gagică; e drept că nu prea îmi stătea mintea la asta. Nici nu aveam intenţia, era de la sine înţeles, să ader la mişcarea lor; în fond, ceea ce mă atrăsese era mai ales curiozitatea, vechea mea curiozitate pe care o aveam de copil şi care era, se pare, mai longevivă decât dorinţa.

Avionul era un bimotor cu elice şi lăsa impresia că poate exploda în orice moment. Zburând peste pajişti, mi-am dat seama că, în acest stagiu, participanţii (fără să mai vorbesc despre mine) nu prea se regulaseră - asta în măsura în care puteam s-o ştiu, şi cred că puteam, eram hârşit în tipul ăsta de observaţie. Cuplurile rămâneau în cuplu - nu mi-a ajuns la urechi nimic despre vreo orgie, nici măcar despre un banal menage a trois; iar cei care veneau singuri (marea majoritate) rămâneau singuri. În teorie, totul era cât de poate de open[13], toate formele de sexualitate erau permise şi chiar încurajate de profet; în practică, femeile purtau ţinute provocatoare, se schimbau destule mângâieri, dar totul se oprea aici. Iată un lucru straniu, ar fi interesant de analizat, mi-am spus înainte de a adormi cu tava de mâncare în faţă.

După trei schimbări şi o călătorie extrem de obositoare, am aterizat pe aeroportul din Almeria. Erau aproape 45° C, adică treizeci de grade în plus faţă de Zwork. Era bine, dar nu suficient ca să-mi treacă angoasa. Acasă, traversând coridoarele pardosite cu dale de gresie, am stins pe rând aparatele de climatizare pornite în ajunul sosirii mele de menajeră - o romîncă bătrână şi urâtă, cu

13 Deschis, transparent (în engl. în orig.)

dinţii stricaţi, dar care vorbea o franceză excelentă; aveam în ea, cum se spune, toată încrederea, chiar dacă n-o mai lăsam să-mi deretice prin cameră, nu mai suportam ca o fiinţă umană să-mi vadă lucrurile personale. Era destul de comic, îmi spuneam uneori în timp ce spălam pe jos, să fac curăţenie singur, cu patruzeci de milioane de euro în cont; dar asta era situaţia, nu puteam schimba nimic, ideea că o fiinţă umană, oricât de neînsemnată, mi-ar putea cerceta în detaliu existenţa şi vidul ei îmi devenise insuportabilă. Trecând prin faţa oglinzii din salonul cel mare (era imensă, acoperea un perete întreg - aş fi putut, cu o femeie iubită, să ne zbenguim privindu-ne în ea etc), am avut un şoc zărindu-mi imaginea: slăbisem enorm, păream aproape străveziu. O fantomă, iată, eram pe cale să devin o fantomă a ţinuturilor solare. Savant avea dreptate: trebuia să mă mut, să dau foc la fotografii şi tot restul.

Din punct de vedere financiar, mutarea ar fi fost o operaţie rentabilă: de la venirea mea, preţul terenurilor aproape se triplase. Rămânea să găsesc un cumpărător; însă bogaţi erau destui şi Marbella începea să se umple - bogaţii preferă compania bogaţilor, se ştie, să zicem că îi linişteşte, le place să frecventeze fiinţe supuse aceloraşi chinuri şi care par să poată întreţine cu ei o relaţie cât de cât dezinteresată; le place să creadă că specia umană nu e formată doar din prădători şi din paraziţi; totuşi, de la o anume densitate încolo, se ajunge la saturaţie. Pe moment, densitatea de bogaţi în provincia Almeria era destul de mică; trebuia să găsesc un bogat mai tânăr, cu spirit de aventură, un intelectual, poate cu simpatii ecologiste, un bogat care să guste plăcerea de a privi o piatră, unul care făcuse avere din informatică, bunăoară. În cel mai rău caz, Marbella era la doar o sută cincizeci de kilometri, iar proiectul de autostradă era avansat. Oricum, nimeni din împrejurimi nu m-ar regreta. Dar unde să plec? Şi ce să fac? Adevărul este că-mi era ruşine - ruşine să-i spun agentului imobiliar că nevasta mă părăsise, că nu aveam nici amante, care ar fi putut aduce puţină viaţă în hardughia asta, ruşine, în sfârşit, să mărturisesc că eram singur

În schimb, să ard fotografiile, asta era posibil, mi-a trebuit o zi ca să le adun, erau multe, întotdeauna fusesem un maniac al fotografiei-amintire; le-am triat destul de sumar, e posibil ca unele amante mai puţin importante să fi dispărut cu ocazia asta. La asfinţit, am cărat totul pe un teren nisipos de lângă terasă, am vărsat deasupra un bidon de benzină şi am aprins un chibrit. Era un foc superb, înalt

de câţiva metri, vizibil, cred, de la mai mulţi kilometri, poate chiar de pe coasta algeriană. A fost o plăcere intensă, dar a trecut extrem de rapid: pe la patru dimineaţa m-am trezit din nou, cu senzaţia că milioane de viermi îmi mişunau sub piele şi cu dorinţa aproape irepresibilă de a mă sfâşia până la sânge. I-am telefonat lui Isabelle, a răspuns imediat - nici ea nu dormea. Ne-am înţeles să trec zilele următoare să-l iau pe Fox şi să rămână cu mine până la sfârşitul lunii septembrie.

La Mercedesul 600 SL, ca la orice Mercedes de la o anume putere în sus (excepţie face SLR Mac Laren), viteza e limitată electronic la 250 kilometri pe oră. Nu cred că am coborât sub această viteză între Murcia şi Albacete. Erau câteva curbe lungi şi foarte largi; aveam o senzaţie de putere abstractă, probabil senzaţia omului căruia moartea îi este indiferentă. O traiectorie rămâne perfectă, chiar şi atunci când sfârşeşte în moarte: poate să apară un camion, o maşină răsturnată, ceva imprevizibil; nimic nu ştirbeşte frumuseţea traiectoriei. Imediat după Tarancon, am încetinit puţin ca să intru pe autostrada R3, apoi pe M45, fără a coborî sub 180 de kilometri pe oră. Am trecut din nou la viteza maximă pe autostrada R3, total pustie, ce ocolea Madridul la o distanţă de vreo treizeci de kilometri. Am traversat Castilia pe NI, fără a coborî sub 220 kilometri pe oră până la Victoria-Gasteiz, apoi am intrat pe drumurile mai şerpuite din Ţara Bascilor. Am ajuns la Biarritz la unsprezece noaptea şi am luat o cameră la Sofitel Miramar. A doua zi, la ora zece, la Surfeur d'Argent, aveam întâlnire cu Isabelle. Spre marea mea surpriză, slăbise, am avut chiar impresia că pierduse toate kilogramele în plus. Faţa îi era îngustă, puţin ridată, ofilită de tristeţe, dar devenise iar elegantă şi drăguţă.

— Cum ai reuşit să te laşi de băut? am întrebat-o.

— Cu morfină.

— Şi nu e greu să-ţi procuri ?

— Nu, dimpotrivă, aici e foarte simplu; în orice cafenea există o filieră.

Vasăzică, burghezele se drogau acum cu morfină; era o noutate.

— Chestie de generaţie... mi-a spus ea. Acum, cucoanele simandicoase sunt foarte rock and roll; oricum, să nu-ţi faci iluzii: faţa mi-a redevenit aproape normală, trupul în schimb s-a năruit de tot, nici nu îndrăznesc să-ţi arăt ce am sub haine - a arătat spre

treningul bleumarin cu dungi albe, ales cu trei numere mai mare. Nu mai fac dans, nici sport, nimic; nici măcar nu mă duc să înot. Îmi fac o injecţie dimineaţa, o injecţie seara, între ele privesc marea, şi asta e tot. Nici măcar tu nu-mi lipseşti, mă rog, nu prea des. Nu-mi lipseşte nimic. Fox se joacă mult, e foarte fericit aici...

Am dat din cap, mi-am terminat ciocolata, m-am dus sa-mi achit nota la hotel O oră mai târziu eram aproape de Bilbao

O lună de vacanţă alături de câinele meu: îi arunc mingea pe scări, alergăm împreună pe plajă. Trăiesc

Pe 30 septembrie, la ora şaptesprezece, Isabelle a parcat în faţa vilei. Îşi cumpărase un Mitsubishi Space Sport, vehicul categorisit drept „ludospace" în Auto-Journal. La sfatul maică-sii, optase pentru o finisare Box Office. A rămas vreo patruzeci de minute înainte de a pleca spre Biarritz. „Ei da, sunt pe cale să devin o bătrânică...", a spus ea aşezându-l pe Fox pe bancheta din spate. „O bătrânică de treabă într-un Mitsubishi Box Office."

Daniel24,10

De două săptămâni, Vincent27 încearcă să stabilească legătura. Cu Vincent26 nu am avut decât relaţii episodice; nu mă informase despre apropierea decesului său, nici despre trecerea la stadiul de intermediar. La neo-umani, fazele de intermediere sunt adesea scurte. Fiecare îşi poate schimba după voie adresa digitală, devenind astfel nedetectabil; în ce mă priveşte, am avut atât de puţine contacte, că nu am socotit necesar să o fac. Sunt săptămâni întregi când nu mă conectez, ceea ce o exasperează pe Marie22, interlocutoarea mea cea mai asiduă. După cum admitea şi Smith, separarea subiect-obiect e declanşată, în cursul proceselor cognitive, de un fascicul convergent de eşecuri. La fel se întâmplă, notează Nagel, cu separarea dintre subiecţi (doar că de data asta eşecul nu e de ordin empiric, ci afectiv) Subiectul se constituie în eşec şi prin eşec, iar trecerea de la oameni la neo-umani, cu dispariţia oricărui contact fizic care i-a fost corelativă, nu a schimbat cu nimic acest dat ontologic de bază. Nici noi nu suntem - nu mai mult decât oamenii - eliberaţi de statutul de individ, de sentimentul surd de abandon care-l însoţeşte; dar, spre deosebire de ei, noi ştim că acest statut nu e decât urmarea unui eşec perceptiv, alt nume al neantului, absenţa Cuvântului. Pătrunşi de moarte şi formataţi de ea, nu mai avem puterea de a intra în Prezenţă. Singurătatea, pentru unele fiinţe

umane, a putut avea sensul fericit al unei evadări din grup; dar atunci, la acei solitari, era vorba de a-şi părăsi apartenenţa originară spre a descoperi alte legi, un alt grup. Astăzi, când tot grupul e stins, tot tribul risipit, noi ne ştim izolaţi, dar asemănători, şi am pierdut dorinţa de a fi împreună.

Trei zile la rând, Marie22 nu mi-a trimis nici un mesaj, ceea ce era neobişnuit. După câteva ezitări, i-am transmis o secvenţă codantă care ducea la camera de supraveghere video a unităţii Proyecciones XXI, 13; în acelaşi minut, mi-a răspuns cu mesajul următor:

Sub soarele păsării moarte, Câmpia, nesfârşit de calmă şi lină; Nu există moarte senină: Din trupul tău arată-mi o parte.

4262164.51026.21113247.6323235. La adresa indicată - nimic, nici măcar mesajul de eroare; un ecran complet alb. Aşadar, voia să treacă în modul non-codant. Am ezitat, în timp ce pe ecranul alb se forma, foarte încet, următorul mesaj: „Aşa cum probabil ai ghicit, sunt o intermediară." Apoi literele s-au şters, a apărut un nou mesaj: „Mâine voi muri "

Cu un suspin, am conectat dispozitivul video şi am focalizat pe trupul meu dezgolit. „Mai jos, te rog", a scris ea. I-am propus să trecem în modul vocal. După un minut, mi-a răspuns: „Sunt o intermediară bătrână, foarte aproape de sfârşit; nu cred că vocea mea e prea plăcută. În fine, dacă ţii, fie... " Am înţeles atunci că nu va accepta să-mi arate vreo parte din anatomia ei; adesea, în stadiul de intermediar, degradarea e foarte rapidă.

Într-adevăr, vocea era aproape integral sintetică; rămâneau totuşi accente neo-umane, mai ales în vocale, stranii alunecări spre blândeţe. Am panoramat cu o mişcare largă până la pântecul meu. „Şi mai jos...", a spus ea cu o voce aproape inaudibilă. „Arată-mi sexul, te rog." Am ascultat; mi-am masturbat membrul viril, după regulile lăsate de Sora supremă; spre sfârşitul vieţii, unele intermediare simt o nostalgie pentru membrul viril, le place să-l contemple în ultimele minute de viaţă efectivă; Marie22 se număra, pare-se, printre acestea — ceea ce nu mă surprindea cu adevărat, având în vedere mesajele schimbate cu ea în trecut.

Preţ de trei minute, nu s-a întâmplat nimic; apoi am primit un ultim mesaj - trecuse iar în modul non-vocal: „Mulţumesc, Daniel. Acum mă deconectez, voi pune în ordine ultimele pagini din istorisirea mea şi mă voi pregăti pentru sfârşit. Peste câteva zile,

Marie23 se va instala între aceşti pereţi. Îi las adresa ta IP şi rugă-mintea de a păstra legătura. S-au petrecut nişte lucruri, prin intermediul încarnărilor noastre parţiale, în perioada de după a Doua Descreştere; altele se vor întâmpla prin intermediul încarnărilor viitoare. Despărţirea noastră nu este un adio; presimt asta."

Daniel1,11

Suntem ca toţi artiştii, credem în produsul nostru. Formaţia Debut de Soiree

În primele zile ale lui octombrie, pradă unei crize de tristeţe resemnată, m-am apucat iar de muncă - dacă tot nu eram bun pentru altceva. Mă rog, cuvântul muncă e poate exagerat pentru a califica proiectul meu - un CD rap întitulat „TRAGE-LE-O BEDUINILOR", cu subtitlul „Tribute to Ariel Sharon". Succes de critică remarcabil (am mai ajuns o dată pe coperta revistei Radikal Hip-Hop, de data asta fără maşină), însă vânzările au fost modeste. O dată în plus, în presă, mă regăseam în postura de cavaler paradoxal al lumii libere; scandalul a fost totuşi mai puţin virulent decât pe vremea show-ului „PREFERĂM PARAŞUTELE PALESTINIENE" - de data asta, îmi spuneam cu un soi de nostalgie, fundamentaliştii islamici erau total debusolaţi.

Relativul insucces comercial s-a datorat probabil muzicii de slabă calitate; abia dacă semăna a rap, mă mulţumisem să-mi samplez scheciurile pe fond de drum and bass, cu câteva refrene vocale ici şi colo - Jamel Debbouze participa la unul din coruri. Scrisesem totuşi un titlu original, „Să le rupem curul negrilor", de care eram destul de mulţumit, negru rima când cu alegru, când cu integru, anwi cu lajjsui sau cu cunnilingus, un lyrics drăguţ, lizibil la numeroase niveluri - ziaristul de la Radikal Hip-Hop (el însuşi făcea rap în particular, fără a îndrăzni s-o recunoască în redacţie) era de-a dreptul impresionat: mă compara chiar, în articolul lui, cu Maurice Sceve. În fine, aveam un posibil hit, în plus aveam un buzz excelent, era păcat, desigur, că muzica nu fusese la înălţime. Toată lumea mi-l lăudase pe Bertrand Batasuna, un soi de producător independent care moşmondea felurite discuri-cult (pentru că erau de negăsit) sub un label obscur; a fost o dezamăgire amarnică. În materie de creativitate, sterilitatea insului era absolută — în timpul înregistrărilor se mărginea să sforăie în studio, trăgând o băşină la fiecare sfert de ceas -, iar pe deasupra, în particular, era un adevărat

nazist, am aflat mai târziu că fusese efectiv membru FANE. Slavă Domnului, nu era plătit cine ştie ce; dar dacă asta era tot ce putea Virgin să promoveze drept „noi talente franceze", chiar merita să fie înghiţit de BMG. „Dacă îl angajam pe Goldman sau pe Obispo, ca toată lumea, nu ajungeam aici.", i-am spus în final directorului artistic de la Virgin, care a suspinat din rărunchi; în fond, era de acord, precedentul proiect cu Batasuna, o polifonie de oi din Pirinei samplate pe techno hardcore, se soldase şi ea cu un eşec comercial usturător. Numai că, uite, avea un buget limitat, nu-şi putea lua răspunderea să-l depăşească, trebuia să facă un raport la sediul grupului, în New Jersey, pe scurt, am lăsat-o baltă. Nu ai cu cine să rezolvi o treabă.

Cu toate astea, şederea la Paris în perioada de înregistrări a fost aproape agreabilă. Locuiam la Lutetia, ceea ce-mi amintea de Francis Blanche, de Kommandatur, în fine, de anii mei cei mai buni, când eram pasionat, plin de fiere, cu viitorul în faţă. În fiecare seară, ca să adorm, citeam Agatha Christie, mai ales romanele de început, ultimele ei cărţi mă răscoleau prea mult. Fără să mai vorbesc de Endless Night, care m-a cufundat în transe de tristeţe, niciodată nu mi-am putut stăpâni plânsul, la sfârşitul lui Curtain: Poirot's Last Case, citind ultimele fraze din scrisoarea de adio a lui Poirot către Hastings:

Acum însă, cu toată umilinţa, ca un copil, spun: Nu ştiu...

Rămas-bun, scumpul meu. Am aruncat fiolele de amylnitină pe care le aveam pe noptieră. Prefer să mă las în voia lui Dumnezeu. Să vină repede pedeapsa - sau iertarea Lui!

Nu vom mai vâna nicicând împreună, bunul meu prieten. Prima noastră vânătoare a fost aici, la Styles. Şi tot la Styles, ultima. Am petrecut astfel, împreună, zile fericite. Da, zile cu adevărat fericite...

În afară de Kyrie Eleison din Missa în si şi, poate, de superbul adagio al lui Barber, nu mai ştiam nimic altceva capabil să-mi provoace o asemenea stare. Infirmitatea, boala, uitarea erau aievea: erau reale. Nimeni până la Agatha Christie n-a ştiut să descrie atât de sfâşietor tristeţea decăderii fizice, pierderea progresivă a tot ce dă vieţii bucurie şi sens; şi nimeni, după ea, n-a izbutit s-o egaleze. Pe moment, timp de câteva zile, aproape mi-am dorit să reîncep o carieră, una adevărată; să fac lucruri serioase. În această stare de spirit i-am telefonat lui Vincent Greilsamer, artistul

elohimit; părea bucuros că mă aude şi ne-am înţeles să ne vedem în aceeaşi seară, la un pahar.

Am ajuns cu zece minute întârziere la berăria unde ne dăduserăm întâlnire, lângă Porte de Versailles. S-a ridicat, mi-a făcut semn cu mâna. Asociaţiile anti-secte recomandă să nu ne încredem în buna impresie avută după un prim contact sau un stagiu de iniţ iere, când aspectele nocive ale doctrinei pot fi trecute sub tăcere. În realitate, până acum, nu vedeam unde se putea ascunde capcana; acest ins, bunăoară, părea un om normal. Puţin introvertit, desigur, destul de izolat, probabil, dar nu mai mult decât mine. Se exprima direct, cu simplitate.

— Nu ştiu mare lucru despre arta contemporană, m-am scuzat eu. Am auzit vorbindu-se despre Marcel Duchamp, asta e tot.

— Da, influenţa lui asupra artei secolului XX a fost, neîndoielnic, imensă. Yves Klein e pomenit mai rar; totuşi, toţi artiştii care fac performanţe, happening-uri, cei care lucrează cu propriul corp îl au ca model, mai mult sau mai puţin conştient.

A tăcut. Văzând că nu răspundeam nimic, că nici măcar nu păream să pricep ce voia să spună, a continuat:

— Foarte pe scurt, există trei mari tendinţe. Prima, cea mai importantă, cea care suge 80% din subvenţii şi care se vinde cel mai scump, e aşa-zisul gore în general: amputări, canibalism, enucleări etc. Totul se face în colaborare cu criminalii în serie, chiar aşa. A doua e cea care se foloseşte de umor: pe piaţa artei există ironia directă, a la Ben; sau lucruri mai rafinate, gen Broodthaers, ce-şi propune să-i provoace privitorului disconfort sau ruşine printr-un spectacol jalnic, mediocru, dat de artist (sau de artist şi spectatori), care trebuie să trezească permanent îndoieli cu privire la valoarea sa artistică; există, de asemeni, o întreagă producţie legată de kitsch, de care se apropie, pe care îl frizează, la care poate chiar ajunge uneori, pentru scurt timp, cu condiţia ca artistul să semnaleze printr-o meta-naraţiune că o face în mod conştient. În fine, există o a treia tendinţă, e vorba de virtual: cei care o fac sunt adesea tineri, foarte influenţaţi de manga şi de heroic fantasy; mulţi încep aşa, apoi se apropie de prima tendinţă, după ce înţeleg că nu-ţi poţi câştiga pâinea pe Internet.

— Presupun că nu te încadrezi în nici una din aceste

tendinţe.

— Uneori îmi place foarte mult kitschul, nu ţin neapărat să-l iau peste picior.

— Elohimiţii merg cam departe în sensul ăsta, nu crezi?

A surâs.

— Dar profetul o face cu toată inocenţa, nu e nici o ironie la el, e ceva mult mai sănătos...

Am remarcat în treacăt că rostise „profetul" pe tonul cel mai firesc, mai neutru. Credea în Elohimi cu adevărat? Totuşi, repulsia pentru producţiile picturale ale profetului părea să-l apese, uneori; exista la băiatul ăsta ceva care-mi scăpa, trebuia să fiu foarte atent dacă nu voiam să se retragă în cochilia lui; am comandat o bere.

— În fond, e o chestiune de nuanţă, a reluat el. Totul e kitsch, dacă vrei. Muzica, în ansamblul ei, este kitsch; arta e kitsch, literatura însăşi e kitsch. Orice emoţie e kitsch, aproape prin definiţie; şi la fel orice reflecţie şi, într-un sens, orice acţiune. Un singur lucru nu e în întregime kitsch: neantul.

Mi-a lăsat un răgaz să mă gândesc la aceste cuvinte, apoi a reluat:

— Te-ar interesa să-mi vezi lucrările?

Am acceptat, firește. Duminica următoare, la începutul după-amiezii, am ajuns la el. Locuia într-o casă din Chevilly-Larue, într-o zonă aflată în plină „distrugere creatoare", cum ar fi spus Schumpeter: cât vedeai cu ochii, terenuri virane noroioase, pline cu macarale şi împrejmuite cu panouri de şantier; câteva clădiri vechi rămase fără uşi şi ferestre, în diverse stadii de degradare. Casa lui cu pereţi din piatră calcaroasă (putea data de prin anii '30) era singura rămasă din acea epocă. Vincent a ieşit să mă întâmpine în prag.

— A fost casa bunicilor mei... mi-a spus el. Bunica a murit acum cinci ani; bunicul, la trei luni după ea. Cred că a murit de tristeţe - chiar m-a surprins că a mai rezistat trei luni.

Intrând în sufragerie, am avut un fel de şoc. Contrar a ceea ce-mi plăcea să repet în interviuri, nu proveneam cu adevărat din clasele populare; parcurgând prima jumătate, cea mai dificilă, a ascensiunii sociale, tatăl meu devenise cadru. Nu-i mai puţin adevărat, cunoşteam clasele populare: în copilărie, la unchii şi mătuşile mele, avusesem ocazia să mă cufund în mediul lor: le ştiam ataşamentul pentru familie, sentimentalismul târnp, gustul pentru

litografii alpestre şi colecţii de autori celebri legaţi în imitaţie de piele. Toate se regăseau acolo, în casa lui Vincent, până şi fotografiile în ramele lor, până şi husa de telefon din pluş verde: în mod vădit, nu schimbase nimic după moartea bunicilor.

Destul de stingherit, m-am lăsat condus spre un fotoliu; în treacăt, am remarcat, agăţat pe perete, probabil singurul element decorativ care nu data din secolul trecut: o fotografie a lui Vincent, aşezat, lângă un televizor mare. În faţa lui, pe o măsuţă joasă, erau două sculpturi destul de grosolane, aproape infantile, reprezentând o pâine rotundă şi un peşte. Pe ecranul televizorului, cu litere uriaşe, era afişat mesajul: „HRĂNIŢI-I PE OAMENI. ORGANIZAŢI-I."

— E prima mea piesă care a avut un succes real... a comentat el. La începuturile mele, eram foarte influenţat de Joseph Beuys, în special de acţiunea „ICH FUHRE BAADER-MEINHOF DURCH DOKUMENTA." Era la jumătatea anilor '70, când teroriştii din Rote Armee Fraktion erau vânaţi în toată Germania. Dokumenta din Kassel era atunci cea mai importantă expoziţie de artă contemporană din lume; Beuys afişase acest mesaj la intrare pentru a-i invita pe Baader sau Meinhof să viziteze expoziţia, în ziua aleasă de ei, cu scopul de a le converti energia revoluţionară în forţă pozitivă, folositoare pentru ansamblul societăţii. Beuys era absolut sincer, în asta consta frumuseţea situaţiei. Fireşte, nici Baader, nici Meinhof nu s-au arătat: pe de o parte, arta contemporană era pentru ei una din formele descompunerii burgheze, iar pe de alta se temeau de o capcană a poliţiei - lucru perfect posibil, Dokumenta nu se bucura de un statut special; dar Beuys, în starea de delir megaloman în care se afla atunci, probabil că nici nu se gândise la existenţa poliţiei.

— Îmi amintesc ceva în legătură cu Duchamp... Un grup, un banner pe care e scrisă o frază de genul: „TĂCEREA LUI DUCHAMP E SUPRAESTIMATĂ."

— Exact; doar că fraza originală era în germană. E chiar principiul artei de intervenţie: să creeze o parabolă eficientă, care, reluată şi narată de necunoscuţi de o manieră din ce în ce mai deformată, să modifice prin reacţie ansamblul societăţii.

Fireşte, eram un om care cunoştea viaţa, societatea şi lucrurile; cunoşteam o versiune a lor uzuală, limitată la motivaţiile cele mai curente, care pun în mişcare maşina umană; viziunea mea

era viziunea unui observator acid al faptelor de societate, a unui balzacian medium light[14]; era o viziune a lumii în care Vincent nu avea un loc precizabil şi, pentru prima oară după ani de zile, de fapt pentru prima oară de când o întâlnisem pe Isabelle, începeam să mă simt uşor destabilizat. Povestirea lui mi-a adus aminte de pachetul promoţional pentru „DOUĂ MUŞTE MAI TÂRZIU", în special de tricouri. Pe fiecare tricou era imprimat un citat din „Manual de politeţe pentru fetiţele de pension", de Pierre Louys, cartea de căpătâi a protagonistului. Erau o duzină de citate diferite; tricourile erau făcute dintr-un material apărut recent, sclipitor şi un pic transparent, foarte uşor, ceea ce a permis inserarea unui exemplar în ţiplă în numărul din Lolita care a precedat lansarea filmului. Cu ocazia asta o întâlnisem pe succesoarea lui Isabelle, o incompetentă rutinată care abia îşi amintea parola de la computerul ei; dar asta nu împiedica revista să meargă mai departe. Citatul ales pentru Lolita era. „Să-i dai unui sărac câţiva bănuţi pentru o pâine este OK, dar să-i sugi pula pentru că n-are amantă ar fi exagerat. Nu e musai s-o faci."

— În concluzie, făcusem artă de intervenţie fără să ştiu, i-am spus lui Vincent.

— Da, da... a răspuns el stingherit; am observat atunci, jenat, că roşea: era înduioşător, şi cam nesănătos. În acelaşi timp, mi-am dat seama că nici o femeie nu pusese piciorul în casa aceea; primul lucru pe care l-ar fi făcut o femeie ar fi fost să schimbe decorul, sau măcar să pună în ordine obiectele ce creau o atmosferă nu numai prăfuită, ci de-a dreptul funebră.

— De la o vârstă încolo, nu e prea simplu să ai relaţii, cred... a spus el parcă ghicindu-mi gândurile. Nu prea mai ai ocazia, nici plăcerea să ieşi. Apoi, sunt de făcut o mulţime de lucruri, formalităţi, demersuri... cumpărături, lenjerie. În plus, îţi trebuie mai mult timp ca să-ţi îngrijeşti sănătatea, ca să-ţi menţii corpul, cât de cât, în stare de funcţionare. De la o vârstă, viaţa devine administrativă - mai ales.

Mă dezobişnuisem, după plecarea lui Isabelle, să vorbesc cu oameni mai inteligenţi decât mine, capabili să-mi ghicească gândurile; vorbele lui, mai ales ultimele, erau de o sinceritate apăsătoare; a urmat un moment de jenă - subiectele sexuale sunt

14 Bine temperat (în engl. în orig.).

totdeauna cam greoaie; ca să glumesc un pic, m-am gândit să schimb discuţia pe politică, şi tot pe tema artei de intervenţie. I-am povestit cum Lutte ouvriere, la câteva zile după căderea zidului Berlinului, împânzise Parisul cu zeci de afişe ce proclamau: „TOT COMUNISMUL E VIITORUL LUMII". M-a ascultat cu acea atenţie, cu acea gravitate de copil ce începeau să-mi dea o strângere de inimă, apoi a conchis că acţiunea era puternică, într-adevăr, dar că, în măsura în care Lutte ouvriere era în primul rând un partid, o maşinărie ideologică, nu avea nici o dimensiune poetică sau artistică şi că arta rămâne întotdeauna cosa individuale; chiar şi atunci când arta e protest, ea are valoare doar dacă e protest solitar. S-a scuzat pentru dogmatismul lui, a surâs trist, apoi mi-a propus:

— Mergem să vedem lucrările? Sunt jos... Cred că discuţia ar putea să fie mai concretă după aceea.

M-am ridicat din fotoliu, l-am urmat pe scara ce dădea spre coridorul de la intrare.

— Am dărâmat pereţii despărţitori, am un subsol cu latura de douăzeci de metri; patru sute de metri pătraţi... e suficient pentru ce fac acum... a continuat el cu o voce nesigură.

Mă simţeam din ce în ce mai stingherit: mi se vorbise adesea despre show-business, proiecte media, microsociologie; despre artă, nu, niciodată, şi aveam presimţirea unui lucru nou, periculos, poate mortal; al unui domeniu în care - cumva ca în dragoste - nu era mai nimic de câştigat, şi aproape totul de pierdut.

După ultima treaptă, simţind sub picior un sol plan, am lăsat din mână balustrada scării, întunericul era absolut. În spatele meu, Vincent a apăsat un comutator.

Au apărut mai întâi nişte forme, imprecise, clipind, ca un cortegiu de mini-fantome; apoi s-a luminat o zonă la câţiva metri în stânga mea. Nu pricepeam de unde venea lumina: părea să izvorască din spaţiul însuşi. „ECLERAJUL ESTE O METAFIZICĂ...": preţ de câteva clipe, fraza mi s-a învârtit prin cap, apoi a dispărut. M-am apropiat de obiecte. Un tren intra în gară într-o staţiune termală din Europa centrală. Munţii înzăpeziţi, în depărtare, erau scăldaţi în soare; lacurile scânteiau, la fel păşunile alpine. Domnişoarele erau superbe, purtau crinoline şi voalete. Domnii surâdeau salutându-le, îşi ridicau jobenul. Toţi păreau fericiţi. „CEA MAI BUNĂ DINTRE LUMI...": fraza a scânteiat câteva secunde, apoi a dispărut. Locomotiva scotea fum, liniştit, ca un animal mare şi blând. Totul

părea echilibrat, la locul său. Lumina a scăzut uşor în intensitate. Marile ferestre ale cazinoului reflectau soarele ce asfinţea şi orice plăcere era pătrunsă de o probitate nemţească. Apoi s-a făcut întuneric deplin şi în spaţiu a apărut o linie sinuoasă, formată din inimi translucide din plastic roşu, umplute pe jumătate cu un lichid ce clipocea lovindu-le pereţii. Am urmărit linia inimilor, o nouă scenă a apărut: de data asta era o căsătorie asiatică, celebrată în Taiwan sau poate în Coreea, oricum o ţară ce cunoştea bogăţia de puţin timp. Limuzine Mercedes roz pal îi lăsau pe invitaţi în faţa unei catedrale neogotice; îmbrăcat într-un smoching alb, mirele înainta prin aer, la un metru deasupra solului, cu degetul mic prins de cel al miresei. Buddha pântecoşi, înconjuraţi de becuri multicolore, tresăltau de bucurie. O muzică uşoară şi stranie creştea încet, în timp ce mirii se înălţau în aer, apoi mai sus, deasupra mulţimii - acum erau la aceeaşi înălţime cu rozasa catedralei. Cei doi schimbau un sărut nesfârşit, deopotrivă virginal şi senzual, în aplauzele asistenţei - vedeam mulţimea de mânuţe agitându-se. În fundal, vânzători ambulanţi ridicau capacele de pe tăvi cu mâncăruri aburinde, legumele formau mici pete de culoare la suprafaţa orezului. Au explodat petarde, s-a auzit un semnal de trompete.

S-a făcut din nou întuneric şi am continuat pe un drum mai incert, parcă tăiat în pădure, eram înconjurat de atingeri aurite şi verzi. În luminişul îngerilor, se hârjoneau nişte câini, se tăvăleau în soare. Mai târziu, câinii erau cu stăpânii lor, protejându-i cu privirea lor iubitoare; şi mai târziu, muriseră, mici stele funerare se ridicau în poiană pentru a celebra iubirea, plimbările prin soare, bucuria împărtăşită. Nici un câine nu fusese uitat: o fotografie în relief decora monumentele sub care stăpânii aşezaseră jucăriile lor favorite. Era un cimitir vesel, fără urmă de lacrimi.

În spaţiu se formau, parcă suspendate de draperii tremurătoare, cuvinte din litere de aur. Erau acolo cuvântul „IUBIRE", cuvântul „BUNĂTATE", cuvântul „DUIOŞIE", cuvântul „FIDELITATE", cuvântul „FERICIRE". Izvorâte din bezna totală, evoluau trecând prin nuanţe de aur mat până la o lumină orbitoare; pe urmă, unul după altul, recădeau în întuneric, se succedau în ascensiunea lor spre lumină, astfel încât păreau să se nască unul din celălalt. Am continuat să merg prin subsol, condus de eclerajul ce lumina pe rând toate ungherele încăperii. Au urmat alte scene, alte viziuni, până când am pierdut noţiunea timpului; nu am redevenit pe

deplin conştient decât după ce am urcat din nou şi m-am aşezat pe o banchetă de răchită în ceea ce putea să fie o logie sau o grădină de iarnă. Peste terenurile virane se înnopta; Vincent a aprins o lampă mare cu abajur. Eram vizibil tulburat şi Vincent mi-a adus (fără a trebui să i-l cer) un pahar de coniac.

— Problema... a spus el, e că nu mai pot să expun cu adevărat, sunt de făcut prea multe reglaje, e aproape imposibil de transportat. A venit la mine cineva de la Direcţia Artelor plastice; ar vrea să cumpere casa cu totul, poate să facă nişte filme şi să le vândă,

Am înţeles că aborda aspectul practic sau financiar al lucrurilor din pură politeţe, pentru ca discuţia să poată reveni la normal - era evident că în situaţia lui, la limita emoţională a supravieţuirii, chestiunile materiale nu mai puteau avea decât o importanţă limitată. N-am reuşit să-i răspund, am clătinat din cap, am mai băut un coniac; stăpânirea de sine pe care o arăta în momentul acela mi s-a părut înfricoşătoare. A continuat:

— Există o frază celebră care-i împarte pe artişti în două categorii: revoluţionarii şi decoratorii. Să zicem că eu am intrat în tabăra decoratorilor. Mă rog, nu prea am avut de ales, lumea a optat pentru mine. Îmi amintesc prima mea expoziţie la New York, la galeria Saatchi, cu acţiunea „FEED THE PEOPLE. ORGANIZE THEM" - titlul fusese tradus de ei. Eram destul de impresionat, era prima oară după mult timp când un artist francez expunea într-o galerie new-yorkeză importantă. În acelaşi timp, pe vremea aceea eram un revoluţionar şi eram convins de valoarea revoluţionară a muncii mele. La New York era o iarnă foarte aspră, în fiecare dimineaţă erau găsiţi pe străzi vagabonzi morţi de frig; eram convins că de îndată ce-mi vor vedea lucrările, oamenii aveau să-şi schimbe atitudinea: că aveau să iasă în stradă urmând întocmai regula înscrisă pe televizor. Desigur, nu s-a întâmplat nimic din toate astea: oamenii veneau, clătinau din cap, schimbau fraze inteligente şi plecau mai departe.

Presupun că revoluţionarii sunt cei capabili să-şi asume brutalitatea lumii şi să-i răspundă cu o brutalitate şi mai mare. Pur şi simplu nu aveam acest tip de curaj. Eram totuşi ambiţios, şi e posibil ca în fond decoratorii să fie mai ambiţioşi decât revoluţionarii. Până la Duchamp, scopul ultim al artistului era să propună o viziune despre lume în acelaşi timp personală şi exactă, adică emoţionantă;

era deja o ambiţie enormă. După Duchamp, artistul nu se mai mulţumeşte să propună o viziune despre lume, el încearcă să creeze propria-i lume; e rivalul lui Dumnezeu, în sensul propriu al cuvântului. Eu, în subsolul meu, sunt Dumnezeu. Am ales să creez o lume mică şi comodă, în care nu există decât fericirea. Sunt perfect conştient de aspectul regresiv al muncii mele; ştiu că poate fi comparată cu atitudinea acelor adolescenţi care, în loc să înfrunte problemele adolescenţei, se retrag în colecţia lor de timbre, în ierbarul lor său în oricare altă lume mică, sclipitoare, limitată şi viu colorată. Nimeni nu va îndrăzni să mi-o spună în faţă, am cronici foarte bune în Art Press, ca în mai toată media europeană; dar am citit dispreţul în privirea fetei de la Direcţia Artelor plastice. Purta o haină din piele albă, era slăbuţă, cu tenul aproape întunecat, foarte senzuală; am înţeles rapid că mă considera un copilaş infirm şi foarte bolnav. Avea dreptate, sunt un copilaş infirm, foarte bolnav, şi care nu poate trăi. Nu-mi pot asuma brutalitatea lumii; pur şi simplu nu izbutesc.

Revenit la Lutetia, mi-a fost destul de greu să-mi regăsesc somnul. În mod evident, dintre categoriile lui Vincent, una lipsea. La fel ca revoluţionarul, umoristul îşi asuma brutalitatea lumii şi-i răspundea cu o brutalitate şi mai mare Prin acţiunea lui, nu voia totuşi să transforme lumea, ci să o facă suportabilă, convertind violenţa, necesară oricărei acţiuni revoluţionare, în râs - şi în subsidiar să câştige o grămadă de bani. În concluzie, ca toţi bufonii dintotdeauna, eram un soi de colaboraţionist. Cruţam lumea de revoluţii dureroase şi inutile - pentru că rădăcina oricărui rău e biologică şi independentă de orice transformare socială imaginabilă; instituiam luciditatea, proscriam acţiunea, lichidam speranţa; bilanţul meu era modest.

În câteva minute, mi-am trecut în revistă întreaga carieră, mai ales pe aceea cinematografică. Rasism, pedofilie, canibalism, paricid, acte de tortură şi de cruzime: în mai puţin de un deceniu, exploatasem cvasitotalitatea filoanelor cu potenţial. Era totuşi ciudat, mi-am repetat, că această combinaţie dintre râs şi răutate a fost considerată atât de inovatoare de oamenii de cinema; tipii din branşă nu-l prea citeau pe Baudelaire, se pare.

Rămânea pornografia, în care toată lumea îşi rupsese dinţii. Domeniul părea să reziste, până în prezent, oricărei tentative de sofisticare. Nici virtuozitatea mişcării camerei de filmat, nici

eclerajul rafinat nu aduceau vreun avantaj: din contră, păreau să fie un handicap. O tentativă gen „Dogma"[15], cu camere de luat vederi DV şi imagini de supraveghere video, nu a avut mai mult succes: oamenii voiau imagini clare. Urâte, dar clare. Tentativele de pornografie „de calitate", pe lângă faptul că s-au acoperit de ridicol, s-au soldat, toate, cu eşecuri comerciale. Într-un cuvânt, vechea teză a directorilor de marketing: „Chiar dacă oamenii preferă produsele de bază, asta nu-i va opri să cumpere produsele noastre de lux" părea de data asta spulberată, iar sectorul, unul din cele mai profitabile, totuşi, din branşă, rămânea în mâinile unor zilieri obscuri, unguri sau letoni. Pe vremea când realizam „LINGE-MI FÂŞIA GA[OA]ZA", am petrecut o după-amiază, ca să mă documentez, pe platoul de filmare al unuia dintre ultimii regizori francezi în activitate, un anume Ferdinand Cabarel. N-a fost o pierdere de vreme - pe plan uman, se-nţelege. În ciuda patronimului său foarte neaoş, Ferdinand Cabarel părea un fost roadie AC/DC: piele albicioasă, păr gras, slinos, tee-shirt „Fuck your cunts", inele cu cap de mort. Mi-am spus imediat că rar îmi fusese dat să văd un asemenea idiot. Izbutea să supravieţuiască exclusiv datorită ritmului infernal impus echipelor sale - filma circa patruzeci de minute utilizabile pe zi, asigurând totodată fotografii promoţionale pentru Hot Video; pe deasupra, în branşă, era socotit un intelectual (afirma că lucrează în regim de urgenţă). Trec peste dialoguri („Ia zi, gagico, te excit ? - Mă exciţi, ah, gagiule."), trec peste sărăcia indicaţiilor scenice („Acu' îi tragem o dublă" însemna, evident, pentru toată lumea, că actriţa trebuia să fie gata pentru o dublă penetrare), ceea ce mă frapase îndeosebi era dispreţul incredibil cu care îşi trata actorii, în special pe cei de sex masculin. Fără nici cea mai mică ironie, fără nici o metaforă, Cabarel urla în megafon chestii de genul: „Dacă nu vi se scoală, băieţi, v-am tăiat de la plată'" sau „Băi ăla, dacă ejaculezi, poţi să te cari..." Cel puţin actriţa, ca să-şi acopere goliciunea între două filmări, avea un halat din blană sintetică; actorii însă, dacă voiau să se încălzească, trebuiau să-şi aducă pături de-acasă. În fond, spectatorii de sex masculin voiau s-o vadă pe actriţă, care avea şansa să apară cândva pe coperta de la Hot Video; actorii însă erau trataţi

15 Dogma 95, mişcare lansată de câţiva cineaşti danezi ca reacţie la supraproducţiile, artificiile şi efectele speciale din cinematograful contemporan, pentru revenirea lui la o sobrietate originară mai expresivă.

pur şi simplu ca nişte mădulare cu picioare. În plus, am aflat (destul de greu - francezii, se ştie, preferă să nu vorbească despre salarii) că în timp ce actriţa era plătită cu cinci sute de euro pe zi, bărbaţii primeau cel mult o sută cincizeci. Şi nici măcar n-o făceau pentru bani: oricât de incredibil, oricât de jalnic ar putea să pară, o făceau ca să reguleze gagici. Îmi aminteam, mai ales, o scenă din parcarea subterană: era frig, toţi dârdâiau, şi privindu-i pe cei doi tipi, Fred şi Benjamin (unul era locotenent de pompieri, celălalt funcţionar în administraţie), care şi-o frecau melancolic ca să fie în formă pentru dublă, mi-am spus că, neîndoielnic, bărbaţii sunt adesea nişte imbecili eroici, de îndată ce vine vorba de păsărică.

Pornind de la această amintire nu tocmai strălucită, am ajuns către dimineaţă, la capătul unei insomnii aproape totale, să pun bazele unui scenariu pe care l-am intitulat provizoriu „EŞANJIŞTII DE PE AUTOSTRADĂ" şi care avea să-mi permită să combin inteligent avantajele comerciale ale pornografiei cu cele ale violenţei extreme. În cursul dimineţii, în barul de la Lutetia, am scris secvenţa pregenerică.

O enormă limuzină neagră (eventual un Packard din anii '60) merge cu viteză redusă de-a lungul unui drum de ţară, printre pajişti şi tufe de drobiţă de un galben intens (mă gândeam să filmez în Spania, poate în ţinutul Hurdes, foarte frumos în luna mai); maşina emite un huruit surd (genul: bombardier care se întoarce la bază).

În mijlocul unei pajişti, un cuplu face dragoste în plină natură (e o pajişte plină de flori, cu iarbă înaltă, cu maci, albăstrele şi nişte flori galbene al căror nume îmi scăpa pe moment, dar notez pe margine: „De insistat pe florile galbene"). Fusta fetei e suflecată, tricoul ridicat deasupra sânilor, pe scurt, pare o paraşută super. Deschizându-i şliţul, ea îl gratifică pe bărbat cu o felaţie. Un tractor cu motorul torcând la ralanti, în fundal, sugerează că avem de-a face cu un cuplu de agricultori. Un aburel între două şedinţe de arat, Ritualul Primăverii etc. Curând, un travelling înapoi ne informează totuşi că cei doi porumbei se zbenguiesc în faţa unei camere de filmat, că în realitate asistăm la turnarea unui film porno - unul destul de pretenţios, se pare, pentru că e o echipă completă.

Limuzina Packard opreşte într-o poziţie ce domină câmpia, din ea coboară doi killeri în costume negre, parte peste parte. Fără nici o milă, mitraliază cuplul şi echipa de filmare.

Am ezitat, apoi am tăiat „mitraliază": era de preferat un

dispozitiv mai original, să zicem un lansator de discuri de oţel ascuţite ce s-ar roti prin aer secţionând trupurile, în special pe ale celor doi amanţi. Nu trebuia mers cu jumătăţi de măsură, trebuia să se vadă clar mădularul tranşat în gura fetei etc.; în fine, era nevoie de ceea ce directorul de producţie al filmului meu „DIOGENE CINICUL" ar fi numit imagini destul de drăguţe. Am notat pe margine: „de prevăzut dispozitiv smuls coaie."

La sfârşitul secvenţei, un bărbat gras, cu părul foarte negru, cu faţa unsuroasă, ciupită de vărsat, îmbrăcat şi el în costum negru, iese din spatele maşinii cu un moşneag scheletic şi sinistru, gen William Burroughs, într-un pardesiu gri, prea larg pe trupul lui. Contemplând carnagiul (bucăţi de carne roşie pe pajişte, flori galbene, bărbaţi în costume negre), acesta suspină încet, se întoarce şi îi spune camaradului său: A moral duty, John[16].

După o serie de masacre, comise cel mai adesea asupra unor cupluri de tineri şi chiar de adolescenţi, reiese că aceşti indivizi puţin recomandabili sunt membrii unei asociaţii de catolici integrişti, poate afiliaţi la Opus Dei: o săgeată împotriva revenirii ordinii morale, care, după socoteala mea, trebuia să-mi aducă simpatia criticii de stânga. Puţin mai târziu, aflăm că ucigaşii înşişi sunt filmaţi de o a doua echipă şi că adevăratul scop al afacerii nu era comercializarea de filme porno, ci de imagini de o violenţă extremă. Povestire în povestire, film în film etc. Un proiect beton.

În concluzie, aşa cum i-am spus în aceeaşi seară impresarului meu, înaintam, lucram, eram pe cale să-mi regăsesc în sfârşit ritmul; s-a declarat fericit, mi-a mărturisit că fusese îngrijorat. Până la un punct, eram sincer. Abia peste două zile, luând avionul pentru Spania, mi-am dat seama că nu voi termina acest scenariu niciodată - nu mai vorbesc de a-l realiza. Există, la Paris, o anumită agitaţie socială, care îţi dă impresia că ai proiecte; întors la San Jose, aveam să mă anchilozez de tot, ştiam. Degeaba mă dădeam eu dandy, eram pe cale să mă cocârjez ca un maimuţoi bătrân; mă simţeam obosit, peste măsură de obosit; mormăielile şi cârâielile mele erau deja cele ale unui bătrân. Aveam patruzeci şi şapte de ani, se făceau treizeci de ani de când începusem să-i fac să râdă pe semenii mei; acum eram terminat, vlăguit, inert. Scânteia de

16 O datorie morală, John (în engl. în orig.)

curiozitate ce mai rămânea în privirea pe care-o aruncam peste lume avea să se stingă curând, apoi aveam să fiu ca pietrele, cu o vagă suferinţă în plus. Cariera mea nu fusese un eşec, cel puţin nu unul comercial: lumea, dacă o agresezi cu suficientă violenţă, până la urmă o să scuipe banii ei mizerabili; dar niciodată, niciodată n-o să-ţi dea înapoi bucuria.

Daniel24,ll

La fel, probabil, ca Marie22 la aceeaşi vârstă, Marie23 este o neo-umană veselă, graţioasă. Fără să aibă, pentru noi, caracterul tragic pe care-l avea pentru oamenii din ultima perioadă, îmbătrânirea nu e lipsită de anumite suferinţe. Sunt suferinţe moderate, cum sunt şi bucuriile noastre; în plus, rămân variaţii individuale. Marie22, bunăoară, pare să fi fost în anumite momente ciudat de aproape de umanitate, cum dovedeşte acest mesaj, foarte străin de tonul neo-uman (nu mi l-a mai trimis, până la urmă, dar Marie23 1-a regăsit căutând în arhivele ei):

O bătrână disperată, Cu nasul ca un cioc de gaie, Trece prin piaţa Sfântul Petru într-o manta de ploaie.

37510.236.43725.82556. Fiinţe umane pleşuve, bătrâne, cuminţi, îmbrăcate în cenuşiu, trec încolo şi-ncoace în fotoliile lor cu rotile. Circulă într-un spaţiu imens, cenuşiu şi gol - nu există cer, nu există orizont, nu există nimic; nimic, doar cenuşiul. Fiecare mormăie ceva în sinea lui, cu capul vârât între umeri, fără măcar să observe spaţiul. O privire mai atentă arată că planul pe care înaintează e uşor înclinat; denivelări uşoare formează o reţea de curbe de nivel ce ghidează înaintarea fotoliilor şi care, în mod normal, ar trebui să împiedice orice posibilitate de ciocnire.

Am impresia că Marie22, realizând această imagine, a dorit să exprime ce ar simţi oamenii din vechea rasă dacă ar fi confruntaţi cu realitatea obiectivă a vieţilor noastre; nu e cazul sălbaticilor - aceştia, chiar dacă circulă între reşedinţele noastre, chiar dacă învaţă rapid să se ţină la distanţă, nu vor fi niciodată capabili să-şi imagineze condiţiile reale, tehnologice, în care ne ducem existenţa.

Aşa cum o arată istorisirea ei, Marie22 pare chiar să fi ajuns, spre sfârşit, să simtă o anume compasiune pentru sălbatici. Asta ar putea s-o apropie de Paul24, cu care a avut de altfel o corespondenţă asiduă; dar în timp ce vocea lui Paul24 capătă accente schopenhaueriene vorbind despre absurditatea existenţei sălbaticilor,

al căror unic destin era suferinţa, şi le doreşte şansa unei morţi rapide, Marie22 ajunge să-şi imagineze că soarta lor ar fi putut fi alta, că ar fi putut, în anumite condiţii, să aibă un sfârşit mai puţin tragic. S-a demonstrat totuşi, de atâtea ori, că durerea fizică ce însoţea viaţa oamenilor le era consubstanţială, că era consecinţa directă a unei organizări inadecvate a sistemului lor nervos, la fel cum incapacitatea lor de a stabili relaţii între indivizi pe altă bază decât confruntarea avea drept cauză o anume deficienţă a instinctelor sociale în raport cu complexitatea societăţilor pe care aveau capacitatea intelectuală de a le fonda - lucru evident chiar şi în cazul unui trib de mărime medie, nemaivorbind de acele aglomeraţii uriaşe care aveau să rămână asociate cu primele etape ale dispariţiei lor efective.

Inteligenţa permite dominarea lumii; ea nu putea să apară decât în sânul unei specii sociale şi prin limbaj. Aceeaşi sociabilitate care a permis apariţia inteligenţei avea să-i împiedice mai târziu dezvoltarea - după ce tehnologiile transmiterii artificiale au fost puse la punct. Dispariţia vieţii sociale era calea, spune Sora supremă. Nu-i mai puţin adevărat că dispariţia oricărui contact fizic între neo-umani a putut avea şi încă mai are caracterul unei asceze; e de altfel termenul folosit de Sora supremă în mesajele ei, cel puţin în formularea lor intermediară. Printre cele pe care eu însumi i le-am trimis lui Marie22, sunt unele ce ţin mai mult de afectiv decât de cognitiv sau de logic. Fără a ajunge să simt pentru ea ceea ce oamenii numeau dorinţă, am putut uneori, pentru scurte momente, să mă las furat de sentiment.

Pielea fragilă, spână, prost irigată a oamenilor resimţea dureros lipsa de mângâieri. O mai bună circulaţie a vaselor sanguine cutanate, o uşoară diminuare a sensibilităţii fibrelor nervoase de tip L au permis, începând cu prima generaţie de neo-umani, să scadă suferinţele legate de absenţa de contact. E drept, mi-ar fi greu să trăiesc o zi fără să-mi trec degetele prin blana lui Fox, fără să simt căldura micului trup iubitor. Această nevoie nu scade pe măsură ce mă lasă puterile, am chiar impresia că devine mai imperioasă. Fox o simte, se mulţumeşte cu mai puţină joacă, se ghemuieşte lângă mine, îşi pune capul pe genunchii mei; rămânem nopţi întregi în această poziţie - nimic nu egalează bucuria somnului în prezenţa fiinţei iubite. Apoi se face zi, lumina creşte în casă; îi pregătesc lui Fox mâncarea, îmi fac o cafea. Acum ştiu că nu-mi voi termina istori-

sirea. Voi părăsi fără regrete o existenţă ce nu-mi aducea nici o bucurie reală. În ce priveşte moartea, noi am ajuns la gradul de spiritualitate care, potrivit textelor, fusese atins de călugării din Ceylon, cel căutat de budiştii Micului Vehicul; în clipa dispariţiei sale, viaţa noastră „e ca o lumânare în care sufli". Putem de asemeni să spunem, pentru a relua cuvintele Surorii supreme, că generaţiile se succed „ca paginile unei cărţi pe care-o răsfoieşti".

Marie23 îmi trimite mai multe mesaje pe care le las fără răspuns. Va fi rolul lui Daniel25 să continue, dacă va dori, legătura. O răceală uşoară îmi cuprinde extremităţile; e semnul că intru în ultimele ore. Fox simte, scânceşte încetişor, îmi linge degetele de la picioare. Până acum, l-am văzut pe Fox murind de câteva ori, fiind apoi înlocuit cu clona sa; am văzut ochii ce se închid, ritmul cardiac ce se opreşte fără să tulbure pacea profundă, animală, a frumoşilor ochi căprui. Nu pot avea acces la această înţelepciune, nici un neo-uman n-o va putea atinge pe deplin; pot numai să încerc să-l imit, să-mi încetinesc voluntar ritmul respiraţiei şi al proiecţiilor mentale.

Soarele continuă să urce, ajunge la zenit; se face totuşi din ce în ce mai frig. Amintiri difuze îmi apar fugitiv, apoi se şterg. Ştiu că asceza mea nu va fi inutilă; ştiu că voi fi parte din esenţa Viitorilor.

Proiecţiile mentale dispar, la rândul lor. Îmi mai rămân câteva minute, probabil. Nu simt nimic altceva decât o uşoară tristeţe.

Partea a doua

Istorisirea lui Daniel25

Daniel1,12

În prima parte a vieţii, devenim conştienţi de fericirea de care am avut parte abia după ce am pierdut-o. Vine apoi o vârstă, o vârstă secundă, la care, când începem să trăim o perioadă de fericire, ştim din capul locului că o vom pierde până la urmă. Când am întâlnit-o pe Belle, am înţeles că intram în această vârstă secundă. Am înţeles, de asemeni, că încă nu eram la vârsta a treia, cea a bătrâneţii adevărate, când anticiparea pierderii fericirii ne împiedică, pur şi simplu, s-o trăim.

Vorbind despre Belle, voi spune simplu, fără exagerare, fără metaforă, că mi-a redat viaţa. Am trăit, lângă ea, clipe de fericire intensă. Era poate întâia oară că aveam ocazia să rostesc această frază, atât de simplă. Fericirea era în ea, sau aproape de ea; când eram în ea, sau puţin înainte, sau puţin după. Timpul, în acea fază, rămânea un prezent continuu; erau momente lungi când nu mişca nimic, apoi totul recădea într-un „după aceea". Mai târziu, la câteva săptămâni după întâlnirea noastră, aceste clipe fericite au fuzionat, s-au contopit; iar viaţa mea întreagă, în prezenţa ei, sub privirea ei, a devenit fericire.

Pe Belle o chema, în realitate, Esther. Nu i-am spus niciodată Belle - niciodată în prezenţa ei.

A fost o poveste ciudată. Şi dureroasă, atât de dureroasă, Belle, iubita mea. Iar cel mai straniu, poate, e că nu m-a surprins cu adevărat. Pesemne că în relaţiile mele cu oamenii (era să scriu: „în relaţiile mele oficiale cu oamenii"; şi cam aşa era, într-adevăr), fusesem înclinat să-mi exagerez disperarea, însă ceva din mine ştia, ştiuse întotdeauna, că voi întâlni până la urmă iubirea - vorbesc de iubirea împărtăşită, singura care contează, singura care ne poate înălţa la percepţii de un ordin diferit, în care individualitatea se fisurează, în care datele lumii par modificate, iar continuarea ei, justificată. Nu eram totuşi un naiv, nici vorbă; ştiam că majoritatea oamenilor se nasc, îmbătrânesc şi mor fără a cunoaşte iubirea. La puţin timp după epidemia zisă „a vacii nebune", s-au promulgat noi

norme de marcare a cărnii bovine. În raioanele de măcelărie din supermagazine, în restaurante, au apărut mici etichete formulate, în general, cam aşa: „Născut şi crescut în Franţa. Sacrificat în Franţa." O viaţă simplă, într-adevăr.

Dacă vorbim de împrejurări, începutul istoriei noastre a fost de o extremă banalitate. În momentul întâlnirii aveam patruzeci şi şapte de ani, ea douăzeci şi doi. Eu eram bogat, ea era frumoasă. În plus, era actriţă, iar regizorii de filme se culcă cu actriţele lor, e ştiut; sunt filme care nici nu par să fi avut o altă motivaţie. Dar oare puteam să mă consider regizor de filme? Ca regizor, nu aveam la activ decât „DOUĂ MUŞTE MAI TÂRZIU" şi mă pregăteam să renunţ la „EŞANJIŞTII DE PE AUTOSTRADĂ"; de fapt, când m-am întors de la Paris, renunţasem deja: în clipa în care taxiul s-a oprit în faţa vilei mele din San Jose, am simţit (şi nu mă înşelam) că nu mai aveam forţa să-l fac, că nu voi da curs acestui proiect şi nici altuia. Totuşi, lucrurile şi-au urmat mersul; acasă mă aşteptau vreo zece faxuri de la producători europeni care voiau să ştie mai mult. Nota mea de intenţie se limita la o frază: „A îmbina avantajele comerciale ale pornografiei cu cele ale violenţei extreme." Nici măcar nu era o notă de intenţie, era cel mult un pitch, dar era bine aşa, îmi spusese impresarul, mulţi regizori tineri procedau astăzi în felul ăsta, eram fără voie un profesionist modern. Am găsit de asemeni trei DVD-uri trimise de principalii impresari artistici spanioli; începusem să caut o distribuţie, indicând că filmul avea un „eventual conţinut sexual".

Iată, aşa a început marea poveste de iubire a vieţii mele: într-un mod previzibil, banal, chiar vulgar, dacă vreţi. Mi-am pus la microunde o porţie de Arroz Tres Delicias şi am introdus un DVD la întâmplare în aparat. În timpul cât s-a încălzit mâncarea, am eliminat primele trei fete. După două minute a ţârâit soneria, am scos mâncarea din cuptor, am adăugat ketchup Suzi Weng; în acelaşi timp, pe ecranul uriaş din fundul salonului începea banda-anunţ a lui Esther.

Primele două scene, extrase dintr-un sitcom banal şi dintr-un serial poliţist la fel de mediocru, le-am derulat rapid; atenţia mi-a fost atrasă totuşi de ceva, eram cu degetul pe butonul telecomenzii şi am apăsat imediat ca să revin la viteză normală.

Era goală, în picioare, într-o încăpere cu destinaţie incertă - probabil atelierul artistului. În prima imagine, era împroşcată cu un

jet de vopsea galbenă - cel care arunca vopseaua era în afara câmpului vizual. Apoi o regăseam culcată într-o baltă de vopsea de un galben orbitor. După aceea artistul - i se vedeau doar braţele - vărsa pe ea o găleată de vopsea albastră, i-o întindea pe burtă şi pe sâni; ea privea în direcţia lui, amuzată şi încrezătoare. El o dirija luând-o de mână, ea se răsucea pe burtă, el îi turna din nou vopsea pe şale, i-o întindea pe spate şi pe fese; fesele se mişcau, însoţeau mişcarea mâinilor. Chipul ei, fiecare din gesturile ei aveau o inocenţă, o graţie senzuală tulburătoare.

Cunoşteam lucrările lui Yves Klein, după întâlnirea cu Vincent mă documentasem, ştiam că în plan artistic această acţiune nu avea nimic original sau interesant; dar cine se mai gândeşte la artă când fericirea e posibilă? Am privit scena de zece ori la rând: mi se sculase, firește, dar cred că am înţeles mai multe lucruri, chiar din acele prime minute. Am înţeles că aveam s-o iubesc pe Esther, aveam s-o iubesc violent, imprudent, fără speranţa că mă va iubi şi ea. Am înţeles că această iubire va fi atât de intensă, că m-ar putea ucide, şi chiar mă va ucide, probabil, în clipa când Esther va înceta să mă iubească, există totuşi limite, şi oricâtă rezistenţă am avea, iubirea sfârşeşte prin a ne ucide pe toţi, sau mai curând lipsa iubirii, care până la urmă, inevitabil, ucide. Da, multe lucruri erau decise chiar din acele prime minute, procesul era început. Mai puteam să-l opresc, puteam să evit întâlnirea cu Esther, puteam să distrug acel DVD, să plec departe, foarte departe; practic, însă, chiar a doua zi, l-am sunat pe impresarul ei. Firește, a fost încântat - da, e posibil, cred că acum nu are nici un angajament, ştiţi conjunctura mai bine decât mine, nu e uşor, am mai lucrat cumva împreună? Spuneţi-mi dacă mă înşel, va fi o plăcere, da, o plăcere -, hotărât lucru, „DOUĂ MUŞTE MAI TÂRZIU" avusese ecou în afara Franţei, tipul vorbea o engleză foarte corectă, şi în general Spania se moderniza cu o iuţeală surprinzătoare.

Prima noastră întâlnire a avut loc într-un bar de pe Cale Obispo din Leon, un bar destul de mare, destul de tipic, cu lambriuri din lemn întunecat la culoare şi cu tapas — îi eram recunoscător că nu alesese un Planet Hollywood. Am ajuns cu zece minute întârziere, iar din clipa în care şi-a ridicat privirea spre mine nu a mai existat nici un liber arbitru, totul era deja hotărât. M-am aşezat în faţa ei pe banchetă, cumva cu aceeaşi senzaţie pe care o avusesem cu ani în urmă, sub o anestezie generală: senzaţia unei desprinderi

uşoare, consimţite, intuiţia că, în definitiv, moartea va fi un lucru foarte simplu. Purta o pereche de blugi strâmţi, cu talia joasă, şi un top roz, mulat, care-i lăsa umerii descoperiţi. Când s-a ridicat pentru a face comanda, i-am zărit bikinii, tot roz, ieşiţi din blugi, şi am avut o erecţie. Când s-a întors de la bar, abia am reuşit să-mi desprind privirea de la buricul ei. Şi-a dat seama, a surâs, s-a aşezat lângă mine pe banchetă. Cu părul blond deschis şi pielea foarte albă, nu arăta a spaniolă tipică - mai curând, aş fi zis, a rusoaică. Avea ochi frumoşi, căprui, atenţi, şi nu-mi amintesc prea bine primele mele cuvinte, dar cred că i-am spus aproape imediat că vreau să renunţ la proiect. A părut mai mult surprinsă decât dezamăgită. M-a întrebat de ce.

În fond, habar nu aveam, şi cred că m-am lansat într-o explicaţie destul de lungă, pornind de la vârsta ei din acel moment - impresarul îmi spusese că avea douăzeci şi doi de ani. Concluzia era că avusesem o viaţă destul de tristă, solitară,

O viaţă de muncă îndârjită, marcată de frecvente perioade de depresie. Cuvintele îmi veneau uşor, vorbeam în engleză, din când în când mă ruga să-i repet o frază. Pe scurt, nu doar la filmul ăsta voiam să renunţ, ci cam la toate, am spus ca să închei; nu mai simţeam în mine nici o ambiţie, nici o dorinţă de a învinge, nimic de genul ăsta, de data asta credeam că eram cu adevărat obosit.

M-a privit cu perplexitate, ca şi cum cuvântul i se părea prost ales. Totuşi, asta era, poate nu oboseală fizică, mai curând ceva nervos, dar în fond nu era totuna?

— Nu mai cred în ceea ce fac... am spus în cele din urmă.

— Maybe it's better...[17] a spus ea; apoi şi-a pus o mână pe sexul meu. Lăsându-şi capul pe umărul meu, mi l-a strâns uşor între degete.

În camera de hotel, mi-a povestit mai multe despre viaţa ei. Sigur, putea fi considerată actriţă, jucase în sitcomuri, în seriale poliţiste de televiziune - în care, de regulă, era violată sau sugrumată de tot soiul de psihopaţi -, precum şi în câteva spoturi publicitare. Avusese chiar rolul principal într-un lung metraj spaniol, dar filmul încă nu ieşise, şi oricum era un film mediocru; după părerea ei, cinematograful spaniol era condamnat să dispară cât de curând.

---

17 Poate că e mai bine. (în engl. în orig.)

Putea să plece în străinătate, am spus, în Franţa, de exemplu, încă se făceau filme. Da, dar nu ştia dacă era o actriţă bună, şi nici măcar dacă voia să fie actriţă. În Spania, reuşea din când în când să găsească de lucru, datorită fizicului ei atipic, era conştientă de această şansă, ca şi de caracterul ei relativ. În fond, considera meseria de actriţă o slujbă măruntă: era mai bine plătită decât dacă ar fi servit într-o pizzerie sau ar fi împărţit fluturaşi seara în discotecă, dar găsea mai greu de lucru. În afară de asta, lua lecţii de pian şi studia filozofia. Şi, mai ales, voia să trăiască.

Era cam genul de studii pe care le făcea o fată perfectă din secolul XIX, mi-am spus maşinal descheindu-i nasturii de la blugi. Niciodată nu m-am descurcat cu blugii, cu nasturii lor mari, metalici, a trebuit să mă ajute ea. În schimb, m-am simţit de îndată bine în ea, cred că uitasem că putea fi atât de bine. Sau poate că niciodată nu fusese atât de bine, poate că niciodată nu simţisem atâta plăcere. La patruzeci şi şapte de ani; viaţa e stranie.

Esther locuia cu sora ei, mă rog, sora avea patruzeci şi doi de ani şi îi fusese mai mult mamă; mama adevărată era pe jumătate nebună. Nu-şi cunoştea tatăl, nici măcar după nume, nu văzuse niciodată nici o fotografie, nimic.

Avea o piele atât de catifelată.

Daniel25,1

În clipa când bariera de protecţie s-a închis, printre nori s-a arătat soarele şi toată casa a fost scăldată într-o lumină orbitoare. Zugrăveala pereţilor exteriori conţinea o cantitate de radiu, uşor radioactiv, o protecţie eficientă contra furtunilor magnetice, dar care sporea indicele de reflexie al clădirilor; ochelarii de protecţie, în primele zile, erau recomandaţi.

Fox a venit spre mine dând încet din coadă. Când neo-umanii lângă care şi-au petrecut viaţa dispar, rar se întâmplă ca însoţitorii lor canini să le supravieţuiască. Desigur, recunosc identitatea genetică a succesorului (amprenta olfactivă este identică), dar în majoritatea cazurilor nu este suficient: încetează să se mai joace, să se hrănească şi mor rapid, în câteva săptămâni. Ştiam deci că începutul existenţei mele materiale va fi marcat de doliu; ştiam, de asemeni, că această existenţă se va petrece într-o regiune cu foarte mulţi sălbatici, unde regulile de protecţie trebuiau aplicate riguros; în plus, eram pregătit pentru principalele elemente ale unei

vieţi obişnuite.

Nu ştiam însă, şi am descoperit intrând în biroul predecesorului meu, că Daniel24 făcuse mai multe însemnări manuscrise fără a le trimite la adresa IP din istorisirea sa - lucru destul de neobişnuit. Cele mai multe trădau o stranie amărăciune blazată - precum aceasta, mâzgălită pe o foaie ruptă dintr-un bloc-notes:

Insectele se lovesc de pereţi, Reduse la zborul lor plicticos Care nu poartă nici un alt mesaj Decât repetarea dezastrului.

Altele păreau pătrunse de o oboseală, de o senzaţie de vacuitate straniu de omeneşti:

De luni de zile, deja, nici cea mai mică însemnare

Şi nimic să merite a fi consemnat.

În amândouă cazurile, procedase în modul non-codant. Fără să fiu direct pregătit pentru această eventualitate, nu eram câtuşi de puţin surprins: ştiam că spiţa lui Daniel - începând de la fondatorul ei - era predispusă la o anume formă de îndoială şi autoderiziune. Am avut totuşi un şoc descoperind această ultimă însemnare, foarte recentă, judecând după starea hârtiei:

Citind eu Biblia oleacă, într-un hotel - nu-i fac reclamă -, Daniel! Profeţiile tale mă seacă, Cerul e colorat ca o dramă.

Frivolitatea umoristică, autoironia - ca şi, de altfel, aluzia directă la elemente din viaţa umană - erau aici atât de apăsate, că însemnarea i-ar fi putut fi atribuită mai uşor lui Daniel1, îndepărtatul nostru strămoş, decât unuia dintre succesorii săi neo-umani. Concluzia se impunea cufundându-se în mod repetat în biografia, pe cât de ridicolă, pe atât de tragică, a lui Daniel1, predecesorul meu se lăsase puţin câte puţin impregnat de unele aspecte stranii ale personalităţii lui, într-un sens, era chiar scopul urmărit de Fondatori; contrar, însă, învăţăturilor Surorii supreme, nu ştiuse să păstreze o distanţă critică suficientă. Pericolul exista, fusese repertonat, şi mă simţeam pregătit să-i fac faţă; ştiam mai ales că nu există altă soluţie. Dacă voiam să pregătim sosirea Viitorilor, trebuia mai întâi să urmăm omenirea în slăbiciunile, nevrozele, îndoielile ei; ca să le depăşim, trebuia să ni le însuşim integral. Replicarea exactă a codului genetic, meditaţia asupra istorisirii de viaţă a predecesorului, redactarea istorisirii: iată cei trei stâlpi ai credinţei noastre, neschimbaţi din epoca Fondatorilor. Înainte de a-mi pregăti o masă uşoară, mi-am împreunat mâinile pentru un scurt elogiu al Surorii

supreme şi m-am simţit din nou lucid, echilibrat, activ.

Înainte de a adormi, am aruncat o privire peste istorisirea lui Marie22; ştiam că în curând voi intra în legătură cu Marie23. Fox s-a culcat lângă mine, a suspinat încetişor. Avea să moară lângă mine şi o ştia; era un câine bătrân, acum; a adormit aproape imediat.

Daniel1,13

Era o altă lume, separată de lumea obişnuită de câţiva centimetri de pânză, indispensabilă protecţie socială - 90% dintre bărbaţii pe care-i întâlnea Esther simţeau urgent dorinţa s-o pătrundă. După ce i-am scos blugii, m-am jucat un timp cu bikinii ei roz, constatând că sexul i se umezea rapid; era ora cinci după-amiază. Da, era o altă lume, şi am rămas în ea până a doua zi dimineaţa la ora unsprezece - era ultimul termen pentru un mic dejun, iar nevoia de a mânca ceva începea să devină presantă. Pesemne că dormisem, în reprize scurte. În rest, acele câteva ore dădeau vieţii mele un sens. Nu exageram, şi eram conştient că nu exageram: trăiam lucrurile, acum, în simplitatea lor absolută. Sexualitatea, mai exact dorinţa, era desigur o temă frecventă în scheciurile mele; la fel ca oricine - şi poate mai mult decât alţii -, eram conştient că multe lucruri din această lume se învârt în jurul sexualităţii, mai precis al dorinţei. De aceea, ca un comic pe cale să îmbătrânească, mă putusem lăsa, uneori, cuprins de un soi de îndoială sceptică: poate că sexualitatea, ca atâtea lucruri, ca aproape orice pe lumea asta, era supraevaluată; poate că nu era decât un truc banal menit a spori competiţia dintre bărbaţi şi a face ansamblul să funcţioneze mai rapid. Poate că sexualitatea nu avea nimic în plus faţă de o cină la un restaurant de lux sau de un Bentley Continental GT; nimic care să justifice atâta agitaţie.

Noaptea aceea avea să-mi arate că mă înşelam, avea să mă readucă la o viziune mai elementară a lucrurilor. A doua zi, întors la San Jose, am coborât pe Playa de Monsul. Privind marea şi soarele ce asfinţea peste mare, am scris un poem. Faptul era, în sine, ciudat: nu numai că nu scrisesem până atunci poezii, dar practic nici nu citisem poezie, cu excepţia lui Baudelaire. De altfel, din câte ştiam, poezia murise. Cumpăram destul de regulat o revistă literară trimestrială, de orientare mai curând ezoterică - fără să aparţin cu adevărat literaturii, mă simţeam uneori aproape de ea; orişicât, îmi scriam singur scheciurile şi, chiar dacă nu urmăream decât o vagă

parodie a stilului oral, eram conştient de dificultatea de a lega cuvintele, de a le organiza în fraze fără ca ansamblul să devină incoerent ori să plictisească. În revista aceea, cu doi ani înainte, citisem un articol despre dispariţia poeziei - dispariţie pe care semnatarul o socotea ineluctabilă. După el, poezia, ca limbaj non-contextual, anterior distincţiei obiecte-proprietăţi, dispăruse definitiv din lumea oamenilor. Poezia aparţinea unei etape primitive la care nu vom mai avea niciodată acces, fiind anterioară adevăratei constituiri a obiectului şi a limbii. Inaptă să poarte informaţii mai precise - doar nişte simple senzaţii corporale şi emoţionale -, intrinsec legată de stadiul magic al gândirii umane, ea devenise iremediabil desuetă după apariţia unor proceduri fiabile de atestare obiectivă. Toate acestea m-au convins atunci, dar în dimineaţa aceea încă nu mă spălasem, încă păstram mirosul lui Esther, savorile ei (între noi nu s-a pus niciodată problema să folosim prezervative, pur şi simplu subiectul nu a fost abordat, cred că nici nu-i trecuse prin gând - cum nu-mi trecuse nici mie, era surprinzător totuşi: primele mele aventuri se petrecuseră în epoca SIDA, boală pe atunci incurabilă, era un lucru ce ar fi trebuit să mă marcheze). În fine, SIDA ţinea pesemne de domeniul contextual, era un lucru la care te puteai gândi, oricum, primul meu poem l-am scris în dimineaţa aceea, când încă eram impregnat de mirosul lui Esther. Iată-l, acel poem:

Ştiam că voi avea parte
De iubire - am ştiut-o, o ştiu,
Dar şi că va fi mai târziu,
Cu puţin înainte de moarte.
Ştiam că aşteptai,
N-am renunţat niciodată,
Tu încă nici nu existai,
Când mi-ai fost anunţată.
Vei fi, iată, viaţa,
Prezenţa mea materială,
Voi fi în dulceaţa Pielii tale, reală.
Atât de dulce la pipăire,
Atât de uşoară şi fină
Entitate non-divină,
Animal de iubire.
La sfârşitul acelei nopţi, soarele revenise peste Madrid.

Am chemat un taxi şi am aşteptat câteva minute în holul hotelului, cu Esther, în timp ce răspundea la numeroasele mesaje ce i se adunaseră pe mobil. Telefonase deja de multe ori în cursul nopţii, părea să aibă o viaţă socială foarte bogată; majoritatea discuţiilor se terminau cu „un besito"[18], uneori „un beso"[19]. Vorbeam o spaniolă aproximativă, nuanţa - dacă era vreuna - îmi scăpa, dar în momentul când taxiul s-a oprit în faţa hotelului am devenit conştient că, de fapt, Esther evita să sărute. Era destul de ciudat: altminteri, îi plăcea penetrarea sub toate formele, îşi prezenta fundul cu multă graţie (avea fese mici şi înalte, era mai curând un fund de băiat), sugea fără ezitare şi chiar cu zel; însă de fiecare dată când îmi apropiasem buzele de ale ei, îşi întorsese capul, puţin stânjenită.

Mi-am pus geanta de voiaj în portbagaj; ea mi-a întins un obraz şi, după două săruturi rapide, am urcat în maşină. Coborând pe bulevard, la câteva sute de metri mai departe, m-am întors să-i fac la revedere cu mâna; vorbea deja la telefon, n-a observat semnul meu.

Încă de la sosirea pe aeroportul din Almeria, am înţeles ce avea să fie viaţa mea în cursul săptămânilor următoare. De ani de zile, aproape sistematic, îmi ţineam mobilul închis: chestiune de statut, eram o vedetă europeană; cine voia să mă contacteze trebuia să lase un mesaj şi să aştepte să sun eu. O regulă pe care îmi fusese greu, uneori, s-o respect, dar o făcusem şi, de-a lungul anilor, reuşisem: producătorii îmi lăsau mesaje; actorii cunoscuţi, directorii de ziare lăsau mesaje; eram în vârful piramidei şi speram să rămân acolo cel puţin câţiva ani, până la retragerea mea oficială. Acum însă, primul meu gest, la coborârea din avion, a fost să-mi deschid mobilul; am fost surprins, aproape îngrozit de amara decepţie ce m-a cuprins când am văzut că nu aveam nici un mesaj de la Esther.

Singura şansă de supravieţuire, când eşti sincer îndrăgostit, este să i-o ascunzi femeii iubite, să simulezi detaşarea, în orice împrejurare. O simplă constatare, dar câtă tristeţe! Ce acuzaţie adusă omului!... Oricum, nu-mi trecuse niciodată prin minte să contest această lege, nici să încerc să mă sustrag: iubirea te face slab, iar cel mai slab din cuplu este oprimat, torturat şi finalmente ucis de celălalt, care, la rându-i, oprimă, torturează şi ucide fără rea intenţie,

---

18 Un pupic (în sp. în orig.)

19 Un sărut (în sp. în orig.)

fără măcar să simtă plăcere, cu o totală indiferenţă; iată ce numesc oamenii, de obicei, iubire. În primele două zile, am trecut prin lungi momente de ezitare: să dau telefon, să nu dau... Măsurăm încăperile în lung şi în lat, aprindeam ţigară după ţigară, din când în când mergeam până la mare, mă întorceam şi îmi dădeam seama că nu văzusem marea, că eram incapabil, în clipa aceea, să-i confirm existenţa - în timpul acestor plimbări îmi impuneam să nu iau telefonul cu mine, să-l las pe noptieră, şi în general mă obligam să respect un interval de două ore înainte de a-l deschide ca să constat încă o dată că nu-mi lăsase nici un mesaj. În dimineaţa celei de-a treia zile, mi-a venit ideea să las telefonul deschis în permanenţă şi să încerc să uit de el; la miezul nopţii, după a cincea tabletă de Mepronizine, mi-am dat seama că toate astea nu serveau la nimic şi am început să mă resemnez cu ideea că Esther era mai tare, că nu mai aveam nici o putere asupra propriei mele vieţi.

În seara celei de-a cincea zile, am sunat-o. N-a părut deloc surprinsă să mă audă, pentru ea timpul trecuse foarte repede, aşa i se păruse. A acceptat imediat să mă viziteze la San Jose; cunoştea provincia Almeria, îşi petrecuse aici mai multe vacanţe, pe când era fetiţă; de câţiva ani mergea mai curând la Ibiza sau la Formentera. Putea veni în weekend, nu următorul, doar peste două săptămâni; am respirat adânc ca să nu-mi trădez dezamăgirea. „Un besito...", a spus ea înainte de a închide. Ei, da; eram prins în angrenaj, nu mai aveam scăpare.

Daniel25,2

La două săptămâni de la venirea mea, Fox a murit, puţin după asfinţit. Eram lungit în pat când s-a apropiat, a încercat, cu eforturi, să urce; dădea din coadă agitat. De când venisem, nu mâncase nici măcar o dată; slăbise mult. L-am ajutat să urce lângă mine; m-a privit preţ de câteva secunde, cu un amestec ciudat de oboseală şi scuză; apoi, liniştindu-se, şi-a pus capul pe pieptul meu. Respiraţia i s-a încetinit, a închis ochii. Două minute mai târziu, îşi dădea ultima suflare. L-am îngropat în grădină, la capătul dinspre vest al terenului împrejmuit cu gard de protecţie, lângă predecesorii lui. În aceeaşi noapte, un transport rapid venit din Oraşul central aducea un câine identic; aducătorii ştiau codurile şi modul de funcţionare a barierei, nu m-am mai deranjat ca să-i primesc. O corcitură mică, roşu cu alb, a venit spre mine dând din coadă; i-am

făcut semn. A sărit pe pat, s-a întins lângă mine.

Iubirea nu e greu de definit, dar se produce rar - în succesiunea fiinţelor. Prin câini, omagiem iubirea, posibilitatea ei. Ce e un câine, dacă nu o maşină de iubit? Îi arăţi o fiinţă umană, îi dai misiunea s-o iubească - şi oricât de hidoasă, perversă, diformă sau stupidă ar fi aceasta, câinele o iubeşte. Această caracteristică era atât de surprinzătoare, atât de frapantă pentru oamenii din vechea rasă - toate mărturiile concordă -, încât ajungeau să-şi iubească şi ei câinele. Câinele era aşadar o maşină de iubit care te făcea să iubeşti - dar care te făcea să iubeşti un câine, niciodată alţi oameni.

Nu există un subiect mai frecvent decât iubirea, în istorisirile de viaţă ale oamenilor, ca şi în corpusul literar rămas de la ei; sunt evocate atât iubirea heterosexuală, cât şi cea homosexuală, fără ca între ele să se poată găsi, până în prezent, o diferenţă semnificativă; de asemeni, nici un subiect nu e atât de discutat, atât de controversat, mai ales în perioada finală a istoriei umane, când fluctuaţiile ciclotimice privind credinţa în iubire au devenit constante şi excesive. Pe scurt, nici un subiect nu pare să-i fi preocupat mai mult pe oameni; pe lângă el, până şi banii, până şi satisfacţiile luptei şi ale gloriei pălesc, îşi pierd forţa dramatică în istorisirile de vieţi umane. Pentru oamenii din ultima perioadă, iubirea pare să fi fost apogeul şi imposibilul, nostalgia şi harul, punctul focal în care se puteau concentra orice suferinţă sau bucurie. Istorisirea de viaţă a lui Daniel1, nervoasă, dureroasă, de un sentimentalism neînfrânat sau - la fel de bine - de-a dreptul cinică, contradictorie în totul, este caracteristică din acest punct de vedere.

Daniel 1,14

Am fost pe punctul să închiriez o maşină ca s-o iau pe Esther de pe aeroportul din Almeria: mă temeam că va fi impresionată neplăcut de cupeul Mercedes 600 SL, dar şi de piscină, de jacuzzi, în general de luxul cam ostentativ ce caracteriza modul meu de viaţă. Mă înşelam: Esther era o realistă; ştia că eram o vedetă şi, în mod logic, se aştepta să trăiesc pe picior mare; cunoştea oameni de toate categoriile, unii foarte bogaţi, alţii foarte săraci, şi nu avea nimic de reproşat nimănui; accepta această inegalitate, ca şi pe celelalte, cu o naturaleţe absolută. Generaţia mea fusese marcată de felurite dezbateri despre regimul economic ideal, dezbateri ce se încheiau invariabil cu un acord asupra superiorităţii economiei de

piaţă - cu argumentul forte că orice alt mod de organizare impus unei populaţii fusese respins de aceasta cu iritare şi chiar cu o anume violenţă, de îndată ce fusese posibil. Până şi aceste dezbateri au dispărut în generaţia lui Esther; capitalismul era pentru ea un mediu natural în care se mişca cu dezinvoltura care o caracteriza în tot ce făcea; un protest contra unui plan de concedieri i s-ar fi părut la fel de absurd ca un protest contra răririi vremii sau a invaziei de lăcuste din Africa de Nord. Orice idee de revendicare colectivă îi era în general străină, i se părea evident, dintotdeauna, că în plan financiar, ca şi în toate chestiunile esenţiale ale vieţii, fiecare trebuia să se apere singur, să se descurce fără a conta pe ajutorul nimănui. Probabil pentru a se învăţa cu greul, îşi impunea o strictă independenţă financiară şi, de la cincisprezece ani, deşi soră-sa era destul de bogată, ţinuse să-şi câştige singură banii de buzunar, să-şi cumpere singură discurile şi hainele, chiar dacă pentru asta trebuia să accepte tot felul de corvezi, cum ar fi să distribuie fluturaşi sau să livreze pizza. Nu, nu a insistat să-şi achite consumaţia la restaurant, nici altceva de genul ăsta, n-a mers până acolo; dar am simţit chiar de la început că un cadou prea somptuos ar fi indispus-o, ca un gest care i-ar fi ameninţat puţin independenţa.

A venit îmbrăcată într-o minijupă plisată de culoare turcoaz şi un tricou Betty Boop. În parcarea aeroportului, am încercat s-o iau în braţe: s-a desprins rapid, stingherită. În clipa când îşi punea valiza în portbagaj, o pală de vânt i-a ridicat fusta; mi s-a părut că nu avea chiloţi. După ce m-am aşezat la volan, i-am pus întrebarea. A clătinat din cap surâzând, şi-a ridicat fusta până în talie, şi-a desfăcut puţin coapsele: părul pubian forma un mic triunghi blond, clar desenat.

Când am pornit, şi-a coborât fusta: ştiam acum că nu avea chiloţi, efectul fusese obţinut, era suficient. Sosiţi la vilă, în timp ce eu îi scoteam valiza din portbagaj, a luat-o înainte pe treptele care duceau la intrare; zărindu-i baza feselor micuţe, am simţit că ameţesc, aproape am ejaculat în pantaloni. Am ajuns-o din urmă, am cuprins-o şi m-am lipit de ea. Open the door...[20], a spus ea frecându-şi distrată fesele de mădularul meu. Am ascultat-o, însă abia intraţi în hol, m-am lipit iarăşi de ea; s-a lăsat în genunchi pe un

20 Deschide uşa... (în engl. în orig.).

covoraş, sprijinindu-se cu mâinile de sol. M-am descheiat la pantaloni şi am pătruns-o; din păcate, drumul cu maşina mă excitase într-atât, că am ejaculat aproape imediat; a părut puţin dezamăgită, dar nu peste măsură. A vrut să se schimbe şi să facă o baie.

Celebra formulă a lui Stendhal, atât de apreciată de Nietzsche, cum că frumuseţea ar fi o promisiune de fericire, este în general falsă; în schimb, se potrivea perfect pentru erotism. Esther era superbă, dar şi Isabelle fusese, în tinereţea ei, poate chiar mai frumoasă. Esther în schimb era mai senzuală, era incredibil, delicios de senzuală, mi-am dat seama încă o dată când s-a întors din baie: şi-a tras un pulover larg, l-a coborât puţin pe umeri ca să-şi descopere bretelele de la sutien, apoi şi-a potrivit bikinii ca să iasă din blugi; erau mici gesturi pe care le făcea automat, fără măcar să gândească la ele, cu un firesc şi o candoare irezistibile.

A doua zi, la trezire, am simţit un fior de bucurie la gândul că vom cobori pe plajă împreună. Pe Playa de Monsul, ca pe toate plajele neamenajate, greu accesibile şi în general aproape pustii din rezervaţia Cabo de Gata, nudismul era admis în mod tacit. Deşi nuditatea nu este erotică (mă rog, aşa se zice), mie nuditatea mi s-a părut întotdeauna destul de erotică - dacă trupul e frumos, evident -, chiar dacă nu lucrul cel mai erotic, purtasem discuţii agasante pe tema asta cu ziariştii, pe vremea când băgăm în scheciurile mele naturişti neo-nazişti. Oricum, eram sigur că Esther avea să găsească ceva; după câteva minute de aşteptare, a apărut într-un mini-şort alb pe care îl lăsase descheiat la primii doi nasturi, dezvelindu-i primii cârlionţi pubieni; pe sâni îşi înnodase un şal auriu, având grijă să-l înalţe puţin ca să le lase partea de jos la vedere. Marea era foarte calmă. Esther s-a aşezat, apoi s-a dezbrăcat complet, şi-a desfăcut larg coapsele, expunându-şi sexul la soare. I-am turnat ulei pe burtă şi am început s-o mângâi. Întotdeauna am fost dotat pentru asta, mă rog, ştiam să masez partea interioară a coapselor, perineul, era unul dintre micile mele talente. Eram în plină acţiune şi observam cu satisfacţie că Esther începea să simtă dorinţa de a fi penetrată, când am auzit un („Bună ziua!” rostit de o voce puternică şi veselă, la câţiva paşi în spatele meu. M-am întors: Fadiah se îndrepta spre noi. Goală şi ea, purta în bandulieră o geantă de plajă din pânză albă, împodobită cu steaua multicoloră cu braţe curbate, semnul de recunoaştere al elohimiţilor, neîndoielnic, avea un trup superb. M-am ridicat, am făcut prezentările, apoi a început o conversaţie

însufleţită în engleză. Funduleţul alb al lui Esther era foarte atrăgător, fesele rotunde şi cambrate ale lui Fadiah erau şi ele ispititoare, oricum, aveam o erecţie din ce în ce mai vizibilă, dar deocamdată se făceau că nu observă: în toate filmele porno există cel puţin o scenă cu două femei, eram convins că Esther nu avea nimic împotrivă, şi ceva mă făcea să cred că nici Fadiah n-ar fi avut. Aplecându-se să-şi lege şireturile la sandale, Esther mi-a atins sexul ca din greşeală, dar eram sigur că o făcuse anume, am făcut un pas către ea, acum îl aveam la înălţimea feţei sale. Sosirea lui Patrick m-a potolit puţin; era gol şi el, robust, dar corpolent, începea să facă burtă, în fine, era un brav mamifer de talie medie, în principiu, nu aveam nimic împotriva unei distracţii în patru, dar pe moment veleităţile mele sexuale se temperaseră.

Am continuat să discutăm, goi, tuspatru, la câţiva metri de mare. Patrick şi Fadiah nu păreau surprinşi de prezenţa lui Esther, nici de absenţa lui Isabelle. Elohimiţii formează rareori cupluri stabile, pot trăi împreună doi-trei ani, uneori mai mulţi, dar profetul insistă ca fiecare să-şi păstreze autonomia şi independenţa, mai ales financiară, nimeni nu trebuie să accepte o ştirbire a libertăţii sale individuale şi, indiferent dacă e o căsătorie sau un simplu PACS[21], iubirea trebuie să rămână deschisă ca să poată fi repusă mereu în joc, iată principiile decretate de profet. Fadiah, bunăoară, chiar dacă profita de veniturile ridicate ale lui Patrick şi de modul de viaţă pe care acesta şi-l permitea, nu poseda probabil nimic în comun cu el, şi cu siguranţă aveau conturi separate. L-am întrebat pe Patrick ce noutăţi avea de la părinţii lui; mi-a dat o veste tristă: maică-sa murise. Fusese ceva foarte neaşteptat, foarte brutal: o infecţie nosocomială contractată într-un spital din Liege unde se internase pentru o operaţie la şold, în principiu banală; murise în câteva ore. Patrick era în Coreea, în interes de serviciu, nu putuse s-o vadă pe patul de moarte, iar la întoarcere era deja congelată - femeia îşi donase corpul ştiinţei. Robert, tatăl lui Patrick, suporta foarte greu şocul, de fapt se hotărâse să părăsească Spania şi să meargă la o casă pentru pensionari, în Belgia; îi lăsase lui Patrick proprietatea.

Seara, am cinat împreună la un restaurant cu specialităţi pescăreşti din San Jose. Robert belgianul clătina din cap, abia dacă

21 PACS, siglă pentru Pacte civil de solidarite (în Franţa).

participa la conversaţie; era aproape buimăcit de calmante. Patrick mi-a amintit că peste câteva luni, la Lanzarote, urma să aibă loc stagiul de iarnă; spera din tot sufletul să particip, săptămâna trecută profetul îi vorbise din nou despre mine, îi făcusem o impresie excelentă, iar acum va fi ceva cu adevărat grandios, cu adepţi veniţi din toată lumea. Esther, firește, era bine venită. Ea nu mai auzise niciodată de sectă, aşa că a ascultat curioasă expunerea doctrinei. Patrick, pesemne încălzit de vin (un Tesoro de Bullas din regiunea Murcia, un vin foarte tare), a insistat în special pe aspectele sexuale. Iubirea propovăduită de profet şi recomandată adepţilor era iubirea adevărată, neposesivă: dacă iubeai cu adevărat o femeie, nu trebuia să te bucuri văzând că alţi bărbaţi îi oferă plăcere? La fel cum şi ea se bucura, din toată inima, să vadă că simţi plăcere cu alte femei. Cunoşteam genul ăsta de trăncăneală, purtasem discuţii enervante pe tema asta cu ziariştii, pe vremea când băgăm în scheciurile mele paraşute ce sufereau de anorexie. Robert belgianul clătina din cap aprobând cu disperare, el care nu cunoscuse altă femeie decât nevastă-sa, acum decedată, şi care avea să moară repede în casa pentru pensionari din Brabant, dospind în propria-i urină, uitat, fericit că măcar nu era bătut de infirmieri. Fadiah părea şi ea cu totul de acord, îşi înmuia creveţii în maioneză, îşi lingea buzele cu poftă. Habar nu aveam ce gândea Esther, cred că discuţiile teoretice pe tema asta i se păreau cam prăfuite; de fapt, eram cam în aceeaşi stare de spirit - chiar dacă din raţiuni diferite, legate mai mult de o repulsie generală pentru discuţiile teoretice, îmi venea tot mai greu să particip, sau măcar să simulez cât de cât interesul. În fond, aş fi avut cu siguranţă obiecţii, de pildă că iubirea non-posesivă nu părea posibilă decât într-o ambianţă saturată de delicii, în care nu mai exista nici o spaimă, în special spaima de a fi părăsit şi spaima de moarte, că implica cel puţin - şi nu numai — eternitatea, pe scurt aş fi obiectat că nu erau întrunite condiţiile necesare; cu câţiva ani mai devreme, aş fi argumentat, cu siguranţă, acum însă nu mai aveam forţa s-o fac, şi oricum nu era nimic grav, Patrick era cam ameţit, îi plăcea să se asculte vorbind, peştele era proaspăt, petreceam ceea ce se numeşte o seară agreabilă. Am promis să merg la Lanzarote, Patrick m-a asigurat cu un gest larg că voi avea parte de un tratament VIP cu totul special; Esther nu promitea nimic, în perioada respectivă era posibil să aibă examene. Despărţindu-ne, i-am strâns îndelung mâna lui Robert, care a mormăit ceva din care nu am

înţeles nimic; tremura puţin, deşi nu era frig. Mă întrista bătrânul materialist, cu faţa lui trasă, cu părul ce-i albise dintr-odată. Mai avea câteva luni, câteva săptămâni, poate. Îl va regreta cineva? Nu prea mulţi; poate Harry, care va rămâne fără un partener de discuţii plăcute, cuminţi, contradictorii şi nu prea. Mi-am dat atunci seama că, probabil, Harry ar suporta mult mai bine moartea soţiei; şi-o putea imagina pe Hildegarde cântând la harpă printre îngerii lui Dumnezeu sau, sub o formă mai spirituală, pitită într-un ungher topologic al punctului omega, mă rog, ceva de genul ăsta; pentru Robert belgianul, situaţia era fără ieşire.

What are you thinking?[22], a întrebat Esther în clipa când treceam pragul vilei. Sad things...[23], i-am răspuns, gânditor. A clătinat din cap şi m-a privit cu gravitate, îşi dădea seama că eram cu adevărat trist. Don't worry...[24], a spus ea; apoi s-a lăsat în genunchi ca să-mi facă o felaţie. Avea o tehnică bună, inspirată evident din filmele porno - se vedea imediat, avea acel gest, care se învaţă atât de repede din filme, de a-şi scutura părul, aruncându-1 pe spate, pentru ca bărbatul s-o poată privi în plină acţiune. Dintotdeauna, felaţia este piesa de rezistenţă a filmelor porno, singura care poate servi de model tinerelor fete; apoi, e singura în care poţi regăsi uneori ceva din emoţia reală a actului, fiind singura în care prim-planul e cu figura femeii, pe care poţi citi acea mândrie fericită, acea încântare copilărească pe care-o simte dăruind plăcere. Esther mi-a povestit mai târziu că, într-adevăr, la prima ei relaţie sexuală refuzase această practică, şi că se hotărâse să încerce doar după ce văzuse un număr de filme. Acum era expertă, bucuroasă de ştiinţa ei, şi nu am mai ezitat niciodată, nici chiar atunci când părea obosită, s-o rog să-mi facă o felaţie. În momentul ejaculării, se dădea puţin înapoi ca să primească jetul de spermă pe faţă sau în gură, apoi revenea la atac, lingând meticulos, până la ultimul strop. Ca multe fete foarte frumoase, era adesea indispusă, avea un stomac gingaş, şi mai întâi înghiţise cu reticenţă; dar experienţa îi arătase clar că trebuia să ia o hotărâre, că pentru bărbat înghiţirea spermei nu era un act indiferent sau opţional, ci o mărturie personală de neînlocuit;

22 La ce te gândeşti? (în engl în orig.).

23 La lucruri triste... (în engl, în orig.).

24 Nu-ţi face griji... (în engl. în orig.).

acum o făcea cu bucurie, şi am simţit o imensă fericire să ejaculez în gura ei delicată.

Daniel25,3

După câteva săptămâni de gândire, am luat legătura cu Marie23, lăsându-i, pur şi simplu, adresa mea IR. Mi-a răspuns cu mesajul următor:

L-am văzut desluşit, luminos, Pe Dumnezeu În nefiinţa sa, în neantul său preţios. Nu am ratat ocazia.

12924.4311.4358.212526. La adresa indicată era o suprafaţă cenuşie, catifelată, mătăsoasă, străbătută în toată grosimea ei de unduiri uşoare, ca o perdea de catifea mişcată de vânt, în ritmul unor acorduri depărtate de alămuri. Muzica era liniştitoare şi în acelaşi timp uşor euforizantă, o vreme m-am pierdut în contemplarea ei. N-am apucat să-i răspund, mi-a trimis un al doilea mesaj:

După evenimentul ieşirii din Vid, înotăm în sfârşit în Fecioara lichidă.

51922624.4854267. În mijlocul unui peisaj în ruine format din carcase de clădiri înalte şi cenuşii, cu ferestre căscate, un buldozer uriaş căra noroi. Am focalizat obiectivul pe enormul vehicul galben, cu forme rotunjite, cu aspect de jucărie comandată prin radio — în cabină nu părea să fie nici un pilot. Pe măsură ce înainta, lama buldozerului împrăştia, prin noroiul negricios, schelete umane, focalizând încă puţin, am putut distinge mai clar tibii şi cranii.

„Asta văd eu de la fereastra mea...", mi-a scris Marie23, trecând pe neaşteptate în modul non-codant. Am fost puţin surprins; Marie23 se număra aşadar printre rarii neo-umani instalaţi în fostele aglomeraţii urbane. Era un subiect, mi-am dat seama în aceeaşi clipă, pe care Marie22 nu-l abordase niciodată cu predecesorul meu; istorisirea ei, cel puţin, nu conţinea nici un indiciu în privinţa asta. „Da, trăiesc în ruinele New York-ului...", a răspuns Marie23. „În mijlocul a ceea ce oamenii numeau Manhattan...", a adăugat ea puţin mai târziu.

Evident, nu era un lucru prea important, câtă vreme neo-umanii nu se aventurau, era exclus, în afara reşedinţelor lor; în ce mă priveşte, eram mulţumit să trăiesc într-un peisaj natural, i-am răspuns. New York-ul nu era chiar dezagreabil, mi-a răspuns ea; era mult vânt după perioada Marii Secătuiri, cerul era mereu schimbător,

ea trăia la un etaj superior al unui zgârie-nori şi petrecea mult timp observând mişcarea norilor. Anumite fabrici de produse chimice, probabil situate în New Jersey, judecând după distanţă, continuau să funcţioneze, la asfinţit poluarea colora cerul în stranii nuanţe de roz şi de verde; iar oceanul era prezent, încă, foarte departe spre est - dacă nu era o iluzie optică -, dar pe vreme frumoasă se zărea uneori o vagă sclipire.

Am întrebat-o dacă reuşise să citească istorisirea de viaţă a Mariei „O, da ", mi-a răspuns ea imediat. „E foarte scurtă mai puţin de trei pagini. Părea să aibă uimitoare capacităţi de sinteză."

Şi asta era neobişnuit, dar posibil. La polul opus, Rebeccal era celebră pentru istorisirea ei de peste două mii de pagini, şi care totuşi nu acoperea decât o perioadă de trei ore. Nu exista, nici în privinţa asta, vreo regulă.

Daniel1,15

Viaţa sexuală a bărbatului se împarte în două faze: prima, în care ejaculează prea repede; a doua, când nu i se mai scoală. În primele săptămâni ale relaţiei mele cu Esther, mi-am dat seama că revenisem la prima fază - când eu mă credeam de mult în a doua. Uneori, când mă plimbam lângă ea într-un parc sau pe plajă, mă invada o beţie fantastică, aveam sentimentul că sunt un tânăr de vârsta ei, mergeam mai repede, respiram adânc, mă ţineam drept, vorbeam tare. Alteori, dimpotrivă, zărind imaginea noastră într-o oglindă, mă apuca sila şi, cu un nod în gât, mă ghemuiam în aşternut; mă simţeam deodată atât de bătrân, atât de fleşcăit. Totuşi, în mare, trupul meu era destul de bine păstrat, nu aveam pic de grăsime, aveam chiar ceva muşchi; dar fesele îmi atârnau, la fel şi coaiele, atârnau tot mai jalnic, iar asta era definitiv, nu auzisem de nici un tratament; cu toate astea, Esther le mângâia, le lingea, fără să pară câtuşi de puţin jenată. Trupul ei era atât de proaspăt, de mătăsos.

Pe la jumătatea lui ianuarie, a trebuit să merg la Paris pentru câteva zile; un val de frig intens se abătuse peste Franţa, în fiecare dimineaţă erau găsiţi pe trotuare boschetari îngheţaţi.

Înţelegeam foarte bine de ce refuzau să stea în adăposturile deschise pentru ei, de ce nu aveau nici un chef să se amestece cu congenerii lor, era o lume sălbatică, populată cu oameni cruzi şi stupizi, stupiditatea lor, într-un amestec specific şi respingător,

exacerbându-le cruzimea; era o lume lipsită de solidaritate sau milă - bătăile, violurile, actele de tortură erau monedă curentă, în fapt era o lume aproape tot atât de dură ca aceea din puşcării, cu diferenţa că supravegherea era aici inexistentă, iar pericolul, permanent. I-am făcut o vizită lui Vincent, în casa lui supraîncălzită; m-a primit în papuci şi halat, clipea din ochi şi i-au trebuit mai multe minute până a reuşit să se exprime normal; slăbise şi mai mult. Cred că eram primul lui vizitator, după luni de zile. Muncise mult în subsol, mi-a spus el, voiam să privesc? Am simţit că nu aveam curajul şi, după ce am băut o cafea, am plecat; continua să se închidă în mica lui lume magică, onirică, şi îmi dădeam seama că nimeni nu va mai avea acces la ea niciodată.

Hotelul meu era aproape de piaţa Clichy, am profitat ca să intru în câteva sex-shopuri, voiam să cumpăr lenjerie sexy pentru Esther - îmi spusese că îi plăcea mult latexul, că-i plăcea de asemeni să-şi pună cagulă, cătuşe, lanţuri. Pentru că vânzătorul mi se părea surprinzător de competent, i-am vorbit despre ejacularea mea precoce; mi-a recomandat un unguent german, abia ieşit pe piaţă, cu o formulă complexă - conţinea sulfat de benzocaină, hidroclorit de potasiu, camfor. Aplicând-o pe gland înainte de raportul sexual şi masând cu grijă ca să pătrundă în piele, sensibilitatea era diminuată, plăcerea creştea mult mai lent şi ejacularea survenea mai târziu.

Am încercat-o la revenirea în Spania; a fost de la-nceput un succes total, puteam s-o ţin ore în şir, fără altă limită decât epuizarea respiratorie - pentru prima oară în viaţă, am vrut să mă las de fumat. De obicei mă trezeam înaintea ei, primul meu impuls era s-o ling, sexul i se umezea rapid şi desfăcea coapsele ca s-o pătrund: făceam dragoste în pat, pe canapele, la piscină, pe plajă. Există poate oameni care trăiesc aşa ani în şir, eu însă nu mai cunoscusem o asemenea fericire şi mă întrebam cum putusem trăi până atunci. Din instinct, Esther avea mimica, micile gesturi - îşi lingea buzele pofticioasă, îşi strângea sânii în palme ca să-i ofere - care evocă un pic târfa, exacerbând excitarea bărbatului. Să fiu în ea era un izvor de bucurii infinite, îi simţeam fiece mişcare a vaginului când îl strângea, mai uşor sau mai tare, în jurul sexului meu, ţipam şi plângeam minute în şir, nu mai ştiam unde eram, uneori, terminând, îmi dădeam seama că muzica era dată la maximum şi că eu nu auzisem nimic. Ieşeam rar din casă, uneori mergeam să bem un cocteil într-un bar din San Jose, dar şi acolo, în scurt timp, Esther se apropia de mine, îşi punea

capul pe umărul meu, degetele ei îmi strângeau sexul prin ţesătura subţire a pantalonului şi, cel mai adesea, mergeam să facem dragoste în toaletă - renunţasem să-mi mai pun ceva pe dedesubt, iar ea nu purta niciodată chiloţi. Avea puţine inhibiţii, foarte puţine: uneori, când eram singuri în bar, îngenunchea pe mochetă între picioarele mele şi mi-o sugea, sorbindu-şi totodată, cu înghiţituri mici, cocteilul. Într-o zi, pe la sfârşitul după-amiezii, am fost surprinşi de chelner: Esther şi-a scos din gură sexul meu, dar l-a păstrat în mână, şi-a ridicat privirea, i-a surâs şi a continuat să mă masturbeze cu două degete; chelnerul a surâs şi el, a încasat nota de plată, ca şi cum totul era prevăzut, hotărât de mult de o instanţă superioară, fericirea mea fiind inclusă, şi ea, în economia sistemului.

Eram în paradis, şi nu aveam nimic împotrivă să continui să trăiesc acolo tot restul vieţii, dar după o săptămână ea a fost nevoită să plece, trebuia să-şi reia lecţiile de pian. În dimineaţa plecării, înainte să se trezească, mi-am masat cu grijă glandul cu unguentul nemţesc; am îngenuncheat apoi deasupra feţei ei, i-am dat deoparte părul lung şi blond, mi-am vârât sexul între buzele ei; a început să sugă mai înainte chiar de a deschide ochii. Mai târziu, la micul dejun, mi-a spus că gustul mai pronunţat al sexului meu la trezire, amestecat cu al unguentului, îi amintise gustul cocainei. Ştiam că, după ce prizează cocaină, mulţi oameni ling cu plăcere praful rămas. Esther mi-a explicat atunci că, la anumite orgii, se practica un joc: fetele prizau cocaină de pe sexul bărbaţilor prezenţi; mă rog, acum nu prea mai frecventa genul ăsta de orgii, asta fusese mai demult, pe când avea şaisprezece-şaptesprezece ani.

Pentru mine, şocul a fost destul de dureros; visul oricărui bărbat e să întâlnească mici curviştine inocente, dispuse însă la orice desfrâu - ceea ce, cu câteva excepţii, sunt toate adolescentele. Pe urmă, puţin câte puţin, femeile se cuminţesc, condamnându-i pe bărbaţi să fie veşnic geloşi pe trecutul lor desfrânat de mici curviştine. Refuzul de a face un lucru pentru că l-ai mai făcut, pentru că ai mai trăit experienţa, distruge rapid, la tine, dar şi la ceilalţi, orice motiv de a trăi şi orice viitor posibil şi te cufundă într-un plictis apăsător care se transformă în cele din urmă într-o obidă atroce, însoţită de ură şi resentiment faţă de cel ce încă aparţine vieţii. Esther, din fericire, nu se cuminţise deloc, totuşi nu m-am putut abţine să nu-i pun întrebări despre viaţa ei sexuală; mi-a răspuns, cum mă aşteptam, fără ocolişuri, cu toată naturaleţea. Făcuse sex

pentru întâia oară la doisprezece ani, după o seară la discotecă, în timpul unui sejur lingvistic în Anglia, nu fusese ceva serios, a precizat ea, mai curând o experienţă izolată. Pe urmă, timp de aproape doi ani, nu s-a mai întâmplat nimic. Apoi a început să iasă în oraş, la Madrid, iar acolo, da, s-au petrecut destule, descoperise cu adevărat jocurile sexuale. Câteva orgii, da. Un pic de SM[25]. N-a prea avut de-a face cu fetele - soră-sa era sută la sută bisexuală, ea însă prefera bărbaţii. Când a împlinit optsprezece ani, de ziua ei, a avut chef, pentru prima oară, să se culce cu doi bărbaţi în acelaşi timp; experienţa îi lăsase o amintire excelentă, tipii erau în plină formă, ba chiar povestea asta în trei se prelungise un timp, tipii se specializaseră, în timp ce ea îi masturba şi le-o sugea la amândoi, unul o pătrundea prin faţă, celălalt pe la spate, era poate poziţia ei preferată, tipul reuşea să-i provoace plăceri incredibile, mai ales după ce ea începuse să cumpere poppers[26]. Mi-o imaginam, adolescentă delicată, intrând în sex-shopurile din Madrid şi cerând poppers. Există o scurtă perioadă ideală, în timpul declinului societăţilor cu morală religioasă intensă, când tinerii au realmente nevoie de o viaţă liberă, dezlănţuită, fericită; mai târziu obosesc, competiţia narcisistă revine treptat, iar la sfârşit fac sex mai puţin chiar decât în epoca de morală religioasă intensă; Esther aparţinea acestei scurte perioade ideale, mai tardivă în Spania. Fusese atât de natural, atât de onest sexuală, participase cu atâta graţie la toate acele jocuri, acele experienţe sexuale, fără a se gândi vreodată că ar putea fi ceva rău, încât nu reuşeam să i-o reproşez cu adevărat. Aveam doar sentimentul persistent şi dureros că am întâlnit-o prea târziu, mult prea târziu, şi că mi-am irosit viaţa; iar de acest sentiment nu aveam să mai scap, ştiam, pentru că pur şi simplu era îndreptăţit.

În următoarele săptămâni ne-am revăzut foarte des, practic în fiecare weekend eram la Madrid. Nu ştiu dacă în lipsa mea se culca cu alţi ţipi, presupun că da, dar reuşeam destul de bine să-mi reprim acest gând, la urma urmei venea cu mine de fiecare dată, fericită că mă vede, făcea dragoste cu aceeaşi candoare, cu aceeaşi naturaleţe, chiar nu ştiu ce puteam să-i cer mai mult. Nici nu-mi trecea prin cap, sau numai foarte rar, să mă întreb ce putea găsi la

25 Abreviere pentru Sado-Maso.

26 Nitrat de amil, vasodilatator din clasa halucinogenelor, sporeşte plăcerea mai ales în sexul anal. Se vinde în sex-shopuri.

mine o fată frumoasă ca ea. Să zicem că eram amuzant, Esther râdea mult când eram împreună, poate că asta mă salva şi acum, ca şi în urmă cu treizeci de ani, cu Sylvie, când începusem o viaţă amoroasă nu prea strălucită şi presărată cu eclipse prelungite. Sigur e că nu de banii mei era atrasă, nici de celebritatea mea - în fapt, dacă se întâmpla să fiu recunoscut pe stradă în prezenţa ei, se arăta mai degrabă jenată. Nu-i prea plăcea nici să fie recunoscută ea însăşi ca actriţă - se întâmpla şi asta, chiar dacă mai rar. E adevărat că nu se considera cu adevărat o actriţă; majoritatea actorilor acceptă cu uşurinţă să fie iubiţi pentru celebritatea lor, în definitiv pe bună dreptate, de vreme ce asta face parte din ei înşişi, din personalitatea lor autentică sau, în orice caz, din aceea pe care şi-au ales-o. În schimb, puţini sunt bărbaţii care acceptă să fie iubiţi pentru banii lor, în Occident cel puţin. Situaţia e diferită la negustorii chinezi: în simplitatea lui spirituală, negustorul chinez consideră că avutul lui, Mercedesul S-Klasse, băile cu jacuzzi şi, în general, banii lui fac parte din el însuşi, din personalitatea lui profundă, aşa că n-are nimic împotrivă să fie iubit pentru aceste atribute materiale, cu care se află în acelaşi raport nemijlocit, direct, pe care un occidental îl poate întreţine cu frumuseţea chipului său; punctul de vedere al chinezului este, în fond, mai justificat: într-un sistem politico-economic suficient de stabil, se întâmplă frecvent ca boala să-l lipsească pe un bărbat de frumuseţea lui fizică, pe care bătrâneţea i-o va lua oricum, inevitabil; în schimb, rar se întâmplă să-l lase fără vila sa de pe Coasta de Azur sau fără Mercedes. Problema e că eu eram un nevrozat occidental şi nu un negustor chinez, că în complexitatea mea sufletească preferam de departe să fiu apreciat pentru umorul meu, nu pentru banii mei, şi nici măcar pentru celebritatea mea - nu eram deloc sigur că, într-o carieră altminteri lungă şi activă, îmi dădusem adevărata măsură, că explorasem toate faţetele personalităţii mele; nu eram un artist autentic în sensul în care putea fi, de pildă, Vincent; în fond, ştiam bine că viaţa nu avea nimic amuzant, dar refuzasem să ţin seama de asta, fusesem totuşi puţintel curvă, făcusem concesii ca să fiu pe gustul publicului, nu fusesem niciodată absolut sincer, presupunând că asta ar fi posibil, dar ştiam că trebuia să presupun că ar fi şi mai ştiam că, deşi, în sine, sinceritatea nu înseamnă nimic, fără ea nimic nu e cu putinţă. În sinea mea, eram conştient că nici unul din scheciurile mele de rahat, nici unul din scenariile mele jalnice, fuşerite mecanic, cu dexteritatea unui

meseriaş abil, ca să distreze un public de jigodii şi maimuţoi, nu merita să-mi supravieţuiască. Acest gând era, uneori, dureros; dar ştiam că voi reuşi să scap şi de el destul de rapid.

Singurul lucru pe care nu reuşeam să mi-l explic era acel soi de jenă care o încerca pe Esther atunci când, fiind împreună într-o cameră de hotel, primea un telefon de la sora ei. Gândindu-mă la asta, mi-am dat seama că-i întâlnisem pe unii dintre prietenii ei - mai ales homosexuali -, dar n-o întâlnisem niciodată pe soră-sa, la care totuşi locuia. După o clipă de ezitare, mi-a mărturisit că nu-i vorbise soră-sii despre relaţia noastră; de fiecare dată când ne întâlneam, îi spunea că e cu o prietenă sau cu un alt bărbat. Am întrebat-o de ce; nu se gândise niciodată la asta; simţea că soră-sa ar fi şocată, dar nu încercase să-şi explice de ce. Motivul nu era conţinutul producţiilor mele, show-uri sau filme, nici vorbă; la moartea lui Franco, era încă adolescentă, participase activ la movida[27] care urmase, trăise o viaţă destul de agitată. Toate drogurile, cocaină, LSD, halucinogene, marijuana sau ecstasy, erau bine-venite pentru ea. Când Esther avea cinci ani, soră-sa trăia cu doi bărbaţi, ei înşişi bisexuali; se culcau tustrei într-un pat, iar înainte de culcare veneau cu toţii să-i ureze noapte bună. Mai târziu, sora trăise cu o femeie, fără a înceta să primească numeroşi amanţi, de câteva ori organizase în apartament petreceri destul de fierbinţi. Esther trecea să le spună bună seara, apoi intra în camera ei să citească aventurile lui Tintin. Existau totuşi limite: o dată, soră-sa gonise fără menajamente un musafir care o asalta pe fetiţă cu mângâieri prea insistente, ameninţându-l chiar cu poliţia. Relaţii între adulţi şi liber consimţite, asta era limita, iar vârsta adultă începea la pubertate, îmi imaginam foarte bine genul acela de femeie, în materie de artă era cu siguranţă adepta unei libertăţi de exprimare totale. Ca ziaristă de stânga, probabil că respecta banii, dinero, în sfârşit, nu vedeam ce-ar fi putut să-mi reproşeze. Trebuia să fie ceva mai ascuns, mai greu de mărturisit şi, până la urmă, ca să am inima împăcată, am întrebat-o direct pe Esther. Mi-a răspuns după câteva minute de gândire, pe un ton preocupat: „Cred că o să-i pari prea bătrân..." Da, asta era, mi-am dat seama de cum a rostit-o, dar revelaţia nu mi-a provocat nici o surpriză, era ca ecoul unui şoc înăbuşit, aşteptat. Diferenţa de vârstă

27 Mişcarea (în sp. în orig.).

era ultima barieră, ultimul tabu, cu atât mai greu de depăşit cu cât era cel din urmă şi le înlocuise pe toate celelalte. În lumea modernă, puteai să fii eşanjist, bi- sau transsexual, zoofil, SM, dar nu era permis să fii bătrân. „O să i se pară nesănătos, anormal să nu fiu cu un băiat de vârsta mea...", a continuat ea cu resemnare. Ei bine, da, eram un bărbat care îmbătrânea, trăiam această ruşine - ca să reiau un termen folosit de Coetzee şi care mi se părea perfect, nu vedeam altul, libertatea de moravuri, atât de savuroasă, de tinerească şi seducătoare la nişte adolescenţi, nu putea deveni, la mine, decât insistenţa respingătoare a unui porc bătrân ce refuză să predea ştafeta. Asta ar gândi probabil soră-sa, şi ca ea aproape toată lumea, era o problemă fără soluţie - decât, poate, să devin un negustor chinez.

De data asta mă hotărâsem să rămân la Madrid toată săptămâna; două zile mai târziu am avut cu Esther o mică dispută în legătură cu Ken Park, ultimul film al lui Larry Clark, pe care insistase să-l vadă. Detestasem Kids, am detestat Ken Park încă şi mai mult, mai ales scena în care mica secătură îşi bate bunicii era insuportabilă, regizorul ăsta mă îngreţoşa la culme şi probabil că acest dezgust sincer m-a făcut să vorbesc despre el, deşi simţeam că lui Esther îi plăcea din obişnuinţă, din conformism, pentru că era cool să aprobi redarea violenţei în artă, pe care, în fond, Esther o iubea fără discernământ. Îi plăcea şi Michael Haneke, bunăoară, dar fără să priceapă că mesajul filmelor lui Michael Haneke, dureros şi moral, era la antipodul celui din filmele lui Larry Clark. Ştiam că era mai bine să tac, că ieşind din pielea personajului comic care eram de obicei nu puteam decât să-mi complic viaţa, dar degeaba, demonul contradicţiei era mai puternic; eram într-un bar bizar, foarte kitsch, cu oglinzi şi ornamente aurite, plin cu poponari excitaţi ce şi-o trăgeau fără jenă în back-room-urile alăturate, deschis totuşi pentru oricine, grupuri de fete şi băieţi îşi sorbeau netulburaţi, la mesele vecine, paharul de cola. I-am explicat în timp ce dădeam pe gât o tequila la gheaţă că îmi clădisem cariera şi averea pe exploatarea comercială a instinctelor reprobabile, pe absurda atracţie a Occidentului pentru cinism şi pentru rău, că prin urmare mă simţeam calificat să afirm că, dintre toţi vânzătorii de rău, Larry Clark era printre cei mai banali, mai vulgari, pentru că pur şi simplu lua partea tinerilor împotriva bătrânilor, fără pic de măsură, că filmele lui aveau drept unic scop să-i incite pe copii să-şi trateze părinţii fără

omenie, fără milă, şi că nu era aici nimic nou sau original, acelaşi lucru se petrecea în toate sectoarele culturale de vreo cincizeci de ani, această tendinţă pretins culturală ascunzând de fapt dorinţa unei reveniri la stadiul primitiv în care tinerii îi lichidau pe bătrâni fără cruţare, doar pentru că erau prea slabi ca să se apere; nu era, aşadar, decât refluxul brutal, tipic modernităţii, către un stadiu anterior oricărei civilizaţii, oricare civilizaţie putând fi judecată după soarta pe care le-o rezerva celor mai slabi, celor care nu mai erau nici productivi, nici atrăgători; în concluzie, Larry Clark şi abjecta-i complice Harmony Korine nu erau decât două specimene, cele mai jalnice - şi, din punct de vedere artistic, mizerabile - dintre scursurile nietzscheene care proliferau de prea mult timp în sfera culturală, şi în nici un caz nu puteau fi puşi pe acelaşi plan cu Michael Haneke sau cu mine, de pildă, care mă străduisem mereu să introduc o anume formă de îndoială, de incertitudine, de ruşine în spectacolele mele, chiar dacă în ansamblu erau respingătoare (eram primul care o recunoşteam). Esther mă asculta cu un aer trist, dar cu multă atenţie, paharul ei de Fanta rămânea neatins.

Avantajul de a ţine un discurs moral e că acest tip de discurs a fost supus la o cenzură atât de severă şi de îndelungată, încât pare total deplasat şi atrage imediat atenţia interlocutorului, neajunsul e că acesta nu ajunge niciodată să te ia în serios pe deplin. Pentru o clipă, expresia gravă şi atentă a lui Esther m-a descumpănit, dar am mai comandat o tequila şi am continuat, devenind totodată conştient că mă montam artificial, că însăşi sinceritatea mea avea ceva fals: pe lângă faptul notoriu că Larry Clark era un precupeţ mărunt, fără anvergură, şi că a-l cita în aceeaşi frază cu Nietzsche era puţin ridicol, simţeam, în sinea mea, că aceste subiecte mă interesau la fel de puţin ca foametea din lume, drepturile omului sau orice altă tâmpenie de soiul ăsta. Am continuat totuşi, cu o vehemenţă crescândă, împins de acel straniu amestec de răutate şi masochism care-mi doream pesemne să mă piardă, după ce-mi adusese celebritatea şi averea. Nu numai că bătrânii nu mai aveau dreptul să reguleze, am continuat eu cu duritate, dar îl pierduseră şi pe acela de a se revolta împotriva unei lumi care totuşi îi strivea fără milă, făcând din ei prada lipsită de apărare a delincvenţilor juvenili înainte de a-i înghesui în lazarete sordide în care infirmieri tembeli îi umileau şi maltratau; cu toate astea, revolta le era interzisă, pentru că revolta - ca sexualitatea, ca plăcerea, ca iubirea - părea şi ea

rezervată celor tineri, neavând nici o justificare în cazul celorlalţi, orice cauză ce nu mobiliza interesul tinerilor fiind descalificată anticipat; pe scurt, bătrânii erau trataţi ca simple deşeuri care nu mai aveau dreptul decât la o supravieţuire mizeră, incertă şi tot mai strict limitată. În scenariul meu „DEFICITUL SECURITĂŢII SOCIALE", care eşuase - de altfel singurul meu proiect care eşuase, ceea ce mi se părea extrem de semnificativ, am continuat eu aproape furios -, îi incitam pe bătrâni să se revolte împotriva tinerilor, să-i folosească şi să-i îngenuncheze. De ce adolescenţii, femele sau masculi, consumatori nesătui şi gregari, lacomi de bani, n-ar fi de pildă constrânşi la prostituţie, singurul mijloc la îndemâna lor de a răsplăti, în mică măsură, eforturile şi necazurile uriaşe acceptate pentru bunăstarea lor? Şi de ce, într-o epocă în care contracepţia funcţiona fără greş, iar riscul de degenerescentă genetică era perfect controlat, să mai menţinem acest absurd şi umilitor tabu al incestului? Iată adevăratele întrebări, adevăratele probleme morale! am exclamat cu mânie; ei, ăsta nu mai era un filmuleţ de Larry Clark.

Dacă eu eram vehement, ea rămânea blândă; dacă eu luam, fără nici o reţinere, partea bătrânilor, ea nu lua, în aceeaşi măsură, partea tinerilor. A urmat o discuţie lungă, din ce în ce mai emoţionantă şi mai duioasă, mai întâi acolo, în bar, apoi la restaurant, apoi în alt bar, şi la urmă în camera de hotel; am uitat chiar, pentru o seară, să facem dragoste. Era prima noastră discuţie adevărată şi, de fapt, prima mea discuţie cu cineva după mulţi ani, ultima fusese probabil la începutul vieţii mele comune cu Isabelle; nici nu cred că am avut o discuţie adevărată cu altcineva decât cu o femeie iubită, în fond mi se părea normal, schimbul de idei cu cineva care nu-ţi cunoaşte trupul, care e incapabil să-l facă nefericit sau, dimpotrivă, să-i aducă bucurie, e doar un exerciţiu fals şi în fond imposibil, pentru că suntem trupuri, înainte de toate, suntem în primul rând şi aproape exclusiv trupuri, iar starea trupurilor noastre e singura explicaţie adevărată a celor mai multe dintre concepţiile noastre intelectuale şi morale. Am aflat astfel că, la vârsta de treisprezece ani, Esther se îmbolnăvise foarte grav de rinichi, că făcuse o operaţie complicată şi că avea un rinichi definitiv atrofiat, că trebuia să bea cel puţin doi litri de apă pe zi, iar al doilea rinichi, deocamdată salvat, putea în orice moment să dea semne de oboseală; era un amănunt capital, mi se părea evident, poate că tocmai de

aceea nu se cuminţise pe plan sexual: ştia preţul vieţii şi cât de repede trece. Am aflat, de asemeni (asta mi s-a părut şi mai important), că de la zece ani avusese un câine, cules de pe străzile Madridului, că-l îngrijise până acum un an, când animalul murise. O fată superbă, înconjurată cu bunăvoinţă şi cu atenţii exagerate de ansamblul populaţiei masculine (inclusiv de aceia - imensa majoritate - care nu mai au nici o speranţă de a obţine favoruri de ordin sexual, la drept vorbind mai ales de ei, unii cincuagenari manifestând un zel abject, vecin cu ramoliţia), o fată superbă în faţa căreia orice chip se luminează, orice obstacol cade, primită peste tot ca o regină a lumii, o asemenea fată devine în chip firesc un soi de monstru de egoism şi de vanitate satisfăcută. Frumuseţea fizică joacă aici exact acelaşi rol ca nobleţea de sânge în Vechiul Regim, iar conştiinţa faptului că-şi datorează statutul purei întâmplări, posibilă în adolescenţă, este rapid înlocuită la multe dintre aceste fete de un sentiment de superioritate înnăscută, naturală, instinctivă, ce le plasează în afara restului omenirii, şi mult deasupra ei. Cum rostul celorlalţi este s-o cruţe de orice grijă, să-i împlinească orice dorinţă, o fată superbă ajunge, firește, să considere restul lumii format din servitori, ea însăşi neavând altceva de făcut decât să-şi întreţină propria valoare erotică - până va întâlni un bărbat demn de favoarea ei. Singurul lucru care o poate salva în plan moral este să aibă răspunderea concretă pentru o fiinţă mai slabă, să fie direct şi personal răspunzătoare de satisfacerea nevoilor fizice ale acesteia, de sănătatea, de supravieţuirea ei - acea fiinţă putând fi o surioară sau un frate mai mic, un animal domestic, orice.

Esther nu era bine crescută în sensul curent al cuvântului, nici vorbă, ideea de a goli o scrumieră ori de a-şi strânge resturile de la masă nu i-ar fi trecut niciodată prin cap, lăsa după ea luminile aprinse, fără jenă, peste tot pe unde trecea (mi se întâmplase, mergând în urma ei în vila din San Jose, să sting lumina în şaptesprezece camere); la fel, nu se punea problema să-i cer să cumpere, din magazinele unde mergea, vreun lucru ce nu era destinat propriei sale folosinţe şi, în general, să facă un serviciu oarecare. În fond, ca toate fetele frumoase, nu era bună decât de regulat, ar fi fost o prostie să-i ceri altceva, s-o consideri altceva decât un animal de lux, alintat şi răsfăţat, scutit de orice grijă, de orice corvoadă plicticoasă ori penibilă ca să-şi poată vedea de serviciul său exclusiv sexual. Cu toate astea, Esther nu era nici pe

departe acel monstru de aroganţă, de egoism absolut şi rece sau, în termeni baudelairieni, acea curviştină infernală, cum sunt majoritatea fetelor foarte frumoase; avea conştiinţa bolii, a slăbiciunii şi a morţii. Deşi frumoasă, foarte frumoasă, nespus de senzuală şi de atrăgătoare, Esther era sensibilă la infirmităţile trupeşti, pentru că le cunoştea; am devenit conştient de asta în seara aceea, şi tot atunci am început s-o iubesc pe deplin. La mine, dorinţa fizică, oricât de violentă, nu fusese niciodată suficientă pentru a duce la iubire, nu putuse atinge acest ultim stadiu decât atunci când era însoţită, printr-o juxtapunere stranie, de compasiune pentru fiinţa dorită; desigur, orice fiinţă vie merită compasiune pentru simplul fapt că este în viaţă şi prin asta expusă unor suferinţe fără număr; totuşi, în faţa unei fiinţe tinere şi perfect sănătoase această consideraţie pare foarte teoretică. Prin boala ei, prin slăbiciunea ei fizică greu de bănuit, dar reală, Esther putea trezi în mine o compasiune adevărată, ori de câte ori voiam să încerc acest sentiment faţă de ea. De asemeni, fiind ea însăşi miloasă, având chiar, ocazional, înclinaţii spre bunătate, putea să-mi inspire respect, ceea ce desăvârşea edificiul, căci nu eram un ins pasional, nu în primul rând; da, puteam dori o fiinţă vrednică de dispreţ, mi se întâmplase să regulez femei doar ca să mă impun şi, în fond, ca să le domin, ajunsesem chiar să folosesc acest sentiment reprobabil în scheciuri, să manifest o înţelegere bizară pentru acei violatori care-şi ucid victima îndată după ce dispun de trupul ei; în schimb, întotdeauna am avut nevoie să respect ca să pot iubi, nu m-am simţit niciodată comod într-o relaţie sexuală bazată pe simpla atracţie erotică şi pe indiferenţa faţă de celălalt; ca să mă simt fericit din punct de vedere sexual, întotdeauna am avut nevoie - în lipsa iubirii - de o minimă simpatie, stimă, înţelegere reciprocă; nu, nu renunţasem la omenie.

Esther nu era doar miloasă şi blândă, ci şi destul de inteligentă şi rafinată pentru ca, în acea situaţie, să se pună în locul meu. La capătul acelei discuţii în cursul căreia, cu o vehemenţă penibilă - şi în definitiv prostească, de vreme ce ei nici nu-i trecea prin gând să mă includă în această categorie -, apărasem dreptul la fericire al vârstnicilor, Esther a hotărât că-i va vorbi surorii sale despre mine, că mă va prezenta în curând.

În timpul acelei săptămâni la Madrid, când am petrecut aproape tot timpul cu Esther şi care rămâne unul din cele mai fericite momente din viaţa mea, mi-am mai dat seama că, dacă avea şi alţi

amanţi, prezenţa lor era extrem de discretă, iar dacă nu eram singurul - ceea ce, în definitiv, era posibil -, eram cu siguranţă preferatul. Pentru prima oară în viaţă, mă simţeam pe deplin fericit că sunt bărbat, vreau sa spun un om de sex masculin, pentru că, pentru prima dată, întâlnisem o femeie care mi se oferea complet, care îmi dăruia total, fără restricţii, tot ce-i poate dărui o femeie unui bărbat. De asemeni, pentru întâia oară mă simţeam animat de intenţii altruiste şi amicale pentru ceilalţi, mi-ar fi plăcut ca toţi să fie fericiţi, aşa cum eram eu. În momentul acela, nu mai eram deloc un bufon, lăsasem deoparte atitudinea umoristică; pe scurt, trăiam din nou, chiar dacă ştiam că era pentru ultima oară. Orice energie este de ordin sexual - nu doar în primul rând, ci exclusiv sexual; când animalul nu mai e capabil să se reproducă, nu mai foloseşte la absolut nimic. La oameni este la fel; când instinctul sexual a murit, scrie Schopenhauer, adevăratul sâmbure vital e consumat; de aceea, notează el într-o metaforă extrem de violentă, „existenţa umană seamănă cu o reprezentaţie teatrală care, începută cu actori vii, ar fi terminată cu automate îmbrăcate în aceleaşi costume." Nu voiam să devin un automat, şi tocmai asta îmi dăruise Esther - acea prezenţă reală, acea savoare a vieţii vii, cum ar fi spus Dostoievski. La ce bun să menţii în stare de funcţionare un corp pe care nu-l atinge nimeni? Şi la ce bun să alegi o cameră de hotel frumoasă dacă e să dormi singur? Tot ce puteam să fac, după atâţia alţii, învinşi până la urmă, cu toate sarcasmele şi grimasele lor, era să mă înclin. Hotărât lucru, nesfârşită şi miraculoasă era puterea iubirii.

Daniel25,4

După primul contact cu Marie23, în noaptea care a urmat, am avut un vis straniu. Eram în mijlocul unui peisaj de munte, aerul era atât de limpede încât stâncile şi cristalele de gheaţă se distingeau în cel mai mic detaliu; priveliştea se întindea departe, dincolo de nori, dincolo de păduri, până la un şir de culmi abrupte, scânteind sub zăpezile lor eterne. Aproape de mine, cu câţiva metri mai jos, un bătrân de statură măruntă, îmbrăcat în blănuri, cu faţa brăzdată ca aceea a unui vânător calmuc, săpa răbdător în jurul unui ţăruş, în zăpadă ; apoi, cu acelaşi cuţit primitiv, începea să taie un cablu transparent conţinând fibre optice. Ştiam că era un cablu dintre cele care duceau la sala transparentă, sala dintre zăpezi unde se întruneau conducătorii lumii. Privirea bătrânului era calculată şi crudă. Ştiam

că va reuşi (avea de partea lui timpul), că temeliile lumii aveau să se năruie; bătrânul nu era mânat de nici o motivaţie precisă, doar de o îndărătnicie animalică; îi atribuiam cunoaşterea intuitivă şi puterile unui şaman.

La fel ca visele oamenilor, visele noastre sunt aproape întotdeauna recombinări ale unor crâmpeie heteroclite de realitate, trăite în stare de veghe, ceea ce i-a făcut pe unii să vadă în ele o dovadă a non-unicităţii realului. După ei, visele ar fi ferestre spre alte ramuri ale universului, existente în sensul lui Everett de Witt, adică alte bifurcaţii de observabile apărute cu ocazia anumitor evenimente de peste zi; ele nu ar fi nicidecum expresia unei dorinţe sau temeri, ci proiecţia mentală a unor secvenţe de evenimente consistente, compatibile cu evoluţia globală a funcţiei de undă a Universului, însă nu direct atestabile. Nimic nu indica, în această eventualitate, ce anume permitea viselor să scape limitărilor uzuale ale funcţiei cognitive, interzicându-i unui observator dat orice acces la secvenţele de evenimente neatestabile în propria-i ramură de univers; altminteri, nu vedeam absolut deloc ce anume din existenţa mea ar fi putut da naştere unei ramuri de univers atât de diferite.

După alte interpretări, unele dintre visele noastre sunt de alt ordin decât cele pe care le-au putut cunoaşte oamenii; de origine artificială, ele sunt producţii spontane de semi-forme mentale născute de ţesătura modificabilă a unor elemente electronice din reţea. Un organism gigantic ar dori să se nască, să formeze o conştiinţă electronică comună, dar deocamdată nu s-ar putea manifesta decât producând şiruri de unde onirice generate de subansambluri evolutive din reţea şi silite să se propage prin canalele de transmitere deschise de neo-umani; aşadar, organismul ar încerca să exercite un control asupra deschiderii acestor canale. Noi înşine am fi nişte fiinţe incomplete, fiinţe de tranziţie, menite să pregătească sosirea unui viitor digital. Indiferent cât adevăr conţinea această ipoteză paranoidă, e sigur că se petrecuse o mutaţie în software, probabil la începutul Celei de-a Doua Descreşteri, şi că, atacând mai întâi sistemul de decriptare, se extinsese apoi, puţin câte puţin, la toate straturile de soft din reţea; nimeni nu-i cunoştea exact amploarea, dar trebuia să fie importantă, iar fiabilitatea sistemului nostru de transmitere devenise, în cel mai bun caz, foarte incertă.

Riscul de supraproducţie onirică fusese reperat încă din epoca Fondatorilor şi se putea explica de asemeni, mai simplu, prin

condiţiile de izolare fizică absolută în care eram nevoiţi să trăim. Nu exista nici un tratament eficient. Singura apărare consta în a evita orice schimb de mesaje, în a rupe orice contact cu comunitatea neo-umană, concentrându-te pe elementele de fiziologie individuală. M-am supus acestor cerinţe, am instalat principalele dispozitive de supraveghere biochimică: mi-au trebuit mai multe săptămâni până ce producţia mea onirică zilnică a revenit la nivelul normal; acum pot din nou să mă ocup de istorisirea de viaţă a lui Daniel1 şi de a mea.

Daniel1,16

Ca să poţi deturna netstat, trebuie să fii injectat; iar pentru asta, singura opţiune e să deturnezi orice userland. kdm.fr.st

Aproape uitasem de existenţa elohimitilor, când am primit un telefon de la Patrick: mi-a reamintit că peste două săptămâni începea stagiul de iarnă şi m-a întrebat daca mai am intenţia să particip. Trebuia să fi primit prin poştă o invitaţie, o invitaţie VIP, a precizat el. Am găsit-o uşor în teancul de corespondenţă: hârtia era împodobită, în filigran, cu fete goale dansând printre flori. Sanctitatea Sa profetul mă invita să asist, alături de alte personalităţi eminente, simpatizanţi ai sectei, la aniversarea anuală a „miraculoasei întâlniri" - cu Elohimii, presupun. Va fi o celebrare specială, cu ocazia căreia vor fi dezvăluite detalii inedite despre construcţia ambasadei, în prezenţa adepţilor din toată lumea, conduşi de cei nouă arhiepiscopi şi patruzeci şi nouă de episcopi - titluri onorifice care nu aveau nimic de-a face cu organigrama reală; fuseseră introduse de Flic, care le socotea indispensabile pentru buna gestiune a organizării umane. „O să ne distrăm pe cinste, va fi o nebunie!", adăugase profetul pentru mine personal, cu propria-i mână.

Esther avea examene programate în acea perioadă şi nu mă putea însoţi. Din acelaşi motiv, avea să fie foarte ocupată, aşa că am acceptat invitaţia fără ezitare - în fond, eram la pensie, puteam să fac un pic de turism, excursii sociologice, puteam încerca să trăiesc nişte momente pitoreşti sau amuzante. Nu făcusem niciodată scheciuri cu secte, deşi era un fenomen cu adevărat modern; proliferau în ciuda tuturor campaniilor raţionaliste şi a avertismentelor, nimic nu părea să le poată opri. M-am jucat o vreme, fără succes, cu ideea unui scheci elohimit, apoi mi-am cumpărat biletul de avion.

Avionul făcea escală în Gran Canaria şi, în timp ce ne

roteam aşteptând un culoar de aterizare, am privit curios dunele de la Maspalomas. Imensele formaţiuni nisipoase coborau în oceanul de un albastru intens; zburam la mică înălţime şi puteam să disting figurile pe care vântul le forma pe nisip, evocând uneori litere, alteori animale sau chipuri umane; nu te puteai opri să nu vezi în ele semne, să nu le dai o interpretare divinatorie şi am început să mă simt apăsat, în ciuda - sau din cauza - azurului uniform.

Avionul s-a golit aproape complet pe aeroportul din Las Palmas; apoi au urcat câţiva pasageri care făceau naveta între insule. Cei mai mulţi păreau călători de cursă lungă, gen backpacker australian, înarmaţi cu un ghid Let's go Europe şi o hartă cu locaţiile McDonald's. Aveau un comportament liniştit, priveau şi ei peisajul, schimbau cu voce joasă remarci inteligente sau poetice. Cu puţin înainte de aterizare, am survolat o zonă vulcanică presărată cu stânci abrupte, de un roşu întunecat.

Patrick mă aştepta în holul de primire al aeroportului din Arrecife, îmbrăcat cu un pantalon şi o tunică albă brodată cu steaua multicoloră a sectei, cu un surâs larg pe buze - aveam sentimentul că începuse să surâdă cu cinci minute înaintea sosirii mele, şi a continuat să surâdă, fără motiv aparent, în timp ce traversam parcarea. Mi-a indicat un microbuz Toyota alb, decorat şi el cu steaua multicoloră. M-am aşezat pe scaunul din faţă: Patrick continua să fie iluminat de un surâs fără obiect; aşteptând la coadă ca să composteze tichetul de ieşire, a început să-şi mişte degetele pe volan scuturând din cap, parcă în ritmul unei melodii interioare.

Înaintam pe un şes de un negru intens, aproape albăstrui, format din roci colţuroase, grosolane, abia atinse de eroziune, când a vorbit din nou:

— Ai să vezi, stagiul ăsta va fi minunat... a spus el încet, ca pentru sine sau ca şi cum mi-ar fi încredinţat un secret. Sunt vibraţii speciale... E foarte spiritual, pe bune.

Am încuviinţat politicos. Remarca nu mă surprindea decât pe jumătate: în lucrările New Age, e îndeobşte admis că zonele vulcanice sunt străbătute de curenţi telurici la care sunt sensibile majoritatea mamiferelor - şi în special oamenii; se crede, printre altele, că incită la promiscuitate sexuală.

— Da, asta e, a spus Patrick, cu acelaşi extaz, suntem fii ai focului.

M-am abţinut să-i răspund. Cu puţin înainte de a ajunge la

destinaţie, am mers de-a lungul unei plaje de nisip negru, presărată cu pietricele albe; era straniu - şi chiar tulburător, recunosc. Mai întâi am privit cu atenţie, pe urmă mi-am întors privirea; mă simţeam puţin şocat de această brutală inversare a valorilor. Dacă marea ar fi fost roşie, cred că aş fi putut s-o accept; marea însă era la fel de albastră, înfiorător de albastră.

Drumul a cotit brusc spre interiorul insulei, iar după cinci sute de metri ne-am oprit în faţa unei bariere metalice solide, înaltă de trei metri şi având, de o parte şi alta, un gard din sârmă ghimpată care se întindea cât vedeai cu ochii. Doi paznici înarmaţi cu pistoale-mitralieră patrulau în spatele porţii, care părea să fie singura intrare. Patrick le-a făcut semn, au deschis rapid, s-au apropiat, m-au măsurat din priviri cu atenţie, apoi ne-au lăsat să trecem. „E necesar...", mi-a spus Patrick cu o voce la fel de eterată. „Ştii, ziariştii..."

Drumul, destul de bine întreţinut, străbătea o zonă plată şi prăfuită, cu un sol format din pietricele roşii. Când am zărit, în depărtare, un fel de sat de corturi albe, Patrick a cotit la stânga, în direcţia unei înălţimi stâncoase, foarte abruptă şi erodată pe unul dintre versanţi, făcută din aceeaşi rocă vulcanică pe care o remarcasem cu puţin înainte. După două-trei serpentine, a oprit maşina pe o platformă, apoi a trebuit să continuăm pe jos. În ciuda protestelor mele, Patrick a insistat să-mi ia valiza, care era destul de grea. „Nu, nu, te rog... Tu eşti un invitat VIP..." Vorbise pe un ton de glumă, dar ceva îmi spunea că de fapt era cât de poate de serios. Am trecut prin faţa mai multor grote săpate în stâncă, apoi am ajuns la o nouă platformă, aproape de vârf. O deschidere largă de trei metri şi înaltă de doi ducea la o grotă mai mare decât celelalte; şi aici, doi paznici înarmaţi erau postaţi la intrare

Am pătruns într-o primă sală pătrată cu latura de circa zece metri, cu pereţii goi, lângă care erau plasate singurele mobile - câteva scaune pliante; apoi, conduşi de un paznic, am străbătut un culoar luminat de lampadare înalte în formă de coloane, destul de asemănătoare cu cele la modă prin anii '70: într-un lichid luminescent şi vâscos de culoare galbenă, turcoaz, portocalie sau mov, se formau nişte globule mari, urcau încet de-a lungul coloanei luminoase pentru ca apoi să dispară.

Apartamentul profetului era mobilat în acelaşi stil al anilor '70. O mochetă groasă, portocalie, cu dungi ca nişte fulgere mov,

acoperea solul. Divane joase, aşternute cu blănuri, erau dispuse la întâmplare în încăpere. În fund, nişte gradene urcau până la un fotoliu pivotant din piele roz, comod şi cu suport pentru picioare integrat; fotoliul era gol. În spatele lui, am recunoscut tabloul care era în sufrageria profetului de la Zwork - într-o grădină presupus edenică, douăsprezece fete în tunici străvezii îl contemplau cu priviri pline de adoraţie şi dorinţă. Era, dacă vreţi, ridicol, dar numai în măsura - în fond neînsemnată - în care poate fi ridicol un lucru pur sexual; umorul şi sentimentul ridicolului (eram plătit, şi încă foarte bine, ca s-o ştiu) nu pot învinge pe deplin decât atunci când atacă ţinte deja dezarmate, ca religiozitatea, sentimentalismul, devotamentul, onoarea etc.; în schimb, se dovedesc neputincioase să zdruncine serios determinanţii profunzi, egoişti, animalici ai comportamentului uman. Oricum, tabloul era atât de prost pictat, că am avut nevoie de un timp ca să recunosc modelele în persoana unor tinere fete reale, care, aşezate pe gradene, încercau de bine, de rău să dubleze posturile picturale - pesemne fuseseră anunţate că sosim -, dar care nu ofereau totuşi decât o reproducere aproximativă a tabloului: unele purtau aceleaşi tunici străvezii, oarecum greceşti, altele însă optaseră pentru bustiere şi portjartiere din latex negru; oricum, toate aveau sexul descoperit. „Sunt logodnicele profetului...", mi-a spus Patrick cu respect. Am aflat atunci că alesele aveau privilegiul de a trăi permanent în preajma profetului; toate aveau la dispoziţie camere în reşedinţa lui californiană. Reprezentau toate rasele de pe Pământ şi, datorită frumuseţii lor, fuseseră alese pentru a-i servi exclusiv pe Elohimi: prin urmare, nu puteau avea raporturi sexuale decât cu ei - atunci, desigur, când vor onora Pământul cu vizita lor - şi cu profetul; puteau, de asemeni, dacă acesta îşi exprima dorinţa, să aibă raporturi sexuale între ele. Am meditat un timp la această perspectivă, încercând să le mai număr o dată: nu, nu erau decât zece. În acel moment am auzit un clipocit venind dinspre dreapta. Pe tavan s-au aprins becuri cu halogen, luminând o piscină săpată în stâncă, înconjurată de o vegetaţie luxuriantă; profetul era acolo, se îmbăia gol. Cele două fete lipsă la numărătoare aşteptau respectuos lângă treptele de acces în piscină, ţinând în mâini un halat de baie alb şi un prosop tot alb, decorate cu steaua multicoloră. Profetul nu se grăbea, se răsucea prin apă sau făcea pluta, lăsându-se legănat leneş de valuri. Patrick a tăcut, şi-a coborât privirea în pământ; nu se mai auzea decât clipocitul uşor din

piscină.

Într-un târziu, profetul a ieşit, o fată l-a înfăşurat imediat în prosop, în timp ce a doua îngenunchea să-i usuce picioarele, mi-am dat atunci seama că era mai înalt şi, mai ales, mai solid decât mi-l aminteam; a venit spre mine cu braţele larg deschise, m-a îmbrăţişat. „Sunt fericit...", a spus el cu o voce profundă, „sunt fericit să te văd..." În timpul zborului, mă întrebasem de mai multe ori ce aştepta în fond de la mine; probabil că-şi făcea o părere exagerată despre celebritatea mea. Biserica scientologică, de pildă, beneficia fără doar şi poate de prezenţa, printre adepţii ei, a lui John Travolta sau a lui Tom Cruise; eu însă eram departe de a fi la acelaşi nivel. La drept vorbind, nici el nu era, poate că pur şi simplu asta era explicaţia: se mulţumea cu ce avea la îndemână.

Profetul s-a aşezat în fotoliu; noi, ceilalţi, ne-am aşezat ceva mai jos, pe taburete. La un semn al lui, fetele au plecat, apoi au revenit cu boluri de gresie pline cu migdale şi fructe uscate; altele aduceau amfore pline cu ceea ce s-a dovedit a fi suc de ananas. Se păstra, aşadar, atmosfera grecească; regia nu era totuşi foarte bine pusă la punct, era puţin jenant să vezi, pe o măsuţă cu rotile, ambalajele de Benenuts[28]. O fată foarte blondă, cu ochi albaştri, cu chip fermecător şi inocent, rămăsese aşezată la picioarele profetului. „Susan...", i-a spus el cu blândeţe. Fata a ascultat fără o vorbă, a îngenuncheat între coapsele lui, i-a desfăcut halatul şi a început să i-o sugă; sexul profetului era scurt şi gros. Se pare că insul voia să-şi afirme clar, din capul locului, poziţia dominantă; m-am întrebat în treacăt dacă o făcea de plăcere sau făcea parte dintr-un plan menit să mă impresioneze. În realitate, nu eram impresionat deloc, în schimb am observat că Patrick părea jenat, privea stingherit în pământ, se înroşise puţin - deşi, în principiu, totul era conform cu teoriile pe care le profesa. Discuţia a abordat mai întâi situaţia internaţională - caracterizată, potrivit profetului, de mari pericole care ameninţau democraţia; pericolul reprezentat de integrismul musulman nu era, după el, deloc exagerat, dispunea de informaţii îngrijorătoare de la adepţii săi africani. Nu aveam mare lucru de comentat pe tema asta, aşa că am tăcut, păstrând o expresie de interes respectuos. Din când în când, profetul îşi punea mâna pe capul fetei; ea se oprea, apoi, la

28 Marcă de alune.

un nou semn, continua să i-o sugă. După un monolog de câteva minute, profetul a vrut să ştie dacă doream să mă odihnesc înainte de cină, pe care o vom lua împreună cu principalii conducători; aveam impresia că răspunsul corect era: „Da."

„A fost bine! A fost foarte bine!...", mi-a şoptit Patrick, surescitat, în timp ce ne îndepărtam pe coridor. Supunerea lui afişată mă lăsa puţin perplex: încercam să trec în revistă tot ce ştiam despre triburile primitive, despre ritualurile ierarhice, dar era greu să-mi amintesc ceva, erau lecturi de tinereţe, de pe vremea studiilor de actorie; ajunsesem, atunci, la convingerea că aceleaşi mecanisme se regăsesc, abia modificate, în societăţile moderne, iar cunoaşterea lor mi-ar putea folosi la scrierea scheciurilor - de altfel ipoteza se dovedise în general corectă, în special Levi-Strauss îmi fusese de mare ajutor. Ajuns pe platformă, m-am oprit, impresionat de spectacolul taberei de corturi în care locuiau adepţii, la vreo cincizeci de metri mai jos. Cred că erau peste o mic de corturi tip iglu, foarte înghesuite, identice, de un alb imaculat, astfel dispuse încât să formeze steaua cu braţe curbate care era emblema sectei. Desenul se putea observa doar de sus - sau din cer, mi-a sugerat Patrick. Ambasada, odată construită, va avea aceeaşi formă, profetul desenase el însuşi planurile, cu siguranţă va dori să mi le arate.

Mă aşteptam la o cină mai mult sau mai puţin copioasă, agrementată cu rafinamente sibarite; a trebuit să mă trezesc rapid la realitate. În materie de alimentaţie, profetul impunea cea mai strictă frugalitate: roşii, bob, măsline, arpacaş din grâu dur - totul servit în cantităţi mici; puţină brânză de oaie, un pic de vin roşu. Profetul ţinea un regim cretan hardcore, în plus făcea o oră de gimnastică pe zi, exerciţii speciale pentru tonifierea aparatului cardio-vascular, lua pilule de Pantestone, MDMA şi alte medicamente vândute doar în SUA. Era de-a dreptul obsedat de îmbătrânirea fizică, iar conversaţia s-a învârtit aproape exclusiv în jurul unor subiecte ca proliferarea radicalilor liberi, pontajul colagenului, fragmentarea elastinei, acumularea de lipofuscină în celulele ficatului. Profetul părea expert în materie. Savant intervenea numai din când în când, cu precizări de detaliu. Ceilalţi convivi erau Umorist, Flic şi Vincent - pe care îl vedeam pentru prima oară de la sosire; mi s-a părut şi mai aerian decât de obicei: nu asculta deloc, părea să viseze la chestiuni

personale, nebuloase, chipul i se înfiora de tresăriri nervoase, mai ales când apărea Susan — serviciul era asigurat de logodnicele profetului, îmbrăcate, pentru ocazie, cu tunici albe, lungi, despicate în părţi.

Profetul nu bea cafea şi cina s-a încheiat cu un soi de infuzie de culoare verde, foarte amară -dar care, după el, era extrem de eficientă împotriva acumulărilor de lipofuscină. Savant a confirmat. Ne-am despărţit devreme, profetul insista asupra necesităţii unui somn lung şi întremător. La plecare, Vincent m-a urmărit în grabă pe culoar, am avut impresia că se ţinea de mine, că dorea să-mi vorbească. Grota care-mi fusese repartizată era puţin mai mare decât a lui, cu o terasă ce domina tabăra de corturi. Era abia unsprezece seara, dar totul era extrem de liniştit, nu se auzea nici o muzică, între corturi se distingea foarte puţină mişcare. I-am oferit lui Vincent un pahar de Glenfiddich, cumpărat la un duty-free, pe aeroportul din Madrid.

Mă aşteptam, mai mult sau mai puţin, să înceapă o discuţie, dar nu a făcut nimic, s-a mărginit să-şi mai toarne puţin whisky şi să învârtă lichidul în pahar. L-am întrebat la ce mai lucrează, mi-a răspuns monosilabic, abătut; slăbise şi mai mult. Până la urmă, în disperare de cauză, i-am vorbit despre mine, adică despre Esther, era singurul lucru demn de semnalat în viaţa mea, în ultima perioadă; a, da, cumpărasem un nou sistem de udare automată, dar nu mă simţeam în stare să lungesc discuţia pe acest subiect. M-a rugat să-i mai vorbesc despre Esther şi am făcut-o cu plăcere; chipul i se lumina puţin câte puţin, mi-a spus că se bucura pentru mine şi simţeam că e sincer. Afecţiunea între bărbaţi nu e un lucru simplu, pentru că nu se poate concretiza în nimic, e ceva ireal, blând, dar şi puţin dureros, întotdeauna; a plecat peste zece minute fără să-mi spună nimic despre el. M-am lungit în întuneric şi m-am gândit la strategia psihologică a profetului; mi se părea ceţoasă avea să-mi cedeze una dintre adepte ca divertisment sexual? Probabil că ezita, nu cred că avea prea multă experienţă în tratarea unui VIP. Mă gândeam cu calm la o asemenea perspectivă, în dimineaţa aceea făcusem dragoste cu Esther, durase mai mult şi fusese mai delicios ca oricând, nu doream altă femeie, nici nu eram sigur că, dacă s-ar prezenta ocazia, ar reuşi să mă intereseze. În general, bărbaţii sunt consideraţi nişte mătărângi umblătoare, gata să reguleze orice fufă cu condiţia să fie suficient de excitantă, fără să fie nevoie de vreun

sentiment; portretul, corect în linii mari, era puţin forţat, totuşi. Susan era superbă, desigur, dar văzând cum i-o sugea profetului nu simţisem nici o creştere de adrenalină, nici o pornire de rivalitate simiescă; în ce mă priveşte, efectul fusese ratat, şi în general mă simţeam neobişnuit de calm.

M-am trezit pe la cinci dimineaţa, cu puţin înainte de zori, mi-am făcut o toaletă energică, încheind-o cu un duş foarte rece; aveam sentimentul, greu de justificat (şi care de altfel se va dovedi fals), că mă pregăteam să trăiesc o zi hotărâtoare. Mi-am făcut o cafea neagră şi am băut-o privind la tabăra de corturi care începea să se trezească; câţiva adepţi se îndreptau spre grupurile sanitare colective. În lumina născândă, şesul pietros părea de un roşu întunecat. Departe, spre est, se zărea împrejmuirea metalică, terenul deţinut de sectă avea pe puţin zece kilometri pătraţi. Câţiva metri mai jos, i-am zărit deodată pe Vincent şi Susan. Coborând drumul cu serpentine, cei doi s-au oprit pe platforma unde ne lăsase în ajun microbuzul. Vincent dădea din mâini, parcă voia s-o convingă de ceva, însă vorbea încet, eram prea departe ca să înţeleg; Susan îl privea calm, dar expresia ei rămânea inflexibilă întorcând capul, a văzut că-i priveam, a pus o mână pe braţul lui Vincent încercând să-l facă să tacă; am intrat în cameră, gânditor. Vincent nu părea să aibă vreo şansă: cu privirea ei limpede pe care nimic nu părea în stare s-o tulbure, cu trupul atletic şi sănătos de tânără sportivă protestantă, Susan era tipul militantei fanatice: ţi-o puteai imagina la fel de bine într-o mişcare evanghelistă radicală sau într-un grupuscul deep ecology; în cazul de faţă, era probabil devotată trup şi suflet profetului şi nimic nu o putea convinge să-şi calce legământul de serviciu sexual exclusiv. Am înţeles atunci de ce nu făcusem niciodată scheciuri cu secte: e uşor să ironizezi fiinţele umane, să le consideri nişte automate burleşti atunci când le mână, în chip banal, lăcomia sau dorinţa; în schimb, când dau impresia că le însufleţeşte o credinţă profundă, ceva ce depăşeşte instinctul de conservare, mecanismul se gripează, râsul e blocat înainte de a se naşte.

Unul câte unul, îmbrăcaţi cu tunici albe, adepţii ieşeau din corturi şi se îndreptau spre intrarea săpată la baza stâncii, ducând la uriaşa grotă naturală în care se ţineau prelegerile. Multe corturi mi se păreau goale; într-adevăr, câteva minute mai târziu, într-o discuţie cu Flic, aveam să aflu că stagiul de iarnă din acest an nu adunase decât trei sute de persoane; pentru o mişcare ce pretindea că are optzeci de

mii de adepţi în toată lumea era puţin. Flic imputa acest insucces nivelului prea ridicat al prelegerilor lui Miskiewicz. „Nimeni nu pricepe nimic... într-un stagiu deschis tuturor, ar trebui să se pună accent pe emoţiile mai simple, mai unificatoare, însă profetul e fascinat de ştiinţe...", a încheiat el cu obidă. Eram surprins că mi se adresa cu atâta francheţe; neîncrederea pe care mi-o arătase în timpul stagiului de la Zwork părea să se fi risipit. Sau poate căuta în mine un aliat: probabil că se informase, aflase că eram un VIP de primă mărime, că poate aveam să joc un rol în organizaţie, chiar să influenţez deciziile profetului. În mod clar, relaţiile lui cu Savant erau proaste: acesta îl considera un soi de majur, în stare, cel mult, să organizeze serviciul de ordine sau de intendenţă. În timpul schimburilor de cuvinte, uneori virulente, dintre cei doi, Umorist se făcea că plouă, ironiza, evita să ia partea unuia sau altuia, bazându-se exclusiv pe relaţia lui personală cu profetul.

Prima prelegere a zilei începea la ora cinci; era o prelegere a lui Miskiewicz, intitulată: „Fiinţa umană: materie şi informaţie". Văzându-l cum urca la tribună, tras la faţă, grav, cu un teanc de hârtii în mână, m-am gândit că, într-adevăr, locul lui era la un seminar, cu studenţi din ultimul an, aici însă era mai puţin evident. A salutat rapid asistenţa înainte de a-şi începe expunerea: nici un semn de complicitate cu publicul, nici o încercare de a destinde atmosfera cu o glumă, nici o tentativă de a produce o emoţie colectivă, sentimentală sau religioasă; doar ştiinţă în stare brută.

După o jumătate de oră consacrată codului genetic (bine cunoscut la ora actuală) şi modalităţilor (încă puţin cunoscute) ale exprimării sale în sinteza proteinelor, a existat, totuşi, o mică punere în scenă. Nu fără efort, doi asistenţi au adus şi au pus pe masa din faţa lui un recipient de mărimea unui sac de ciment, format din două pungi din plastic transparente, alăturate, de mărimi inegale, conţinând produse chimice diverse - cea mai mare dintre ele fiind, de departe, cea umplută cu apă.

„Iată o fiinţă umană!...", a exclamat Savant aproape teatral - am aflat după aceea că profetul, ţinând seama de observaţiile lui Flic, îi ceruse să-şi dramatizeze puţin expunerea, şi chiar îl înscrisese la un curs rapid de comunicare orală, cu training video şi cu participarea unor actori profesionişti. „Recipientul de pe această masă", a continuat el, „are exact compoziţia unui adult uman de şaptezeci de kilograme. Aşa cum puteţi constata, suntem formaţi mai

mult din apă..." A luat un stilet, a înţepat punga transparentă; s-a format un mic jet.

„Sunt diferenţe mari, fireşte..." Spectacolul se terminase, Savant îşi regăsea treptat seriozitatea; punga cu apă, devenită flască, se turtea încet. „Aceste diferenţe, oricât de mari ar fi, se pot rezuma la un cuvânt: informaţie. Fiinţa umană înseamnă materie plus informaţie. Compoziţia acestei materii, cel puţin în principiu, ne este azi cunoscută aproape până la gram: e vorba de elemente chimice simple, prezente din belşug şi în natura neînsufleţită. Informaţia ne este şi ea cunoscută, cel puţin în principiu: ea se bazează integral pe ADN, cel din nucleu şi cel din mitocondrii. Acest ADN conţine nu numai informaţia necesară construcţiei în ansamblu, embrio-genezei, dar şi pe aceea care dirijează şi decide apoi funcţionarea organismului. De ce ar mai trebui atunci să fim siliţi să trecem prin embrio-geneză? De ce să nu fabricăm o fiinţă umană direct pe baza elementelor chimice necesare şi a schemei oferite de ADN? În chip evident, asta e calea cercetărilor spre care ne îndreptăm în viitor. Omul viitorului se va naşte direct într-un corp adult, un corp de optsprezece ani, model care după aceea va fi reprodus, iar sub această formă ideală va dobândi, noi toţi vom dobândi, dacă cercetările mele înaintează atât de repede pe cât sper, nemurirea. Clonarea nu e decât o metodă primitivă, copiată direct după modul de reproducere natural; dezvoltarea embrionului nu aduce nimic, cel mult posibilitatea unor malformaţii şi erori; de îndată ce vom dispune de planul de construcţie şi de materialele necesare, ea va deveni o etapă inutilă.

Lucrurile stau diferit, a continuat el, şi este un aspect asupra căruia vreau să insist, în ce priveşte creierul uman. Există acolo, într-adevăr, anumite pre-conexiuni grosolane; câteva elemente de bază ale aptitudinilor şi trăsăturilor de caracter sunt deja înscrise în codul genetic; dar în esenţă, personalitatea umană, ceea ce constituie individualitatea şi memoria noastră, se formează puţin câte puţin, de-a lungul vieţii noastre, prin activare şi consolidare chimică a sub-reţelelor neuronale şi a sinapselor dedicate; pe scurt, istoria individuală îl creează pe individ."

După o masă la fel de frugală ca precedenta, am urcat lângă

profet, în Range Rover-ul său. Miskiewicz s-a aşezat în faţă, un paznic a trecut la volan. Dincolo de satul de corturi, drumul continua, săpat în stâncă; după un sfert de oră, maşina a oprit în faţa unui paralelipiped cu secţiune pătrată, de un alb imaculat, fără ferestre, lat de vreo douăzeci de metri şi înalt de zece. Miskiewicz a acţionat o telecomandă: o uşă masivă, cu îmbinări invizibile, a pivotat în perete. În interior, mi-a explicat el, temperatura şi luminozitatea rămâneau egale, constante, zi şi noapte, vară şi iarnă. Urcând o scară, am ajuns la un coridor ce făcea turul clădirii, deservind un şir de birouri. Dulapurile metalice încastrate în pereţi erau pline cu DVD-uri cu date etichetate cu grijă. Etajul inferior nu conţinea decât o emisferă cu pereţii din plastic transparent, irigată de sute de ţevi, transparente şi ele, ducând la recipiente din oţel lustruit.

— Aceste ţevi conţin substanţele chimice necesare fabricării unei fiinţe vii, a continuat Miskiewicz: carbon, hidrogen, oxigen, azot, diverse oligo-elemente...

— Iar în acest balon transparent, a adăugat profetul cu o voce vibrantă, se va naşte primul om sută la sută artificial; primul cyborg adevărat !

I-am privit atent pe cei doi bărbaţi: pentru prima oară de când îl întâlnisem, profetul era absolut serios, părea şi el impresionat, aproape intimidat de perspectivele care se deschideau. Cât despre Miskiewicz, părea perfect stăpân pe sine şi dornic să-şi continue explicaţiile: el era, în sala aceea, adevăratul patron, profetul nu mai avea mare lucru de spus. Am înţeles atunci că laboratorul costase scump, chiar foarte scump, că acolo intra grosul cotizaţiilor şi beneficiilor, pe scurt, că adevărata raţiune de a fi a sectei se afla în sala aceea. Răspunzându-mi la întrebări, Miskiewicz a precizat că erau deja în măsură să realizeze sinteza tuturor proteinelor şi fosfolipidelor complexe implicate în funcţionarea celulară; reuşiseră, de asemeni, să reproducă toate organitele, cu excepţia - temporară, credea el - a aparatului lui Golgi; se loveau însă de greutăţi neprevăzute în sinteza membranei plasmatice şi de aceea nu erau capabili, nu încă, să producă o celulă vie pe deplin funcţională La întrebarea mea dacă erau în avans faţă de alte echipe de cercetare, a încruntat din sprâncene; se pare că nu pricepusem. Nu doar că erau în avans, erau singura echipă din lume care lucra la o sinteză artificială, în care ADN-ul nu mai servea la dezvoltarea foiţelor embrionare, fiind folosit doar pentru a dirija funcţiile organismului

terminat. Tocmai asta avea să permită, ocolind stadiul embriogenezei, să se fabrice direct indivizi adulţi. Atât timp cât vom rămâne tributari dezvoltării biologice normale, va fi nevoie de circa optsprezece ani pentru a construi o nouă fiinţă umană; când însă toate procesele vor fi stăpânite, va putea reduce acest interval, credea el, la mai puţin de un ceas.

Daniel25,5

În realitate, pentru a atinge obiectivul propus de Miskiewicz din primii ani ai secolului XXI, a fost nevoie de trei secole de cercetări, iar primele generaţii neo-umane s-au născut prin clonare, pe care el crezuse că o va putea depăşi mult mai rapid. Nu-i mai puţin adevărat că intuiţiile sale embriologice s-au dovedit, pe termen lung, extrem de fecunde, ceea ce, din păcate, avea să confere o influenţă egală ideilor sale privind modelizarea funcţionării cerebrale. Metafora creierului uman ca maşină Turing cu circuite flexibile avea să se dovedească, până la urmă, total sterilă; în spiritul uman existau, neîndoielnic, procese nealgoritmice - fapt indicat de existenţa, atestată de Godel încă din anii 1930, a unor propoziţii nedemonstrabile, dar care puteau să fie recunoscute, fără ambiguitate, ca adevărate. Şi în acest caz, comunităţii ştiinţifice i-au trebuit aproape trei secole ca să abandoneze această direcţie de cercetare şi să accepte utilizarea vechilor mecanisme de condiţionare şi învăţare - ameliorate totuşi, devenite mai rapide şi mai fiabile prin injectarea în noul organism a proteinelor extrase din hipocampul celui vechi. Această metodă hibridă între biochimic şi propoziţional nu prea se potriveşte cu legământul de rigoare făcut de Miskie'vicz şi de primii săi succesori; ea nu-şi propune decât să reprezinte, după formula operaţionalistă cam insolentă a lui Pierce, „cea mai bună soluţie posibilă, în lumea reală, ţinând cont de stadiul actual al cunoştinţelor noastre."

Daniel1,17

Odată injectat în spaţiul-memorie al aplicaţiei, este posibil să i se modifice comportamentul.

kdm.fr.st

Primele două zile au fost ocupate în primul rând de prelegerile lui Miskiewicz; aspectul spiritual sau emoţional era

foarte puţin prezent şi începeam să înţeleg obiecţiile lui Flic: niciodată, în nici un moment al istoriei umane, o religie nu s-a putut impune maselor adresându-se exclusiv raţiunii. Profetul apărea destul de puţin, nu-l întâlneam decât la mese, cel mai adesea rămânea în grota lui şi îmi imaginez că adepţii erau puţin cam dezamăgiţi.

Totul s-a schimbat în dimineaţa zilei a treia, care trebuia să fie o zi de post, consacrată meditaţiei. Spre ora şapte, am fost trezit din somn de sunetul melancolic şi grav al tulnicelor tibetane -o melodie simplă, trei note ţinute la nesfârşit. Am ieşit pe terasă; deasupra şesului pietros se lumina de ziuă. Unul câte unul, elohimiţii ieşeau din corturi, întindeau pe jos o rogojină şi se lungeau pe ea, alegându-şi un loc în jurul unei estrade pe care, între cei doi instrumentişti, se afla profetul aşezat în poziţia lotus. La fel ca adepţii, era îmbrăcat cu o tunică lungă, albă; dar în timp ce a lor era făcută dintr-un bumbac obişnuit, a lui era croită dintr-un satin alb, strălucitor, ce sclipea în lumina zorilor. După un minut sau două, a început să vorbească; vocea lentă, profundă, puternic amplificată, a răsunat acoperind sunetul tulnicelor. Cu vorbe simple, i-a îndemnat pe adepţi să devină conştienţi de pământul pe care se sprijinea trupul lor, să-şi imagineze energia vulcanică emanată de pământ, o energie formidabilă, mai mare decât a celor mai puternice bombe atomice; i-a îndemnat să-şi însuşească acea energie, s-o asimileze în trupurile lor, trupuri hărăzite nemuririi.

Apoi le-a cerut să lepede tunicile, să-şi prezinte soarelui trupurile goale; să-şi imagineze, apoi, acea energie colosală, a milioane de explozii termonucleare simultane, care este a soarelui şi a tuturor stelelor.

Le-a cerut să coboare mai adânc în trupurile lor, dincolo de piele, să încerce prin meditaţie să-şi vizualizeze celulele, apoi să coboare şi mai adânc, în nucleul celulelor, cu ADN-ul care le păstra codul genetic. Le-a cerut să devină conştienţi de propriul lor ADN, să se pătrundă de ideea că acesta conţinea schema lor, schema de construcţie a trupului lor, şi că această informaţie străbătea veacurile în aşteptarea Elohimilor, care vor avea puterea de a le reconstitui trupul graţie tehnologiei dezvoltate de ei şi informaţiei conţinute în ADN. Le-a cerut să-şi imagineze momentul revenirii Elohimilor şi momentul în care ei înşişi, după o aşteptare semănând cu un somn prelungit, vor reveni la viaţă.

Am aşteptat sfârşitul şedinţei de meditaţie ca să mă alătur mulţimii ce se îndrepta spre grota în care se ţineau prelegerile lui Miskiewicz; am fost surprins de voioşia efervescentă, puţin nefirească, ce părea să fi pus stăpânire pe participanţi: mulţi dintre ei se strigau cu glas tare şi se opreau ca să rămână îmbrăţişaţi câteva clipe, alţii înaintau cu ţopăieli şi salturi, alţii mergeau cântând o melopee voioasă. În faţa grotei era întins un banner pe care, cu litere multicolore, era înscris „PREZENTAREA AMBASADEI". Lângă intrare, am dat peste Vincent, care părea departe de fervoarea din jur; dar noi, ca VIP-uri, eram scutiţi, pare-se, de emoţiile religioase comune. Ne-am aşezat printre ceilalţi, iar larma vocilor a încetat în timp ce un ecran imens, de treizeci de metri lungime, se derula pe peretele din fund; pe urmă s-a făcut întuneric.

Planurile ambasadei fuseseră concepute cu ajutorul unor programe 3D, probabil AutoCad şi Freehand; am aflat apoi cu surprindere că profetul făcuse totul singur. Total ignorant în aproape toate domeniile, era totuşi pasionat de informatică, şi nu doar de jocuri video, stăpânea programe de creaţie grafică dintre cele mai sofisticate (de pildă, realizase singur site-ul sectei cu Dreamweaver MX, reuşind să scrie vreo sută de pagini de cod HTML). Oricum, în planul ambasadei, ca şi în concepţia site-ului, dăduse frâu liber gustului său natural pentru urât; lângă mine, Vincent a scos un geamăt dureros, apoi şi-a coborât privirea şi a rămas cu ea aţintită pe genunchi tot timpul cât a durat proiecţia - ceva mai mult de jumătate de ceas, totuşi. Se succedau slide după slide, legate, în general, cu treceri în formă de explozii şi recompuneri ale imaginii, totul pe fondul unor uverturi de Wagner samplate cu muzici tehno date la maximum. Cele mai multe săli ale ambasadei aveau forme de corpuri solide perfecte, de la dodecaedru la icosaedru; greutatea, printr-o convenţie a artistului, pesemne, era abolită, privirea vizitatorului virtual plutea liber de sus până jos în încăperile separate de jacuzzi bătute cu pietre preţioase, de pereţi decoraţi cu gravuri pornografice de un realism greţos. O parte din săli aveau ferestre largi ce dădeau spre pajişti bogate, presărate cu flori multicolore, şi mă întrebam cum va putea profetul, în peisajul arid din Lanzarote, să obţină un asemenea rezultat; văzând florile şi firele de iarbă redate în stil hiperrealist, am sfârşit prin a înţelege că nu se va împiedica de asemenea fleacuri şi că probabil va folosi gazon artificial.

A urmat un final în care vizitatorul se înălţa în aer,

descoperea structura globală a ambasadei - o stea cu şase braţe curbate -, apoi, într-un ameţitor travelling înapoi, insulele Canare, ansamblul suprafeţei globului, pe fondul primelor măsuri din Aşa grăit-a Zarathustra. Pe urmă s-a lăsat tăcerea, în timp ce pe ecran defilau imagini tulburi de nebuloase galactice. Aceste imagini au dispărut la rându-le şi un fascicul de lumină a căzut pe scenă, însoţind apariţia profetului, care ţopăia şi strălucea în costumul lui de ceremonie din satin alb, cu scânteieri diamantine. Ovaţii puternice au străbătut sala, toţi s-au ridicat aplaudând şi strigând. „Bravo!". Odată cu Vincent, m-am simţit mai mult sau mai puţin obligat să mă ridic şi eu, să aplaud. A durat pe puţin douăzeci de minute: uneori aplauzele slăbeau, păreau să se stingă; apoi un nou val, şi mai puternic, venind mai ales de la un mic grup adunat în primele rânduri, în jurul lui Flic, cuprindea toată sala. S-au succedat astfel cinci valuri de descreşteri şi reluări, apoi profetul, simţind probabil că fenomenul avea să se stingă, a desfăcut larg braţele. Imediat s-a făcut linişte. Cu o voce profundă, destul de impresionantă, trebuie să recunosc (dar sonorizarea amplifica efectul de ecou şi sunetele grave), a intonat primele măsuri din imnul de întâmpinare a Elohimilor. Mai mulţi adepţi, în jurul meu, au reluat cuvintele cu jumătate de voce. „Vom re-con-stru-i am-ba-sa-da...": vocea profetului a început să urce. „Cu aju-to-rul celor ce vă iubesc": din ce în ce mai mulţi cântau în jurul meu. „Stâl-pii şi co-lo-na-de-le sale": ritmul a devenit mai indecis şi mai lent înainte ca profetul să continue, cu o voce triumfală, puternic amplificată, care a răsunat în toată grota: „No-ul Ie-ru-sa-lim!..." Acelaşi mit, acelaşi vis, la fel de puternic după trei milenii. „Şi el va şterge lacrima din ochii lor..." Un val de emoţie a străbătut mulţimea şi toţi au reluat după profet, pe trei note, refrenul care consta într-un cuvânt unic, repetat la nesfârşit: „Eeee-looo-him!... eeee-looo-him!..." Flic, cu braţele ridicate spre cer, cânta cu o voce de stentor. La câţiva metri de mine, l-am zărit pe Patrick: cu ochii închişi în spatele ochelarilor, îşi desfăcuse mâinile într-o atitudine aproape extatică, în timp ce lângă el, Fadiah, regăsind pesemne reflexele strămoşilor ei penticostali, se contorsiona bolborosind cuvinte de neînţeles.

A urmat o nouă meditaţie, de data asta în tăcerea şi întunericul grotei, apoi profetul a mai luat o dată cuvântul. Toţi îl ascultau nu doar cu reculegere, ci şi cu o bucurie mută, fervență, vecină cu extazul pur. Îi fascina, cred, mai ales tonul vocii sale,

mlădioasă şi lirică, în care pauze afectuoase, meditative, alternau cu câte un crescendo pasional. Mai întâi, discursul lui mi s-a părut oarecum dezlânat: pornind de la diversitatea de forme şi culori din natura animală (ne-a propus să medităm la fluturi, ce nu păreau să aibă altă raţiune de a fi decât aceea de a ne vrăji cu zborul lor scânteietor), ajungea la obiceiurile reproductive burleşti existente la diferite specii animale (a stăruit, de pildă, pe acele insecte la care masculul, de cincizeci de ori mai mic decât femela, îşi trăieşte viaţa ca parazit în abdomenul acesteia, după care iese, o fecundează şi moare; cred că avea în bibliotecă o carte gen Biologie distractivă, presupun că titlul se regăsea la toate disciplinele). Această acumulare haotică ducea totuşi la o idee forte, pe care ne-a expus-o de îndată: Elohimii, cei care ne-au creat pe noi şi totalitatea vieţii de pe această planetă, erau neîndoielnic savanţi de înalt nivel; urmându-le exemplul, trebuia să venerăm ştiinţa, baza oricărei realizări practice, trebuia s-o respectăm şi să-i oferim mijloace pentru dezvoltare; mai concret, trebuia să ne bucurăm că-l aveam printre noi pe unul dintre cei mai străluciţi savanţi din lume (l-a desemnat pe Miskiewicz, care s-a ridicat şi, sub o furtună de aplauze, a salutat rigid mulţimea); da, Elohimii ţineau la mare preţ ştiinţa; erau însă, nu mai puţin, şi chiar în primul rând, artişti: ştiinţa era doar mijlocul necesar pentru realizarea acestei fabuloase diversităţi vitale, ce trebuia socotită o operă de artă, cea mai grandioasă dintre toate. Doar nişte artişti eminenţi au putut concepe o asemenea bogăţie, o asemenea frumuseţe, o diversitate şi o fantezie estetică atât de admirabile. „E de aceea o mare onoare", a continuat el, „să avem printre noi la acest stagiu doi artişti de mare talent, recunoscuţi la nivel mondial..." A făcut un semn în direcţia noastră. Vincent s-a ridicat, jenat; am făcut la fel. După o clipă de ezitare, oamenii din jurul nostru au format un cerc larg ca să ne aplaude, surâzându-ne cu prietenie. L-am zărit pe Patrick, la câţiva metri; mă aplauda cu căldură şi părea din ce în ce mai emoţionat.

„Ştiinţa, arta, creaţia, frumuseţea, iubirea... Jocul, afecţiunea, râsul... Ce frumoasă e viaţa, prieteni! Ce minunată, şi cât am vrea ca ea să dureze veşnic!... Iar acest lucru, dragi prieteni, va fi posibil cât de curând... Vi s-a făcut o promisiune — şi ea va fi ţinută."

După aceste ultime cuvinte de o fervoare anagogică, profetul a tăcut şi, după o scurtă pauză, a intonat din nou imnul de întâmpinare a Elohimilor. De data asta, întreaga asistenţă a reluat în

forţă, cu bătăi lente din palme; Vincent, lângă mine, cânta cât îl ţineau plămânii, şi eu însumi eram pe punctul de a resimţi o autentică emoţie colectivă.

Ziua de post se încheia la ora douăzeci şi două, mese mari fuseseră întinse sub cerul liber. Eram poftiţi să ne aşezăm la întâmplare, fără a ţine seama de relaţiile şi prieteniile noastre obişnuite, lucru cu atât mai uşor cu cât întunericul era aproape deplin. Profetul s-a aşezat la o masă aflată la înălţime, pe o estradă, şi toţi l-au ascultat cu capul plecat în timp ce rostea câteva cuvinte despre diversitatea gusturilor şi savorilor, o altă sursă de plăceri pe care, după o zi de post, le vom putea aprecia şi mai mult; a menţionat de asemeni necesitatea de a mesteca încet. Apoi, schimbând subiectul, a propus să descoperim minunata persoană umană pe care o aveam în faţa noastră, să medităm la toate aceste minunate persoane, în splendoarea individualităţii lor superb înflorite, de o diversitate ce ne promitea, şi ea, o incredibilă varietate de întâlniri, de bucurii şi plăceri

Cu un şuierat uşor, cu o uşoară întârziere, lămpile cu gaz din colţul meselor s-au aprins. Mi-am ridicat privirea. În farfurie aveam două roşii; în faţa mea se afla o fată de vreo douăzeci de ani, cu pielea foarte albă, cu un chip de o puritate ce amintea de Botticelli; părul negru, lung şi des, cobora în valuri până la talie. Preţ de câteva minute, a intrat în joc, mi-a surâs, mi-a vorbit, a încercat să afle mai multe despre minunata persoană umană care se întâmpla să fiu; pe ea o chema Francesca, era italiancă, originară, mai precis, din Ombria, iar acum studia la Milano; cunoştea învăţătura elohimită de doi ani. Curând, prietenul fetei, care stătea în dreapta ei, a intervenit în discuţie; îl chema Gianpaolo şi era actor - mă rog, juca în spoturi publicitare, uneori în seriale de televiziune, cam ca Esther. Şi el era foarte frumos: păr de lungime medie, castaniu cu reflexe aurii, şi un chip pe care-l întâlneai cu siguranţă la câţiva pictori primitivi italieni al căror nume îmi scăpa pe moment; era destul de solid, cu pectorali şi bicepşi clar conturaţi sub tricou. El personal era budist, venise la stagiu doar din curiozitate - dar prima lui impresie era favorabilă. Destul de rapid, şi-au pierdut interesul pentru mine şi au început o discuţie însufleţită în italiană. Formau un cuplu superb, mai mult, păreau sincer îndrăgostiţi.

Încă trăiau momentul vrăjit când descoperi universul celuilalt, când vrei să te încânte tot ce-l încântă pe el, să te amuze tot

ce-l amuză, să împărtăşeşti cu el tot ce-l distrează, îl bucură sau îl indignează. Ea îl privea cu acea încântare duioasă a femeii care se ştie aleasă de un bărbat, care se bucură pentru asta, care încă nu s-a obişnuit pe deplin cu gândul că are lângă ea un tovarăş, un bărbat doar al ei, şi care-şi spune că viaţa va fi o bucurie.

Masa a fost frugală, ca de obicei: două roşii, cuscus, puţină brânză de capră; după ce mesele au fost strânse, cele douăsprezece logodnice au apărut, în tunicile lor albe, lungi, aducând amfore ce conţineau o băutură dulce din mere. O euforie comunicativă, născută din nenumărate conversaţii intermitente, uşoare, îi cuprindea pe convivi; mulţi fredonau încetişor. Patrick s-a apropiat, s-a aşezat lângă mine, m-a asigurat că ne vom revedea adesea în Spania, că vom deveni adevăraţi prieteni, m-a invitat să-l vizitez în Luxemburg. Când profetul s-a ridicat să mai ia o dată cuvântul, au urmat zece minute de aplauze furtunoase; în lumina proiectoarelor, silueta lui argintie era nimbată de un halou scânteietor. Ne-a propus să medităm la pluralitatea lumilor, să ne îndreptăm gândul spre stelele pe care le puteam vedea, toate înconjurate de planete, să ne imaginăm diversitatea vieţii de pe acele planete, vegetaţia stranie, speciile animale despre care nu ştiam nimic, să ne imaginăm apoi civilizaţiile inteligente, dintre care unele, precum cea a Elohimilor, cu mult mai avansate decât a noastră, abia aşteptau să ne împărtăşească ştiinţa lor, să ne primească printre ele pentru a trăi în univers împreună, în plăcere, în perpetuă înnoire şi bucurie. Viaţa, a încheiat el, era minunată sub toate aspectele şi nu ţinea decât de noi să facem astfel încât fiecare clipă să merite trăită.

Când a coborât de pe estradă, discipolii s-au ridicat făcându-i loc să treacă, înălţându-şi braţele spre cer şi repetând în cadenţă: „Eeee-looo-hiiiim!"; unii râdeau fără să se poată opri, alţii izbucneau în hohote de plâns. În dreptul lui Fadiah, profetul s-a oprit, i-a atins uşor sânii. Ea a avut o tresărire de bucurie, a scos un soi de „Yeeep!..." Au plecat împreună, despicând mulţimea de adepţi care cânta şi aplauda în extaz. „Este a treia oară! A treia oară când e remarcată!...", mi-a şoptit Patrick cu mândrie. Mi-a explicat atunci că profetul, pe lângă cele douăsprezece logodnice, acorda uneori unei discipole obişnuite onoarea de a petrece o noapte în patul lui. Agitaţia se potolea puţin câte puţin, adepţii plecau spre corturi. Patrick şi-a şters ochelarii, lentilele aburite de lacrimi, apoi m-a cuprins cu o mână pe după umeri, îndreptându-şi privirea spre cer.

Era o noapte excepţională, mi-a spus el; simţea mai mult decât de obicei undele venite de la stele, undele pline de iubirea pe care ne-o purtau Elohimii; într-o asemenea noapte, Patrick era convins, Ei vor reveni printre noi. Nu prea ştiam ce să-i răspund. Nu aderasem niciodată la o credinţă religioasă, nici măcar posibilitatea de a o face nu-mi trecuse vreodată prin gând. Lucrurile erau, pentru mine, exact ce păreau să fie : omul era o specie animală, ieşită din alte specii animale printr-un proces evolutiv întortocheat şi dificil; era format din materie configurată în organe, iar după moarte aceste organe se descompuneau, se transformau în molecule mai simple; nu rămânea nici urmă de activitate cerebrală, de gândire, şi nici, evident, nimic care să poată fi asimilat unui spirit sau suflet. Ateismul meu era atât de monolitic, atât de radical, că niciodată nu reuşisem să iau cu adevărat în serios aceste subiecte. În anii de liceu, când discutam cu un creştin, un musulman sau un evreu, aveam mereu senzaţia că credinţa lor trebuia luată cumva la modul metaforic; că, în mod evident, respectivii nu credeau nemijlocit şi la propriu în realitatea dogmelor propuse, că nu era decât un semn de recunoaştere, un soi de parolă ce permitea accesul la comunitatea credincioşilor - cumva ca la fanii de grunge music sau ca la amatorii de Doom Generation[29]. Gravitatea apăsătoare cu care discutau uneori deosebirile dintre poziţii teologice deopotrivă de absurde părea să contrazică această ipoteză; însă la fel se întâmpla, în fond, cu adevăraţii iubitori ai unui joc: pentru un jucător de şah, pentru orice jucător pasionat care se joacă de-a ceva, spaţiul fictiv e un lucru absolut serios şi real, se poate spune chiar că pentru el nu mai există nimic altceva, cel puţin pe durata jocului.

Cât despre elohimiţi, erau pentru mine o enigmă sâcâitoare, aceeaşi pe care o reprezenta oricare credincios. Sigur, în anumite cazuri, dilema era uşor de tranşat. Savant, bunăoară, în chip evident, nu putea lua în serios aceste aiureli, dar el avea motive solide ca să rămână în sectă: având în vedere caracterul neortodox al cercetărilor lui, nu ar fi putut nicicând, în altă parte, să obţină credite atât de consistente, un laborator cu dotări atât de moderne. Şi celorlalţi conducători - lui Flic, lui Umorist şi, firește, profetului - apartenenţa la sectă le aducea beneficii materiale. Cazul lui Patrick era mai ciudat. Sigur, în cadrul sectei îşi găsise o amantă de un erotism torid,

29 Joc video pe calculator.

probabil la fel de fierbinte pe cât părea - ceea ce, în afara sectei, i-ar fi fost mai greu: cu toţi banii lor, bancherii şi patronii de întreprinderi au în general o viaţă sexuală absolut jalnică, sunt nevoiţi să accepte scurte întâlniri oneroase cu diverse escort girls, care-i dispreţuiesc şi care au grijă să nu-şi disimuleze dezgustul fizic pe care-l simt pentru ei. Nu-i mai puţin adevărat că Patrick părea să manifeste o credinţă reală, o speranţă sinceră în deliciile eterne pe care le evoca profetul; la un om cu un comportament, altminteri, atât de raţional burghez, era tulburător.

Înainte de a adormi, m-am gândit iar, îndelung, la cazul lui Patrick şi la cel al lui Vincent. După întâlnirea din prima seară, acesta nu-mi mai vorbise. A doua zi dimineaţa, trezindu-mă devreme, l-am văzut coborând din nou, cu Susan, drumul ce şerpuia pe colină; păreau şi acum cufundaţi într-o discuţie animată şi fără soluţie. În dreptul primei platforme, s-au despărţit fără o vorbă, iar Vincent s-a întors spre camera lui. L-am aşteptat lângă intrare; zărindu-mă, a tresărit. L-am invitat la mine, la o cafea; luat pe nepregătite, a acceptat. În timp ce apa fierbea, am pus ceştile pe măsuţa de pe terasă. Soarele ieşea cu greu printre norii deşi, umflaţi, de un cenuşiu întunecat; o rază subţire, violetă, tivea linia orizontului. I-am turnat o cafea; a adăugat un comprimat de zaharină, a mestecat gânditor în ceaşcă. M-am aşezat în faţa lui; păstrând tăcerea, îşi lăsa privirea în pământ, îşi ducea ceaşca la buze.

— Eşti îndrăgostit de Susan? l-am întrebat. A ridicat spre mine o privire neliniştită.

— Chiar se vede ? a răspuns el după un lung moment de tăcere.

Am dat din cap în semn că da.

— Ar trebui să te detaşezi puţin... am continuat, pe un ton grav ce părea să fie semnul unei lungi analize prealabile (de fapt, atunci mă gândeam prima oară la asta), dar mi-am dus mai departe ideea: Am putea face o excursie pe insulă...

— Adică... să ieşim din tabără?

— E cumva interzis?

— Nu... Nu cred. Ar trebui să-l întreb pe Jerome dacă se poate...

Totuşi, ideea părea să-l neliniştească puţin.

„Dar bineînţeles! Bineînţeles că da!", a exclamat Flic bine dispus. „Doar nu suntem la puşcărie, aici! O să rog pe cineva să vă

ducă până la Arrecife; sau poate la aeroport, e mai practic dacă vreţi să închiriaţi o maşină. Vă întoarceţi diseară, totuşi?", a întrebat el în momentul când urcam în microbuz. „Doar aşa, din curiozitate..."

Nu aveam nici un plan precis, voiam doar să-l readuc pe Vincent, pentru o zi, în lumea normală, adică oriunde; adică, destul de probabil, pe plajă, având în vedere locul în care ne aflam. Vincent manifesta o docilitate şi o lipsă de iniţiativă surprinzătoare; la biroul de închirieri de maşini, patronul ne dăduse o hartă a insulei. „Am putea merge pe plaja Teguise...", am spus eu, „e cel mai simplu."

Nu s-a ostenit să-mi răspundă.

Îşi luase costumul de baie, un prosop, s-a aşezat fără să protesteze între două dune, părea gata să petreacă acolo toata ziua, daca trebuia „Sunt atâtea alte femei", am spus eu la întâmplare, ca să încep o discuţie, apoi mi-am dat seama că remarca mea nu prea avea acoperire. Eram în extrasezon, în câmpul nostru vizual se aflau vreo cincizeci de persoane adolescente cu trup atrăgător, însoţite de băieţi, şi mame de familie cu trupul deja mai puţin atrăgător, însoţite de copii mici. Apartenenţa noastră la un spaţiu comun avea să rămână pur teoretică nici una dintre acele persoane nu evolua într-un câmp cu care să putem, într-un fel sau în altul, interacţiona; nu erau, pentru noi, mai reale decât nişte imagini pe un ecran de cinema, chiar mai puţin, aş spune. Începeam să simt că această excursie în lumea normală era sortită eşecului, apoi mi-am dat seama că, pe deasupra, risca să se încheie într-un mod nu prea plăcut

Nu o făcusem anume, dar ne aşezaserăm pe porţiunea de plajă rezervată unui club Thomson Holidays. Marea era cam rece, am renunţat să mai intru în apă şi, revenind pe plajă, am văzut vreo sută de persoane adunate în jurul unui podium pe care fusese instalată o staţie de sonorizare mobilă. Vincent nu se mişcase din locul lui, aşezat în mijlocul mulţimii, privea agitaţia din jur cu o totală indiferenţă, am ajuns lângă el şi am citit, pe o pancartă, „Miss Bikini Contest". Într-adevăr, vreo zece fâţe între treisprezece şi cincisprezece ani aşteptau bâţâindu-se şi scoţând mici chiote lângă o scară ce urca la podium. După un gimmick muzical spectaculos, un negrălău îmbrăcat ca o maimuţă de circ a irupt pe podium, invitându-le şi pe fete să urce.

— Ladies and Gentlemen, boys and girls, a răcnit el în microfonul HF, welcome to the „Miss Bikini" contest. Have we got

some sexy girls for you today![30]

S-a întors către prima fată, o adolescentă longilină, cu părul lung, roşu, îmbrăcată cu un bikini alb minimal.

— What's your name?[31] a întrebat-o el

— Ilona, a răspuns fata.

— A beautiful name for a beautiful girl, a răcnit el cu însufleţire. And where are you from, Ilona? Ilona venea de la Budapesta. Buuu-daaaa-pest! That city's hoooot[32], a urlat el înroşindu-se de entuziasm.

Fata a izbucnit într-un râs nervos. Negrul a continuat cu următoarea, o rusoaică platinată, foarte bine făcută, deşi avea doar paisprezece ani, şi care părea o paraşută clasa-ntâi, apoi le-a pus două-trei întrebări celorlalte concurente, ţopăind şi umflându-se în pene în smochingul lui din lama argintiu, făcând tot felul de trucuri mai mult sau mai puţin obscene. I-am aruncat o privire disperată lui Vincent în vânzoleala de pe plajă, părea la fel de nelalocul lui ca Samuel Beckett într-un clip de muzică rap. După ce le-a prezentat pe fete, negrul s-a întors spre patru sexagenari burtoşi aşezaţi la o masă, având fiecare în faţă un carneţel cu foi detaşabile, şi i-a prezentat pe un ton teatral:

— And judging theeem... is our international jury!... The four members of our panel have been around the world a few times - that's the least you can say! They know what sexy boys and girls look like! Ladies and Gentlemen, a special hand for our experts!...[33]

Au urmat câteva aplauze anemice, în timp ce seniorii astfel ridiculizaţi le făceau semne familiilor lor aflate în public, apoi a început concursul propriu-zis: una după alta, fetele urcau pe scenă, în bikini, şi executau un soi de dans erotic: dădeau din fund, se

---

30 Doamnelor şi domnilor, băieţi şi fete, bun găsit la concursul „Miss Bikini"! Ia uitaţi-vă ce puicuţe sexy avem pentru voi! (în engl. în orig.)

31 Cum te numeşti? (în engl. în orig.)

32 Un nume frumos pentru o fată frumoasă. Şi de unde vii tu, Ilona? [...] Buuuda-peeesta! Taaare oraş. (în engl. în orig.)

33 Şi, ca să le aprecieze, avem un juriu internaţional!... Cei patru membri care-l compun au făcut de mai multe ori înconjurul lumii - ca să nu spun mai mult! Se cam pricep la fete şi băieţi sexy! Doamnelor şi domnilor, aplauze pentru experţi!... (în engl. în orig.)

ungeau cu ulei de plajă, se jucau cu bretelele de la sutiene etc. Muzica - house - era dată la maximum. Ei da, reuşisem: eram în lumea normală. M-am gândit iar la ce-mi spusese Isabelle în seara primei noastre întâlniri: era o lume de kids incurabili. Negrul era un kid adult, membrii juriului nişte kids vârstnici; nimic din ce se petrecea acolo nu-l putea incita pe Vincent să-şi reia locul în societate. I-am propus să plecăm în momentul când rusoaica îşi vâra mâna în bikini; a acceptat cu indiferenţă.

Pe o hartă la scara 1/200000, mai ales pe o hartă Michelin, toată lumea pare fericită; lucrurile se strică pe o hartă la scară mai mare, ca harta regiunii Lanzarote pe care o aveam noi: începi să distingi hotelurile, infrastructurile de vacanţă. La scara 1/1 te regăseşti în lumea normală, ceea ce nu-i o fericire; iar dacă măreşti şi mai mult scara, te cufunzi în coşmar: începi să vezi acarienii, micozele, paraziţii care ne rod carnea. Pe la ora două, eram înapoi la centru.

Am picat la ţanc, Flic ne-a întâmpinat tresăltând de entuziasm; profetul hotărâse, pe neaşteptate, să organizeze în seara aceea o cină cu personalităţile prezente - adică toţi cei care, într-un fel sau altul, puteau fi în contact cu media sau cu publicul. Alături de profet, Umorist dădea energic din cap făcându-mi totodată cu ochiul, discret, vrând parcă să-mi sugereze că nu trebuia să iau toate astea foarte în serios. În realitate, conta pe mine, cred, pentru a-şi redresa situaţia: până atunci, ca responsabil de relaţiile cu presa, nu cunoscuse decât eşecuri; secta era prezentată ca o adunătură de lunateci şi de OZN-işti, asta în cel mai bun caz; în cel mai rău, ca o organizaţie periculoasă ce propaga idei apropiate de eugenism şi chiar de nazism; profetul, de regulă, era luat în derâdere pentru eşecul carierelor lui precedente (pilot de curse, cântăreţ de varietăţi...). Pe scurt, un VIP ceva mai răsărit, ca mine, era pentru ei o şansă nesperată, un balon de oxigen.

În sufragerie se adunaseră vreo zece persoane; l-am recunoscut pe Gianpaolo, alături de Francesca. Italianul îşi datora invitaţia carierei lui de actor, aşa modestă cum era; termenul de personalitate trebuia luat, vezi bine, într-un sens mai larg. Am mai recunoscut o femeie de vreo cincizeci de ani, o blondă platinată, destul de corpolentă, care interpretase imnul de întâmpinare a Elohimilor cu o intensitate sonoră aproape insuportabilă; mi s-a prezentat drept cântăreaţă de operă sau, mai exact, coristă. Mi se

rezervase locul de onoare, în faţa profetului, acesta m-a întâmpinat cu căldură, însă părea crispat, anxios, arunca priviri neliniştite în toate direcţiile; s-a mai calmat puţin când Umorist a venit lângă el. Aşezându-se în dreapta mea, Vincent i-a aruncat o privire pătrunzătoare profetului, care făcea biluţe din miez de pâine, apoi le rostogolea maşinal pe masă: părea obosit, absent, acum chiar îi dădeai şaizeci şi cinci de ani, câţi avea. „Media ne detestă...", a spus el cu obidă. „Dacă ar fi să dispar acum, nu ştiu ce s-ar alege din opera mea. Ar tăbărî cu toţii pe ea..." Umorist, care se pregătea să facă o glumă oarecare, s-a întors spre el, dar după tonul vocii şi-a dat seama că vorbea serios şi a rămas cu gura căscată. Faţa, turtită parcă de un fier de călcat, nasul mic, părul rar şi ţepos, totul îl predestina rolului de bufon, făcea parte dintre acele fiinţe nefericite care nu sunt luate în serios nici atunci când sunt disperate; ce-i drept, în cazul unei prăbuşiri subite a sectei, soarta lui n-ar fi fost de invidiat, cred că ar fi rămas de-a dreptul muritor de foame. Locuia la Santa Monica, pe lângă profet, în aceeaşi casă cu cele douăsprezece logodnice ale acestuia. Umorist nu avea viaţă sexuală şi în general nu făcea mare lucru, singura lui excentricitate era să-şi comande cârnaţi cu usturoi din Franţa (buticurile californiene de Delikatessen i se păreau sărăcăcioase); în afară de asta, colecţiona cârlige de pescuit şi, una peste alta, părea o marionetă destul de jalnică, golită de orice dorinţă personală, de orice substanţă vie, pe care profetul o păstra lângă el mai mult sau mai puţin din milă ori pentru a se pune pe sine în valoare şi pentru a avea, la nevoie, pe cine să ia în tărbacă.

Logodnicele şi-au făcut apariţia aducând platouri cu gustări; probabil pentru a saluta caracterul artistic al întrunirii, îşi schimbaseră tunicile cu ţinute de zâne senzuale, cu pălării conice împodobite cu stele şi rochii mulate, cu paiete argintii, care le lăsau fesele dezgolite. În materie de bucătărie, se făcuse oarece efort, ni s-au adus pateuri cu carne şi felurite gustări. Profetul a mângâiat maşinal fesele brunetei care-l servea, dar asta nu a părut să-i ridice moralul; a poruncit nervos să se aducă vinul, a băut două pahare unul după altul, apoi s-a aşezat din nou în fotoliu, cercetându-i cu o privire lungă pe cei prezenţi. În cele din urmă, i-a spus lui Umorist:

— Trebuie să facem ceva, să îmbunătăţim relaţiile cu media... Uite, am citit Le Nouvel Observateur de săptămâna asta, e o campanie de denigrare sistematică, zău, nu se mai poate...

Umorist a încruntat din sprâncene, apoi, după cel puţin un

minut de gândire, a spus pe un ton dubitativ, de parcă ar fi pronunţat un adevăr remarcabil:

— E greu...

Detaşarea cu care privea situaţia mi se părea puţin surprinzătoare: oficial, era singurul responsabil - lucru cu atât mai vizibil cu cât la cină nu erau prezenţi nici Flic, nici Savant. Probabil că era total incompetent în acest domeniu, ca în oricare altul; se obişnuise să aibă rezultate slabe şi credea că aşa va fi mereu, că toţi se obişnuiseră cu aceste rezultate slabe; Umorist se apropia şi el de şaizeci şi cinci de ani, nu mai aştepta mare lucru de la viaţă. Gura i se deschidea şi se închidea în tăcere, părea că încearcă să găsească ceva amuzant, o poantă, un mijloc de a readuce buna dispoziţie, dar nu găsea nimic, trecea printr-o pană de comic temporară. Până la urmă a renunţat: în seara asta, se gândea el, profetul era prost dispus, dar o să-i treacă; liniştit, a început să-şi mănânce pateul cu carne.

— După părerea ta... (acum profetul mi se adresa direct, privindu-mă în ochi) ostilitatea presei e o problemă pe termen lung?

— În mare, da. Dacă pozezi în martir, dacă te plângi că eşti victima unei ostracizări nedrepte, poţi să atragi câţiva ciudaţi; Le Pen, la vremea lui, reuşise s-o facă. Dar până la urmă pierzi - mai ales dacă vrei să ţii un discurs mai unificator, dacă vrei să dispui de o anume audienţă.

— Da! Da!... Ascultaţi ce-mi spune Daniel! (Se ridicase din fotoliu, luându-i martori pe toţi.) Media ne acuză că suntem o sectă, dar ne împiedică să devenim o religie, deformându-ne sistematic ideile, interzicându-ne accesul la o audienţă importantă, deşi soluţiile pe care le propunem sunt valabile pentru orice om, indiferent de naţionalitate, de rasă, de credinţele lui anterioare!...

Convivii s-au oprit din mâncat; unii au clătinat din cap, dar nimeni nu a formulat vreo remarcă. Profetul s-a aşezat din nou, abătut, i-a făcut un semn brunetei care i-a mai turnat un pahar de vin. După un moment de tăcere, discuţiile din jurul mesei au reînceput - cele mai multe despre roluri, scenarii, diverse proiecte cinematografice. Mulţi dintre convivi păreau să fie actori, începători sau de mâna a doua; poate din cauza rolului hotărâtor pe care-l poate juca în viaţa lor întâmplarea, actorii sunt adesea, remarcasem deja, prăzi uşoare pentru sectele, credinţele şi disciplinele spirituale

bizare.

Ciudat, nici unul dintre ei nu mă recunoscuse; ceea ce era mai curând un lucru bun.

— Harley de Dude was right... a spus gânditor profetul. Life is basically a conservative option...[34]

Un timp, m-am întrebat cui i se adresa, apoi mi-am dat seama că mie. S-a corectat, a continuat în franţuzeşte:

— Vezi tu, Daniel, mi-a spus el cu o tristeţe reală, surprinzătoare la el, singurul proiect al omenirii e să se reproducă, să continue specia. Este, în chip evident, un ţel neînsemnat, dar oamenii îl urmăresc cu o tenacitate înfricoşătoare. Deşi sunt nefericiţi, cumplit de nefericiţi, ei se opun din răsputeri oricărui lucru ce le-ar putea schimba soarta; vor copii, copii asemănători cu ei, ca să-şi sape propriul mormânt şi să perpetueze condiţiile nefericirii. Când le propui să realizeze o mutaţie, să meargă pe un alt drum, trebuie să te aştepţi la reacţii de respingere feroce. Nu am nici o iluzie despre anii ce vor urma: pe măsură ce posibilitatea realizării tehnice a proiectului se concretizează, vom întâmpina o opoziţie din ce în ce mai vie; iar toată puterea intelectuală e deţinută de partizanii statu-quo-ului. Va fi o luptă grea, extrem de grea...

A oftat, şi-a terminat paharul de vin, a părut să se cufunde într-o meditaţie personală sau poate pur şi simplu lupta cu apatia; Vincent îl fixa cu o atenţie extremă în timp ce profetul oscila între descurajare şi nepăsare, între un tropism de mort şi zvâcnirile vieţii; semăna din ce în ce mai mult cu o maimuţa bătrână şi obosită. După vreo două-trei minute s-a ridicat de pe scaun, a plimbat peste asistenţă o privire mai vie; abia atunci, cred, a remarcat-o pe Francesca, dându-şi seama cât era de frumoasă. I-a făcut semn uneia dintre logodnice (era japoneza), i-a spus ceva la ureche; fata s-a apropiat de italiancă şi i-a transmis mesajul. Francesca s-a ridicat brusc, fericită şi, fără să-şi întrebe partenerul, nici măcar din priviri, a venit şi s-a aşezat în stânga profetului.

Gianpaolo s-a ridicat, cu o faţă perfect imobilă; am întors capul şi, fără să vreau, l-am văzut pe profet trecându-şi degetele prin

---

34 Harley de Dude avea dreptate... Viaţa este, în fond, o opţiune de conservare... (în engl. în orig.)

părul fetei; pe faţă îi înflorise o încântare copilărească, senilă, înduioşătoare, dacă vreţi. Mi-am coborât privirea în farfurie, dar după treizeci de secunde m-am săturat să contemplu bucăţile de brânză şi am riscat o privire în jur: Vincent continua să-l fixeze pe profet fără jenă, ba chiar mi se părea că, într-un fel, jubila; acum bătrânul o ţinea pe fată pe după gât, ea îşi lăsase capul pe umărul lui. Când el i-a vârât o mână în decolteu, l-am privit fără să vreau pe Gianpaolo: se ridicase şi mai mult de pe scaun, puteam să-i văd ochii arzând de furie şi nu eram singurul, toate discuţiile încetaseră; apoi, învins, tânărul s-a aşezat din nou, s-a gârbovit, a lăsat capul în pământ. Puţin câte puţin, discuţiile au fost reluate, mai întâi în şoaptă, apoi pe ton normal. Profetul a părăsit masa împreună cu Francesca, fără să mai aştepte sosirea desertului.

A doua zi, ieşind de la prelegerea de dimineaţă, am văzut-o pe fată, vorbea cu o prietenă italiancă. Ajuns în dreptul ei, am încetinit pasul şi am auzit-o spunând: „Communicare..." Avea un chip radios, senin, părea fericită. Stagiul ajunsese la un ritm de rutină: hotărâsem să asist la prelegerile de dimineaţă, sărind peste seminariile de după-amiază. M-am alăturat celorlalţi pentru meditaţia de seară, imediat după cină. Am observat-o pe Francesca, era din nou lângă profet, iar după masă au plecat împreună; în schimb, pe Gianpaolo nu l-am zărit toată ziua.

La intrarea uneia dintre grote fusese deschis un soi de bar la care se serveau infuzii de plante. I-am văzut pe Flic şi pe Umorist la o masă, cu o infuzie de tei în faţă. Flic vorbea cu însufleţire, punctându-şi discursul cu gesturi energice: în mod vizibil, era un subiect important pentru el. Umorist nu răspundea nimic; cu un aer îngrijorat, dădea din cap, aşteptând ca tonul celuilalt, să se tempereze. M-am dus la bar; însă nu ştiam ce să cer, infuziile nu mi-au plăcut niciodată. Ca să iau totuşi ceva, am cerut o ciocolată fierbinte: profetul o tolera, cu condiţia să fie foarte diluată - poate ca un omagiu adus lui Nietzsche, a cărui gândire o admira. Când am trecut din nou pe lângă masa lor, cei doi conducători tăceau; Flic arunca peste sală o privire severă. Mi-a făcut un semn energic, invitându-mă să vin la masa lor (perspectiva unui nou interlocutor părea să-l impulsioneze).

— Tocmai îi spuneam lui Gerard, a continuat el (ei da, acea biată fiinţă bătută de soartă avea un prenume, avea desigur o

familie, poate şi părinţi iubitori care-l legănau pe genunchi, zău, viaţa era prea complicată, dacă mă mai gândeam la chestii dintr-astea aveam să sfârşesc prin a-mi trage un glonte în cap, era sigur), îi spuneam că, după părerea mea, insistăm prea mult pe aspectul ştiinţific al doctrinei noastre. Există un întreg curent New Age ecologist care e îngrozit de tehnologiile invazive pentru că nu vede cu ochi buni dominaţia omului asupra naturii. Sunt oameni care resping violent tradiţia creştină şi care sunt adesea apropiaţi de păgânism sau de budism; am putea avea printre ei simpatizanţi potenţiali.

— Pe de altă parte, a spus Gerard cu subtilitate, îi atragem pe techno-freaks.

— Da... a răspuns Flic, dubitativ. Dar ăştia sunt mai ales în California, te asigur că în Europa n-ai să întâlneşti prea mulţi. (S-a întors din nou către mine.) Tu ce crezi?

Nu prea aveam o părere, însă intuiam că, pe termen lung, adepţii tehnologiei genetice vor deveni mai numeroşi decât adversarii ei; dar mai ales eram surprins că mă chemau, din nou, să arbitrez neînţelegerile interne din sectă. Încă nu-mi dădusem seama, dar mă creditau, ca om de spectacol, cu un soi de înţelegere intuitivă a curentelor de gândire, a tendinţelor opiniei publice; nu aveam nici un motiv să-i contrazic şi, după ce am debitat câteva banalităţi pe care le-au ascultat cu respect, am părăsit masa cu un surâs, pretextând oboseala; am ieşit discret din grotă şi m-am îndreptat spre tabăra de corturi: voiam să-i văd pe adepţii de rând ceva mai de-aproape.

Era încă devreme, nimeni nu se culcase; cei mai mulţi stăteau turceşte în faţa corturilor, în general singuri, mai rar câte doi. Mulţi erau goi (fără a fi obligatoriu, nudismul era o practică larg răspândită printre elohimiţi; de altfel, creatorii noştri, Elohimii, care stăpâneau perfect clima de pe planeta lor, umblau goi, cum ar trebui să umble orice fiinţă liberă şi mândră, scăpată de povara vinii şi a ruşinii; profetul susţinea că stigmatele păcatului adamic dispăruseră, acum trăiam după noua lege a iubirii adevărate). În mare, adepţii nu făceau nimic, poate că meditau în felul lor - mulţi aveau palmele deschise şi privirea îndreptată spre stele. Corturile, oferite de

organizaţie, aveau formă de ţipi[35], dar steaua, albă şi uşor strălucitoare, era foarte modernă, gen „noi materiale create de cercetarea spaţială". În fine, era un soi de trib, de trib indian high-tech, cred că erau branşaţi cu toţii la Internet, profetul insista mult asupra acestui aspect, era indispensabil pentru ca să le poată comunica rapid directivele sale. Prin Internet, presupun, întreţineau relaţii sociale intense, dar ceea ce te frapa văzându-i adunaţi aici era mai curând izolarea şi tăcerea; fiecare rămânea în faţa cortului său, fără a vorbi, fără a merge la vecin, erau la câţiva metri unii de alţii, dar păreau să-şi ignore până şi existenţa. Ştiam că majoritatea nu aveau copii, nici animale domestice (nu era interzis, dar nici recomandat, dimpotrivă: misiunea lor era, înainte de toate, să creeze o nouă specie, iar reproducerea speciilor existente era considerată o opţiune desuetă, conservatoare, o laşitate, oricum nu era o dovadă de credinţă profundă; părea puţin probabil ca un tată de familie să poată ajunge prea sus în ierarhia organizaţiei). Am traversat toate aleile, am trecut prin faţa mai multor sute de corturi fără să-mi spună nimeni o vorbă; se mărgineau la un semn cu capul, la un surâs discret. Mai întâi mi-am spus că poate erau puţin inhibaţi: eram un VIP, aveam favoarea unui acces direct la discuţiile cu profetul; mi-am dat însă repede seama că şi atunci când treceau unii pe lângă alţii, pe o alee, se purtau exact la fel: un surâs, o înclinare a capului, nimic mai mult. Am continuat până la ieşirea din tabără, am mai mers câteva sute de metri pe drumul pietros, apoi m-am oprit. Era o noapte cu lună plină, se distingeau perfect pietrişul, blocurile de lavă; departe, spre est, zăream lucirea slabă a împrejmuirii metalice care înconjura domeniul; în jurul meu era pustiul, era călduţ şi aş fi vrut să ajung la o concluzie oarecare

Cred că am rămas mult timp aşa, într-o stare de vid mental, pentru că, revenind, tabăra era cufundată în linişte; toată lumea, se pare, dormea. M-am uitat la ceas: era puţin peste ora trei. În camera lui Savant, lumina ardea şi acum; el era la masa de lucru, dar auzindu-mi paşii mi-a făcut semn să intru. Interiorul era mai puţin auster decât mi-aş fi imaginat: avea un divan cu pernuţe de mătase destul de drăguţe, iar solul stâncos era acoperit de covoare cu motive abstracte; mi-a oferit un ceai.

35 Cort de formă conică folosit de pieile-roşii din America de Nord

— Ţi-ai dat seama, cred, că în echipa de conducere există anumite tensiuni... a spus el, apoi a rămas o vreme tăcut. Hotărât lucru, în ochii lor eram un pion important; mă gândeam, involuntar, că-mi supraestimau valoarea. E drept, puteam să trăncănesc orice, o parte din media s-ar fi grăbit să-mi soarbă vorbele; dar asta era una, şi alta era să fiu ascultat de oameni, să-i fac să-şi schimbe punctul de vedere; personalităţile îşi exprimau public părerea în cele mai diverse chestiuni, spunând lucruri în general previzibile - lumea era obişnuită şi nu le mai acorda o atenţie reală; pe scurt, silit să producă un consens greţos, sistemul clădit pe spectacol se năruise de mult sub greutatea propriei sale nulităţi. Totuşi, nu am făcut nimic ca să-i deschid ochii; am consimţit cu aerul de neutralitate binevoitoare care mi-a servit atât de mult în viaţă, mi-a permis să culeg atâtea confidenţe intime, în atâtea medii, pe care după aceea, deformate grosolan, de nerecunoscut, le foloseam în scheciurile mele.

— Nu sunt foarte îngrijorat, profetul are încredere în mine... a continuat el. Dar imaginea noastră în media este catastrofală. Trecem drept nişte scrântiţi, când nici un laborator din lume, la ora asta, nu ar fi în măsură să producă rezultate echivalente cu ale noastre... (A măturat încăperea cu un gest al mâinii, ca şi cum toate obiectele prezente, lucrările de biochimie în limba engleză ale editurii Elzevier, DVD-urile cu date aliniate deasupra biroului, erau acolo pentru a confirma seriozitatea cercetărilor sale.) Mi-am distrus cariera venind aici, a continuat el cu amărăciune, nu mai am acces la publicaţiile de referinţă...

Societatea este un foitaj, dar niciodată nu băgasem oameni de ştiinţă în scheciurile mele; erau, după părerea mea, un strat specific, cu ambiţii şi criterii de evaluare netransferabile la oamenii de rând, pe scurt, nu erau un subiect pentru publicul larg; l-am ascultat totuşi, cum ascultam pe toată lumea, dintr-o veche deprindere - eram un soi de bătrân spion al umanităţii, un spion la pensie, cred chiar că am dat din cap ca să-l incit să continue, dar ascultam cumva fără să ascult, cuvintele lui se evaporau pe măsură ce le auzeam - involuntar, ceva în mine funcţiona ca un filtru. Oricum, eram conştient că Miskiewicz era un om important, poate unul dintre cei mai importanţi din istoria omenirii, căreia avea să-i schimbe destinul la nivelul biologic cel mai profund, dispunea de cunoştinţele

şi de tehnicile necesare, dar poate că istoria umană nu mă mai interesa foarte mult, eram şi eu un bătrân obosit şi, în timp ce el îmi vorbea lăudând rigoarea protocoalelor sale experimentale, seriozitatea cu care îşi enunţa şi valida postulatele contrafactuale, mi s-a făcut dor de Esther, de vaginul ei elastic, m-am gândit iar la micile contracţii cu care-mi sugruma mădularul; am pretins că-mi era somn şi, abia ieşit de la Savant, am format numărul ei de mobil; nu răspundea nimeni, doar robotul, dar nu prea aveam chef să mă masturbez, la vârsta mea producerea de spermatozoizi era mai lentă, timpul de latenţă creştea, ofertele vieţii deveneau din ce în ce mai rare, înainte de a dispărea de tot; sigur, eram adeptul nemuririi, sigur, cercetările lui Miskiewicz erau o speranţă, dar nu pentru mine, pentru nimeni din generaţia mea, în privinţa asta nu-mi mai făceam iluzii; optimismul pe care-l afişa vorbind despre un succes apropiat nu era, poate, o minciună, ci o ficţiune necesară, şi nu doar pentru elohimiţii care-i finanţau proiectul, cât mai ales pentru el însuşi; nici un proiect uman nu s-a putut realiza fără a fi susţinut de speranţa unui termen acceptabil, mai exact a unui termen maxim constituit de durata de viaţă previzibilă a celui care l-a conceput; la om n-a funcţionat niciodată un spirit de echipă extins pe mai multe generaţii, chiar dacă aşa se întâmplă, de fapt, până la urmă: munceşti şi mori, iar generaţiile viitoare profită, asta când nu preferă să-ţi distrugă opera, dar nici un ins care s-a înhămat la un proiect oarecare n-a exprimat acest gând niciodată, a preferat să-l ignore, altfel ar fi încetat pur şi simplu să acţioneze, s-ar fi culcat şi ar fi aşteptat moartea. De aceea, oricât de modern era în plan intelectual, Savant era în ochii mei un romantic, viaţa lui era condusă de aceleaşi vechi iluzii, acum însă mă întrebam ce făcea Esther, dacă vaginul ei strâmt şi elastic se contracta în jurul altor mădulare şi simţeam o poftă nebună de a-mi smulge un orgasm, două; din fericire, aveam destule somnifere, am înghiţit un pumn şi am dormit mai bine de cincisprezece ore.

Când m-am trezit, soarele era la asfinţit, şi imediat am avut senzaţia că se petrecea ceva straniu. Părea atmosfera de dinaintea furtunii, dar ştiam că furtuna nu va izbucni, nu izbucnea niciodată, ploile erau ca şi inexistente pe insulă. O lumină slabă şi galbenă scălda satul de corturi; vântul agita uşor deschiderea câtorva dintre ele, dar în rest tabăra era pustie, pe alei nu se vedea ţipenie. În absenţa activităţii umane, liniştea era absolută. Am urcat colina şi

am trecut prin faţa camerelor lui Vincent, Savant şi Flic, tot fără să întâlnesc pe nimeni. Reşedinţa profetului era larg deschisă şi, pentru prima oară, nu am văzut paznici la intrare. Involuntar, intrând în prima sală, am încercat să-mi înăbuş zgomotul paşilor. Mergând pe culoarul care ducea la apartamentul său privat, am auzit voci în surdină, zgomotul unei mobile târâte pe sol şi ceva care semăna cu un plâns înăbuşit.

În marea sală unde profetul mă primise în ziua sosirii mele erau aprinse toate luminile, dar nici acolo nu era nimeni. M-am învârtit puţin, am încercat uşa de la cămară, m-am întors înapoi. Pe partea dreaptă, lângă piscină, era o uşă deschisă spre un culoar; din acea direcţie păreau să vină vocile. Am înaintat cu prudenţă, la colţul altui culoar am dat peste Gerard, era în picioare în pragul uşii de la dormitorul profetului. Umoristul era într-o stare jalnică: faţa îi era mai livid decât de obicei, trasă, încercănată, părea că nu dormise toată noaptea. Vocea îi era stinsă şi tremurată, aproape inaudibilă.

— S-a întâmplat... s-a întâmplat... S-a întâmplat un lucru teribil... a articulat el în cele din urmă.

Din dormitor a apărut Flic; s-a oprit în faţa mea, furios, măsurându-mă cu privirea. Umoristul a emis un soi de behăit tânguios.

— Bun, în situaţia asta, lasă-l să intre, ce putem face... a mârâit Flic.

Dormitorul profetului era ocupat de un enorm pat rotund, de trei metri diametru, îmbrăcat în satin roz; taburete din satin roz erau răspândite la întâmplare prin încăperea cu pereţi acoperiţi cu oglinzi pe trei laturi; a patra latură era o fereastră imensă prin care se vedea şesul pietros şi, mai departe, primii vulcani, uşor ameninţători în lumina prevestitoare de furtună. Fereastra zburase în ţăndări şi cadavrul profetului zăcea în mijlocul patului, gol, cu gâtul tăiat. Pierduse foarte mult sânge, carotida fusese pur şi simplu secţionată. Savant se plimba nervos de colo colo. Vincent, aşezat pe un taburet, părea absent, abia dacă s-a ridicat văzând că mă apropii. O fată cu părul lung şi negru - am recunoscut-o pe Francesca — stătea năucită într-un colţ al încăperii, îmbrăcată cu o cămaşă de noapte albă, pătată de sânge.

— Italianul... a spus laconic Flic.

Nu mai văzusem până atunci un cadavru, nu avusesem ocazia, dar nu eram prea impresionat; nici prea surprins nu eram. La

cina din ajun, când profetul o alesese pe italiancă, văzusem expresia iubitului ei şi mă gândisem, câteva clipe, că de data asta bătrânul mergea prea departe, că lucrurile se vor complica; apoi, până la urmă, Gianpaolo păruse că se supune şi mi-am spus că îşi va înghiţi obida, ca toţi ceilalţi; mă înşelasem, evident. M-am apropiat curios de fereastra spartă: panta era abruptă, aproape verticală; ici şi colo se vedeau câteva puncte de sprijin, roca era dură, nu părea deloc friabilă, dar s-o escaladezi nu era totuşi o joacă. „Da...", a comentat Flic pe un ton sumbru apropiindu-se de mine, „cred că era supărat rău..." Apoi a continuat să măsoare cu paşi mari, în lung şi în lat, încăperea, cu grijă să rămână la distanţă de Savant, care păşea de cealaltă parte a patului. Umorist rămânea încremenit lângă uşă, îşi desfăcea şi îşi strângea maşinal palmele cu un aer hăituit, pe punctul de a face o criză. Mi-am dat atunci seama pentru întâia oară că, în ciuda opţiunii hedoniste şi libertine afişate de sectă, nici unul dintre apropiaţii profetului nu avea o viaţă sexuală. În cazul lui Umorist şi Savant, era evident: unul din neputinţă, celălalt din lipsă de motivaţie. Cât despre Flic, era însurat cu o femeie de vârsta lui, trecută bine de cincizeci de ani, aşa că nici vorbă, la el, de frenezie a simţurilor; şi nici nu profita de poziţia lui în organizaţie pentru a seduce tinere adepte. Adepţii înşişi, remarcasem cu o uimire crescândă, erau cel mult monogami, iar cel mai adesea zerogami - mai puţin adeptele tinere şi drăguţe, atunci când profetul le invita să împartă patul cu el pentru o noapte. Una peste alta, profetul se comportase în sectă ca un mascul dominant absolut, reuşind să inhibe orice urmă de virilitate la tovarăşii săi. Nu numai că aceştia nu aveau o viaţă sexuală, dar nici nu mai încercau să aibă, îşi reprimau orice comportament de apropiere de femele, asimilaseră ideea că sexualitatea era prerogativa profetului; am înţeles atunci de ce discursurile lui conţineau un elogiu pletoric al valorilor feminine şi atacuri nemiloase contra machismului: ţelul lui era, pur şi simplu, să-şi castreze auditorii. Într-adevăr, la majoritatea maimuţelor, producţia de testosteron a masculilor dominaţi scade şi sfârşeşte prin a secătui.

Cerul se limpezea puţin câte puţin, norii se risipeau; în curând, o lumină fără speranţă avea să inunde câmpia, înainte de căderea nopţii. Ne aflam în imediata proximitate a tropicului Cancerului - eram în el grosso merdo, cum ar fi spus Umorist pe vremea când mai era în stare să-şi producă glumitele. „Vai, ce în-

cur-căcătură, îmi place să beau caca-fea la micul dejun...", iată genul de vorbe de duh cu care încerca să ne amuze de obicei. Ce se va întâmpla cu el, cu omuleţul ăsta amărât, acum că Maimuţoiul numărul 1 nu mai era? Arunca priviri înfricoşate spre Flic şi Savant, respectiv Maimuţoiul numărul 2 şi Maimuţoiul numărul 3, care continuau să măsoare încăperea, începând să se măsoare şi din priviri. Când masculul dominant nu-şi mai poate exercita autoritatea, secreţia de testosteron se reia la majoritatea maimuţelor. Flic putea conta pe fidelitatea facţiunii militare a organizaţiei - toţi paznicii erau recrutaţi de el, formaţi de el, ascultau doar de ordinele lui, pentru chestiunile de genul ăsta profetul se bazase, cât timp trăise, numai pe el. Pe de altă parte, laboranţii şi toţi tehnicienii responsabili cu proiectul genetic îi erau devotaţi exclusiv lui Savant. În concluzie, era un conflict clasic între forţa brută şi inteligenţă, între manifestarea primară a testosteronului şi alta, mai intelectuală. Simţind că oricum situaţia nu se va rezolva curând, m-am aşezat pe un taburet lângă Vincent. Acesta a părut să redevină conştient de prezenţa mea, a emis un surâs vag, apoi s-a cufundat din nou în reveriile lui.

A urmat cam un sfert de ceas de tăcere: Savant şi Flic continuau să măsoare încăperea, mocheta groasă înăbuşea zgomotul paşilor. Având în vedere circumstanţele, mă simţeam destul de calm; eram conştient că, în viitorul apropiat, nici eu şi nici Vincent nu aveam de jucat vreun rol. În toată povestea asta, noi eram nişte maimuţoi secundari, maimuţoi onorifici; se lăsa noaptea, vântul intra în încăpere - italianul făcuse efectiv geamul ţăndări.

Dintr-odată, Umorist a scos din buzunarul vestei un aparat foto digital - un Sony DSCF-101 de trei milioane de pixeli, ştiam modelul, avusesem şi eu unul înainte de a opta pentru un Minolta Dimage A2 la opt milioane de pixeli, cu obiectiv bridge semi-reflex şi mai sensibil în lumină slabă. Flic şi Savant au rămas nemişcaţi, cu gura căscată, privindu-l pe bietul bufon care se fâţâia prin încăpere şi făcea clişeu după clişeu. „Te simţi bine, Gerard ?" l-a întrebat Flic. După părerea mea, nu, nu părea să fie în regulă, apăsa pe buton maşinal, fără măcar să încadreze imaginea, iar când l-am văzut apropiindu-se de fereastră am fost aproape sigur că se va arunca în gol. „Ajunge!" a urlat Flic. Umoristul a încremenit, mâinile îi tremurau atât de tare, încât a scăpat aparatul. Din colţul ei, în aceeaşi stare de năuceală, Francesca a emis un smiorcăit scurt. La rândul lui,

Savant s-a oprit în faţa lui Flic, l-a privit drept în ochi.

— Acum, avem de luat o decizie .. a spus el pe un ton neutru.

— O să anunţăm poliţia, e singura decizie pe care o putem lua.

— Dacă anunţăm poliţia, s-a zis cu organizaţia noastră. Va urma un scandal monstru, după care vom fi terminaţi, iar tu ştii asta.

— Ai altă idee?

A urmat un nou moment de tăcere, mult mai încordat: înfruntarea începuse şi simţeam că de data asta va merge până la capăt; aveam chiar intuiţia că voi asista la o a doua moarte violentă. Într-o mişcare de tip religios, dispariţia liderului charismatic e totdeauna un moment extrem de greu de gestionat; când acesta nu şi-a desemnat foarte clar succesorul, se ajunge aproape inevitabil la schismă.

— Se gândea la moarte... a intervenit Gerard cu un firicel de voce tremurată, aproape copilărească, îmi vorbea despre moarte din ce în ce mai des; n-ar fi vrut ca organizaţia să se dezintegreze, era foarte îngrijorat că totul se va risipi după dispariţia lui. Trebuie să facem ceva, trebuie să reuşim să ne înţelegem...

Flic a încruntat din sprâncene, întorcând cu lehamite capul spre el, aşa cum reacţionezi la un zgomot supărător; redevenit conştient de absoluta-i nulitate, Gerard s-a aşezat din nou pe un taburet şi, privind în pământ, şi-a pus liniştit mâinile pe genunchi.

— Îţi reamintesc, a reluat calm Savant privindu-l în ochi pe Flic, că moartea, pentru noi, nu e definitivă, asta e chiar dogma noastră de bază. Avem codul genetic al profetului, e suficient să aşteptăm ca procedeul să devină funcţional...

— Îţi închipui că o să aşteptăm douăzeci de ani, până începe să funcţioneze jucăria ta?... a replicat cu violenţă Flic, fără a mai încerca să-şi ascundă ostilitatea.

Savant a tresărit, ofensat, dar a răspuns cu calm:

— Creştinii aşteaptă de două mii de ani...

— Poate, dar între timp cineva a trebuit să organizeze biserica, iar la asta eu mă pricep cel mai bine. Când a trebuit să desemneze un succesor, Isus l-a ales pe Petru: poate că nu era cel mai strălucit, cel mai intelectual, cel mai mistic, dar era cel mai bun organizator.

— Dacă părăsesc proiectul, nu vei găsi pe nimeni să mă

înlocuiască; iar atunci orice speranţă de resurecţie se risipeşte. În condiţiile astea, mă îndoiesc c-o să rezişti prea mult...

S-a lăsat iarăşi tăcerea, din ce în ce mai apăsătoare; nu credeam că vor reuşi să se înţeleagă, conflictul dintre ei mersese prea departe şi era prea vechi; în întunericul aproape deplin, l-am văzut pe Flic strângând pumnii. A fost momentul când a intervenit Vincent.

— Pot lua eu locul profetului... a spus el pe un ton degajat, aproape voios. Cei doi au tresărit, Flic a sărit la comutator, a aprins lumina, apoi s-a repezit la Vincent şi l-a scuturat:

— Ce tot vorbeşti acolo? Ce naiba vorbeşti?... i-a urlat el în faţă. Vincent n-a ripostat, a aşteptat să-i dea drumul, apoi a adăugat, pe un ton la fel de voios:

— La urma urmei, sunt fiul lui...

După un prim moment de stupefacţie, a intervenit Gerard, cu o voce plângăreaţă:

— Da, e posibil... Perfect posibil... Ştiu că profetul a avut un fiu, acum treizeci şi cinci de ani, imediat după fondarea Bisericii, şi că îl vizita din când în când - dar nu vorbea despre el niciodată, nici măcar cu mine. L-a avut cu una dintre primele adepte, dar ea s-a sinucis la puţin timp după naştere.

— E adevărat... a spus calm Vincent, cu o voce care păstra ecoul unei mâhniri mai vechi. Mama nu i-a mai suportat infidelitatea permanentă, nici jocurile sexuale în grup pe care i le impunea. Mama se rupsese de ai săi (burghezi protestanţi alsacieni, o familie foarte bigotă, nu au iertat-o niciodată că a devenit elohimită), iar la sfârşit s-a izolat total. M-au crescut bunicii din partea tatălui, părinţii profetului; pe el, în primii ani, nu l-am văzut aproape deloc, nu-l interesau copiii mici. Pe urmă, după ce am împlinit cincisprezece ani, m-a vizitat din ce în ce mai des: discuta cu mine, mă întreba ce vreau să fac în viaţă, până la urmă mi-a propus să intru în sectă. Mi-au trebuit cincisprezece ani ca să mă hotărăsc. În ultimul timp, aveam relaţii... ceva mai calme, să zicem.

Am devenit atunci conştient de un fapt care ar fi trebuit să mă frapeze de la bun început: Vincent semăna izbitor cu profetul; expresia privirii lor era foarte diferită şi chiar opusă, probabil că de asta nu-mi dădusem seama, dar elementele de bază ale fizionomiei - forma feţei, culoarea ochilor, forma sprâncenelor - erau aproape identice; în plus, cei doi aveau cam aceeaşi statură, aceeaşi

corpolenţă. Savant îl privea şi el pe Vincent cu multă atenţie, părând să ajungă la aceeaşi concluzie şi, în final, a rupt tăcerea:

— Nimeni nu este la curent cu stadiul exact al cercetărilor mele, am păstrat un secret absolut. Putem foarte bine, acum, să anunţăm că profetul a hotărât să lepede vechiul trup îmbătrânit şi să-şi transfere codul genetic într-un nou organism.

— N-o să ne creadă nimeni! a obiectat imediat, cu violenţă, Flic.

— Puţini, într-adevăr. De la presă şi televiziuni, de la cei importanţi, nu mai avem nimic de aşteptat, toţi sunt împotriva noastră. Va exista cu siguranţă o mediatizare enormă şi o suspiciune generală; dar nimeni nu va putea să dovedească nimic, doar noi deţinem ADN-ul profetului, nu mai există nici o copie, nicăieri. Iar lucrul cel mai important e că adepţii or să creadă; de ani de zile îi pregătim să creadă. Când Isus a înviat în ziua a treia, nimeni nu a crezut, în afară de primii creştini; creştinii chiar aşa s-au definit: cei care credeau în învierea lui Isus.

— Şi cadavrul, cu el ce facem?

— Nici o problemă, degeaba recuperează trupul, important e să nu găsească rana de la gât. Am putea folosi, de pildă, o fisură vulcanică, l-am putea arunca în lava topită.

— Dar Vincent? Cum explicăm dispariţia lui Vincent?

Flic era vizibil tulburat, obiecţiile lui deveneau din ce în ce mai ezitante.

— O, eu nu cunosc prea multă lume... a intervenit Vincent pe un ton degajat; în plus, sunt socotit un ins cu vocaţie suicidară, dispariţia mea nu va mira pe nimeni... Ideea cu fisura vulcanică mi se pare bună, ne va permite să evocăm moartea lui Empedocle. (A recitat din memorie, cu o voce straniu de fluidă:) „Am să-ţi mai spun, prudentule Pausanias, că nu există naştere pentru nimic din cele muritoare; nu există sfârşit prin moartea cea funestă; nu există decât amestec şi dezagregare a elementelor care compun amestecul."

Un minut sau două, Flic a reflectat în tăcere, apoi a spus:

— Va trebui să ne ocupăm şi de italian... Am ştiut atunci că Savant câştigase partida.

Puţin după aceea, Flic a chemat trei paznici, le-a ordonat să cerceteze domeniul şi, dacă găseau trupul, să-l aducă învelit discret într-o pătură, în portbagajul maşinii de teren. Un sfert de oră le-a fost suficient: nefericitul era atât de buimăcit, că încercase să sară gardul

electric; murise pe loc, firește. Au pus cadavrul jos, lângă patul profetului, în clipa aceea, Francesca şi-a revenit din prostraţie, a văzut trupul iubitului ei şi a început să scoată urlete lungi şi nearticulate, aproape animalice. Savant s-a apropiat de ea: calm, dar cu forţă, a pălmuit-o de câteva ori; urletele s-au transformat din nou în suspine.

— Va trebui să ne ocupăm şi de ea... a remarcat Flic, sumbru.

— Nu cred că avem de ales.

— Ce vrei să spui?

Dezmeticindu-se brusc, Vincent se întorsese spre Savant.

— Nu cred că putem conta pe tăcerea ei. Dacă aruncăm amândouă trupurile pe fereastră, după o cădere de trei sute de metri vor fi terci; m-ar mira ca poliţia să mai dorească vreo autopsie.

— Da, s-ar putea să ţină... a spus Flic după un moment de gândire; îl cunosc destul de bine pe şeful poliţiei locale. Aş putea să-i spun că acum câteva zile i-am surprins escaladând stânca şi le-am spus că e periculos, dar mi-au râs în nas... De altfel, e foarte plauzibil, tipul era amator de sporturi extreme, în weekenduri făcea cățărări cu mâinile goale în Dolomiţi.

— Bine... a spus simplu Savant.

I-a făcut lui Flic un semn scurt cu capul, paznicii au luat trupul italianului, unul de umeri, celălalt de picioare, au făcut câţiva paşi şi l-au aruncat în gol, atât de repede că nici Vincent, nici eu n-am apucat să reacţionăm. Cu o energie teribilă, Savant a revenit la Francesca, a înşfăcat-o de umeri şi a târât-o pe mochetă; fata căzuse iar în apatie, era inertă ca un colet. În clipa când Flic o apuca de picioare, Vincent a urlat:

— Heeeei!...

Savant a lăsat-o jos şi s-a întors, iritat.

— Ce mai e?

— Nu poţi să faci asta, totuşi!

— Şi de ce nu?

— E o crimă...

Savant nu a răspuns nimic, şi-a încrucişat braţele şi l-a măsurat pe Vincent din priviri.

— Desigur, e regretabil... a spus el în cele din urmă. Iar peste câteva secunde a adăugat: Dar cred că e necesar.

Părul lung şi negru al fetei îi încadra obrazul palid; ochii

căprui ne priveau pe fiecare dintre noi, pe rând, nu cred că mai era capabilă să înţeleagă situaţia.

— E atât de tânără, atât de frumoasă... a murmurat Vincent pe un ton rugător.

— Dacă ar fi bătrână şi urâtă, ţi s-ar părea mai scuzabil, presupun.

— Nu... nu, a protestat Vmcent, încurcat, nu asta voiam să spun.

— Ba da, a replicat Savant, chiar asta ai vrut să spui; dar nu contează. Gândeşte-te că este doar o muritoare, cum suntem cu toţii, până acum: o combinaţie temporară de molecule. Să zicem că, în cazul ei, este o combinaţie drăguţă; dar e la fel de consistentă ca o floare de gheaţă pe un geam, e suficient să se încălzească puţin, nu mai rămâne nimic; iar dispariţia ei, din păcate, a devenit necesară pentru ca omenirea să-şi poată continua drumul. Dar îţi promit că nu va suferi.

A scos din buzunar un talkie-walkie, a rostit încet câteva cuvinte. Peste un minut, au apărut doi paznici cu o servietă de piele: Savant a deschis-o, a scos din ea un flacon de sticlă şi o seringă hipodermică. La semnul lui Flic, paznicii au ieşit.

— Aşteaptă, aşteaptă... am intervenit eu, nici eu nu am de gând să fiu complice la o crimă. Nu am nici un motiv s-o fac.

— Ba da, a ripostat sec Savant, ai unul foarte bun: pot să-i mai chem o dată pe paznici. Şi tu eşti un martor incomod; dispariţia ta ar pune probabil mai multe probleme, eşti un tip cunoscut; dar tipii cunoscuţi mor şi ei, şi oricum nu avem de ales.

Vorbea calm, privindu-mă în ochi, eram convins că nu glumea.

— Nu va suferi... a repetat el cu o voce blândă, apoi s-a aplecat rapid deasupra fetei, i-a găsit vena, i-a injectat soluţia.

Eram convins, ca şi ceilalţi, că era un somnifer, dar peste câteva minute muşchii i s-au contractat, pielea i s-a cianozat, apoi a încetat brusc să respire. În faţa mea, Umorist scotea nişte gemete animalice, tânguitoare. M-am întors spre el: tremura din tot corpul, a izbutit să articuleze doar: „A! A! A!...". Pe partea din faţă a pantalonilor se lăţea o pată, am înţeles că se scăpase pe el. Exasperat, Flic a scos din buzunar un emiţător, a dat un ordin scurt: în câteva secunde au apărut cinci paznici înarmaţi şi ne-au încercuit. La ordinul lui Flic, ne-au dus în camera alăturată (am văzut acolo o

masă, nişte fişete metalice) şi ne-au încuiat înăuntru.

Nu reuşeam să mă conving pe deplin că totul era real; îi aruncam priviri întrebătoare lui Vincent, care părea în aceeaşi stare de spirit; nici unul dintre noi nu vorbea, liniştea nu era tulburată decât de gemetele lui Gerard. Peste zece minute, Savant a intrat în cameră şi am devenit conştient că totul era real, că aveam în faţă un ucigaş, că trecuse pragul. L-am privit cu o groază iraţională, instinctivă, el însă părea foarte calm, era clar că, din punctul lui de vedere, nu făcuse decât să execute o operaţie tehnică.

— Aş fi cruţat-o, dacă puteam, a zis el fără a i se adresa cuiva anume. Dar, vă repet, era o muritoare; şi nu cred că morala are sens cu adevărat dacă subiectul e muritor. Noi însă vom dobândi nemurirea; iar voi veţi fi printre primii care o vor primi; va fi, într-un fel, preţul tăcerii voastre. Mâine poliţia va fi aici; aveţi toată noaptea ca să meditaţi la ce v-am spus.

Zilele care au urmat îmi lasă o amintire stranie, parcă intrasem într-un spaţiu diferit, în care legile obişnuite erau abolite, în care totul - apoteoza sau dezastrul - putea surveni în orice moment. Retrospectiv, trebuie totuşi să recunosc că în tot ce se întâmpla exista o logică, logica lui Miskiewicz, şi că planul lui s-a împlinit punct cu punct, până în cel mai mic amănunt. Mai întâi, şeful poliţiei nu s-a îndoit nici o clipă că moartea celor doi tineri fusese accidentală. Văzând trupurile dezarticulate, cu oasele făcute ţăndări, practic nişte zdrenţe însângerate întinse pe stâncă, era greu să-ţi păstrezi sângele rece şi să bănuieşti că moartea lor ar fi putut avea altă cauză decât căderea. Dar, mai ales, această afacere banală a fost rapid eclipsată de cea reprezentată de dispariţia profetului. Chiar înainte de zori, Flic şi Savant îi târâseră trupul până la un mic crater vulcanic în activitate; lava topită l-a acoperit imediat, ar fi trebuit adus de la Madrid un echipament special pentru a-l scoate din ea şi, evident, nu putea fi vorba de nici o autopsie. În aceeaşi noapte, cearşafurile pătate de sânge au fost arse, geamul a fost înlocuit, în fine, fusese o activitate destul de impresionantă. Când inspectorul de la Guardia Civil a înţeles că era vorba despre o sinucidere şi că profetul urma să se reîncarneze peste trei zile într-un trup întinerit, şi-a frecat bărbia gânditor - era oarecum la curent cu activităţile sectei, mă rog, îi credea un grup de lunateci, adoratori ai farfuriilor zburătoare, informaţiile lui nu mergeau mai departe - şi a tras concluzia că era mai bine să facă un raport şi să aştepte decizia

superiorilor. Exact ce dorea şi Savant.

Începând cu a doua zi, afacerea era pe prima pagină a ziarelor - nu doar în Spania, dar şi în Europa, şi foarte curând în restul lumii. „Omul care se credea nemuritor", „Pariul dement al omului-Dumnezeu", cam aşa sunau titlurile. Trei zile mai târziu, şapte sute de ziarişti aşteptau în faţa împrejmuirii de protecţie; elicoptere trimise de BBC şi CNN încercau să filmeze imagini din tabără. Miskiewicz a selectat cinci ziarişti de la reviste ştiinţifice anglo-saxone şi a ţinut o scurtă conferinţă de presă. Din capul locului, a exclus vizitarea laboratorului: ştiinţa oficială îl ostracizase, a spus el, silindu-l să lucreze în afara comunităţii ştiinţifice; drept care nici el nu-şi va comunica rezultatele decât în momentul pe care îl va socoti oportun. În plan juridic, poziţia lui era greu de atacat: era un laborator privat, funcţiona cu fonduri private, avea tot dreptul să interzică accesul oricui; domeniul era, de asemeni, privat, a precizat el, iar survolarea şi filmarea din elicoptere i se părea o practică absolut dubioasă din punct de vedere legal. În plus, nu lucra cu organisme vii, nici măcar cu embrioni, ci cu simple molecule de ADN, şi avea acordul donatorului. Clonarea cu scop reproductiv era desigur interzisă sau limitată în numeroase ţări; aici însă nu era vorba de clonare, şi nici o lege nu interzicea să creezi artificial viaţa; era o direcţie de cercetare la care legislatorul pur şi simplu nu se gândise.

La început, firește, ziariştii nu credeau o iotă, erau înclinaţi prin profesie să ia în derâdere ipoteza; îmi dădeam totuşi seama că, fără să vrea, erau impresionaţi de Miskiewicz, de personalitatea lui, de precizia şi rigoarea răspunsurilor sale; la sfârşitul interviului, sunt convins, cel puţin doi dintre ei aveau îndoieli: era suficient pentru ca aceste îndoieli să se răspândească, amplificate, în revistele de informare generală.

În schimb, ceea ce m-a uluit a fost credinţa imediată şi fără rezerve a adepţilor. A doua zi după moartea profetului, la prima oră, Flic convocase o întrunire generală. El şi Savant au luat cuvântul, anunţând că profetul, într-un gest de ofrandă şi de speranţă, hotărâse să împlinească primul legământul. Se aruncase aşadar într-un vulcan, dând focului trupul fizic îmbătrânit, urmând să renască, peste trei zile, într-un corp înnoit. Ultimele lui cuvinte în fosta-i întrupare, pe care cei doi aveau misiunea să le comunice adepţilor, erau următoarele: „Acolo unde plec, veţi trece şi voi după

mine". Mă aşteptam la mişcări de masă, la diverse reacţii, poate la gesturi de disperare, dar nu s-a întâmplat nimic. Părăsind adunarea, toţi erau concentraţi, tăcuţi, dar în privirile lor ardea speranţa, părea să fie vestea pe care-o aşteptau dintotdeauna. Credeam că îi cunosc, în general, pe oameni, dar cunoaşterea mea nu se baza decât pe motivaţiile lor cele mai simple: pe când cei de aici credeau, pentru mine era un lucru nou, care schimba totul.

Două zile mai târziu, îndată după miezul nopţii, şi-au părăsit corturile şi s-au adunat spontan în jurul laboratorului, unde au aşteptat fără să scoată o vorbă. Printre ei se aflau şi cinci ziarişti, aleşi de Savant, de la două agenţii de presă - AFP şi Reuters - şi de la trei canale de ştiri - CNN, BBC şi, mi se pare, Sky News. Mai erau doi poliţişti spanioli veniţi de la Madrid, care doreau să ia o declaraţie fiinţei care urma să iasă din laborator - la drept vorbind nu aveau să-i reproşeze nimic, dar situaţia sa era fără precedent: pretindea că este profetul, care oficial era mort, dar fără a fi chiar profetul; mai pretindea că nu se născuse din părinţi biologici. Juriştii guvernului spaniol analizaseră cazul, fireşte fără a descoperi nimic care să corespundă, măcar pe departe, acestei situaţii; hotărâseră aşadar să-i ia o declaraţie formală, în care Vincent trebuia să-şi exprime în scris revendicările, apoi să-i acorde temporar statutul de copil găsit.

În momentul în care uşile laboratorului s-au deschis, pivotând pe ţâţânile lor nevăzute, toţi s-au ridicat în picioare şi am avut impresia că mulţimea era străbătută de un gâfâit animal, provocat de sute de respiraţii ce se precipitau dintr-odată. În lumina pală a zorilor, chipul lui Savant părea crispat, epuizat, impenetrabil. A anunţat că sfârşitul operaţiunii de resuscitare întâmpina dificultăţi neprevăzute; după ce se consultase cu asistenţii săi, hotărâse să-şi mai acorde trei zile; îi ruga aşadar pe adepţi să se întoarcă în corturi şi să rămână, pe cât posibil, acolo, concentrându-şi gândurile la transformarea în curs, de care depindea salvarea omenirii. Le dădea întâlnire peste trei zile, la asfinţitul soarelui, la poala muntelui: dacă totul mergea bine, profetul va fi din nou acasă şi va putea să-şi facă prima apariţie publică.

Vocea lui Miskiewicz era gravă, trăda o anumită doză de îngrijorare şi am simţit neliniştea din rândul adepţilor, în mulţime s-au auzit şuşoteli. Eram surprins că dovedea o înţelegere atât de fină a psihologiei colective. Stagiul fusese programat iniţial să se încheie

peste două zile, dar cred că nici un adept nu s-a gândit serios să plece: la trei sute douăsprezece bilete de avion rezervate, au fost tot atâtea neprezentări. Chiar şi mie mi-au trebuit câteva ore până să-mi vină ideea s-o anunţ pe Esther. Mi-a răspuns, încă o dată, robotul, am lăsat, încă o dată, un mesaj; eram puţin surprins că Esther nu mă suna, ar fi trebuit să fie la curent cu ce se petrecea pe insulă, mijloacele de informare în masă din toată lumea vorbeau acum despre asta.

Firește, cele trei zile suplimentare au sporit scepticismul celor din media, însă curiozitatea nu scădea, dimpotrivă, creştea din oră în oră, şi tocmai asta voia Miskiewicz. A făcut două declaraţii scurte, una în fiecare zi, adresându-se exclusiv ziariştilor aleşi de el ca interlocutori, vorbindu-le despre dificultăţile de ultim moment pe care pretindea că le întâmpină. Îşi stăpânea perfect subiectul, şi aveam impresia că ziariştii începeau să fie din ce în ce mai convinşi.

Eram surprins, apoi, de Vincent, care-şi intra în rol tot mai mult. La început proiectul îmi inspirase îndoieli în ce priveşte asemănarea fizică; Vincent fusese întotdeauna foarte discret, refuzase să vorbească în public, de pildă despre activitatea lui artistică, cum îl rugase de mai multe ori profetul; totuşi, în ultimii ani, cei mai mulţi adepţi avuseseră ocazia să-l întâlnească, îndoielile mi s-au risipit în câteva zile: mi-am dat seama cu surprindere că Vincent se transforma fizic. Mai întâi s-a hotărât să se radă în cap, iar asemănarea cu profetul a sporit; dar, cel mai uimitor, expresia privirii i se schimba puţin câte puţin, la fel şi tonul vocii. Acum, avea în ochi o sclipire vie, rapidă, maliţioasă, pe care nu i-o cunoscusem; iar vocea căpăta accente calde şi seducătoare ce mă uimeau tot mai mult. Continua să aibă o gravitate, o profunzime pe care profetul nu le avusese niciodată, dar asta se putea justifica: fiinţa care urma să renască trecuse - nu-i aşa? - hotarul morţii, era de aşteptat ca această experienţă s-o facă mai visătoare, mai stranie. Oricum, Flic şi Savant erau încântaţi de mutaţiile care se petreceau în el, nu cred că speraseră să obţină un rezultat atât de convingător. Singurul care reacţiona prost era Gerard, pe care cu greu îl mai puteam numi Umorist: îşi petrecea zilele rătăcind prin galeriile subterane, parcă spera să-l întâlnească pe profet, nu se mai spăla şi începea să pută. Lui Vincent îi arunca priviri bănuitoare, ostile, ca un câine care nu-şi recunoaşte stăpânul. Vincent însuşi vorbea puţin, dar privirea lui era luminoasă, binevoitoare, lăsa impresia că se

pregăteşte pentru o ordalie şi că gonise orice teamă; mi-a spus mai târziu că în zilele acelea se gândea deja la construirea ambasadei şi la împodobirea ei - nu intenţiona să păstreze nimic din planurile profetului. Era limpede, uitase de italiancă, a cărei dispariţie păruse, pe moment, să-i pună mari probleme de conştiinţă; mărturisesc că o cam uitasem şi eu. În fond, poate că Miskiewicz avea dreptate: era o floare de promoroacă, o combinaţie drăguţă, temporară... Anii de carieră în showbiz îmi tociseră întru câtva simţul moral; îmi rămâneau totuşi câteva convingeri, aşa credeam... Omenirea, la fel ca toate speciile sociale, se clădise pe condamnarea crimei în sânul grupului, în general pe limitarea nivelului de violenţă acceptat în rezolvarea conflictelor dintre indivizi; civilizaţia însăşi nu avea alt conţinut veritabil. Această idee era valabilă pentru toate civilizaţiile posibile, pentru toate „fiinţele raţionale", cum ar fi spus Kant, fie ele muritoare sau nemuritoare, asta era o certitudine absolută. După câteva minute de reflecţie, mi-am dat seama că, din punctul de vedere al lui Miskiewicz, Francesca nu aparţinea grupului: ceea ce încerca el era să creeze o specie nouă, care nu va avea faţă de oameni nici o obligaţie morală, cum nu aveau aceştia faţă de şopârle sau meduze; mi-am dat seama, mai ales, că nu aş avea nici un fel de scrupule să aparţin acestei noi specii, că oroarea mea faţă de crimă era de ordin sentimental sau afectiv, mai mult decât raţional; gândindu-mă la Fox, am devenit conştient că asasinarea unui câine m-ar fi şocat tot atât cât asasinarea unui om, poate chiar mai mult; apoi, cum am procedat în toate situaţiile mai dificile din viaţa mea, am încetat pur şi simplu să mă gândesc la asta.

Logodnicele profetului erau consemnate în camerele lor şi ţinute la curent cu evenimentele exact în aceeaşi măsură ca restul adepţilor; primiseră vestea cu aceeaşi convingere şi aşteptau cu încredere să regăsească un amant întinerit. Un timp, mi-am spus că ar putea apărea, totuşi, probleme cu Susan: îl cunoscuse personal pe Vincent, vorbise cu el; apoi am înţeles că nu, că era la fel de convinsă ca şi ceilalţi, poate chiar mai mult decât ei, şi că, prin însăşi natura ei, excludea până şi posibilitatea îndoielii. Sub acest aspect, mi-am spus, era foarte diferită de Esther, pe Esther nu mi-aş fi imaginat-o acceptând vreodată dogme atât de puţin realiste; apoi mi-am dat seama că, de la începutul acestui sejur, mă gândeam la ea mai puţin - din fericire, pot spune, pentru că tot nu-mi răspundea la mesaje, îi lăsasem vreo douăsprezece, zadarnic, dar nu sufeream

foarte mult, într-un fel eram în altă parte, într-un spaţiu încă uman, dar total diferit de tot ce cunoscusem până atunci; până şi unii ziarişti, mi-am dat seama de asta mai târziu, citindu-le articolele, fuseseră sensibili la acea ambianţă specială, la acea senzaţie de aşteptare pre-apocaliptică.

În ziua resurecţiei, adepţii s-au adunat de la primele ore la poala muntelui, deşi apariţia lui Vincent era prevăzută abia mai târziu, la asfinţit. Peste două ceasuri, elicopterele canalelor de ştiri au început să zumzăie deasupra zonei - până la urmă Savant tolerase survolul, dar accesul oricărui ziarist rămânea interzis pe domeniu. Deocamdată, cameramanii nu aveau mare lucru de filmat - câteva imagini cu o mulţime calmă care aştepta în tăcere miracolul, fără o vorbă şi aproape fără un gest. Când apăreau elicopterele, atmosfera devenea puţin mai încordată - adepţii detestau media, ceea ce era firesc, ţinând seama de felul în care fuseseră trataţi până atunci; dar nu existau reacţii ostile, gesturi ameninţătoare sau strigăte.

Pe la cinci după-amiază, prin mulţime a trecut un freamăt de voci; câteva imnuri s-au înfiripat, au fost reluate în surdină, apoi s-a lăsat din nou liniştea. Stând turceşte în grota principală, Vincent părea nu numai concentrat, dar şi, cumva, în afara timpului. Pe la ora şapte, Miskiewicz a apărut la intrarea în grotă. „Eşti gata?" l-a întrebat el. Vincent a încuviinţat fără o vorbă, s-a ridicat sprinten; tunica lungă şi albă flutura pe trupul lui slăbit.

Miskiewicz a ieşit primul, a înaintat pe platforma ce domina mulţimea de fideli; toţi s-au ridicat dintr-un salt. Liniştea nu era tulburată decât de bâzâitul regulat al elicopterelor încremenite în zbor staţionar.

— Pragul a fost trecut, a spus el.

Vocea era amplificată perfect, fără distorsiuni sau ecou, eram sigur că ziariştii, cu un microfon direcţional de calitate, puteau realiza o înregistrare acceptabilă.

— Pragul a fost trecut într-un sens, apoi în celălalt, a reluat el. Bariera morţii nu mai există; iată, s-a împlinit ceea ce a fost vestit. Profetul a învins moartea; e din nou printre noi.

După aceste cuvinte, s-a depărtat câţiva paşi, a înclinat cu respect capul. A urmat o aşteptare de aproximativ un minut, dar care mi s-a părut interminabilă, nimeni nu mai vorbea şi nu mai mişca, toate privirile erau aţintite spre intrarea în grotă, orientată către apus. În clipa în care o rază a soarelui ce asfinţea, trecând printre nori, a

luminat intrarea, Vincent a ieşit şi a înaintat pe platformă: această imagine, captată de un cameraman de la BBC, avea să fie reluată şi repetată la nesfârşit pe toate posturile de televiziune din lume. O expresie de fervoare a transfigurat chipurile, unii şi-au înălţat braţele spre cer, totul fără un strigăt, fără un murmur. Vincent şi-a desfăcut mâinile şi, după câteva secunde în care s-a mărginit să respire în microfonul care-i capta şi cel mai uşor suflu, a vorbit:

— Respir, ca fiecare dintre voi... a spus el cu blândeţe. Şi totuşi, eu nu mai aparţin aceleiaşi specii. Vă vestesc o nouă omenire... a continuat el. De la începuturile sale, universul aşteaptă naşterea unei fiinţe eterne, coexistente cu el, spre a se reflecta în ea ca-ntr-o oglindă pură, neatinsă de murdăriile timpului. Acea fiinţă s-a născut azi, puţin după orele şaptesprezece. Sunt Paracletul şi împlinirea făgăduinţei. Acum sunt singur, dar singurătatea mea nu va fi îndelungată, căci în curând veţi fi alături de mine. Voi sunteţi primii mei tovarăşi, în număr de trei sute douăzeci; sunteţi prima generaţie a noii specii, menită să înlocuiască omul; sunteţi primii neo-umani. Eu sunt momentul zero, voi sunteţi primul val. Intrăm azi într-o altă eră, în care trecerea timpului nu mai are acelaşi sens. Astăzi intrăm în viaţa veşnică. Acest moment va rămâne în amintire de-a pururi.

Daniel25,6

Aceste zile cruciale nu au avut, în afara lui Daniel1, decât trei martori oculari; istorisirile de viaţă ale lui Zlotan1 - pe care el îl numea „Savant" - şi Jerome1 - pe care-l botezase „Flic" - coincid în linii mari cu a lui: adeziunea imediată a adepţilor, credinţa lor totală în resurecţia profetului... Se pare că planul, dacă se poate vorbi de un „plan", a funcţionat din start. Zlotanl - istorisirea lui de viaţă stă mărturie - nu avea deloc impresia că ar comite o escrocherie, convins fiind că în câţiva ani va obţine rezultate reale; în mintea lui, era doar un anunţ puţin anticipat.

Istorisirea de viaţă a lui Vincentl, într-o tonalitate foarte diferită, şi de un laconism care i-a derutat pe exegeţii săi, confirmă totuşi, nu mai puţin exact, desfăşurarea faptelor, până la episodul patetic al sinuciderii lui Gerard, cel pe care Daniel1 îl botezase „Umorist"; după mai multe săptămâni în care se târâse jalnic de colo colo (Zlotanl şi Jeromel începeau să ia în calcul posibilitatea de a-l elimina), a fost găsit spânzurat în camera lui. Din ce în ce mai

alcoolizat, Gerard se pierdea în evocări plângăreţe ale anilor petrecuţi în tinereţe lângă profet şi ale „loviturilor" date împreună. Nici unul, nici celălalt, se pare, nu crezuse o clipă în existenţa Elohimilor. „Era o glumă...", repeta el, „o glumă de drogaţi. Da, ne-am drogat, apoi am făcut o plimbare la vulcani şi am început să delirăm, am născocit povestea asta. Nu mi-am imaginat vreodată că va merge atât de departe..." Limbuţia lui începea să devină supărătoare, căci cultul Elohimilor n-a fost abandonat oficial niciodată, deşi a căzut în uitare destul de curând. În fond, nici Vincentl, nici Zlotanl nu dădeau importanţă acestei ipoteze (existenţa unei rase de creatori extraterestri), dar amândoi împărtăşeau ideea că omul avea să dispară şi că trebuia pregătită venirea succesorului său. După Vincentl, indiferent dacă omul fusese creat de Elohimi sau nu, evenimentele recente arătau că el intrase oricum într-un proces de elohimizare, în sensul că, de acum înainte, era el însuşi stăpân şi creator al vieţii sale. În această perspectivă, ambasada devenea un fel de memorial al umanităţii, o mărturie a aspiraţiilor şi valorilor sale în faţa rasei viitoare; ceea ce, altminteri, se înscria perfect în tradiţia clasică a artei. Cât despre Jerome1, chestiunea Elohimilor îi era total indiferentă, cât timp se putea consacra adevăratei lui pasiuni: crearea şi organizarea unor structuri de putere.

Marea diversitate a punctelor de vedere existente în triumviratul fondatorilor a contribuit mult, s-a mai spus, la complementaritatea funcţională pe care-au ştiut s-o realizeze şi la succesul fulgerător al elohimismului în primii ani de după „resurecţia" lui Vincent. Pe de altă parte, această diversitate face cu atât mai frapantă concordanţa mărturiilor lor.

Daniel 1,18
Complexitatea lumii nu se justifică.
Yves Roissy - Răspuns lui Marcel Frethrez

După extrema tensiune a zilelor care au precedat resurecţia profetului sub chipul lui Vincent, după punctul culminant al apariţiei sale mediatice la intrarea în grotă, în razele asfinţitului, perioada ce a urmat mi-a lăsat amintirea unei relaxări blânde, aproape voioase. Flic şi Savant au stabilit rapid limitele atribuţiilor fiecăruia; am înţeles imediat că le vor respecta şi că vor funcţiona ca o echipă

eficientă pentru că, deşi între ei nu se putea naşte nici o simpatie, aveau nevoie unul de celălalt, o ştiau şi aveau în comun gustul pentru organizarea impecabilă.

După seara dintâi, Savant a interzis definitiv accesul ziariştilor pe domeniu şi, în numele lui Vincent, a refuzat orice interviu; ceruse chiar o interdicţie de survol - pe care şeful poliţiei i-a acordat-o de îndată, în ideea de a calma, pe cât posibil, agitaţia din jur. Procedând astfel, Savant nu avea o intenţie anume, voia doar să arate că el era stăpânul informaţiei, la originea ei, şi că fără aprobarea lui nu se mişca nimic. După ce-au aşteptat un timp, fără succes, în faţa intrării pe domeniu, ziariştii au plecat, în grupuri tot mai compacte, iar după o săptămână am rămas singuri. Vincent părea definitiv trecut într-o altă realitate, nu mai aveam cu el nici un contact; o dată, totuşi, întâlnindu-l pe drumul stâncos care ducea spre fosta lui cameră, m-a invitat să văd unde ajunsese cu planurile ambasadei. L-am urmat într-o sală subterană cu pereţii albi, plini cu difuzoare şi video-proiectoare, unde a pus în funcţiune programul „Prezentare" al instalaţiei. Nu era o ambasadă şi nu erau planuri în adevăratul sens al cuvântului. Aveam impresia că traversez imense perdele de lumină ce se năşteau, se formau, apoi se risipeau în jurul meu. Uneori mă aflam printre nişte obiecte mici, scânteietoare şi plăcute, ce mă înconjurau cu prezenţa lor amicală; apoi un val imens de lumină înghiţea totul, dând naştere unui nou decor. Eram înconjuraţi de alb, cu tonuri mergând de la cristalin la lăptos, de la mat la orbitor; ceea ce vedeam nu avea nici o legătură cu vreo realitate posibilă, însă era frumos. Poate că asta era adevărata natură a artei, mi-am spus, să înfăţişeze lumi visate, lumi imposibile, lucruri de care nu mă apropiasem niciodată, nici nu mă simţisem capabil s-o fac; am mai înţeles că ironia, comicul, umorul aveau să moară. Lumea care stătea să vină era o lume a fericirii, în care ele nu-şi mai găseau nici un loc. Vincent era departe de a fi tipul masculului dominant, nu era deloc atras de haremuri şi, la câteva zile după moartea profetului, a avut cu Susan o discuţie lungă în urma căreia le-a redat libertatea celorlalte fete. Nu ştiu ce au vorbit, nu ştiu ce credea Susan, dacă vedea în el o reîncarnare a profetului, dacă-şi dăduse seama că era Vincent, dacă el îi mărturisise că era fiul profetului sau dacă ea îşi fabricase o concepţie de compromis; cred însă ca toate acestea erau, pentru ea, prea puţin importante. Total incapabilă de relativizări şi, în fond, destul de indiferentă la

problema adevărului, Susan nu putea trăi decât în iubire, cufundată complet în iubire. Găsind o nouă fiinţă pe care s-o iubească, iubind-o poate chiar mai de mult, ea îşi găsise o nouă raţiune de a trăi şi eram sigur că vor rămâne împreună până în ultima zi, „până când moartea îi va despărţi", cum se zice; atâta doar că moartea, de data asta, era posibil să nu mai vină: dacă Miskiewicz izbutea să-şi realizeze proiectul, aveau să renască amândoi în trupuri înnoite şi, pentru prima oară în istoria lumii, aveau să trăiască, realmente, o iubire fără sfârşit. Nu oboseala pune capăt iubirii, sau mai curând oboseala se naşte din nerăbdare, din nerăbdarea trupurilor care se ştiu condamnate şi care ar vrea să trăiască; în răstimpul ce le este dat, ar vrea să nu rateze nici o şansă, nici o posibilitate, ar vrea să folosească din plin acest răgaz limitat, diminuat, meschin care este al lor, şi de aceea nu pot iubi pe nimeni, pentru că toţi ceilalţi li se par limitaţi, diminuaţi, meschini.

În ciuda acestei noi orientări spre monogamie - orientare tacită, de altfel, Vincent nu făcuse nici o declaraţie în acest sens, nu dăduse nici o directivă, opţiunea lui unică pentru Susan era una strict personală -, săptămâna de după „resurecţie" a fost marcată de o activitate sexuală sporită, mai liberă, mai diversă, am auzit chiar de adevărate orgii colective. Cuplurile prezente în centru nu păreau totuşi să fie afectate, nu a fost semnalată nici o ruptură a relaţiilor conjugale, nici măcar vreo dispută. Poate că perspectiva nemuririi, mai apropiată, dădea deja o anume consistenţă noţiunii de iubire neposesivă pe care profetul o propovăduise toată viaţa, dar fără a reuşi să convingă cu adevărat pe nimeni; cred mai ales că dispariţia apăsătoarei sale prezenţe masculine îi eliberase pe adepţi, făcându-i să-şi dorească momente mai relaxate şi mai ludice.

În schimb - aveam un presentiment din ce în ce mai clar -, ceea ce-mi rezerva propria viaţă avea puţine şanse să fie la fel de amuzant. Abia în ajunul plecării am izbutit, în fine, s-o prind la telefon pe Esther; mi-a explicat că fusese foarte ocupată, interpretase rolul principal într-un scurtmetraj, era o şansă, fusese aleasă în ultimul moment, iar filmarea începuse chiar după examene - pe care, de altfel, le luase cu brio; pe scurt, nu mi-a vorbit decât despre ea. Era la curent, totuşi, cu evenimentele de la Lanzarote şi ştia că fusesem martor ocular. Que fuerte![36] a exclamat ea, un comentariu

36 Cât de tare! (în sp. în orig.)

ce mi s-a părut cam subţire; mi-am dat seama că nu voi discuta cu ea despre asta, că voi adopta versiunea oficială (a unei posibile escrocherii), fără să dezvălui cât de implicat fusesem în evenimente, şi că singura persoană din lume cu care voi putea vorbi cândva despre ele era Vincent. Am înţeles atunci de ce eminenţele cenuşii, şi chiar simplii martori ai unui eveniment istoric cu cauze profunde ce rămân ignorate de marele public, simt la un moment dat nevoia să-şi uşureze conştiinţa, să aştearnă pe hârtie ceea ce ştiu.

A doua zi, Vincent m-a însoţit la aeroportul din Arrecife. Eram într-un automobil 4x4 condus chiar de el. Când am trecut din nou de-a lungul acelei plaje stranii, cu nisip negru presărat cu pietricele albe, am încercat să-i explic nevoia pe care o simţeam - aceea de a scrie o confesiune. M-a ascultat cu atenţie şi, după ce am lăsat maşina în parcare, chiar în faţa terminalului de plecări, mi-a spus că mă înţelegea şi a fost de acord să scriu ce văzusem. Singura condiţie era ca relatarea să fie publicată după moartea mea sau măcar, dacă voiam s-o public înainte ori s-o dau cuiva s-o citească, să aştept consimţământul formal al Consiliului director al Bisericii - adică al triumviratului pe care îl formase împreună cu Savant şi cu Flic. Dar, dincolo de aceste condiţii pe care le-am acceptat uşor - şi ştiam că avea încredere în mine -, îl simţeam preocupat, ca şi cum rugămintea mea îl cufundase în meditaţii ceţoase, pe care încă nu reuşea să le descâlcească. Am aşteptat plecarea într-o sală cu ferestre imense prin care vedeam pistele aeroportului. În depărtare se conturau vulcanii, prezenţă familiară, aproape liniştitoare sub cerul de un albastru întunecat. Simţeam că Vincent ar fi vrut să facă din această despărţire un moment mai călduros, din când în când îmi strângea braţul sau mă lua pe după umeri; dar nu-şi găsea cu adevărat cuvintele, iar gesturile lui erau stângace. În dimineaţa aceea mi se prelevase un eşantion de ADN, aşadar făceam oficial parte din Biserică. În momentul în care o stewardesă anunţa îmbarcarea în avionul de Madrid, mi-am spus că această insulă cu climă temperată, egală, unde expunerea solară şi temperatura cunoşteau minime variaţii de-a lungul anului, era într-adevăr un loc ideal ca să începi viaţa veşnică.

Daniel25,7

Într-adevăr, Vincentl ne spune că în urma acestei discuţii din

parcarea aeroportului Arrecife a avut pentru prima oară ideea istorisirii de viaţă, introdusă mai întâi ca o anexă, un simplu paliativ până când lucrările lui Zlotanl asupra circuitelor de reţele memoriale aveau să progreseze suficient, dar care avea să capete o importanţă atât de mare în urma conceptualizărilor logice ale lui Pierce.

Daniel1,19

Până la plecarea avionului de Almeria, aveam de aşteptat două ore pe aeroportul din Madrid; acele două ore au fost suficiente pentru a risipi starea de stranietate abstractă pe care mi-o lăsase şederea la elohimiţi şi a mă cufunda din nou, total, în suferinţă, la fel cum intri, pas cu pas, într-o apă rece ca gheaţa; urcând în avionul de Almeria, tremuram realmente de spaimă, în ciuda căldurii din jur. Esther ştia că mă întorc în ziua aceea şi am făcut un efort enorm ca să nu-i spun că aveam de aşteptat două ceasuri pe aeroportul din Madrid: nu suportam ideea s-o aud spunându-mi că nu putea ajunge în două ore, că era prea puţin, că drumul cu taxiul îi lua timp etc. Chiar şi aşa, în cele două ceasuri, rătăcind printre magazinele cu CD-uri care făceau o reclamă neruşinată ultimului disc al lui David Bisbal (Esther făcuse figuraţie, destul de dezgolită, într-un clip recent al cântăreţului), locurile de fumat şi buticurile de ţoale Jennyfer, aveam senzaţia din ce în ce mai atroce de a-i percepe trupul tânăr, erotizat într-o rochiţă de vară, trecând pe străzile oraşului, la câţiva kilometri depărtare, sub privirea admirativă a bărbaţilor. M-am oprit la „Tap Tap Tapas", am comandat nişte cârnaţi greţoşi înecaţi într-un sos foarte gras, i-am mâncat, am băut şi câteva beri, simţeam cum mi se umfla stomacul, cum se umplea cu căcat, şi mi-a venit ideea să grăbesc în mod deliberat procesul de distrugere, să devin bătrân, respingător şi obez, ca să mă simt definitiv nedemn de trupul lui Esther. În clipa în care atacam a patra bere, radioul din bar a difuzat un cântec, nu cunoşteam interpretul, dar nu era David Bisbal, mai curând un latino tradiţional, cu genul de vocalize pe care tinerii spanioli de acum le socotesc ridicole, mai curând un cântăreţ pentru gospodine decât unul pentru puştoaice; oricum, refrenul era: Mujer es fatal, şi mi-am dat seama că lucrul acesta, atât de simplu, atât de naiv, nu-l auzisem niciodată exprimat atât de exact, că poezia, atunci când ajungea la simplitate, era un lucru mare, the big thing, neîndoielnic; cuvântul spaniol fatal se

potrivea perfect, nu vedeam altul mai potrivit pentru situaţia mea, era un infern, unul adevărat, intrasem singur în capcană, dorisem să intru, dar nu ştiam unde era ieşirea şi nici nu eram sigur că voiam să ies, lucrurile mi se învălmăşeau din ce în ce mai mult în minte, în caz că mai aveam o minte; cu siguranţă însă că aveam un trup, un trup suferind şi pustiit de dorinţă.

Revenit la San Jose, am înghiţit un pumn de somnifere şi m-am culcat imediat. În zilele următoare, nu am făcut altceva decât să rătăcesc prin vilă, dintr-o cameră în alta; sigur, eram nemuritor, dar pe moment asta nu schimba mare lucru, Esther nu suna nici acum şi ăsta era singurul lucru care părea să conteze. Ascultând din întâmplare, la televiziunea spaniolă, o emisiune culturală (de fapt, era mai mult decât o întâmplare, era un miracol, emisiunile culturale sunt rarisime la televiziunea spaniolă, spaniolii nu gustă emisiunile culturale şi nici cultura în general, e un domeniu pentru care simt o profundă ostilitate, uneori, când le vorbeşti de cultură, ai senzaţia că le aduci un fel de afront personal), am aflat că ultimele cuvinte ale lui Immanuel Kant, pe patul de moarte, au fost: „E suficient". M-a apucat pe loc un acces de râs dureros, însoţit de dureri de stomac care s-au prelungit trei zile, când am început să vărs fiere. Am chemat un medic care a diagnosticat o intoxicaţie, m-a întrebat ce mâncasem în ultimele zile şi mi-a recomandat să trec pe lactate. Am cumpărat lactate, iar în aceeaşi seară m-am întors la Diamond Nights (mi-l aminteam ca pe un local onest, în care nu erai presat să faci consumaţie), în bar erau vreo treizeci de fete şi numai doi clienţi. Am ales o marocană care părea să aibă cel mult şaptesprezece ani; decolteul îi punea în valoare sânii mari, un moment am crezut chiar că o să mă descurc, însă ajuns în cameră a trebuit să mă înclin în faţa evidenţei: nu mi se scula nici cât să-mi pun un prezervativ; în aceste condiţii, fata a refuzat să mi-o sugă. Ce era să fac? Până la urmă, a acceptat să mă masturbeze, privind posacă într-un colţ al camerei; freca prea brutal, era dureros. După un minut, a ţâşnit un mic jet translucid, iar marocana a lăsat-o imediat din mână; mi-am încheiat şliţul şi m-am dus să mă piş. A doua zi dimineaţa, am primit un fax de la regizorul care făcuse „DIOGENE CINICUL". Auzise că vreau să renunţ la „EŞANJIŞTII DE PE AUTOSTRADĂ", păcat, i se părea regretabil; dacă acceptam totuşi să scriu scenariul, el era gata să-şi asume regia. Săptămâna viitoare va trece prin Madrid, îmi propunea să ne vedem şi să discutăm.

Nu eram în contact permanent cu tipul, nu-l mai văzusem de peste cinci ani. Intrând în cafenea, mi-am dat seama că uitasem complet cum arată; m-am aşezat la o masă şi am cerut o bere. Două minute mai târziu, un ins de vreo patruzeci de ani, scund, rotunjor, cu părul creţ, îmbrăcat cu un soi de vestă de vânătoare kaki, cu o mulţime de buzunare, s-a oprit în faţa mesei mele, tot numai zâmbet, cu paharul în mână. Era nebărbierit, avea o faţă de şnapan, dar nu-l recunoşteam nici acum; l-am invitat totuşi să şadă. Impresarul meu îi dăduse să citească nota de prezentare şi secvenţa pregenerică, a spus el; proiectul meu i se părea de un interes cu totul excepţional. Am dat din cap maşinal şi am privit cu coada ochiului la celular; sosind la aeroport, îi lăsasem un mesaj lui Esther, o anunţam că sunt la Madrid. La momentul oportun, când începeam să mă pierd în fraze contradictorii, Esther a sunat şi a promis că vine în zece minute. Mi-am ridicat privirea spre regizor, nu-mi aminteam nici acum cum îl cheamă, însă mi-am dat seama că tipul nu-mi plăcea, nu-mi plăcea nici viziunea lui despre oameni şi în general nu aveam nimic în comun cu acest individ. Acum îmi propunea să scriem scenariul în colaborare; ideea m-a făcut să tresar. A observat şi a dat înapoi, m-a asigurat că pot foarte bine să-l scriu singur dacă doresc, avea deplină încredere în mine. Nu aveam nici un chef să scriu acel scenariu stupid, tot ce voiam era să trăiesc, să mai trăiesc un pic dacă era posibil, dar nu puteam să-i vorbesc deschis, tipul părea un colportor de bârfe, vestea n-ar fi întârziat să se răspândească în branşă şi, din motive obscure - poate numai din oboseală -, mi se părea necesar să-i mai duc cu vorba câteva luni. Ca să spun totuşi ceva, i-am povestit istoria cu neamţul care devorase alt neamţ, întâlnit pe Internet. Mai întâi i-a secţionat penisul, l-a prăjit cu ceapă şi l-au savurat împreună. Apoi l-a ucis şi l-a tranşat în bucăţi pe care le-a pus în congelator. Din când în când, scotea o bucată, o decongela şi o gătea, folosind de fiecare dată altă reţetă. Momentul ingerării în comun a penisului fusese o experienţă mistică intensă, de reală comuniune între el şi victimă, declarase el la anchetă. Regizorul mă asculta cu un surâs tâmp şi totodată crud, imaginându-şi pesemne că intenţionam să integrez aceste elemente în scenariu, savurând de pe acum imaginile respingătoare pe care avea să le scoată de aici. Din fericire, a sosit Esther, surâzătoare, cu fustiţa de vară plisată fluturând în jurul coapselor şi s-a aruncat în braţele mele cu o dăruire ce m-a făcut să uit totul. S-a aşezat şi a comandat un diabolo cu

mentă, aşteptând cuminte să terminăm discuţia. Din când în când, regizorul o cântărea din priviri - Esther îşi ridicase picioarele pe scaunul din faţa ei, le ţinea desfăcute, nu purta chiloţi şi totul părea natural şi logic, o simplă consecinţă a temperaturii ambiante, dintr-o clipă în alta mă aşteptam să-şi şteargă păsărică folosind un şerveţel din hârtie, într-un târziu, insul s-a ridicat, am promis să ţinem legătura. Douăzeci de minute mai târziu, eram în ea şi mă simţeam perfect. Miracolul s-a repetat, la fel de viu ca-n prima zi, şi am crezut din nou, pentru ultima oară, că avea să dureze o veşnicie.

Iubirea neîmpărtăşită este o hemoragie. În lunile care-au urmat, în timp ce vara se înstăpânea în Spania, încă aş fi putut pretinde, faţă de mine însumi, că totul era bine, că eram egali în iubire; din păcate, nu izbutisem niciodată să mă mint. Două săptămâni mai târziu, m-a vizitat la San Jose; îşi oferea trupul cu aceeaşi dăruire, fără nici o reţinere, totuşi am remarcat că, din ce în ce mai des, se depărta câţiva metri ca să vorbească la celular. În timpul acelor discuţii, râdea mult, mai mult decât cu mine, promitea că se întoarce curând, iar ideea mea de a-i propune să-şi petreacă vara cu mine părea tot mai lipsită de sens; când am condus-o la aeroport, mă simţeam aproape uşurat. Evitasem ruptura, încă eram împreună, cum se zice, iar săptămâna următoare m-am dus eu la Madrid.

Esther, ştiam, ieşea des în oraş, prin cluburi, uneori petrecea toată noaptea dansând; dar niciodată nu mi-a propus s-o însoţesc. Mi-o imaginam răspunzându-le prietenilor care-o invitau în oraş: „Nu, diseară nu pot; sunt cu Daniel..." îi cunoşteam acum pe cei mai mulţi dintre ei, mulţi erau studenţi sau actori; adesea genul groove, cu părul de lungime medie şi haine confortabile; alţii, din contră, simulau într-un stil parodic genul macho şi latin lover, dar toţi, evident, erau tineri, cum altfel? Câţi dintre ei, mă întrebam uneori, îi fuseseră amanţi? Esther nu făcea niciodată lucruri care să mă pună în situaţii jenante; dar nici nu am avut vreodată sentimentul că fac parte, cu adevărat, din gaşca ei. Îmi aduc aminte că într-o seară, să fi fost ora zece, ne adunaserăm vreo zece inşi într-un bar şi ei vorbeau cu însufleţire despre diferite cluburi, unele mai house, altele mai trance. De vreo zece minute, aveam un chef teribil să le spun că voiam să intru şi eu în lumea lor, să mă distrez cu ei, să merg până la capătul nopţii; eram gata să-i implor să mă ia cu ei. Apoi, din întâmplare, mi-am zărit chipul într-o oglindă şi am înţeles. Trecusem

binişor de patruzeci de ani; aveam un chip preocupat, rigid, marcat de experienţele vieţii, de griji, de mâhniri; nu aveam, nici pe departe, faţa unui ins cu care te puteai gândi să te distrezi; eram terminat.

În timpul nopţii, după ce făcusem dragoste cu Esther (era singurul lucru care mai mergea bine, era probabil singura parte juvenilă, intactă din mine), privindu-i trupul alb şi neted care se odihnea în lumina lunii, m-am gândit iar, cu durere, la Cur Lat. Dacă, aşa cum spune Scriptura, urma să „mi se măsoare cu ce măsură am măsurat", atunci aveam puţine şanse: cu ea, neîndoielnic, mă purtasem fără milă. Nu cred că mila, de altfel, ar fi putut servi la ceva: poţi face multe lucruri din milă, dar să ţi se scoale din milă, nu, asta nu e posibil.

Când am cunoscut-o pe Cur Lat, aveam vreo treizeci de ani şi începusem să am un oarecare succes - nu la marele public, încă nu, dar orişicât, un succes de critică. Am remarcat-o repede pe femeia corpolentă şi palidă care venea la toate spectacolele mele, se aşeza în primul rând, iar la sfârşit, de fiecare dată, îmi întindea carnetul de autografe să i-l semnez. I-au trebuit vreo şase luni până s-a decis să-mi vorbească - deşi, nu, cred că până la urmă iniţiativa a fost a mea. Era o femeie cultivată, preda filozofia la o universitate pariziană, şi chiar nu mi-a dat nimic de bănuit. Mi-a cerut voie să publice o transcriere comentată a scheciurilor mele în Cahier d'etudes phenomenologiques; am acceptat, firește. Mă simţeam destul de flatat, recunosc, în fond eu nu aveam decât bacul, iar ea mă compara cu Kierkegaard. Timp de câteva luni am schimbat e-mailuri, puţin câte puţin lucrurile au început să degenereze; am acceptat o invitaţie la cină acasă la ea, ar fi trebuit să mă prind când am văzut-o în capot, în fine, am reuşit să plec fără s-o umilesc prea rău, aşa speram, însă din ziua următoare am început să primesc e-mailuri pornografice. „Ah, în sfârşit, să te simt în mine, să-ţi simt sceptrul de carne, să simt cum îmi sfâşie orhideea...", era de groază, scria ca Gerard de Viliers[37]. Nu era prea bine conservată, arăta mai bătrână decât era în realitate, dar atunci când am cunoscut-o, avea doar patruzeci şi şapte de ani - exact vârsta mea când am întâlnit-o pe Esther. Devenind conştient de această coincidenţă, am sărit din pat tremurând de spaimă şi am început să umblu încolo şi-ncoace prin cameră: Esther dormea liniştită, se dezvelise, Doamne, ce

37 Autor francez de texte erotice.

frumoasă era!

Îmi imaginam pe atunci - chiar şi acum, după cincisprezece ani, când mă gândesc la asta, mi se face ruşine şi silă -, îmi imaginam că de la o anumită vârstă dorinţa sexuală dispare, sau cel puţin nu te mai chinuie. Cum putusem oare, eu, care mă credeam un spirit pătrunzător, caustic, cum de putusem legăna o iluzie atât de ridicolă? În principiu, cunoşteam viaţa, pe deasupra eram şi citit; dacă există un subiect simplu, un subiect în privinţa căruia, cum se spune, toate mărturiile concordă, tocmai ăsta era. Nu numai că dorinţa sexuală nu dispare, dar cu vârsta devine din ce în ce mai crudă, mai sfâşietoare, mai insaţiabilă: chiar şi la bărbaţii, în realitate destul de puţini, la care dispar secreţiile hormonale, erecţia şi toate fenomenele asociate atracţia pentru trupul de femeie tânără nu scade, ci devine - e poate lucrul cel mai rău - cosa mentale, dorinţă a dorinţei. Iată adevărul, iată evidenţa, iată ce-au repetat, întruna, toţi autorii serioşi.

Aş fi putut, la limită, să-i prestez persoanei Cur Lat un cunnilingus - îmi imaginam limba mea aventurându-se între coapsele-i puhave, între pernuţele de osânză pământie, încercând să resusciteze clitorisul atârnând ca un moţ de curcan. Însă asta, eram convins, nu ar fi fost suficient - şi poate nu ar fi făcut decât să-i adâncească suferinţa. Ca atâtea alte femei, voia să fie penetrată, nu se putea mulţumi cu mai puţin, nu era ceva negociabil.

Am fugit; ca toţi bărbaţii puşi în asemenea situaţie, am fugit: am încetat să-i răspund la e-mailuri, i-am interzis să intre în cabina mea. A insistat ani în şir, cinci, poate şapte, a insistat îngrozitor de mult; cred că a insistat până în perioada când am cunoscut-o pe Isabelle. Nu i-am spus nimic, evident, nu mai aveam nici o legătură cu ea; până la urmă, poate că intuiţia există, intuiţia feminină, cum se spune, oricum acela a fost momentul pe care l-a ales ca să dispară, ca să iasă din viaţa mea şi poate pur şi simplu din viaţă, aşa cum, de atâtea ori, mă ameninţase.

A doua zi după acea noapte chinuitoare, am luat primul avion spre Paris. Esther s-a arătat puţin surprinsă, credea că-mi voi petrece toată săptămâna la Madrid, ca şi mine, de altfel, chiar aşa plănuisem; nici eu nu înţelegeam prea bine motivele acestei plecări subite, poate că voiam să fac pe interesantul, mă rog, să arăt că am şi eu viaţa mea, activităţile mele, independenţa mea - oricum, am ratat efectul, vestea n-a tulburat-o câtuşi de puţin pe Esther, nici n-a

descumpănit-o; a spus: „Bueno...", şi asta a fost tot. Cred, mai ales, că actele mele nu mai aveau cu adevărat sens, că începeam să mă port ca un animal bătrân şi rănit care atacă-n toate părţile, se loveşte de toate obstacolele, cade şi se ridică, din ce în ce mai furios, din ce în ce mai slăbit, înspăimântat şi beat de mirosul propriului sânge. Am pretextat dorinţa de a-l revedea pe Vincent (a fost explicaţia pe care i-am dat-o lui Esther), şi abia aterizând la Roissy mi-am dat seama că doream cu adevărat să-l revăd, nu ştiu de ce, poate doar pentru a verifica dacă fericirea e posibilă. Se mutase cu Susan în casa bunicilor - casa în care, în definitiv, trăise toată viaţa. Era începutul lui iunie, dar timpul era mohorât şi decorul de cărămizi roşii era, totuşi, sinistru; m-au surprins numele de pe cutia poştală: „Susan Longfellow", de acord, dar de unde „Vincent Macaury"? Ei da, pe profet îl chema Macaury, Robert Macaury, şi Vincent nu mai avea dreptul să poarte numele mamei sale; numele Macaury îi fusese atribuit printr-un act provizoriu, până la o hotărâre definitivă a justiţiei. „Sunt o eroare...", îmi spusese odată Vincent, făcând aluzie la filiaţia lui cu profetul. Se poate; dar bunicii l-au primit şi l-au iubit ca pe o victimă, dezamăgiţi amarnic de egoismul hedonist şi iresponsabil al fiului lor - cel al unei întregi generaţii, de altfel, până când lucrurile s-au stricat, plăcerea s-a evaporat, şi nu a rămas decât egoismul; oricum, bunicii l-au primit în casa lor, ceea ce eu, de pildă, n-aş fi făcut pentru fiul meu niciodată, chiar şi ideea de trăi sub acelaşi acoperiş cu micul imbecil mi se părea insuportabilă, pur şi simplu eram, amândoi, oameni care n-ar fi trebuit să existe, spre deosebire de Susan, de pildă, care trăia acum în acest decor bătrânicios, încărcat, lugubru, atât de departe de California ei natală, şi care se simţise bine aici imediat, nu aruncase nimic, recunoşteam fotografiile de familie în ramele lor, decoraţiile bunicului şi taurii de jucărie, suvenir dintr-un concediu pe Costa Brava; probabil că aerisise, cumpărase flori, nu ştiu, nu mă pricep, întotdeauna am trăit ca la hotel, nu am instinctul căminului, e un lucru la care, în lipsa unei femei, nici nu cred că m-aş fi gândit, în orice caz, acum era o casă în care oamenii puteau să fie fericiţi, Susan avea puterea s-o facă. Îl iubea pe Vincent, mi-am dat imediat seama, era o evidenţă, dar cea care iubea era mai ales ea. Era născută să iubească, precum vaca să pască (sau pasărea să cânte, sau şobolanul să adulmece). Pierzându-şi fostul stăpân, îşi găsise aproape instantaneu unul nou, iar lumea din jur se încărcase iarăşi cu o evidenţă pozitivă. Am cinat

cu ei şi a fost o seară plăcută, armonioasă, cu foarte puţină suferinţă; totuşi, nu am avut curajul să rămân să dorm acolo, pe la ora unsprezece m-am dus la Lutetia, reţinusem o cameră.

În staţia de metrou Montparnasse-Bienvenue m-am gândit din nou la poezie, poate pentru că abia îl văzusem pe Vincent, iar asta mă făcea de fiecare dată mai conştient de limitele mele: limite creatoare, pe de o parte, dar şi în iubire. Trebuie să spun că în momentul acela treceam prin faţa unui afiş „poezie RATP", mai precis prin faţa celui care transcria L'Amour libre de Andre Breton, şi, oricâtă silă îmi inspira personalitatea lui Andre Breton, oricât de stupid era titlul (oximoron penibil care, pe lângă o anume scleroză cerebrală, nu trăda decât instinctul publicitar ce caracterizează şi în fond rezumă suprarealismul), trebuia totuşi să recunosc: de data asta, imbecilul scrisese un poem foarte frumos. Totuşi, nu eram singurul care avea rezerve, şi, peste două zile, trecând din nou prin faţa aceluiaşi afiş, l-am văzut maculat de un graffiti care spunea: „în loc de poezele de căcat, mai bine aţi băga mai multe vagoane la orele de vârf", ceea ce a reuşit să mă binedispună pentru toată după-amiaza şi să-mi redea un pic de încredere în mine: fireşte, nu eram decât un comic - dar unul adevărat, orişicât.

A doua zi după cina de la Vincent, am anunţat recepţia hotelului că păstrez camera, probabil pentru mai multe zile. Au primit vestea cu o politeţe complice. La urma urmei, e adevărat, eram o celebritate; puteam foarte bine să-mi toc biştarii la bar, bând cocteiluri cu Philippe Sollers sau cu Philippe Bouvard - poate nu cu Philippe Leotard, ăsta murise; dar, mă rog, ţinând seama de notorietatea mea, aş fi avut acces la cele trei categorii de Philippi. Mi-aş fi putut petrece noaptea cu o târfă slovenă transsexuală; în fine, aş fi putut să duc o strălucită viaţă mondenă, poate chiar asta aşteptau de la mine, oamenii se fac cunoscuţi prin două-trei producţii de talent, nu mai mult, chiar şi faptul că o fiinţă umană are de spus un lucru sau două e surprinzător, după care - într-un mod mai mult sau mai puţin senin, mai mult sau mai puţin dureros, depinde de la caz la caz - îşi gestionează declinul.

Totuşi, nu am făcut nimic din toate astea în zilele care-au urmat; din contră, chiar a doua zi, i-am dat din nou telefon lui Vincent. Înţelegând rapid că spectacolul fericiri lui conjugale risca să mă facă să sufăr, a propus să ne întâlnim în barul hotelului. La drept vorbind, nu mi-a vorbit decât despre proiectul său de

ambasadă, devenită o instalaţie al cărei public aveau să fie oamenii din viitor. Comandase o limonada, dar nu s-a atins de pahar; din când în când, prin bar trecea câte un people[38], mă zărea, îmi făcea un semn de conivenţă; Vincent îl ignora total. Vorbea fără să mă privească, fără măcar să se asigure că-l ascultam, cu o voce în acelaşi timp concentrată şi absentă, parcă vorbea la un microfon sau depunea mărturie în faţa unei comisii de anchetă. Pe măsură ce-şi explica ideea, îmi dădeam seama că se îndepărta de la planul lui iniţial, că proiectul devenea din ce în ce mai ambiţios, şi că acum ţintea cu totul altceva decât să depună mărturie despre ceea ce un autor pompos din secolul XX numise „condiţia umană"[39]. Despre umanitate, mi-a atras el atenţia, existau deja destule mărturii, cu acelaşi bilanţ dezolant: pe scurt, subiectul era cunoscut. Cu calm, dar fără putinţă de întoarcere, Vincent părăsea tărâmul uman pentru a rătăci spre un altunde absolut, unde eu nu mă simţeam capabil să-l urmez; era probabil singurul spaţiu în care putea să respire, poate că viaţa lui nu avusese nicicând alt obiectiv, însă era un obiectiv pe care trebuia să-l urmărească singur; singur, de altfel, fusese întotdeauna.

Noi nu mai eram aceiaşi, a insistat el cu un ton blând, deveniserăm veşnici; desigur, vom avea nevoie de timp ca să asimilăm ideea, ca să ne fie familiară; oricum, situaţia se schimbase fundamental, şi chiar de pe acum. După plecarea adepţilor, Savant rămăsese la Lanzarote cu o echipă de tehnicieni şi continua cercetările; până la urmă va reuşi, era neîndoielnic. Omul are un creier mare, un creier disproporţionat în raport cu cerinţele simple impuse de asigurarea supravieţuirii, de căutarea elementară a hranei şi sexului; vom începe, în sfârşit, să-l folosim. Nici o cultură a spiritului, mi-a reamintit el, nu s-a putut dezvolta vreodată în societăţi cu criminalitate ridicată, pentru că siguranţa fizică e pur şi simplu condiţia gândirii libere, un individ preocupat de supravieţuire, un individ aflat mereu la pândă nu a produs nicicând o idee, o poezie, o viziune cât de cât creatoare. După ce ne vom asigura conservarea ADN-ului, deveniţi potenţial nemuritori, urma să trăim, a continuat el, în condiţii de siguranţă fizică absolută, necunoscute până acum de vreo fiinţă umană; nimeni nu putea prevedea ce va rezulta de aici, din perspectiva dezvoltării spirituale.

---

38 Persoană importantă, celebritate (în engl. în orig.)

39 Referire la romanul omonim al lui Andre Malraux

Această discuţie calmă şi parcă liberă de orice implicare mi-a făcut foarte mult bine şi pentru prima oară am început să mă gândesc la propria-mi nemurire, să privesc lucrurile într-un mod mai deschis; dar revenind în cameră am găsit pe mobil un mesaj de la Esther, care spunea, simplu: I miss you[40], şi am simţit din nou, încuibată în carne, nevoia de ea. Bucuria e atât de rară. A doua zi, am luat primul avion spre Madrid.

Daniel25,8

Incredibila importanţă pe care o avea la oameni miza sexuală i-a uluit şi îngrozit întotdeauna pe neo-umanii care i-au studiat. Oricum, era dureros să-l vezi pe Daniel1 apropiindu-se puţin câte puţin de Taina cea rea, cum o numeşte Sora supremă; era dureros să-l simţi din ce în ce mai conştient de un adevăr care, odată adus la lumină, nu putea decât să-l distrugă. În toate epocile istorice, cei mai mulţi oameni ajungeau, odată cu vârsta, să considere problemele legate de sex nişte infantilisme lipsite de importanţă, adevăratele subiecte demne de atenţia unui bărbat matur fiind politica, afacerile, războiul etc. Dar adevărul, pe vremea lui Daniel1, începea să iasă la lumină; devenea tot mai clar, şi avea să fie tot mai greu de ascuns, că adevăratele scopuri ale oamenilor, singurele pe care le-ar fi urmărit spontan dacă ar fi avut posibilitatea, erau de ordin exclusiv sexual. Pentru neo-umani, aceasta este o adevărată enigmă. Niciodată, ne avertizează Sora supremă, nu vom putea să ne facem o idee corectă despre acest fenomen; ca să ne putem apropia de înţelegerea sa, trebuie să avem permanent în minte câteva repere, cel mai important fiind acela că la specia umană, ca la toate speciile animale care o precedaseră, supravieţuirea individuală nu conta absolut deloc. Ficţiunea darwinistă a „luptei pentru existenţă" ocultase mult timp faptul elementar că valoarea genetică a unui individ, capacitatea de a-şi transmite caracteristicile descendenţilor săi, se putea rezuma, în mod brutal, la un unic parametru: numărul de descendenţi pe care era capabil să-i procreeze. De aceea, nu trebuia să ne mirăm că un animal, oricare, era gata să-şi sacrifice fericirea, bunăstarea fizică şi chiar viaţa pentru un simplu raport sexual: voinţa speciei (ca să vorbim în termeni finalişti), un sistem

40 Mi-e dor de tine (în engl. în orig.)

hormonal cu mecanisme de reglare puternice (dacă ne limitam la o abordare deterministă) trebuiau să-l conducă aproape obligatoriu la această opţiune. Masculii care arborau podoabe şi penaje strălucitoare, care executau parade amoroase zgomotoase şi spectaculoase riscau să fie reperaţi şi devoraţi de prădători; şi totuşi, în termeni genetici, această soluţie era sistematic preferată, câtă vreme permitea o reproducere mai eficientă. Această subordonare a individului faţă de specie, bazată pe mecanisme biochimice neschimbate, era la fel de puternică la animalul uman, exacerbată de faptul că pulsiunea sexuală, nelimitându-se la perioadele de rut, se putea exercita permanent - povestirile de viaţă umane ne arată clar, de exemplu, că menţinerea unui aspect fizic capabil să atragă reprezentanţii sexului opus era singura şi adevărata raţiune de a fi a sănătăţii, că îngrijirea meticuloasă a trupului, căreia contemporanii lui Daniel1 îi consacrau o parte tot mai mare din timpul lor, nu avea alt obiectiv.

Biochimia sexuală a neo-umanilor - şi cred că aici se află adevărata cauză a senzaţiei de sufocare şi angoasă care mă cuprindea pe măsură ce înaintam în povestea lui Daniel1, pe măsură ce străbăteam etapele calvarului său - rămăsese aproape identică

Daniel1,20

Neantul aneantizează. Martin Heidegger

De la începutul lunii august, în centrul ţării se menţinea o zonă de presiune ridicată şi, sosind pe aeroportul Barajas, am simţit că lucrurile vor merge prost. Căldura era aproape insuportabilă şi Esther întârzia; a apărut abia peste jumătate de oră, goală sub rochia ei de vară.

Îmi uitasem unguentul nemţesc la hotel, a fost întâia mea greşeală; am ejaculat mult prea repede, şi pentru prima oară am simţit-o puţin dezamăgită. A continuat să se mişte, încă puţin, pe sexul meu care se înmuia iremediabil, apoi s-a desprins cu o grimasă resemnată. Aş fi dat orice să mai pot; bărbaţii trăiesc de când se nasc într-o lume dificilă, o lume cu mize simpliste şi crude, iar dacă femeile nu i-ar înţelege, foarte puţini ar izbuti să supravieţuiască. Cred că am înţeles, în clipa aceea, că în lipsa mea se culcase cu alt-cineva.

Am luat metroul şi ne-am dus să bem ceva cu doi prieteni de-ai ei; transpiraţia îi lipea rochia de trup, i se distingeau perfect areolele sânilor, şanţul dintre fese; evident, toţi bărbaţii din metrou o fixau; iar unii chiar îi surâdeau.

Mi-a fost foarte greu să particip la discuţia lor, din când în când reuşeam să prind din zbor o frază, să schimb câteva replici, dar foarte curând am simţit că ameţesc, şi oricum eram cu gândul la altceva, mă simţeam pe un tobogan lunecos, extrem de lunecos. Revenind la hotel, i-am pus întrebarea; a recunoscut fără fasoane. It was an ex-boyfriend[41]..., a spus ea cu aerul că nu era ceva important. Şi, după câteva secunde de ezitare, a adăugat: And a friend of him.[42]

Doi bărbaţi, aşadar; ei da, doi bărbaţi, în definitiv nu era prima oară. Îşi întâlnise fostul iubit din întâmplare, într-un bar, era cu un prieten şi, din una în alta, pe scurt, s-au pomenit tustrei într-un pat. Am întrebat-o cum a fost, nu mă puteam abţine. Good... good...[43], mi-a răspuns, puţin îngrijorată de cursul pe care îl lua discuţia. It was... comfortable[44], a precizat ea cu un surâs involuntar. Plăcut, da; puteam să-mi imaginez. Am făcut un efort dureros ca să n-o întreb dacă i-a supt-o fostului iubit, dacă le-a supt-o la amândoi, dacă au sodomizat-o; imaginile curgeau, le simţeam sfredelindu-mi creierul şi cred că asta mi se citea pe faţă, pentru că a tăcut, iar fruntea i s-a încreţit, din ce în ce mai îngrijorată. A luat imediat singura hotărâre posibilă, să se ocupe de sexul meu, şi a făcut-o cu atâta afecţiune, cu atâta pricepere a degetelor şi a gurii, încât, în mod neaşteptat, mi s-a sculat din nou şi peste un minut eram în ea, şi era bine, era bine din nou, participam total şi ea la fel, cred chiar că de mult n-a mai avut un orgasm atât de intens - cu mine, cel puţin, mi-am spus ceva mai târziu, însă pe moment am reuşit să-mi alung gândul ăsta din minte, am strâns-o în braţe cu multă blândeţe, cu toată blândeţea de care eram capabil, m-am concentrat total asupra trupului ei, a prezenţei reale, calde şi vii a trupului ei.

Acum cred că această mică scenă, atât de duioasă, atât de

---

41 Cu un fost iubit (în engl. în orig.)

42 Şi un prieten al lui (în engl. în orig.)

43 Bine... bine... (în engl. în orig.)

44 A fost... plăcut (în engl. în orig.)

discretă, fără vorbe, a influenţat-o hotărâtor pe Esther: prin purtarea ei din săptămânile următoare a urmărit un singur lucru, să nu mă facă să sufăr; să încerce chiar, din toate puterile, să mă facă fericit. Mijloacele ei de a face un bărbat fericit erau remarcabile, şi păstrez amintirea unei perioade de bucurie imensă, iluminată de o fericire trupească de fiecare clipă, o fericire pe care nu o credeam suportabilă, căreia nu credeam să-i pot supravieţui. Păstrez de asemeni amintirea bunăvoinţei, a inteligenţei, a înţelegerii generoase şi a graţiei ei, dar în fond nu am cu adevărat amintiri, nici o imagine nu se desprinde din ansamblu, ştiu doar că am trăit zile şi poate săptămâni într-o anume stare, o stare de perfecţiune suficientă, deplină, şi totuşi umană, a cărei posibilitate a fost câteodată intuită de unii oameni, deşi nici unul nu a reuşit până acum să-i facă o descriere plauzibilă.

Esther plănuise mai de mult să organizeze un party de ziua ei, pe 17 august, şi chiar din zilele următoare a început să se ocupe de pregătiri. Voia să cheme lume multă, vreo sută de invitaţi, şi s-a hotărât să apeleze la un prieten care locuia pe Caile San Isidor, într-un spaţiu comercial transformat în apartament; era la ultimul etaj, avea terasă şi piscină. Prietenul ne-a invitat să bem un pahar şi să discutăm. Îl chema Pablo, era un ins înalt, cu părul lung, creţ şi negru, destul de cool; ca să ne primească, îşi pusese un halat subţire, dar şi l-a scos odată ajunşi pe terasă, trupul gol era musculos şi bronzat. Ne-a oferit un suc de portocale. Esther se culcase cu el? (Aveam oare să-mi pun întrebarea asta, de acum înainte, de fiecare dată când vom întâlni un bărbat?) Din seara revenirii mele de la Paris, Esther era atentă, vigilentă; citindu-mi probabil în ochi o anume nelinişte, a refuzat propunerea de a rămâne un moment la soare, pe marginea piscinei, încercând să limiteze discuţia la pregătirile pentru petrecere. Era exclus să cumpere cocaină şi ecstasy pentru toată lumea; însă putea să plătească o primă doză pentru a demara petrecerea, apoi să cheme doi-trei dealeri. Pablo se putea ocupa, avea furnizori foarte buni; într-un elan de generozitate, s-a oferit chiar să plătească el câteva doze de poppers.

Pe 15 august, de Sfânta Măria, Esther m-a iubit cu mai multă senzualitate decât oricând. Eram la hotel Sanz, în faţa patului se găsea o oglindă imensă şi era atât de cald, încât un val de transpiraţie ne scălda la fiecare mişcare; cu braţele şi cu picioarele în cruce, nu mai aveam putere să mă mişc, toată sensibilitatea mi se

concentrase în sex. Timp de peste o oră m-a călărit, alunecând în sus şi-n jos pe mădularul meu, contractându-şi în jurul lui păsărică proaspăt epilată. În tot acest timp, şi-a mângâiat cu o mână sânii lucind de sudoare şi m-a privit în ochi surâzând, concentrată, atentă la fiecare variaţie a plăcerii mele. Cu cealaltă mână îmi strângea coaiele, mai uşor sau mai tare, în ritmul mişcării vaginului. Simţind că mă apropii de orgasm, se oprea brusc, strângea puternic cu două degete, oprind ejacularea de la sursă; apoi, odată pericolul trecut, relua mişcările de du-te vino. Am petrecut astfel un ceas, poate două, la un pas de a exploda, era maximum de plăcere pe care o poate simţi un bărbat şi până la urmă, extenuat, am rugat-o să se îndure de mine, să mă lase să termin. S-a ridicat, mi-a pus o pernă sub fund, m-a întrebat dacă vedeam bine în oglindă; nu, trebuia să mă deplasez puţin, m-am apropiat de marginea patului. Îngenunchind între coapsele mele, cu faţa în dreptul sexului, a început să mi-l lingă metodic, centimetru cu centimetru, sfârşind prin a-mi strânge glandul cu buzele; apoi, în timp ce limba făcea mişcări rapide de du-te vino, mi-a luat sexul în mâini, m-a masturbat lent, dar cu putere, vrând parcă să scoată din mine ultima picătură de spermă. Sudoarea îmi intra în ochi, vedeam ca prin ceaţă, pierdusem noţiunea spaţiului şi a timpului, totuşi am izbutit să mai rezist puţin, i-am simţit limba de încă trei ori - şi atunci am ejaculat, cu senzaţia că tot trupul, străfulgerat de plăcere, sorbit de neant, se spulbera într-o explozie de energie radioasă. A rămas cu sexul meu în gură, aproape imobilă, sugându-mi-l încet şi închizând ochii, parcă voia să-mi audă mai bine urletele de fericire.

Pe urmă s-a culcat, s-a ghemuit la pieptul meu în timp ce noaptea cădea rapid peste Madrid, şi abia după jumătate de ceas de nemişcare tandră mi-a spus ce voia să-mi spună de două săptămâni - nu mai ştia nimeni în afară de sora ei, pe prieteni voia să-i anunţe la petrecerea de ziua ei. Fusese admisă la o prestigioasă şcoală de pian din New York, unde avea intenţia să rămână cel puţin un an şcolar. În acelaşi timp, primise un mic rol într-o producţie hollywoodiană importantă despre moartea lui Socrate; urma să interpreteze o servitoare a Afroditei, rolul lui Socrate fiind jucat de Robert de Niro. Era un rol mărunt, cel mult o săptămână de filmare, însă era la Hollywood, cu un onorariu pe măsură: suficient ca să-şi plătească anul de studii şi şederea la New York. Urma să plece la începutul lui septembrie.

Cred că am rămas mut, complet mut. Eram împietrit, fără reacţie, mi se părea că dacă încerc să spun un cuvânt voi izbucni în plâns. Bueno... It's a big chance in my life...45, a spus ea în cele din urmă pe un ton plângăreţ, ascunzându-şi capul în scobitura umărului meu. Puţin a lipsit să-i propun să plec şi eu în Statele Unite, să mă mut împreună cu ea, dar vorbele muriseră în mine înainte de a fi rostite, îmi dădeam seama că nici măcar nu-i trecuse prin gând. Nici măcar nu mi-a propus s-o vizitez; era, pentru ea, o perioadă nouă, un nou început. Am aprins lampa de pe noptieră, am privit-o atent, să văd dacă percep la ea vreo fascinaţie pentru America, pentru Hollywood; nu, nici urmă, părea lucidă şi calmă, pur şi simplu luase decizia cea mai bună, cea mai raţională în condiţiile date. Surprinsă de tăcerea mea prelungită, a întors capul să mă privească, părul lung şi blond i-a lunecat în jurul chipului; privirea mi s-a oprit involuntar pe sânii ei, apoi m-am întins, am stins lampa, am respirat adânc; nu voiam să complic lucrurile şi mai mult, nu voiam să mă vadă plângând.

Esther şi-a petrecut a doua zi pregătindu-se pentru petrecere; la un salon de înfrumuseţare din apropiere, şi-a făcut o mască facială cu argilă, un peeling; am aşteptat-o fumând în camera de hotel. Ziua următoare a fost cam la fel, după coafor a trecut prin câteva magazine, şi-a cumpărat cercei şi o curea. Îmi simţeam mintea absolut goală, cum e probabil cea a condamnaţilor la moarte în aşteptarea execuţiei: nu am crezut niciodată că-şi petrec ultimele ceasuri reconsiderându-şi viaţa trecută, făcând un bilanţ (în afară poate de cei care cred în Dumnezeu); îmi închipui că încearcă pur şi simplu să-şi omoare timpul în modul cel mai neutru cu putinţă; cei mai norocoşi dorm, dar nu era cazul meu, nu cred că am închis un ochi în timpul celor două zile.

Pe 17 august, la ora douăzeci, când a bătut la uşă şi am văzut-o în prag, am înţeles că nu voi supravieţui plecării ei. Purta, legată sub sâni, o bustieră transparentă ce le trăda rotunjimea; ciorapii aurii, prinşi cu jartiere, se opreau la un centimetru de fustă - o minijupă foarte scurtă, aproape o centură, din vinil auriu. Nu purta nimic pe dedesubt, iar când s-a aplecat să-şi lege şireturile cizmelor înalte, mişcarea i-a dezgolit fesele; involuntar, am întins mâna să le

45 Bine... (sp.) Este o mare şansă pentru mine... (engl.)

mângâi. S-a întors, m-a cuprins în braţe şi m-a privit cu atâta milă, cu atâta blândeţe, încât o clipă am sperat să-mi spună că renunţă, că rămâne cu mine, acum şi pentru totdeauna, dar nu s-a întâmplat nimic, şi am luat un taxi care ne-a dus la apartamentul lui Pablo.

Primii invitaţi au sosit pe la ora douăzeci şi trei, dar petrecerea a început cu adevărat abia după trei noaptea. La început m-am purtat destul de decent, circulând printre invitaţi cu un soi de nonşalanţă, cu paharul în mână; mulţi mă cunoşteau sau mă văzuseră în filme şi am schimbat cu ei câteva cuvinte banale, oricum muzica urla prea tare şi în curând m-am mărginit să dau din cap. Erau aproape două sute de persoane şi eram singurul trecut de douăzeci şi cinci de ani, dar nici măcar asta nu reuşea să mă tulbure, eram într-o stare de calm stranie; e drept că, într-un fel, catastrofa era deja consumată. Esther era superbă, îşi întâmpina invitaţii, îi îmbrăţişa cu căldură. Toată lumea ştia acum că peste două săptămâni pleca la New York; la început m-am temut că o să mă simt ridicol, în fond eram în postura tipului lăsat baltă, dar nimeni n-a făcut nici o aluzie, toţi îmi vorbeau ca şi cum ar fi fost o situaţie normală.

Spre ora zece dimineaţa, muzica a trecut de la house la trance, eu îmi tot umplusem şi îmi golisem paharul, începeam să mă simt puţin obosit, ar fi grozav să pot dormi, îmi spuneam, fără s-o cred cu adevărat, alcoolul mă ajutase să-mi blochez spaima, dar o simţeam tot acolo, în adâncul fiinţei, vie şi gata să mă sfâşie la primul semn de slăbiciune. Ceva mai devreme, începuseră să se formeze cupluri, observasem deplasări în direcţia camerelor. Am pornit la întâmplare pe un coridor, am deschis o uşă decorată cu un poster reprezentând spermatozoizi văzuţi la microscop. Am avut impresia că acolo tocmai se sfârşise o mică orgie; pe pat erau întinşi de-a valma fete şi bărbaţi pe jumătate dezbrăcaţi. Într-un colţ, o adolescentă blondă, cu tricoul ridicat deasupra sânilor, le-o sugea unor tipi. M-am apropiat de ea, ezitant, dar mi-a făcut semn să plec. M-am sprijinit de pat, lângă o brunetă cu pielea mată, cu sâni superbi, cu fusta ridicată până în talie.

Părea să doarmă adânc, nu a reacţionat când i-am desfăcut picioarele, dar când i-am vârât un deget în păsărică mi-a respins mâna din reflex, fără a se trezi cu adevărat. Învins, m-am aşezat din nou pe jos, lângă pat, şi cred că zăceam de vreo jumătate de oră într-o apatie ursuză când am văzut-o intrând pe Esther. Era vioaie, în plină formă; o însoţea un prieten - un homosexual micuţ, foarte

blond, foarte dulce, tuns scurt, pe care îl ştiam din vedere. Esther avea două doze de cocaină şi s-a lăsat pe vine, le-a porţionat, apoi a lăsat jos bucata de carton pe care-o folosise; nu-mi remarcase prezenţa. Blondul a luat prima doză. Când Esther s-a lăsat la rândul ei în genunchi, fusta i s-a ridicat dezgolindu-i fundul. Şi-a vârât în nară tubul de carton, iar în clipa în care a prizat praful alb, cu un gest rapid, abil şi precis, am ştiut că voi păstra gravată în memorie imaginea acelui animal inocent, amoral, nici bun, nici rău, care nu făcea decât să-şi caute raţia de excitaţie şi de plăcere. Mi-am amintit din nou, subit, cum o definise Savant pe italiancă: o combinaţie drăguţă de particule, o suprafaţă netedă, fără individualitate, a cărei dispariţie nu însemna nimic... de aşa ceva fusesem îndrăgostit, aşa ceva fusese singura mea raţiune de a trăi - şi, vai, încă era. Esther s-a ridicat dintr-un salt, a deschis uşa - muzica s-a auzit mai tare - şi a plecat din nou în direcţia petrecerii. M-am ridicat involuntar şi am urmat-o; când am ajuns în încăperea principală, era deja în mijlocul dansatorilor. Am început să dansez lângă ea, dar nu părea să mă vadă, părul îi flutura în jurul chipului, avea bluza udă de transpiraţie, sfârcurile sânilor împungeau ţesătura, ritmul era din ce în ce mai rapid - cel puţin 160 BPM - şi îmi era tot mai greu să rezist, între noi s-a interpus pentru scurt timp un grup de trei bărbaţi, apoi ne-am pomenit spate în spate, mi-am lipit fesele de ale ei, a început să se mişte în chip de răspuns, fundurile noastre se frecau tot mai tare, apoi ea s-a întors, m-a recunoscut. Ola, Daniel!.. , mi-a spus ea surâzând şi a continuat să danseze, apoi am fost separaţi de alt grup şi dintr-odată m-am simţit extrem de obosit, gata să cad, m-am aşezat pe o sofa şi am băut un whisky, nu era o idee strălucită, m-a cuprins imediat o greaţă cumplită, uşa de la baie era închisă şi am bătut în ea de mai multe ori repetând: I'm sick! I'm sick![46] până a venit să-mi deschidă o fată cu un prosop încins în jurul taliei; a închis după mine, s-a întors la cada din baie unde o aşteptau doi tipi, s-a lăsat în genunchi, unul dintre ei a pătruns-o imediat, celălalt a luat poziţia şi fata a început să i-o sugă, m-am repezit la closet, mi-am vârât degetele în gât şi am vomat îndelung, dureros, după aceea m-am simţit ceva mai bine şi m-am dus să mă lungesc puţin în dormitor, acolo nu mai era decât bruneta care mă respinsese puţin

46 Mi-e rău! Mi-e rău! (în engl. în orig.)

mai devreme, dormea la fel de liniştită, cu fusta ridicată în talie, şi fără să vreau am început să mă simt cumplit de trist, m-am ridicat, am început s-o caut pe Esther, m-am agăţat de ea, efectiv, fără jenă, am prins-o de talie şi am implorat-o să-mi vorbească, să-mi mai vorbească, să rămână lângă mine, să nu mă lase singur; ea se desprindea cu o nerăbdare crescândă, voia la prietenii ei, dar eu îmi reluam asaltul, o cuprindeam în braţe, ea mă respingea din nou şi ve-deam chipurile celorlalţi, mă înconjurau, probabil îmi vorbeau şi ei, dar nu înţelegeam nimic, vacarmul muzicii acoperea totul. În sfârşit, am auzit-o repetând pe un ton imperativ: Please, Daniel, please.. It's a party![47], dar asta n-a schimbat nimic, sentimentul de abandon continua să crească în mine, să mă înece, mi-am lăsat din nou capul pe umărul ei, iar atunci m-a respins violent cu amândouă mâinile, strigând: Stop that![48], acum părea cu adevărat furioasă, în jurul nostru mai mulţi dansatori se opriseră, m-am răsucit pe călcâie şi m-am dus în dormitor, m-am ghemuit pe jos, mi-am luat capul în mâini şi, pentru prima oară după mai bine de douăzeci de ani, am început să plâng.

Petrecerea a continuat toată ziua, pe la cinci după-amiază Pablo a adus brioşe cu ciocolată şi cornuri, am luat un corn şi l-am înmuiat într-o ceaşcă de cafea cu lapte, muzica era mai calmă, era un gen de chill out melodios şi senin, câteva fete dansau fluturându-şi braţele cu încetineală, ca nişte aripi mari. Esther era la câţiva metri, dar nu mi-a dat nici o atenţie când m-am aşezat, a continuat să discute cu prietenii, depanau amintiri de la alte petreceri, şi în momentul acela am înţeles. Pleca în Statele Unite pentru un an, poate pentru totdeauna; acolo avea să-şi facă noi prieteni şi, fireşte, îşi va găsi un alt boyfriend. Mă părăsea, desigur, însă exact la fel ca pe ceilalţi, statutul meu nu avea nimic special. Sentimentul de ataşament exclusiv pe care îl simţeam în mine, care avea să mă chinuie din ce în ce mai rău, până mă va distruge, nu avea pentru ea nici un echivalent, nici o justificare, nici o raţiune de a fi: trupurile noastre erau distincte, nu puteam simţi aceleaşi suferinţe sau aceleaşi bucurii, eram, neîndoielnic, două fiinţe separate. Dacă Isabelle nu iubea voluptatea, Esther nu iubea iubirea, nu voia să fie îndrăgostită,

47 Te rog, Daniel, te rog... E o petrecere! (în engl. în orig.)

48 Termină! (în engl. în orig.)

refuza acest sentiment de exclusivitate, de dependenţă, cum îl refuza toată generaţia ei. Rătăceam printre ei ca un soi de monstru preistoric, cu neroziile mele romantice, cu legăturile, cu lanţurile mele. Pentru Esther, ca pentru toate fetele din generaţia ei, sexualitatea era doar un divertisment agreabil, asociat cu seducţia şi cu erotismul, şi care nu implica o obligaţie sentimentală specială; poate că iubirea a fost mereu, cum era mila pentru Nietzsche, doar o ficţiune născocită de cei slabi pentru a-i culpabiliza pe cei puternici, pentru a le îngrădi libertatea şi ferocitatea naturale. Femeile fuseseră slabe, mai ales atunci când năşteau, la începuturi aveau nevoie de un protector puternic şi pentru asta născociseră iubirea, acum însă erau puternice, erau independente, libere, şi nu mai voiau să inspire ori să trăiască un sentiment lipsit de orice motivaţie concretă. Proiectul masculin milenar, exprimat perfect în zilele noastre de filmele porno, constând în a lipsi sexualitatea de orice conotaţie afectivă şi a o aduce în zona divertismentului pur, reuşise în sfârşit, prin această generaţie, să se împlinească. Tinerii nu mai puteau să simtă, nici să înţeleagă ceea ce simţeam eu, iar dacă li s-ar fi întâmplat, ar fi simţit un soi de jenă, ca faţă de un lucru ridicol şi cam ruşinos, ca faţă de o tară din trecut. După decenii de condiţionare şi de eforturi, reuşiseră în sfârşit să-şi smulgă din inimi unul dintre cele mai vechi sentimente umane, iar fenomenul era ireversibil, ceea ce fusese distrus nu se putea reface, cum nu se pot reface singure bucăţile unei ceşti sparte, îşi realizaseră scopul: nu aveau să cunoască iubirea, în nici un moment al vieţii lor. Erau liberi.

Spre miezul nopţii, cineva a pus din nou muzică techno şi lumea a început iar să danseze; dealerii plecaseră, dar rămânea suficient ecstasy şi poppers. Rătăceam prin zone interioare dureroase, închise, ca o succesiune de încăperi întunecate. Fără motiv precis, m-am gândit la Gerard, umoristul elohimit. „Ce în-cur-căcătură...", i-am spus la un moment dat unei fete, o suedeză stupidă care oricum vorbea doar engleza; mi-a aruncat o privire bizară, iar atunci mi-am dat seama că mai mulţi mă priveau la fel şi că vorbeam singur, de câteva minute, se pare. Am clătinat din cap, m-am uitat la ceas, m-am aşezat pe un şezlong pe marginea piscinei; era deja ora două noaptea, dar căldura rămânea sufocantă.

Mai târziu, mi-am dat seama că n-o mai văzusem de mult pe Esther, şi am pornit, mai mult sau mai puţin convins, în căutarea ei. În încăperea principală nu mai era decât puţină lume; am păşit peste

câţiva inşi culcaţi pe jos şi până la urmă am descoperit-o în una din camerele din fundul coridorului, culcată în mijlocul unui grup; nu mai avea pe ea decât minijupa aurie, ridicată până în talie. Un bărbat lungit în spatele ei, un brunet înalt cu părul lung şi creţ (putea să fie Pablo), îi mângâia fesele şi se pregătea s-o pătrundă. Ea vorbea cu un alt bărbat, tot un brunet, foarte musculos, pe care nu-l cunoşteam; vorbindu-i, se juca cu sexul lui, se bătea cu el, surâzând, peste nas şi peste obraji. Am închis uşa, discret, nu ştiam încă, dar avea să fie ultima imagine a lui Esther care avea să-mi rămână în memorie.

Ceva mai târziu, când peste Madrid se lumina de ziuă, m-am masturbat rapid lângă piscină. La câţiva metri de mine era o fată îmbrăcată în negru, cu o privire goală, mă gândeam că nici nu-mi remarca prezenţa, dar în clipa când am ejaculat a scuipat.

Până la urmă am adormit, şi probabil că am dormit mult, pentru că la trezire nu mai era nimeni; plecase până şi Pablo. Pe pantaloni aveam pete de spermă uscată, şi cred că vărsasem whisky pe cămaşă, puţeam îngrozitor. M-am ridicat cu greu, am traversat terasa printre resturi de mâncare şi sticle goale. M-am sprijinit în coate de balustradă şi am privit în jos, pe stradă. Soarele începuse să coboare pe cer, noaptea avea să vină în curând, şi în linii mari ştiam ce mă aştepta. Intrasem, fără doar şi poate, pe ultima sută de metri.

Daniel25,9

Sfere din metal strălucitor levitau în aer; se învârteau încet în jurul propriei axe, scoţând un zumzet uşor. Populaţia locală avea faţă de ele un comportament bizar, un amestec de veneraţie şi sarcasm. Indiscutabil, era o populaţie formată din primate sociale - dar ce anume, sălbatici, neo-umani sau o a treia specie? Vestimentaţia lor - mantii largi, negre, cagule negre cu găuri pentru ochi - nu permitea o identificare exactă. Decorul în ruine părea să conţină referinţe la peisaje reale - anumite detalii puteau aminti descrierea ţinutului Lanzarote, făcută de Daniel1; nu pricepeam prea bine unde voia să ajungă Marie23 cu această reconstituire iconografică.

Aducem un omagiu Centrului aperceptiv, IGUS-ului emotiv Salvat din naufragiu.

Chiar dacă Marie23, ca toţi neo-umanii, inclusiv eu însumi, nu era decât o ficţiune informatică, cum mi se întâmpla uneori să

cred, însăşi pregnanţa acestor ficţiuni demonstra existenţa unui IGUS sau a mai multora, indiferent de natura lor - biologică, digitală sau intermediară.

Existenţa în sine a unui IGUS era suficientă pentru a admite că avusese loc o descreştere, într-un moment al timpului, în sânul câmpului de posibilităţi nelimitate; această descreştere era condiţia paradigmei existenţei. Viitorii înşişi, dacă vor exista, vor trebui să-şi adapteze statutul ontologic la condiţiile generale de funcţionare ale IGUS-urilor. Hârtie şi Gell-Mann arată deja că funcţia cognitivă a IGUS-urilor (Information Gathering and Utilizing Systems) presupune condiţii de stabilitate şi de excludere reciprocă a secvenţelor de evenimente. Pentru un IGUS observator, natural sau artificial, o singură ramură de univers poate fi înzestrată cu o existenţă reală; această concluzie nu exclude câtuşi de puţin posibilitatea altor ramuri de univers, dar interzice unui observator dat accesul la ele; sau, reluând formula lui Gell-Mann, destul de misterioasă, dar sintetică, „pe fiecare ramură se păstrează doar acea ramură". Însăşi prezenţa unei comunităţi de observatori, fie şi redusă la numai două IGUS-uri, dovedea astfel existenţa unei realităţi.

Ca să ne limităm la ipoteza curentă, cea a unei evoluţii fără soluţie de continuitate în sânul unei filiaţii bazate pe „biologia carbonului", nu exista nici un motiv de a crede că evoluţia sălbaticilor fusese întreruptă de Marea Secătuire; în acelaşi timp, nimic nu arăta că aceştia ar fi putut, cum presupunea Marie23, să acceadă din nou la limbaj, nici că ar fi format comunităţi inteligente, capabile să edifice noi societăţi, pe alte baze decât cele instituite odinioară de Fondatori.

Marie23 e totuşi obsedată de această temă a societăţilor sălbatice, revine la ea din ce în ce mai des în cursul comunicărilor noastre, care devin din ce în ce mai animate. Simt că în ea are loc un soi de ebuliţie intelectuală, o nerăbdare ce mi se transmite puţin câte puţin, deşi nimic din circumstanţele exterioare nu justifică ieşirea din starea noastră de stază, şi adesea rămân zguduit şi parcă slăbit după secvenţele noastre de intermediere. Din fericire, prezenţa lui Fox mă linişteşte rapid şi mă cufund în fotoliul meu preferat, la capătul dinspre nord al încăperii principale, aşteptând cu ochii închişi, aşezat liniştit în lumină, următorul nostru contact.

Daniel1,21

În aceeaşi zi am luat trenul spre Biarritz; trebuia să schimb la Hendaye, în compartiment erau nişte fete cu minijupe şi atmosfera generală era de vacanţă - ceea ce mă privea destul de puţin, evident, dar încă eram capabil să iau notă, încă eram uman, nu trebuia să-mi fac iluzii, nu eram complet blindat, eliberarea nu va fi niciodată deplină, nu înainte de moartea mea efectivă. La Biarritz, am tras la Villa Eugenie, o reşedinţă de vacanţă oferită de Napoleon al III-lea împărătesei şi devenită hotel de lux în secolul XX. Restaurantul se numea tot Villa Eugenie şi avea o stea în ghidul Michelin. Am comandat cârnaţi şi orez cu sos picant; erau buni. Aveam impresia că aş putea mânca acelaşi lucru în fiecare zi şi, în general, că aş putea rămâne aici foarte mult timp, câteva luni, poate chiar toată viaţa. A doua zi dimineaţa, am cumpărat un laptop Samsung X10 şi o imprimantă Canon 180. Aveam intenţia, de bine, de rău, să încep proiectul despre care îi vorbisem lui Vincent: să descriu, pentru un public încă nedefinit, evenimentele la care fusesem martor la Lanzarote. Abia mult mai târziu, după mai multe discuţii cu el, după ce i-am vorbit îndelung despre uşurarea vagă, dar reală, despre senzaţia de luciditate parţială pe care mi-o lăsa această activitate, i-a venit ideea să le ceară tuturor aspiranţilor la nemurire să practice acest exerciţiu, istorisirea de viaţă, într-un mod cât mai exhaustiv posibil; prin ricoşeu, propriul meu proiect a fost afectat şi a devenit mult mai autobiografic.

Venind la Biarritz, avusesem desigur intenţia s-o revăd pe Isabelle, dar după ce m-am instalat la hotel mi-am spus că, în fond, nu era nici o grabă - lucru altminteri destul de straniu, pentru că, îmi era clar deja, răstimpul de viaţă de care mai dispuneam era limitat. În fiecare dimineaţă făceam o plimbare pe plajă, circa un sfert de oră, îmi ziceam că am o şansă să-i întâlnesc, pe ea şi pe Fox; nu a fost cazul, iar după două săptămâni m-am decis să-i telefonez. În definitiv, poate că plecase din oraş, trecuse peste un an de când nu mai luasem legătura cu ea.

Nu părăsise oraşul, dar mi-a spus că avea s-o facă îndată după moartea mamei sale - adică peste o săptămână sau două, cel mult o lună. Nu părea încântată că mă aude, nu în mod special, a trebuit să-i propun eu o întâlnire. Am invitat-o la prânz, la restaurantul hotelului meu; nu era posibil, câinii nu erau acceptaţi acolo, mi-a spus ea. Până la urmă ne-am înţeles să ne vedem la

Surfeur d'Argent, ca de obicei, dar am simţit imediat că ceva se schimbase. Era ciudat, aproape inexplicabil, dar pentru prima oară am avut impresia că-mi purta pică; mi-am mai dat seama că nu-i vorbisem niciodată despre Esther, nici un cuvânt, şi nu înţelegeam de ce, pentru că, repet, eram oameni civilizaţi, moderni; nici o meschinărie, în special financiară, nu umbrise separarea noastră, se putea spune că ne despărţiserăm buni amici.

Fox îmbătrânise puţin, se îngrăşase, dar era la fel de afectuos şi zburdalnic; trebuia doar să-l ajuţi un pic ca să ţi se urce pe genunchi. Am vorbit despre Fox preţ de vreo zece minute: burghezele rock and roll din Biarritz se topeau după el, poate pentru că regina Angliei avea câini de aceeaşi rasă - ca şi Mick Jagger, după înnobilare. Nu era o corcitură, nicidecum, mi-a spus Isabelle, era un adevărat Welsh Corgi Pembroke, câinele de casă al familiei regale; cum ajunsese acest animăluţ de stirpe nobilă să se pripăşească, la vârsta de trei luni, pe lângă o haită de maidanezi de pe marginea unei autostrăzi spaniole, asta avea să rămână pentru totdeauna un mister.

Am discutat aşa cam un sfert de oră, apoi, inevitabil, ca sub efectul unei legi naturale, am ajuns în miezul problemei şi i-am vorbit lui Isabelle despre istoria mea cu Esther. I-am povestit totul, de la început, am vorbit ceva mai mult de două ceasuri, terminând cu tristul party aniversar de la Madrid. M-a ascultat cu atenţie, fără să mă întrerupă, fără să se arate cu adevărat surprinsă.

— Da, întotdeauna ţi-a plăcut sexul... a spus ea scurt, cu o voce joasă, în momentul în care făceam câteva observaţii despre erotism. Ghicise mai demult ceva, mi-a mai zis ea după ce am terminat; se bucura că mă hotărâsem să-i vorbesc.

— In fond, în viaţa mea au fost două femei importante, i-am spus. Prima - tu -, care nu iubeai suficient sexul; şi a doua - Esther -, care nu iubea suficient iubirea.

De data asta, Isabelle a surâs sincer.

— E drept... mi-a spus ea cu o voce schimbată, surprinzător de maliţioasă şi tinerească, nu ai avut noroc. (A mai stat pe gânduri un timp, apoi a adăugat.) În concluzie, bărbaţii nu sunt mulţumiţi niciodată de femeile lor...

— Rareori, într-adevăr.

— Probabil că vor lucruri contradictorii. Mă rog, acum şi femeile, dar e un fenomen mai recent, în fond, poate că poligamia nu era o soluţie rea...

E trist să asişti la naufragiul unei civilizaţii, e trist să vezi cum cele mai strălucite minţi ale ei se scufundă - viaţa pe care o duci începe, mai întâi, să te apese, apoi sfârşeşti tânjind după o republică islamică. Mă rog, să zicem: destul de trist; sunt lucruri şi mai triste, nici vorbă. Isabelle gustase întotdeauna discuţiile teoretice, asta mă atrăsese, în parte, la ea; acest exerciţiu, pe cât e de steril şi chiar funest când e practicat de dragul discuţiei, pe atât devine de profund, creator şi duios îndată după ce ai făcut dragoste - îndată după adevărata viaţă. Ne priveam drept în ochi şi ştiam, simţeam că se va întâmpla ceva, zgomotele din cafenea păreau estompate, parcă intraserăm într-o zonă de tăcere, provizorie sau definitivă, încă nu ştiam; într-un târziu, continuând să mă privească în ochi, mi-a spus cu o voce limpede şi sigură:

— Încă te mai iubesc.

În noaptea aceea am dormit la ea, la fel şi în nopţile următoare - fără totuşi să renunţ la camera de hotel. Aşa cum mă aşteptam, apartamentul ei era aranjat cu gust; se afla în mijlocul unui parc, la vreo sută de metri de ocean. Mi-a făcut plăcere să-i pregătesc mâncarea lui Fox, să-l scot la plimbare; acum alerga mai încet, iar ceilalţi câini îl interesau mai puţin.

În fiecare dimineaţă, Isabelle se urca în maşină şi pleca la spital; cea mai mare parte a zilei şi-o petrecea în rezerva mamei sale; era bine îngrijită, mi-a spus ea, ceea ce devenise o raritate. În Franţa, ca-n fiecare an de-acum, vara era caniculară şi, ca în fiecare an, bătrânii mureau pe capete, în spitale sau în aziluri, din lipsă de îngrijiri; dar lumea nu se mai indigna de mult, intrase cumva în normalitate, în fond, era un mijloc natural de a elimina excedentul de bătrâni, periculos pentru echilibrul economic al ţării. Isabelle era altfel şi trăind lângă ea redeveneam conştient că le era moralmente superioară bărbaţilor şi femeilor din generaţia ei: era mai generoasă, mai atentă, mai iubitoare. Acestea fiind spuse, în plan sexual nu s-a petrecut nimic între noi; dormeam în acelaşi pat fără măcar să ne simţim jenaţi; nici resemnaţi, totuşi. Adevărul e că eram obosit, căldura mă moleşea şi pe mine, aveam un tonus de stridie moartă, iar această apatie cuprindea totul. În timpul zilei mă aşezam să scriu la o măsuţă din grădină, dar nu-mi venea nici o idee, nimic nu mi se părea important sau semnificativ, avusesem o viaţă ce se apropia de punctul final, asta era tot, eram la fel ca toţi ceilalţi, cariera mea de showman mi se părea acum departe, din tot ce fusese cândva nu

rămânea nici o urmă.

Uneori, totuşi, redeveneam conştient că istorisirea mea avea la origine alt obiectiv; îmi dădeam seama că acolo, la Lanzarote, fusesem martor la una dintre cele mai importante etape, poate etapa decisivă din evoluţia rasei umane. Într-o dimineaţă, simţindu-mă mai în formă, i-am telefonat lui Vincent: erau în plină febră a mutării, mi-a spus el, hotărâseră să vândă proprietatea profetului de la Santa Monica şi să transfere sediul social al Bisericii la Chevilly-Larue. Savant rămăsese la Lanzarote, unde se găsea laboratorul, dar Flic şi nevastă-sa erau cu Vincent, îşi cumpăraseră o casă lângă a lui şi construiau noi localuri, angajau personal, se gândeau să cumpere acţiuni la o televiziune consacrată noilor culte. Cu siguranţă, el însuşi făcea lucruri importante şi semnificative, cel puţin din punctul lui de vedere. Cu toate astea, nu reuşeam să-l invidiez: în toată viaţa mea, nu-mi pasase decât de mădularul meu sau de nimic, acum mădularul meu era mort, iar eu eram pe cale să-l urmez în funestu-i declin, căpătasem ce meritam, îmi repetam eu simulând o bucurie ursuză, în timp ce starea mea mentală evolua treptat spre groaza deplină, o groază sporită de canicula brutală şi de persistenta, neclintita strălucire a azurului.

Isabelle simţea totul, cred, şi mă privea suspinând; după două săptămâni a început să fie evident că lucrurile luau o întorsătură urâtă, era mai bine să plec, încă o dată, la drept vorbind era ultima dată, acum într-adevăr eram prea bătrâni, prea uzaţi, prea trişti, nu mai puteam decât să ne chinuim, să ne reproşăm reciproc impasul general în care ne aflam. La ultima noastră cină (seara aducea un pic de răcoare, aveam o masă în grădină, iar Isabelle îşi dăduse osteneala să gătească), i-am vorbit despre Biserica elohimită, despre nemurirea promisă la Lanzarote. Sigur, în linii mari era la curent, urmărise şi ea ştirile, dar, la fel ca majoritatea oamenilor, credea că totul era o mistificare şi habar nu avea că fusesem acolo. Mi-am dat atunci seama că, deşi îşi amintea de Robert belgianul, Isabelle nu-l întâlnise niciodată pe Patrick, că, după plecarea ei, în viaţa mea se petrecuseră o mulţime de lucruri, chiar mă miram că nu-i vorbisem despre ele până atunci. Ideea era pesemne prea nouă - de fapt, cel mai adesea, uitam că devenisem nemuritor, trebuia să fac un efort ca să-mi reamintesc. I-am explicat totuşi, i-am spus întreaga poveste de la început, cu toate amănuntele, insistând asupra personalităţii lui Savant, asupra impresiei generale de competenţă pe

care mi-o lăsase. Inteligenţa Isabellei rămânea la fel de vie şi, chiar dacă nu ştia nimic despre genetică, nu avusese timp să se intereseze, mi-a urmărit fără greutate explicaţiile şi a tras imediat concluzia.

— Aşadar, nemurirea... ar fi ca o a doua şansă, a spus ea.

— Sau a treia; sau a patra, a cincea şi aşa mai departe, la nesfârşit. Nemurirea, cu adevărat.

— De acord; sunt de acord să le las ADN-ul meu, şi bunurile mele ca moştenire. Să-mi spui cum îi pot contacta. Am s-o fac şi pentru Fox. Cât despre mama... (A ezitat, s-a întunecat.) Cred că e prea târziu pentru ea; n-ar înţelege. Suferă mult acum; cred că vrea cu adevărat să moară. Vrea neantul.

Rapiditatea cu care a reacţionat m-a surprins; în clipa aceea, cred, am intuit că avea să se producă un nou fenomen. Faptul că în Occident se putea naşte o religie nouă era deja, în sine, o surpriză, având în vedere că istoria europeană, în ultimii treizeci de ani, cunoscuse o prăbuşire masivă, năucitor de rapidă, a credinţelor religioase tradiţionale. În ţări ca Spania, Polonia, Irlanda, o credinţă catolică profundă, unanimă, masivă, structura de veacuri viaţa socială şi ansamblul comportamentelor, dicta morala şi relaţiile familiale, condiţiona ansamblul producţiilor culturale şi artistice, ierarhiile sociale, convenţiile, regulile de viaţă. Iar în răstimp de câţiva ani, în mai puţin de o generaţie, într-un timp incredibil de scurt, totul a dispărut, s-a evaporat în neant. În aceste ţări, nimeni nu mai credea acum în Dumnezeu, nu ţinea seama de El nici cât negru sub unghie, nici nu-şi amintea că odinioară crezuse; iar totul se petrecuse fără vreo rezistenţă, fără convulsii, fără violenţe sau proteste de vreun fel, fără măcar să aibă loc o discuţie adevărată, la fel de uşor cum un obiect greu, reţinut o vreme de o forţă exterioară, revine în poziţia de echilibru de îndată ce i se dă drumul. Credinţele umane erau, se pare, departe de a fi blocul masiv, solid, imuabil pe care ni-l imaginăm de obicei; poate că, dimpotrivă, erau tot ce avea omul mai efemer, mai fragil, mai predispus să se nască şi să moară.

Daniel25,10

Cele mai multe mărturii ne-o confirmă: începând din acea epocă, Biserica elohimită va câştiga din ce în ce mai mulţi adepţi şi se va răspândi fără a întâmpina rezistenţă în întreaga lume occidentală. În mai puţin de doi ani, mişcarea elohimită a integrat fulgerător

curentele budiste occidentale, apoi, la fel de uşor, a absorbit ultimele reziduuri ale creştinismului. În fine, s-a întors către Asia, pe care, începând cu Japonia, a cucerit-o cu aceeaşi rapiditate surprinzătoare, mai ales având în vedere că acest continent rezistase cu succes, timp de secole, la toate asalturile misionare creştine. E drept că acum erau alte vremuri şi că, într-un fel, elohimismul venea în siajul capitalismului de consum - care, făcând din tinereţe valoarea supremă şi cea mai râvnită, anihilase puţin câte puţin respectul pentru tradiţie şi cultul strămbunilor -, în măsura în care făgăduia păstrarea la nesfârşit a acestei tinereţi şi a plăcerilor care-i erau asociate.

Islamul a fost, surprinzător, o redută mai rezistentă. Sprijinindu-se pe o imigraţie masivă şi continuă, religia musulmană a câştigat teren în ţările occidentale, aproape în acelaşi ritm cu elohimismul; islamul se adresa cu precădere populaţiilor venite din Maghreb şi din Africa neagră, dar în acelaşi timp cunoştea un succes crescând în rândul europenilor „de baştină", succes datorat exclusiv caracterului său machist. Într-adevăr, abandonarea machismului îi făcuse nefericiţi pe bărbaţi, fără ca, în schimb, să le aducă femeilor fericirea. Tot mai mulţi erau cei - şi mai ales cele - care visau revenirea la un sistem în care femeile să fie pudice, supuse, iar virginitatea o valoare. În acelaşi timp, bineînţeles, presiunea erotică la care era supus trupul femeilor tinere nu înceta să crească, iar expansiunea islamului a fost posibilă doar cu preţul unui şir de concesii, sub influenţa noilor generaţii de imami care, inspirându-se deopotrivă din tradiţia catolică, din reality-shows şi din simţul spectacolului atât de prezent la tele-evangheliştii americani, au elaborat pentru publicul musulman un scenariu de viaţă pios, bazat pe convertire şi pe iertarea păcatelor - două noţiuni relativ străine, totuşi, tradiţiei islamice. În schema-tip, reprodusă la indigo de zecile de telenovele filmate cel mai adesea în Turcia sau Africa de Nord, tânăra fată, spre consternarea părinţilor, duce mai întâi o viaţă depravată (alcool, consum de droguri, o libertate sexuală fără limite). Apoi, marcată de un eveniment ce produce în ea un şoc salutar (un avort traumatizant; întâlnirea cu un tânăr musulman integru şi pios, student la Politehnică), renunţă la ispitele lumeşti şi devine o soţie supusă, castă şi purtătoare de văl. Aceeaşi schemă exista şi în varianta masculină, aducând în scenă mai ales rapperi, insistând şi mai mult pe delincventă şi pe consumul de droguri dure. Acest

scenariu făţarnic avea să cunoască un succes cu atât mai mare cu cât vârsta aleasă pentru convertire (douăzeci şi doi-douăzeci şi cinci de ani) corespundea în mare celei la care tinerii maghrebieni, de o frumuseţe spectaculoasă în anii adolescenţei, încep să facă burtă şi să simtă nevoia unor veşminte mai sobre. Astfel, timp de două decenii, islamul va reuşi să joace în Europa rolul catolicismului din perioada lui fastă: rolul unei religii „oficiale", care organizează calendarul şi mini-ceremoniile ce punctează trecerea timpului, cu dogme suficient de primitive pentru a fi pe înţelesul majorităţii şi păstrând totodată o ambiguitate capabilă să seducă spiritele mai rafinate, invocând în principiu o austeritate morală rigidă, menţinând însă, în practică, punţi susceptibile să reintegreze orice păcătos. Acelaşi fenomen s-a produs în Statele Unite ale Americii, pornind mai ales de la comunitatea de culoare - cu diferenţa că aici, susţinut de emigraţia latino-americană, catolicismul şi-a menţinut vreme mai îndelungată o poziţie importantă.

Toate acestea nu puteau totuşi să dureze, iar refuzul de a îmbătrâni, de a se cuminţi şi de a se transforma în mamă de familie avea să atingă, câţiva ani mai târziu, toate comunităţile de imigranţi. Când un sistem social este distrus, distrugerea este definitivă şi nici o revenire nu e posibilă; legile entropiei sociale, valabile în teorie pentru orice sistem relaţional uman, au fost demonstrate cu toată rigoarea abia două secole mai târziu, de Hewlett şi Dude; ele însă erau cunoscute, intuitiv, mai de mult. Căderea islamului în Occident seamănă uimitor cu prăbuşirea comunismului, petrecută cu câteva decenii mai devreme: în amândouă cazurile, fenomenul de reflux se naşte în ţările de origine şi mătură în câţiva ani organizaţiile, totuşi puternice şi foarte bogate, din ţările de primire. Când ţările arabe, după ce temelia lor fusese măcinată ani în şir (în special prin conexiuni Internet clandestine permiţând accesul la produse culturale decadente), au putut accede în sfârşit la un mod de viaţă bazat pe consumul de masă, libertate sexuală şi timp liber, entuziasmul popular a fost la fel de intens şi de viu pe cât fusese, cu o jumătate de secol mai devreme, în fostele ţări comuniste. Mişcarea a pornit, ca de atâtea ori în istoria umană, din Palestina, mai precis de la un refuz subit al tinerelor fete palestiniene de a-şi limita existenţa la procrearea repetată de viitori martiri ai djihadului şi de la dorinţa lor de a se bucura de libertatea de moravuri a vecinelor israeliene. În câţiva ani, această mutaţie, propagată prin muzica

tehno (la fel cum rockul, mai înainte, contribuise la menţinerea atracţiei pentru lumea capitalistă, dar cu o eficienţă înzecită de folosirea Internetului), a cuprins toate ţările arabe, care s-au confruntat cu o revoltă masivă a tineretului, fără să-i poată face faţă, evident. A devenit atunci foarte clar, în ochii populaţiilor occidentale, că ţările musulmane fuseseră menţinute în credinţa lor primitivă doar prin ignoranţă şi constrângere; lipsite de această bază de susţinere, mişcările islamiste occidentale s-au prăbuşit peste noapte.

Mişcarea elohimită, pe de altă parte, era perfect adaptată la civilizaţia divertismentului în sânul căreia luase naştere. Fără a impune constrângeri morale, reducând existenţa umană la categoriile interesului şi plăcerii, ea prelua totuşi făgăduinţa fundamentală a tuturor religiilor monoteiste: biruinţa asupra morţii. Suprimând orice dimensiune spirituală sau ambiguă, ea limita importanţa acestei victorii, ca şi natura făgăduinţei, la prelungirea nelimitată a vieţii materiale, adică la satisfacerea nelimitată a dorinţelor fizice.

Prima ceremonie fundamentală marcând convertirea oricărui nou adept - prelevarea ADN-ului - era însoţită de semnarea unui act prin care postulantul îşi încredinţa bunurile, după moartea sa, Bisericii - care îşi rezerva dreptul de a le investi, promiţându-i totodată să i le redea, după resurecţie, în deplină proprietate. Acest lucru nu părea şocant, mai ales că obiectivul urmărit era eliminarea oricărei filiaţii naturale, deci a oricărui sistem de moştenire, iar moartea era prezentată ca o perioadă neutră, o simplă stază în aşteptarea unui trup întinerit. După o campanie intensă în mediile de afaceri americane, primul convertit a fost Steve Jobs, care a cerut şi obţinut o derogare parţială în folosul copiilor pe care-i procrease înainte de a descoperi mişcarea elohimită. L-au urmat în scurt timp Bill Gates, Richard Branson, apoi un număr crescând de conducători ai celor mai importante corporaţii mondiale. Biserica a devenit astfel extrem de bogată, la câţiva ani după moartea profetului reprezenta deja, prin capitalul investit, ca şi prin numărul de adepţi, prima religie europeană.

A doua ceremonie fundamentală era intrarea în aşteptarea resurecţiei - altfel spus, sinuciderea. După o perioadă de ezitări şi incertitudine, încetul cu încetul, s-a instituit obiceiul săvârşirii sale în public, după un ritual armonios şi simplu, în momentul ales de adept, când socotea că trupul său fizic nu-i mai putea oferi bucuriile pe care

era îndreptăţit să le aştepte. Gestul era împlinit cu o mare încredere, cu certitudinea unei resurecţii apropiate - lucru cu atât mai surprinzător cu cât Miskiewicz, în ciuda mijloacelor de cercetare colosale puse la dispoziţia lui, nu făcuse nici un progres real: putea garanta, e drept, o conservare nelimitată a ADN-ului, însă pentru moment era incapabil să producă un organism viu mai complex decât o simplă celulă. Nu-i vorbă, nemurirea făgăduită odinioară de creştinism se sprijinea pe baze şi mai modeste, în fond, omul nu renunţase niciodată la ideea nemuririi, şi chiar dacă renunţase, de nevoie, la vechile-i credinţe, el nu se resemnase niciodată şi era dispus, acceptând orice explicaţie mai mult sau mai puţin convingătoare, să se lase condus de o nouă credinţă.

Daniel1,22

Atunci, un cult transformabil va obţine asupra unei dogme ofilite superioritatea empirică ce trebuie să pregătească ascendentul doctrinar atribuit de pozitivism elementului afectiv al religiei. Auguste Comte - Apel către conservatori

Aveam atât de puţin din natura unui credincios, încât, în fond, credinţele altora îmi erau aproape indiferente; nu am avut nici o reţinere să-i comunic lui Isabelle coordonatele Bisericii elohimite, dar nici nu am considerat că ar fi ceva important. Am încercat, în acea ultimă noapte, să fac sex cu ea; a fost un eşec. Preţ de câteva minute, s-a silit să-mi mestece mădularul, dar simţeam că n-o mai făcuse de mult, că nu mai credea în asta şi că, pentru a duce la capăt o asemenea treabă, îţi trebuie totuşi un minimum de convingere, de zel; carnea rămânea moale în gura ei, coaiele-mi atârnau fără nici o reacţie la mângâierile aproximative. Până la urmă a renunţat, m-a întrebat dacă nu voiam somnifere. Da, voiam, e o greşeală să refuzi, aşa cred, n-are nici un rost să te chinui. Isabelle s-a trezit prima şi a făcut cafeaua, asta da, mai era în stare s-o facă. Pe tufele de liliac erau câţiva stropi de rouă, se făcuse mai rece, îmi luasem bilet pentru trenul de 8,32, iar vara se pregătea de plecare.

Am tras, ca de obicei, la Lutetia, dar şi aici am aşteptat destul de mult fără să-l sun pe Vincent, poate o lună sau două, fără motiv precis; făceam aceleaşi lucruri ca înainte, dar le făceam cu încetinitorul, parcă trebuia să-mi descompun fiecare gest pentru a reuşi să-l execut într-un mod cât de cât acceptabil. Uneori mă

aşezam la bar, mă alcoolizam tacticos, imperturbabil; destul de des, eram recunoscut de cunoştinţe mai vechi. Nu făceam nici un efort să întreţin conversaţia, dar nu mă simţeam jenat din pricina asta; e unul din puţinele avantaje de a fi o vedetă - mai curând o fostă vedetă, în cazul meu: dacă te întâlneşti cu cineva şi, cum e firesc, ajungi să te plictiseşti cu el (fără să fie nimeni de vină, cumva de comun acord), cel care se simte vinovat e totdeauna celălalt, vinovat că nu a ştiut să menţină discuţia la un nivel destul de elevat, că nu a creat o atmosferă suficient de spirituală, de cordială. Situaţia devine plăcută şi chiar relaxantă din clipa când începe să nu-ţi mai pese. Uneori, în mijlocul unui schimb de cuvinte în care mă mulţumeam să clatin din cap cu un aer complice, mă lăsam furat de reverii involuntare - altminteri mai curând neplăcute: mă gândeam iar la casting-urile în care Esther trebuia să sărute bărbaţi, la scenele de sex pe care trebuia să le interpreteze în diferite scurtmetraje; îmi aminteam ce eforturi făceam ca să mă stăpânesc - de altfel inutil, aş fi putut să-i fac scene ori să izbucnesc în plâns, era totuna - şi îmi dădeam seama că în aceste condiţii oricum n-aş fi rezistat mult, eram prea bătrân, nu mai aveam putere; această constatare nu-mi uşura suferinţa nu-mi rămânea, în punctul unde eram, decât să sufăr până la capăt, căci nu aveam să-i mai uit niciodată trupul, pielea sau chipul; şi niciodată nu simţisem atât de clar că relaţiile umane se nasc, evoluează şi pier în modul cel mai determinist şi ineluctabil cu putinţă, ca mişcările unui sistem planetar, şi că era absurd şi inutil să sper că le-aş putea modifica, oricât de puţin, cursul.

Aş fi putut să rămân destul de mult şi la Lutetia, poate mai puţin decât la Biarritz, pentru că totuşi începusem să beau cam mult, spaima se cuibărea încet în organele mele şi rămâneam după-amiezi întregi la Bon Marche holbându-mă la pulovere, nu mai avea sens să continui aşa. Într-o dimineaţă de octombrie, o luni dimineaţă, probabil, i-am dat telefon lui Vmcent. Încă de la intrarea în casa din Chevilly-Larue, am avut senzaţia că pătrund într-o termitieră sau într-un stup, oricum într-o organizaţie unde fiecare avea o sarcină precis definită şi unde treaba începea să meargă din plin. Vincent mă aştepta la intrare, gata de plecare, cu celularul în mână. Zărindu-mă, s-a ridicat, mi-a strâns călduros mâna, apoi m-a invitat să-l însoţesc la noul lor sediu. Cumpăraseră un mic imobil de birouri, construcţia încă nu era terminată, muncitorii montau plăci izolante şi lămpi cu halogen, dar vreo douăzeci de persoane erau deja la lucru, unii

răspundeau la telefon, alţii scriau corespondenţa, alţii actualizau baza de date sau altceva de genul ăsta, în fine, era un adevărat IMM, ba chiar, la drept vorbind, un IMM important. Aşa cum îl cunoscusem la început pe Vincent, nu m-aş fi aşteptat să-l văd că se transformă în şef de întreprindere, dar în fond totul era posibil, în plus rolul părea să-i vină ca o mănuşă; uneori, în viaţa anumitor persoane se produc totuşi ameliorări, procesul vital nu poate fi redus la un declin permanent, ar fi o simplificare abuzivă. Mi-a prezentat doi dintre colaboratorii săi, apoi m-a anunţat că tocmai obţinuseră o victorie importantă: după mai multe luni de luptă în justiţie, Consiliul de Stat eliberase un aviz autorizând Biserica elohimită să răscumpere pentru uz propriu edificiile religioase pe care Biserica catolică nu le mai putea întreţine. Singura obligaţie era cea pe care o aveau şi foştii proprietari: să menţină patrimoniul artistic şi arhitectural în bună stare de conservare, în parteneriat cu Casa naţională a monumentelor istorice; cât despre cultul ce urma să fie celebrat între pereţii edificiilor, nu era impusă nici o restricţie. Chiar şi în epoci mai faste din punct de vedere estetic decât a noastră, mi-a spus Vincent, le-ar fi fost imposibil să poată concepe şi realiza, în câţiva ani, o asemenea profuziune de splendori artistice; era o decizie care, pe lângă faptul că punea la dispoziţia adepţilor lăcaşuri de cult de o rară frumuseţe, avea să le permită să-şi concentreze toate eforturile la construirea ambasadei.

În timp ce Vincent începea să-mi expună viziunea lui despre estetica ceremoniilor rituale, în birou a intrat Flic, îmbrăcat cu un sacou bleumarin impecabil; părea şi el în mare formă şi mi-a strâns mâna energic. Hotărât lucru, nu s-ar fi spus că secta suferise în urma dispariţiei profetului; chiar dimpotrivă, lucrurile păreau să meargă din ce în ce mai bine. După resurecţia pusă în scenă la începutul verii, la Lanzarote, nu se mai întâmplase nimic; dar evenimentul avusese un asemenea impact mediatic, încât nici nu mai trebuia altceva, curioşii cereau tot timpul informaţii, cererile de aderare curgeau, numărul de adepţi şi fondurile disponibile creşteau neîncetat.

În aceeaşi seară, am fost invitat la Vincent împreună cu Flic şi cu soţia lui - o întâlneam pentru prima dată şi mi-a făcut impresia unei femei cu capul pe umeri, serioasă şi destul de simpatică. Din nou, m-a frapat faptul că ţi-l puteai imagina foarte bine pe Flic pe post de cadru de conducere într-o întreprindere - să zicem director de

resurse umane - sau de funcţionar responsabil cu distribuirea subvenţiilor agricole în zona montană; nimic din persoana lui nu evoca misticismul sau măcar simpla religiozitate. De fapt, părea chiar un ins foarte rece; pe un ton imperturbabil, l-a informat pe Vincent despre apariţia unui fenomen îngrijorător, care-i fusese semnalat în unele zone recent convertite - în special în Italia şi Japonia. Dogma nu indica felul în care trebuia să se desfăşoare ceremonia plecării voluntare; toată informaţia necesară pentru a reface trupul adeptului era conţinută în ADN-ul său, trupul însuşi putea fi distrus sau prefăcut în cenuşă, nu avea nici o importanţă. Totuşi, în anumite comunităţi, dispersarea elementelor constitutive ale corpului părea să ducă la o teatralizare morbidă, lucru valabil mai ales pentru medici, asistenţi sociali, infirmiere. Înainte de a pleca, Flic i-a lăsat lui Vincent un dosar de vreo treizeci de pagini şi trei DVD-uri - majoritatea ceremoniilor fuseseră filmate. Am acceptat să rămân să dorm la ei; Susan mi-a adus un coniac, în timp ce Vincent s-a apucat să citească dosarul. Eram în fostul salon al bunicilor; nimic nu fusese schimbat de la prima mea vizită: pe fotoliile şi pe canapeaua de catifea verde erau aceleaşi mileuri de dantelă, fotografiile de peisaje alpine erau tot acolo, în aceleaşi rame, am recunoscut chiar şi filodendronul de lângă pian. Chipul lui Vincent se întuneca rapid pe măsură ce parcurgea dosarul; i-a făcut lui Susan un rezumat în engleză, apoi a citat câteva exemple pentru mine.

— În comunitatea din Rimini, participanţii la ceremonie s-au vopsit cu sângele mortului, apoi i-au mâncat ficatul şi organele sexuale. În comunitatea din Barcelona, un adept a cerut să fie agăţat în cârlige de măcelărie şi lăsat la dispoziţia tuturor; cadavrul a rămas astfel, într-o pivniţă, timp de cincisprezece zile: participanţii se serveau după plac, îşi tăiau o bucată pe care de regulă o devorau pe loc. La Osaka, un adept a cerut ca trupul să-i fie strivit şi comprimat cu o presă industrială până a fost redus la o sferă cu diametrul de douăzeci de centimetri, care, acoperită cu un strat de silicon transparent, trebuia să servească drept bilă de bowling (se pare că în timpul vieţii fusese mare amator de bowling).

Vincent s-a oprit, vocea îi tremura puţin; era vizibil şocat de amploarea fenomenului.

— E o tendinţă a societăţii... i-am spus. O tendinţă generală spre barbarie, nu văd de ce voi aţi fi scutiţi...

— Nu ştiu cum să fac, nu ştiu cum să-i pun capăt. Problema e că nu am vorbit niciodată de morală, în nici un moment...

— There are not a lot of basic socio-religious emotions... a intervenit Susan. If you have no sex, you need ferocity. That's all...[49]

Vincent a tăcut, a căzut pe gânduri, şi-a mai turnat un coniac; a doua zi dimineaţa, la micul dejun, ne-a anunţat că hotărâse să lanseze pe scară mondială acţiunea „DAŢI OAMENILOR SEX. DAŢI-LE PLĂCERE." În fapt, sexualitatea adepţilor urmase o curbă ascendentă în cele câteva săptămâni de după dispariţia profetului, apoi a descrescut rapid, stabilizându-se la un nivel apropiat de media naţională, adică foarte scăzut. Acest declin al sexualităţii era un fenomen universal, cuprindea toate straturile sociale, toate naţiunile dezvoltate şi nu-i cruţa decât pe adolescenţi şi pe cei foarte tineri; până şi homosexualii, după o scurtă perioadă de frenezie ce urmase liberalizării practicilor lor, se potoliseră, acum aspirau la monogamie şi la o viaţă tihnită, aşezată, în cuplu, consacrată turismului cultural şi degustării vinurilor de ţară. Pentru mişcarea elohimită era un fenomen îngrijorător; o religie, chiar dacă se bazează în primul rând pe făgăduinţa unei vieţi veşnice, devine mult mai atractivă atunci când pare să propună - iar asta neîntârziat - o viaţă mai plină, mai bogată, mai pasionantă şi mai veselă. „Cu Isus trăieşti mai intens" - cam aşa suna tema ultimelor campanii publicitare organizate de Biserica catolică, cu puţin înainte de dispariţia ei. În consecinţă, dincolo de sugestia fourieristă, Vincent se gândise să reia practica prostituţiei sacre, după exemplul clasic atestat în Babilon; apelând, într-o primă fază, la fostele logodnice ale profetului (la cele care ar fi consimţit), voia să organizeze un soi de turneu orgiastic pentru a le oferi adepţilor exemplul unui dar sexual permanent şi a propaga în comunităţile locale afiliate Bisericii un val de luxură şi de plăcere capabil să stăvilească dezvoltarea practicilor necrofile şi morbide. Ideea i s-a părut excelentă lui Susan: le cunoştea pe fete, putea să le telefoneze şi era sigură că cele mai multe ar accepta cu entuziasm. În timpul nopţii, Vincent făcuse o serie de schiţe pentru a fi difuzate pe Internet. Deşi vădit pornografice (reprezentau grupuri de două până

49 Emoţiile de natură socio-religioasă nu sunt prea multe... În lipsa sexului, ai nevoie de cruzime. Asta-i tot... (în engl. în orig.)

la zece persoane, bărbaţi sau femei, folosindu-şi mâinile, sexul şi gura în aproape toate modurile posibile), imaginile erau extrem de stilizate, de o mare puritate a desenului, contrastând violent cu realismul fotografic greţos ce caracteriza producţiile profetului.

După câteva săptămâni, a devenit evident că acţiunea era un succes: turneul logodnicelor profetului era un triumf, iar adepţii, în comunităţile lor, se întreceau să pună în practică schemele erotice schiţate de Vincent; cei mai mulţi o făceau cu reală plăcere, astfel încât, în majoritatea ţărilor, întrunirile se ţineau de trei ori mai des decât înainte; aşadar, spre deosebire de alte propuneri sexuale de origine mai profană şi mai recentă, precum eşanjismul, orgia rituală nu părea o formulă perimată. Fenomen şi mai semnificativ, discuţiile adepţilor din viaţa curentă, când implicau un minimum de empatie, erau însoţite din ce în ce mai des de atingeri, mângâieri intime şi chiar masturbări reciproce; în concluzie, re-sexualizarea relaţiilor umane părea pe cale să reuşească. Atunci am devenit conştienţi de un detaliu care, în primele momente de entuziasm, ne scăpase tuturor: în dorinţa lui de stilizare, Vincent se depărtase mult de o reprezentare realistă a corpului uman. Falusul era destul de asemănător (deşi mai rectiliniu, spân şi lipsit de irigaţie venoasă aparentă), vulva, în schimb, se reducea în desenele lui la o fantă prelungă şi fină, fără păr, plasată la mijlocului corpului, în prelungirea şanţului fesier; desigur, putea să se deschidă larg pentru a primi penisul, însă era improprie oricărei funcţiuni de excreţie, în general, toate organele excretorii dispăruseră, iar fiinţele astfel imaginate, deşi erau dotate pentru a face dragoste, erau, în mod evident, incapabile să se hrănească.

Lucrurile s-ar fi putut opri aici, fiind socotite o simplă convenţie artistică, dacă nu intervenea Savant, venit de la Lanzarote la începutul lui decembrie să ne prezinte stadiul cercetărilor sale. Deşi locuiam tot la Lutetia, cea mai mare parte a timpului mi-o petreceam în Chevilly-Larue; nu făceam parte din comitetul director, dar, numărându-mă printre puţinii martori oculari ai evenimentelor legate de dispariţia profetului, mă bucuram de încrederea tuturor (Flic, bunăoară, nu mai avea secrete faţă de mine). Desigur, la Paris se petreceau diverse lucruri, exista o actualitate politică, o viaţă culturală; aveam însă convingerea că lucrurile importante şi semnificative se petreceau la Chevilly-Larue. Era o convingere a mea mai veche, chiar dacă nu mi-o putusem exprima

în filme sau scheciuri, neavând un contact real cu fenomenul: evenimentele politice sau militare, schimbările economice, mutaţiile estetice sau culturale pot juca un rol, uneori chiar foarte mare, în viaţa oamenilor; dar nimic, niciodată, nu poate avea o importanţă comparabilă cu dezvoltarea unei noi religii - sau cu prăbuşirea uneia existente. Când mă întâlneam uneori, la barul de la Lutetia, cu felurite cunoştinţe, le spuneam că scriu: îşi imaginau pesemne că scriam un roman şi nu se arătau prea surprinşi, întotdeauna fusesem socotit un comic destul de literar; dacă ar fi ştiut, îmi ziceam uneori, dacă ar fi ştiut ei că nu era o simplă ficţiune, că încercam să descriu unul dintre cele mai importante evenimente ale istoriei umane; dacă ar fi ştiut, îmi spun eu acum, nici măcar n-ar fi fost impresionaţi peste măsură. Se obişnuiseră toţi cu o viaţă ternă şi aproape lipsită de schimbări, puţin câte puţin se învăţaseră să întoarcă spatele vieţii reale şi să prefere trăncăneala despre ea; îi înţelegeam, fusesem în aceeaşi situaţie - şi încă eram, în mare măsură, poate chiar mai mult decât ei. După lansarea acţiunii „DAŢI OAMENILOR SEX. DAŢI-LE PLĂCERE'", nu mă gândisem nici măcar o dată să profit de serviciile sexuale oferite de logodnicele profetului; nici nu cerşisem vreunei adepte o felaţie sau o simplă masturbare, care nu mi-ar fi fost refuzate; continuam s-o port pe Esther în minte, în trup, peste tot. Într-o zi - era spre sfârşitul dimineţii, o dimineaţă superbă de iarnă -, i-am mărturisit lui Vincent, privind pe fereastra biroului său la arborii din parcul de peste drum, că pe mine m-ar fi putut salva, eventual, o acţiune de genul „FEMEIA TA TE AŞTEAPTĂ", dar lucrurile nu se îndreptau într-acolo, nici vorbă. M-a privit cu tristeţe, suferea pentru mine, nu-i era foarte greu să mă înţeleagă, cu siguranţă îşi amintea perfect momentele încă recente când iubirea lui pentru Susan i se părea fără speranţă. Am dat moale din mână, fredonând: „La-la-la...", am făcut o mică grimasă ce nu prea izbutea să fie comică; apoi, ca un Zarathustra începându-şi declinul, m-am îndreptat spre bufetul întreprinderii.

Oricum, eram prezent la întrunirea în care Savant ne-a anunţat că desenele lui Vincent, departe de a fi o simplă viziune de artist, prefigurau omul viitorului. Nutriţia animală i se părea mai de mult un sistem primitiv, cu un randament energetic modest, producând o cantitate excesivă de deşeuri care, pe lângă faptul că trebuiau evacuate, provocau în timp o uzură a organismului deloc neglijabilă. De mult se gândea să înzestreze noul animal uman cu un

sistem bazat pe foto-sinteză, care, printr-o bizarerie a evoluţiei, era apanajul regnului vegetal. Folosirea directă a energiei solare era, neîndoielnic, o soluţie mai practică, mai performantă şi mai fiabilă - o demonstrau duratele de viaţă aproape nelimitate atinse de plante. În plus, înzestrarea celulei umane cu capacităţi autotrofe nu era o operaţie atât de complexă pe cât s-ar fi putut crede, nici vorbă; echipele lui se ocupau deja, de ceva timp, de această chestiune, iar numărul de gene necesare se dovedea a fi uimitor de restrâns. În afară de energie solară, fiinţa umană astfel transformată ar avea nevoie, pentru a trăi, de apă şi de o cantitate redusă de săruri minerale; aparatul digestiv, ca şi cel excretor, puteau să dispară - mineralele în exces fiind uşor eliminate prin transpiraţie, odată cu apa.

Obişnuit să urmărească explicaţiile lui Savant fără să se amestece, Vincent a încuviinţat maşinal ; Flic se gândea la altele; astfel, pe baza unui crochiu rapid de artist, s-a decis Rectificarea Genetică Standard, care avea să fie aplicată, fără discriminare, tuturor unităţilor de ADN menite a fi readuse la viaţă, operând o ruptură definitivă între neo-umani şi strămoşii lor. În rest, codul genetic rămânea neschimbat; cu toate astea, aveam de-a face cu o nouă specie, şi chiar, la drept vorbind, cu un nou regn

Daniel25,ll

Ca o ironie, Rectificarea Genetică Standard (RGS), concepută mai întâi din motive pur estetice, e cea care le-a permis neo-umanilor să supravieţuiască fără mari probleme dezastrelor climatice care aveau să urmeze şi pe care nimeni nu le putea prevedea pe atunci, în timp ce oamenii din vechea specie aveau să fie aproape decimaţi.

În privinţa acestui punct crucial, istorisirea de viaţă a lui Daniel1 e confirmată, o dată în plus, de istorisirile lui Vincentl, Zlotanl şi Jeromel, chiar dacă fiecare acordă evenimentului o importanţă cu totul diferită. În timp ce Vincentl face aluzie la el doar în câteva paragrafe răzleţe, iar Jeromel îl trece aproape total sub tăcere, Zlotanl consacră zeci de pagini ideii de RGS şi cercetărilor ce aveau să-i permită, câteva luni mai târziu, realizarea practică. În general, istorisirea de viaţă a lui Daniel1 este considerată de exegeţi ca fiind centrală şi canonică. Dacă Vincentl insistă excesiv pe sensul

estetic al ritualurilor, dacă Zlotanl vorbeşte aproape exclusiv despre lucrările lui ştiinţifice, iar Jeromel despre chestiuni de disciplină şi organizare, Daniel1 e singurul care ne dă o descriere completă şi în acelaşi timp uşor detaşată a naşterii Bisericii elohimite; dacă ceilalţi, prinşi în agitaţia cotidiană, se gândeau doar la rezolvarea problemelor practice cu care se confruntau, Daniel1 pare să fie singurul care, păstrând o anume distanţă, a înţeles cu adevărat importanţa evenimentelor la care era martor.

Această situaţie îmi conferă, ca tuturor predecesorilor mei din şirul lui Daniel, o responsabilitate specială: istorisirea mea nu este, nu poate fi una obişnuită, dată fiind legătura sa nemijlocită cu circumstanţele creării speciei noastre şi a sistemului ei de valori. Caracterul ei central e sporit şi de faptul că strămoşul meu îndepărtat era, pentru Vincentl, poate şi pentru el însuşi, o fiinţă umană tipică, reprezentativă pentru specie, un om obişnuit.

Potrivit Surorii supreme, gelozia, dorinţa şi instinctul de procreare au aceeaşi origine, şi anume suferinţa de a exista. Suferinţa de a exista ne face să-l căutăm pe celălalt, ca un paliativ; trebuie să depăşim acest stadiu, ca să atingem starea în care simplul fapt de a exista constituie în sine un permanent prilej de bucurie; în care intermedierea nu mai e decât un joc liber consimţit, nu un element constitutiv al fiinţei, într-un cuvânt, trebuie să dobândim libertatea de a fi indiferenţi, condiţie pentru a accede la seninătatea absolută.

Daniell,23

Am aflat despre sinuciderea lui Isabelle în ziua de Crăciun, în cursul dimineţii. Nu am fost cu adevărat surprins: timp de câteva minute, am simţit cum mă cuprinde un soi de vid; însă era un vid previzibil, aşteptat. Ştiam, încă de când plecasem, că va sfârşi prin a se sinucide; o ştiam după privirea schimbată cu ea în acea ultimă dimineaţă, în pragul bucătăriei, ieşind să iau taxiul ce trebuia să mă ducă la gară. Bănuiam că va aştepta moartea mamei sale, îngrijind-o până la capăt, încercând s-o cruţe de o suferinţă în plus. În fine, ştiam că, mai devreme sau mai târziu, eu însumi aveam să optez pentru o soluţie de acelaşi ordin.

Bătrâna murise pe 13 decembrie; Isabelle a cumpărat un loc în cimitirul municipal din Biarritz, s-a ocupat de înmormântare; şi-a scris testamentul, şi-a pus lucrurile în ordine; apoi, în noaptea de 24

decembrie, şi-a injectat o doză masivă de morfină. Murise fără să sufere, poate chiar cu un sentiment de bucurie; sau, cel puţin, în starea de relaxare euforică produsă de acest alcaloid. În aceeaşi dimineaţă, îl dusese pe Fox la un adăpost pentru câini; nu-mi lăsase nici o scrisoare, considerând pesemne că era inutil, că oricum o voi înţelege perfect; luase însă măsurile necesare pentru ca Fox să-mi fie încredinţat.

Am ajuns abia peste câteva zile, Isabelle era deja incinerată; pe 30 decembrie, dimineaţa, am intrat în „sala de reculegere" a cimitirului din Biarritz. Era o încăpere mare, rotundă, cu un plafon vitrat ce scălda totul într-o lumină cenuşie şi blândă. În pereţi erau mici nişe în care se puteau introduce casete metalice conţinând cenuşa defuncţilor. Fiecare nişă purta o etichetă cu numele şi prenumele celui dispărut scrise cu cursive caligrafice. În centru, o masă de marmură, rotundă şi ea, era înconjurată de scaune din sticlă, sau mai curând din plastic transparent. După ce am intrat, paznicul a pus pe masă cutia cu cenuşa lui Isabelle, apoi m-a lăsat singur. Nimeni nu putea intra în timp ce mă aflam în încăpere; prezenţa mea era semnalată de o lumină roşie aprinsă în exterior, ca acelea de pe platourile de filmare. Am rămas în sala de reculegere, ca majoritatea vizitatorilor, timp de zece minute.

Am petrecut un revelion bizar, singur în camera mea de la Villa Eugenie, rumegând gânduri simple şi finale, aproape împăcate. În dimineaţa zilei de 2 ianuarie, m-am dus să-l caut pe Fox. Din păcate, înainte de a pleca, trebuia să trec din nou pe la apartamentul lui Isabelle, să iau hârtiile necesare pentru formalităţile de succesiune. Când am intrat în clădire, l-am văzut pe Fox tresărind cu o nerăbdare voioasă; se mai îngrăşase puţin, Corgi e o rasă predispusă la corpolenţă, dar a fugit până la uşa apartamentului, apoi, respirând greoi, s-a oprit să mă aştepte în timp ce eu, cu un pas mult mai lent, urcam aleea de castani desfrunziţi de iarnă. A lătrat nerăbdător de câteva ori în timp ce căutam cheile; bietul ammăluţ, mi-am spus, bietul de el. De îndată ce am deschis uşa, s-a repezit în apartament, a căutat rapid peste tot, apoi s-a întors şi mi-a aruncat o privire întrebătoare. În timp ce căutam în biroul lui Isabelle, a mai plecat de câteva ori, a explorat camerele una câte una, adulmecând peste tot, apoi a revenit la mine, oprindu-se în pragul uşii şi privindu-mă cu o expresie jalnică. Sfârşitul oricărei vieţi seamănă mai mult sau mai puţin cu o punere în ordine; nu-ţi mai vine să

începi un proiect nou, te mulţumeşti să expediezi treburile curente. Orice lucru pe care nu ai apucat să-l faci, oricât de banal, cum ar fi să găteşti o maioneză ori să joci o partidă de şah, devine puţin câte puţin imposibil, nu te mai tentează nici o experienţă nouă, nici o senzaţie nouă. Oricum, Isabelle lăsase totul într-o ordine remarcabilă, mi-au trebuit doar câteva minute ca să-i găsesc testamentul şi actul de proprietate al apartamentului. Nu aveam intenţia să mă duc imediat la notar, îmi spuneam că voi reveni la Biarritz mai târziu, dar ştiam că avea să fie un demers dificil, pentru care nu voi avea niciodată suficient curaj, dar asta nu mai era prea important, nimic nu mai era prea important acum. Deschizând plicul, am înţeles că până şi acest demers va fi inutil: Isabelle îşi lăsase bunurile Bisericii elohimite, am recunoscut contractul-tip; serviciile juridice aveau să preia cazul.

Când am părăsit apartamentul, Fox m-a urmat cu docilitate, credea probabil că era vorba de o simplă plimbare. Dintr-un pet-shop de lângă gară, am cumpărat o cuşcă de plastic pentru călătorie; apoi mi-am luat bilet pentru rapidul de Irun.

Vremea era blândă în regiunea Almeria, o perdea de ploaie măruntă înghiţea zilele scurte, ce nu păreau că încep cu adevărat niciodată, iar această pace funebră ar fi putut să-mi convină, am fi putut petrece aşa săptămâni în şir, eu şi bătrânul meu câine, în reverii ce nu mai erau reverii, dar circumstanţele, din păcate, nu o permiteau. Peste tot în jurul casei mele, pe kilometri de jur împrejur, începuseră lucrări de construcţie pentru noi vile. Peste tot erau macarale, betoniere, devenise aproape imposibil să ajung la mare fără să ocolesc grămezi de nisip, stive de grinzi metalice şi să mă strecor printre buldozere şi basculante care goneau cu toată viteza prin mijlocul unor gheizere de noroi. Puţin câte puţin, mi-am pierdut obiceiul să ies; o mai făceam de două ori pe zi, pentru plimbarea lui Fox, dar nu mai era o plăcere: căţelul urla şi se strângea lângă mine, terorizat de vacarmul camioanelor. De la vânzătorul de ziare, am aflat că Hildegarde murise, iar Harry îşi vânduse proprietatea şi plecase în Germania pentru restul vieţii. Treptat, am încetat să ies din cameră şi am ajuns să-mi petrec cea mai mare parte a timpului în pat, într-o stare de vid mental absolut, dar nu mai puţin dureros. Uneori mă gândeam cum era când venisem aici cu Isabelle, acum câţiva ani; îmi aminteam că îi plăcea să aranjeze casa, şi mai ales să se ocupe de flori, de grădină; cunoscuserăm, totuşi, scurte momente

de fericire. M-am gândit, de asemeni, la ultimul nostru moment de iubire, la noaptea aceea printre dune, după vizita la Harry; dunele nu mai existau, buldozerele nivelaseră zona, acum era o suprafaţă noroioasă, împrejmuită cu panouri de şantier. Aveam să vând şi eu, nu mai aveam nici un motiv să rămân: am contactat un agent imobiliar care mi-a spus că preţul terenurilor crescuse mult, mă puteam aştepta la un profit considerabil; nu ştiam prea bine în ce stare aveam să mor, însă aveam să mor bogat, asta era sigur. I-am cerut să grăbească vânzarea, chiar dacă oferta era mai mică decât spera. Aveam impresia că muncitorii nu mă simpatizau deloc, mai mult, că-mi erau de-a dreptul ostili, că făceau anume ca să dea peste mine cu camioanele lor uriaşe, să mă împroaşte cu noroi, să-l terorizeze pe Fox. Această impresie era probabil îndreptăţită: eram un străin, un om din Nord, în plus, ştiau că eram mai bogat decât ei, mult mai bogat; mă urau cu o ură animalică, înăbuşită, cu atât mai intensă cu cât era neputincioasă, sistemul social îi proteja pe cei ca mine, iar sistemul social era solid, Guardia Civil era la datorie şi patrula din ce în ce mai des, în Spania venise la putere un guvern socialist, mai puţin corupt decât altele, mai puţin legat de mafiile locale şi ferm hotărât să protejeze clasa cultivată, înstărită, care constituia majoritatea electoratului său. Nu simţisem niciodată vreo simpatie pentru săraci, iar acum, când viaţa mea era distrusă, aveam şi mai puţină; avantajul pe care mi-l dădeau banii ar fi putut chiar să mă consoleze întru câtva: i-aş fi putut privi de sus cum scurmau cu lopata în grămezile lor de moloz, încovoiaţi de efort, cum descărcau paleţii cu grinzi şi cărămizi; aş fi putut privi ironic la palmele crăpate, la muşchii lor, la pozele cu femei goale ce decorau barăcile de şantier. Erau satisfacţii mărunte, știam, ce nu mă puteau opri să-i pizmuiesc pentru virilitatea lor neinhibată, primară; nici pentru tinereţea lor, pentru brutala evidenţă a tinereţii lor proletare, animale.

Daniel25,12

Azi dimineaţă, cu puţin înainte de zori, am primit de la Marie23 mesajul următor:

Membrane-ngreunate,
Treziri pe jumătate
Au lânceda savoare
A zilei fără soare.

399.2347.3268.3846. Pe ecran a apărut imaginea unui living-room imens, cu pereţii albi, mobilat cu divane joase din piele albă. Prin fereastra enormă se zăreau zgârie-nori, printre care am recunoscut Chrysler Building - avusesem ocazia să-l văd într-o fotografie veche. După câteva secunde, o neo-umană destul de tânără, de cel mult douăzeci şi cinci de ani, a intrat în câmpul vizual al camerei de luat vederi şi s-a oprit în faţa obiectivului. Pletele şi părul pubian erau ondulate, dese şi negre; trupul armonios, cu şolduri largi şi sâni rotunzi, degaja o impresie de vigoare şi energie: fizic, era destul de aproape de ceea ce-mi închipuisem. Un mesaj a defilat rapid, s-a suprapus peste imagine:

Şi marea ce mă-neacă, nisipul de pe plajă,
Cortegiul clipelor ce trec pe rând
Mari păsări cu zborul greu ca o vrajă
Peste New York în tăcere planând
Să mergem, e timpul!
Să spargem găoacea,
Să mergem la marea care străluce!
Pe căi nebătute, căutându-ne pacea,
Cu paşi şovăielnici şi slabi ne vom duce

Existenţa unor dezertări în rândul neo-umanilor nu e nici un secret: deşi subiectul nu se discută cu adevărat niciodată, anumite zvonuri au răzbătut, ici şi colo. Împotriva dezertorilor nu se ia nici o măsură şi nu se face nimic pentru găsirea lor; terminalul pe care îl ocupau e pur şi simplu închis definitiv de o echipă venită din Oraşul central; linia pe care o reprezentau e declarată stinsă.

Dacă Marie23 se hotărâse să-şi părăsească postul pentru a se alătura unei comunităţi de sălbatici, ştiam că nimic nu-i putea schimba decizia, orice i-aş fi spus eu. Timp de mai multe minute, a măsurat camera în lung şi în lat; părea extrem de tulburată, de două ori a fost pe punctul să iasă din câmpul vizual al camerei. „Nu ştiu exact ce mă aşteaptă", a spus ea în cele din urmă, întorcându-se spre obiectiv, „dar ştiu că simt nevoia să trăiesc şi altceva. M-am hotărât destul de greu, am încercat să verific toate informaţiile disponibile. Am discutat mult cu Esther31, care trăieşte şi ea printre ruinele New York-ului; ne-am întâlnit şi fizic, acum trei săptămâni. Nu este imposibil; la început, resimţi o mare tensiune mentală, nu e uşor să părăseşti terminalul, eşti stăpânit de o nelinişte şi o confuzie extreme; dar nu e imposibil..."

Am cântărit informaţia, apoi am clătinat din cap în semn că am înţeles „E vorba de aceeaşi Esther pe care-a cunoscut-o strămoşul tău", a continuat ea. „Un timp am crezut că va accepta să vină cu mine, până la urmă a renunţat, deocamdată, cel puţin, dar am impresia că modul nostru de viaţă n-o satisface nici pe ea. Am vorbit despre tine, de câteva ori; cred că ar fi fericită să intre într-o secvenţă de intermediere."

Am clătinat iarăşi din cap. A mai privit spre obiectiv preţ de câteva clipe, fără să spună nimic, apoi, cu un surâs bizar, şi-a pus în spate un rucsac, s-a întors şi a părăsit cadrul prin partea stângă. Am rămas mult timp neclintit în faţa ecranului pe care se vedea imaginea camerei goale.

Daniell,24

După câteva săptămâni de prostraţie, am reluat istorisirea de viaţă, dar asta nu mi-a adus decât o vagă uşurare; ajunsesem la momentul întâlnirii mele cu Isabelle, iar elaborarea acestei copii simplificate a existenţei mele reale mi se părea un exerciţiu puţin morbid; oricum, nu aveam sentimentul că fac ceva important sau remarcabil; în schimb, Vincent părea să-i acorde o semnificaţie majoră, îmi telefona săptămânal ca să afle unde am ajuns; o dată mi-a spus chiar că ceea ce făceam era la fel de important ca cercetările lui Savant, de la Lanzarote. Exagera, desigur, însă oricum m-am pus din nou pe treabă, cu mai mult zel; e straniu cum ajunsesem să am atâta încredere în el, să-l ascult ca pe un oracol. Puţin câte puţin, zilele s-au lungit, vremea a devenit mai caldă şi mai uscată, am început să fac scurte plimbări; ocolind şantierul din faţa casei, porneam pe drumul ce urca pe coline, de unde coboram la faleze; de acolo, priveam marea nesfârşită şi cenuşie; la fel de plată ca viaţa mea, la fel de cenuşie. Mă opream la fiecare cotitură adoptam ritmul lui Fox; aceste lungi plimbări îl făceau fericit, se vedea, chiar dacă acum mergea mai greu. Ne culcam foarte devreme, înainte de apusul soarelui; la televizor nu mă uitam niciodată, uitasem să-mi reînnoiesc abonamentul TV satelit; nici nu prea mai citeam, mă săturasem chiar şi de Balzac. Viaţa socială mă interesa mai puţin, se pare, decât pe vremea când îmi scriam scheciurile; încă de-atunci, ştiam că optasem pentru un gen minor, că nu voi putea realiza, în

toată cariera mea, nici o zecime din ce făcuse Balzac într-un singur roman. În acelaşi timp, eram perfect conştient de ceea ce-i datoram, păstrasem toate scheciurile, toate spectacolele erau înregistrate, cincisprezece DVD-uri cu totul; niciodată în timpul acelor zile, interminabile totuşi, nu mi-a trecut prin cap să arunc o privire la ele. Fusesem adesea comparat cu moraliştii francezi, uneori cu Lichtenberg; dar nimeni nu se gândise vreodată să mă compare cu Moliere, nici cu Balzac. Am recitit totuşi Strălucirea şi suferinţele curtezanelor, mai ales pentru personajul Nucingen. Balzac ştiuse, iar asta mi se părea remarcabil, să-i dea moşneagului amorezat acea dimensiune atât de patetică, dimensiune la drept vorbind evidentă, înscrisă chiar în definiţia lui, dar la care Moliere nici nu se gândise; e adevărat că Moliere scria în genul comic, iar problema e mereu aceeaşi, până la urmă te loveşti de aceeaşi dificultate, şi anume că, în fond, viaţa nu este comică.

Într-o dimineaţă de aprilie, o dimineaţă ploioasă, după ce-am înotat vreo cinci minute prin noroaiele drumului desfundat, am hotărât să-mi scurtez plimbarea. Ajuns acasă, am observat că Fox lipsea; începuse să plouă cu găleata, nu se vedea la cinci metri; în apropiere auzeam huruitul unui excavator pe care nu reuşeam să-l zăresc. Mi-am luat un impermeabil, apoi am pornit prin ploaia furioasă în căutarea lui Fox; l-am căutat pe rând în toate locurile în care îi plăcea să se oprească şi să adulmece.

Nu l-am găsit decât târziu, după-amiaza; era la doar trei sute de metri de vilă, cred că trecusem de mai multe ori pe lângă el, fără să-l văd. Din noroi nu-i ieşea decât capul, puţin pătat de sânge, cu limba scoasă, cu privirea încremenită într-o expresie îngrozită. Săpând cu mâinile prin noroi, i-am scos afară trupul strivit, cu intestinele ieşite ca umplutura dintr-un caltaboş explodat; era departe de drum, camionul trebuise să facă un ocol ca să dea peste el. Mi-am scos impermeabilul, l-am învelit în el şi m-am întors acasă gârbovit, cu capul în pământ, ca să nu văd privirea muncitorilor care se opreau la trecerea mea, cu un surâs răutăcios pe buze.

Criza de plâns m-a ţinut mult, pesemne; când m-am liniştit se înnoptase, şantierul era pustiu, iar ploaia continua să cadă. Am ieşit în grădină, în ceea ce fusese odinioară grădina (acum era un loc viran plin de praf, vara, şi o baltă noroioasă în timpul iernii). Nu mi-a fost greu să sap un mormânt lângă colţul casei; am aşezat pe el una dintre jucăriile lui preferate, un răţoi de plastic. Ploaia a provocat o

nouă revărsare de noroi, care a înghiţit jucăria; plânsul m-a înecat din nou.

Nu ştiu de ce, dar în noaptea aceea s-a năruit ceva în mine, ca un ultim dig de protecţie ce rezistase la plecarea lui Esther şi la moartea lui Isabelle. Poate pentru că moartea lui Fox coincidea, în desfăşurarea istorisirii mele, cu momentul când l-am găsit pe autostrada dintre Zaragoza şi Tarragona; sau poate pur şi simplu pentru că eram mai bătrân şi mai puţin rezistent. Oricum, plângeam când i-am telefonat lui Vincent, în toiul nopţii, şi aveam impresia că plânsul acesta nu va înceta niciodată, că tot ce voi putea să mai fac, până la moarte, va fi să plâng. Este un fenomen cunoscut, îl observasem deja la anumite persoane în vârstă: uneori chipul lor e liniştit, neclintit, mintea lor pare împăcată şi goală; dar de îndată ce revin la realitate, de îndată ce redevin conştiente şi încep să gândească, încep numaidecât să plângă - încetişor, necontenit, zile în şir. În ciuda orei târzii, Vincent m-a ascultat cu atenţie, fără să protesteze; apoi mi-a promis că-i va telefona de îndată lui Savant. Codul genetic al lui Fox fusese păstrat, mi-a reamintit el, iar noi eram nemuritori; noi, dar şi - dacă doream - animalele noastre de companie.

Părea să creadă în ce spunea; părea să creadă cu tărie şi, deodată, m-am simţit paralizat de bucurie. Dar şi de neîncredere: crescusem, îmbătrânisem cu ideea morţii, cu certitudinea puterii sale suverane. Am aşteptat dimineaţa într-o stare de spirit ciudată, parcă mă trezeam într-o lume magică. Zorii s-au ivit, incolori, peste mare; norii dispăruseră, un colţ de cer albastru a apărut la orizont, minuscul.

Cu puţin înainte de ora şapte, a sunat Miskiewicz. ADN-ul lui Fox fusese păstrat, da, era stocat în bune condiţii, nu aveam de ce să fiu îngrijorat; din păcate, donarea nu era deocamdată posibilă la câini, cum nu era nici pentru oameni. Avea să fie în curând, era o chestiune de ani, poate de luni; operaţia reuşise pe şoareci şi chiar - ce-i drept, numai o dată - la o pisică domestică. În mod bizar, câinele părea să pună probleme mai complexe; dar mi-a promis că mă va ţine la curent şi mi-a promis, de asemeni, că Fox va fi primul beneficiar al nou tehnici.

Vocea lui Miskiewicz, pe care n-o mai auzisem de mult, îmi producea aceeaşi impresie de tehnicitate, de competenţă, iar în momentul când a închis telefonul am simţit ceva straniu era un eşec,

deocamdată era un eşec, şi eram condamnat, fără doar şi poate, să-mi termin zilele într-o singurătate totală, cu toate astea, pentru prima oară începeam să-l înţeleg pe Vincent, pe ceilalţi adepţi, începeam să înţeleg importanţa Făgăduinţei, iar în momentul când soarele a răsărit, când s-a înălţat deasupra mării, am simţit pentru întâia oară, încă obscură, îndepărtată, ceţoasă, un fel de emoţie care se înrudea cu speranţa.

Daniel25,13

Plecarea lui Marie23 mă tulbură mai mult decât mă aşteptam, mă obişnuisem cu discuţiile noastre, absenţa lor îmi provoacă un soi de tristeţe, un sentiment de lipsă, şi încă nu m-am putut hotărî să intru în contact cu Esther31.

A doua zi după plecarea lui Marie23, am printat releveele topografice ale zonelor pe care le-ar putea străbate în drum spre Lanzarote; mi se întâmplă des să mă gândesc la ea, să-mi imaginez etapele deplasării ei. Trăim ca şi cum am fi înconjuraţi de un văl, de un zid de date, dar avem libertatea să sfâşiem vălul, să dărâmăm zidul; trupurile noastre, încă umane, sunt gata să trăiască din nou. Marie23 a decis să se desprindă de comunitatea noastră, şi e vorba de o plecare liberă şi definitivă, îmi este greu, chiar şi acum, să accept această idee în astfel de situaţii, Sora supremă recomandă lectura lui Spinoza; îi consacru aproximativ o oră pe zi.

Daniell,25

Abia după moartea lui Fox am devenit cu adevărat şi pe deplin conştient de parametrii aporiei. Vremea se schimba rapid, în sudul Spaniei avea să vină în curând căldura; pe plajele din apropierea vilei începeau să apară, mai ales în weekend, adolescente goale, şi simţeam cum prinde să renască, slabă şi apatică, nu o adevărată dorinţă - cuvântul presupune totuşi o minimă credinţă în posibilitatea împlinirii sale -, ci amintirea, fantoma unei posibile dorinţe. Vedeam profilându-se o cosa mentale, ultimul supliciu, şi atunci am putut să spun, în sfârşit, că am înţeles. Plăcerea sexuală nu numai că depăşea, în rafinament şi violenţă, toate celelalte plăceri ale vieţii, nu numai că era singura ce nu dăuna organismului, ci, dimpotrivă, îi menţinea vitalitatea şi forţa - dar era, în realitate, unica

plăcere, unicul ţel adevărat al existenţei umane, toate celelalte - asociate hranei opulente, tutunului, alcoolului sau drogului - fiind doar compensaţii derizorii şi disperate, mini-sinucideri ce nu aveau curajul să-şi spună pe nume, tentative de a distruge mai rapid un trup ce nu mai avea acces la plăcerea unică. Prin urmare, viaţa omenească era organizată într-un mod teribil de simplu, iar timp de douăzeci de ani, în scenariile mele, nu făcusem decât să mă învârt în jurul unei realităţi pe care puteam s-o exprim în câteva fraze. Tinereţea era timpul fericirii, era unicul ei anotimp; ducând o viaţă trândavă şi lipsită de griji, parţial ocupată de studii lejere, tinerii se puteau consacra nelimitat liberei exultări a trupului. Puteau să se distreze, să danseze, să iubească, să caute alte şi alte plăceri. Puteau ieşi în zori de la o petrecere, însoţiţi de parteneri sexuali aleşi de ei, să contemple cortegiul posac al slujbaşilor ce se grăbesc la muncă. Tinerii erau sarea pământului, totul le era dăruit, totul le era permis, totul li se cuvenea. Mai târziu, întemeind o familie, intrând în lumea adulţilor, aveau să cunoască munca, necazurile, răspunderile, greutăţile vieţii; aveau să plătească impozite, să suporte rigorile administrative, asistând totodată, neputincioşi şi ruşinaţi, la ruinarea mai întâi lentă, apoi din ce în ce mai rapidă a trupului lor; şi mai ales aveau să-şi întreţină copiii, ca pe nişte duşmani de moarte, în propria casă, fiind nevoiţi să-i răsfeţe, să-i hrănească, să-şi facă griji pentru bolile lor, să le plătească studiile şi distracţiile; iar spre deosebire de animale, la care toate astea durează un sezon, ei aveau să rămână până la capăt sclavii progeniturii lor, timpul bucuriei era încheiat pentru ei, aveau să trudească până la capăt, chinuiţi şi din ce în ce mai bolnavi, până când, neputincioşi şi nefolositori, aveau să fie aruncaţi la gunoi, ca nişte hârburi ce ocupă inutil locul. Copiii nu le vor purta în schimb nici o recunoştinţă, din contră, eforturile lor, oricât de susţinute, vor fi socotite insuficiente şi, pentru simplul fapt de a fi părinţi, vor fi consideraţi, până la capăt, vinovaţi. În această viaţă chinuită, umilită, orice bucurie le va fi interzisă brutal.

Dacă se vor apropia de trupul tinerilor, vor fi goniţi, respinşi, acoperiţi de ridicol, supuşi oprobriului, iar în zilele noastre, din ce în ce mai des, vor înfunda puşcăria. De trupul fizic al tinerilor, singurul bun dezirabil pe care lumea a fost în stare să-l producă vreodată, se puteau bucura exclusiv tinerii, soarta bătrânilor fiind aceea de a trudi şi de a suferi. Iată adevăratul sens al solidarităţii între generaţii. Un veritabil holocaust al fiecărei generaţii în folosul

celei menite să-i ia locul, un holocaust crud, prelungit, nerăsplătit de nici o consolare, de nici o mângâiere, de nici o compensaţie materială sau afectivă.

Ei bine, eu trădasem. Îmi părăsisem soţia îndată după ce rămăsese gravidă, mă dezinteresasem de fiul meu, rămăsesem indiferent la moartea lui; refuzasem lanţul, sfărâmasem cercul nesfârşit al repetării suferinţei, era poate singurul gest nobil, singurul act de revoltă reală pe care-l puteam invoca la capătul unei vieţi mediocre în ciuda aparentului ei caracter artistic; mă culcasem chiar - puţin timp, e drept - cu o fată de vârsta pe care ar fi putut s-o aibă fiul meu. La fel ca admirabila Jeanne Calment -decană de vârstă a omenirii, moartă la o sută douăzeci şi doi de ani, care, la întrebările stupide ale ziariştilor: „Spune, Jeanne, crezi că îţi vei revedea fiica? Crezi că există ceva după?", răspundea neclintit, cu o superbă probitate: „Nu. Nimic. Nu există nimic. Şi nu-mi voi revedea fiica, pentru că fiica mea e moartă." -, la fel ca ea, susţinusem până la capăt adevărul, în vorbe şi atitudine. De altfel, în trecut, îi adusesem un scurt omagiu, evocând într-un scheci tulburătoarea ei mărturisire: „Am o sută şaisprezece ani şi nu vreau să mor". Nimeni n-a înţeles pe atunci că practicam ironia dublului exact; regretam această neînţelegere, regretam mai ales că nu insistasem mai mult, că nu sublimasem îndeajuns faptul că lupta ei era lupta întregii omeniri, singura, în fond, ce merita dusă. Desigur, până la urmă Jeanne Calment murise, Esther mă părăsise, iar biologia, în general, îşi reintrase în drepturi; numai că asta se întâmplase fără acordul nostru, fără acordul meu, fără acordul lui Jeanne, noi nu ne predaserăm, refuzaserăm până la capăt să colaborăm cu un sistem făcut să ne distrugă, refuzaserăm să-l acceptăm.

Devenind astfel conştient de eroismul meu, am petrecut o după-amiază excelentă; a doua zi am hotărât totuşi să plec din nou la Paris, poate din cauza plajei, a puştoaicelor, cu sânii şi cu tufele lor pubiene; erau şi la Paris puştoaice, dar mai puţini sâni şi tufe la vedere. Oricum, nu era singurul motiv, deşi într-adevăr simţeam nevoia să mă detaşez puţin (să uit de sâni şi de tufe). Reflecţiile din ajun mă cufundaseră într-o asemenea stare, că mă gândeam să scriu un nou spectacol: de data asta voiam să fie ceva dur, radical, pe lângă care provocările mele anterioare să pară dulci trăncăneli umaniste. Mi-am sunat impresarul şi am fixat o întâlnire ca să-i vorbesc despre noul proiect; s-a arătat un pic surprins, de-atâta timp

îi tot spuneam că sunt obosit, terminat, mort, că sfârşise prin a mă crede. Oricum, era plăcut surprins; îi făcusem ceva necazuri, dar câştigase bani frumoşi cu mine şi, una peste alta, îi eram simpatic.

În avionul spre Paris, după ce-am ras o sticlă de Southern Comfort cumpărată în duty-free-ul din Almeria, eroismul meu ranchiunos s-a transformat într-o auto-înduioşare pe care alcoolul o făcea destul do agreabilă, am compus atunci poemul următor, destul de reprezentativ pentru starea mea de spirit din ultimele săptămâni (i l-am dedicat în gând lui Esther):

Iubire nu există (Nu îndestul, o, nu-i)
Trăim o viată tristă,
Murim ai nimănui
Şi nu există milă
Măcar cât o grăunţă,
Dar carnea inutilă
Tot cere, nu renunţă
Pierdută-i frumuseţea
Unui trup nubil,
Ne-aşteaptă bătrâneţea,
Sorocul ei steril
Şi amintirea sură
A zilelor în floare,
Un chip strâmbat de ură
Şi crunta disperare

Pe aeroportul Roissy, am băut o cafea dublă care m-a trezit de tot şi, căutându-mi cardul, am regăsit acest text. Atunci când scrii ceva, te cuprinde un soi de febră, o exaltare nervoasă şi, oricât de lugubru ar fi conţinutul a ceea ce scrii, el nu produce, pe loc, un efect deprimant. După o vreme, treaba se schimbă şi mi-am dat seama că poemul corespundea nu doar stării mele de spirit, ci şi unei realităţi pe care putea s-o constate oricine. Cu toate zbaterile, protestele, subterfugiile mele, trecusem, fără cale de întoarcere, în rândul bătrânilor. Am rumegat o vreme acest gând funest, aşa cum mesteci îndelung o mâncare amară, ca să te obişnuieşti cu gustul ei. Zadarnic, gândul rămânea, oricât îl reluam, la fel de deprimant ca la început.

Primirea curtenitoare a personalului de la Lutetia mi-a dovedit în orice caz că nu fusesem uitat, că în plan mediatic rămâneam în cursă. „Aţi venit să lucraţi '", m-a întrebat recepţionerul

cu un surâs complice, parcă mă întreba dacă vreau să-mi trimită o târfă în cameră, am confirmat făcându-i cu ochiul, ceea ce a provocat un nou acces de zel şi un „Sper să vă simţiţi bine la noi " strecurat pe un ton rugător. Totuşi, încă din prima noapte la Paris, motivaţia mea a început să se clatine. Eram la fel de convins de ideile mele, dar mi se părea meschin să revin la un mod de exprimare artistică oarecare, în timp ce undeva în lume, şi chiar foarte aproape, se petrecea o revoluţie reală. Două zile mai târziu, am luat trenul spre Chevilly-Larue. Când i-am expus lui Vincent concluziile mele despre sacrificiul inacceptabil pe care îl reprezenta acum procreaţia, am remarcat la el un soi de ezitare, de jenă, de o natură pe care n-am putut s-o identific

— Ştii suntem destul de implicaţi în mişcarea childfree mi-a răspuns el cu o anume nerăbdare. Trebuie să-ţi fac cunoştinţă cu Lucas. Am cumpărat recent un post de televiziune, mă rog, o parte din el, pe un canal consacrat noilor culte. Lucas va fi director de programe, se va ocupa de toate problemele noastre de comunicare. Cred c-o să-ţi placă.

Lucas era un tânăr de vreo treizeci de ani, cu o figură inteligentă şi ascuţită, cămaşă albă şi costum negru din stofă moale. M-a ascultat şi el puţin jenat, apoi mi-a arătat primul clip dintr-o serie ce urma să fie difuzată, de săptămâna următoare, pe majoritatea televiziunilor cu acoperire mondială. În treizeci de secunde, clipul prezenta, într-o singură secvenţă ce lăsa o impresie de veridicitate insuportabilă, un copil de şase ani care făcea o criză de isterie într-un supermagazin. Cerea o cutie de bomboane în plus, mai întâi cu o voce plângăreaţă - deja nesuferită -, apoi, la refuzul părinţilor, începea să urle, se tăvălea pe jos, părea gata să facă un atac de apoplexie, dar din când în când se oprea să verifice, cu priviri scurte, viclene, dacă genitorii săi rămâneau sub deplina lui dominaţie mentală; clienţii aruncau în treacăt priviri indignate, vânzătorii începeau şi ei să se apropie de sursa agitaţiei, iar până la urmă, din ce în ce mai jenaţi, părinţii îngenuncheau în faţa micului monstru, luând cutiile de bomboane aflate la îndemână şi întinzându-i-le ca pe nişte ofrande. Apoi imaginea încremenea, în timp ce pe ecran, cu litere mari, apărea mesajul următor: „JUST SAY NO, USE

CONDOMS"[50].

Celelalte clipuri reluau, cu aceeaşi forţă de convingere, principalele elemente ale opţiunii de viaţă elohimite - în privinţa sexualităţii, îmbătrânirii, morţii, în fine, chestiunile umane obişnuite -, dar numele Bisericii nu apărea decât la urmă de tot, într-un chenar informativ foarte scurt, aproape subliminal, ce conţinea inscripţia „Biserica elohimită" şi un număr de telefon.

— Cu clipurile pozitive, mi-a fost ceva mai greu., a şoptit Lucas cu jumătate de voce. Am făcut totuşi unul, cred că o să recunoşti actorul...

Într-adevăr, încă din primele secunde, l-am recunoscut pe Flic: era într-un hangar de pe malul unui râu, îmbrăcat în salopetă de blugi, ocupat cu o muncă manuală constând, se pare, în repararea unei bărci. Eclerajul era superb, irizat, vârtejurile de apă din spatele lui sclipeau într-o ceaţă caldă, era o atmosferă gen Jack Daniels (dar mai proaspătă), mai veselă (dar fără agitaţie excesivă), ca o primăvară ce dobândise seninătatea toamnei. Flic muncea calm, fără grabă, dând impresia că o face cu plăcere şi că are la dispoziţie tot timpul din lume; apoi se întorcea spre camera de filmat şi surâdea larg, în timp ce, peste imagine, apărea mesajul: „ETERNITATEA. CU SENINĂTATE."

Am înţeles atunci de ce fuseseră, cu toţii, mai mult sau mai puţin jenaţi: descoperirea mea - că fericirea era doar pentru cei tineri şi că părinţii erau sacrificaţi - nu era nici o descoperire, toată lumea, aici, pricepuse de mult; Vincent pricepuse, Lucas pricepuse, majoritatea adepţilor la fel. Probabil că şi Isabelle fusese de mult conştientă şi îşi curmase viaţa la rece, în urma unei hotărâri raţionale, aşa cum ceri să mai fii servit o dată la o partidă de cărţi începută prost - în jocurile, puţine la număr, în care este permis. Eram oare mai prost decât media? l-am întrebat pe Vincent în aceeaşi seară, acasă la el, la un aperitiv. Nu, a răspuns el imperturbabil, în plan intelectual eram de fapt puţin deasupra mediei, iar în plan moral semănăm cu toţi ceilalţi: un pic sentimental, un pic cinic, ca majoritatea oamenilor. Eram însă foarte cinstit, asta mă deosebea de ei cu adevărat; eram, faţă de normele curente ale umanităţii, de o probitate aproape incredibilă. Nu trebuia

50 SPUNEŢI NU. FOLOSIŢI PREZERVATIVUL (în engl. în orig.)

să fiu vexat de aceste remarci, a adăugat el, era adevărat, imensul meu succes de public o dovedea şi el, aceeaşi probitate dădea istorisirii mele de viaţă un preţ incomparabil. Ceea ce aveam să le spun oamenilor va fi perceput de ei ca real, ca adevărat, iar unde reuşisem eu puteau şi ceilalţi, cu un mic efort, să reuşească. Dacă eu mă converteam, însemna că, după exemplul meu, puteau s-o facă toţi oamenii, îmi vorbea foarte calm, privindu-mă în ochi, cu o expresie de sinceritate absolută; în plus, ştiam că ţinea la mine. Atunci am înţeles exact ce voia să facă; am înţeles, de asemeni, că va reuşi.

— Câţi aderenţi aveţi acum?

— Şapte sute de mii.

Răspunsul venise într-o fracţiune de secundă, nici nu se gândise. Am înţeles atunci un al treilea lucru, şi anume că Vincent devenise adevăratul cap al Bisericii, conducătorul ei efectiv. Savant, cum îşi dorise întotdeauna, se consacra exclusiv cercetării ştiinţifice; iar Flic trecuse în umbra lui Vincent, îi asculta ordinele, executându-le cu toată inteligenţa lui practică şi impresionanta putere de muncă. Pe Lucas, fără nici o îndoială, Vincent îl recrutase; el lansase acţiunea „DAŢI OAMENILOR SEX, DAŢI-LE PLĂCERE"; şi tot el îi pusese capăt când obiectivul fusese atins; de data asta luase cu adevărat locul profetului. Mi-am amintit atunci de prima mea vizită în casa din Chevilly-Larue, când mi se păruse în pragul sinuciderii sau al căderii nervoase. „Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii...", mi-am spus. Nu simţeam faţă de Vincent nici gelozie, nici invidie: era o esenţă diferită de a mea, eu aş fi fost incapabil să fac ce făcea el, obţinuse mult, dar şi riscase mult, îşi pusese în joc fiinţa întreagă, pusese totul în balanţa, iar asta de mult, de la bun început, nici n-ar fi fost capabil să procedeze altfel, niciodată nu fusese interesat de strategii şi de calcule. L-am întrebat dacă mai lucra la proiectul ambasadei. Şi-a coborât privirea cu o modestie neaşteptată (nu i-o mai remarcasem de mult) şi mi-a spus că da, credea chiar că va termina în curând, dacă rămâneam un moment, putea să-mi arate; a adăugat că de fapt dorea foarte mult să rămân, să fiu primul ei vizitator - primul după Susan, căci proiectul era legat, foarte direct, de Susan.

Firește, am rămas; nu aveam nici un motiv special să mă grăbesc la San Jose; pe plajă erau probabil şi mai mulţi sâni, şi mai multe tufe, ar fi trebuit să fac faţă. Primisem un fax de la agentul imobiliar, avea o ofertă interesantă de la un englez, un cântăreţ de

rock, se pare, dar nici asta nu era o urgenţă: după moartea lui Fox, îmi era totuna, puteam foarte bine să mor şi să fiu îngropat lângă el. Eram la bar, la Lutetia, iar după al treilea cocteil ideea mi s-a părut excelentă: nu, n-o să vând proprietatea, o s-o las în paragină, ba chiar voi interzice prin testament să fie vândută, voi lăsa o sumă pentru îngrijirea ei, voi face din casa aia un soi de mausoleu, un mausoleu cu lucruri de rahat, pentru că tot ceea ce trăisem acolo era de rahat, dar va fi un mausoleu, orişicât. „Mausoleu de rahat...": îmi repetam expresia cu voce joasă, simţind cum creşte în mine, odată cu căldura alcoolului, o bucurie răutăcioasă, între timp, ca să-mi îndulcesc ultimele clipe, voi aduce târfe. Ba nu, mi-am spus după un moment de gândire, nu târfe, prestaţiile lor erau prea mecanice, prea mediocre. Puteam să invit puştoaice, dintre cele care se bronzau pe plajă, cele mai multe vor refuza, unele totuşi ar putea să accepte, oricum eram convins că nu vor fi scandalizate. Evident, existau riscuri, puteau să aibă iubiţi delincvenţi; mai puteam să încerc cu menajerele, unele erau absolut acceptabile şi poate n-ar fi respins ideea unui supliment. Am comandat un al patrulea cocteil şi am cântărit încet diferitele variante, învârtind alcoolul în pahar, apoi mi-am dat seama că, foarte probabil, nu voi face nimic din toate astea, că acum, după ce Esther mă părăsise, nu voi plăti prostituate, la fel cum nu o făcusem nici după plecarea lui Isabelle, şi mi-am mai dat seama, cu un amestec de groază şi silă, că încă mai credeam - într-un mod pur teoretic, ce-i drept, ştiam că pentru mine totul se terminase, îmi irosisem ultimele şanse, acum eram pe picior de plecare, trebuia să pun punct, trebuia s-o închei -, dar în adâncul fiinţei mele, împotrivă oricărei evidenţe, continuam totuşi să cred în iubire.

Daniel25,14

Primul contact cu Esther31 m-a surprins: influenţat probabil de istorisirea de viaţă a predecesorului meu, mă aşteptam să fie o persoană tânără. La solicitarea mea de intermediere, a trecut în modul vizual: m-am pomenit în faţa unei femei cu o figură gravă, serioasă, puţin trecută de cincizeci de ani; stătea în faţa ecranului, într-o cămăruţă foarte ordonată care probabil îi servea de birou şi purta ochelari de vedere. Numărul ei ordinal, 31, constituia deja, în sine, o uşoară surpriză; mi-a explicat că descendentele lui Esther1 moşteniseră de la fondatoare o malformaţie renală şi de aceea

duratele lor de viaţă erau mai scurte. Era la curent, firește, cu plecarea lui Marie23. Şi ea credea, era aproape sigură, că o comunitate de primate superioare trăia pe locul a ceea ce fusese Lanzarote; acea zonă din Atlanticul de Nord, m-a informat ea, cunoscuse un destin geologic zbuciumat: insula, total înghiţită de ape în momentul Primei Descreşteri, reapăruse la suprafaţă în urma unor noi erupţii vulcanice; în momentul Marii Secătuiri, devenise peninsulă şi o fâşie îngustă de pământ continua s-o lege, aşa cum se vedea în ultimele relevee, de coasta africană.

Spre deosebire de Marie23, Esther31 credea despre comunitatea stabilită în zonă că era formată nu din sălbatici, ci din neo-umani care respingeau învăţătura Surorii supreme. Imaginile din satelit ce-i drept, erau destul de ambigue putea fi vorba de făpturi modificate prin RGS - sau nu, dar cum ar fi putut nişte fiinţe heterotrofe, mi-a atras ea atenţia, să supravieţuiască într-un loc lipsit de orice vegetaţie? Era convinsă că Marie23, sperând să întâlnească oameni din vechea rasă, avea să găsească, în realitate, neo-umani care urmaseră aceeaşi cale ca ea.

— În fond, poate chiar asta căuta, i-am spus eu.

S-a gândit îndelung, apoi mi-a răspuns, cu o voce neutră.

— E posibil

Daniel1,26

Vincent îşi instalase atelierul într-un hangar fără ferestre, lung de vreo cincizeci de metri, aflat în imediata vecinătate a localurilor Bisericii şi legat de acestea printr-un pasaj acoperit. Traversând birourile în care, în ciuda orei matinale, secretare, documentarişti, contabili se agitau deja în faţa computerelor, am fost din nou frapat de faptul că această organizaţie spirituală puternică, în plin avânt - în statele din nordul Europei, declara deja un număr de adepţi egal cu cel al principalelor confesiuni creştine -, era organizată întocmai ca o întreprindere. Flic se simţea bine, ştiam, în atmosfera de muncă şi modestie care se potrivea cu valorile lui, în fapt, latura strălucitoare, show off[51] a profetului îi displăcuse profund întotdeauna. Instalat comod în noua lui existenţă, se

51 Ostentativă (în engl. în orig.)

comporta ca un patron atent cu angajaţii săi, dispus să-i asculte, să le acorde o zi liberă sau un avans la leafă. Organizaţia mergea ca pe roate, donaţiile adepţilor veneau, după moartea lor, să sporească un patrimoniu deja de două ori mai mare decât al sectei Moon, ADN-ul lor, replicat în cinci exemplare, era conservat la temperatură joasă în săli subterane impenetrabile pentru majoritatea radiaţiilor cunoscute şi capabile să reziste la un atac nuclear. Nu numai că laboratoarele conduse de Savant constituiau un nec plus ultra al tehnologiei momentului; de fapt, nu exista nimic comparabil, nici în sectorul privat, nici în cel public, Savant şi echipa lui aveau un avans decisiv în domeniul ingineriei genetice, ca şi în studierea neuronilor cu circuite flexibile, asta cu respectarea strictă a legislaţiei în vigoare, iar cei mai buni studenţi de la universităţile americane şi europene solicitau acum să lucreze alături de ei.

Odată stabilite dogma, ritualul şi regimul, şi după ce orice risc de a scăpa situaţia de sub control a fost îndepărtat, Vincent se mărginise la scurte apariţii mediatice în care şi-a putut permite luxul de a fi tolerant, admiţând, împreună cu reprezentanţii religiilor monoteiste, existenţa unei aspiraţii spirituale comune - dar fără să ascundă faptul că obiectivele lor erau total diferite. Această strategie de calmare a avut succes, iar cele două atentate comise împotriva unor sedii ale Bisericii - unul la Istanbul, revendicat de un grup islamist, altul la Tucson, Arizona, atribuit unor fundamentalişti protestanţi - au provocat o condamnare generală şi s-au întors împotriva instigatorilor. Aspectul înnoitor al principiilor de viaţă elohimite era acum asumat în primul rând de Lucas, al cărui stil de comunicare incisiv, ridiculizând făţiş paternitatea, speculând cu o îndrăzneală controlată ambiguitatea sexuală a fetelor foarte tinere, discreditând, fără a-l ataca direct, străvechiul tabu al incestului, asigura campaniilor sale de presă un impact enorm în raport cu investiţia făcută; în acelaşi timp, ştia să obţină un consens larg prin elogierea fără rezerve a valorilor hedoniste dominante şi omagiul apăsat adus tehnicilor sexuale orientale, totul într-un montaj vizual estetizant, dar şi foarte direct, care făcuse şcoală (clipul „ETERNITATEA. CU SENINĂTATE" fusese urmat de altele, „ETERNITATEA. CU SENZUALITATE", „ETERNITATEA. CU IUBIRE", care, neîndoielnic, reprezentau inovaţii în domeniul publicităţii religioase). Fără să opună vreo rezistenţă, fără măcar să ia în calcul posibilitatea unui contraatac, bisericile tradiţionale s-au

văzut părăsite, în câţiva ani, de cei mai mulţi fideli, iar steaua lor a pălit în faţa noului cult, care, în plus, îşi recruta majoritatea adepţilor în mediile atee, înstărite şi moderne. CSP+ şi CSP++, ca să folosim terminologia lui Lucas -, la care bisericile tradiţionale nu mai aveau de mult acces.

În cursul ultimilor ani, conştient că lucrurile mergeau bine, că se înconjurase de cei mai buni colaboratori posibili, Vincent se consacrase aproape exclusiv marelui său proiect; m-a surprins să văd revenindu-i timiditatea şi felul nesigur şi stângaci de a se exprima pe care le avea la primele noastre întâlniri. A ezitat mult, în dimineaţa aceea, înainte de a-mi dezvălui opera vieţii lui. Am luat o cafea, apoi încă una, de la automatul de băuturi. În cele din urmă, învârtind între degete un pahar gol de plastic, Vincent mi-a spus: „Cred că va fi ultima mea lucrare...", apoi şi-a lăsat privirea în pământ. „Susan e de acord...", a adăugat el. „Când va sosi momentul... în fine, momentul să părăsim pământul şi să intrăm în aşteptarea viitoarei reîncarnări, vom intra împreună în această sală; vom merge în mijlocul ei şi vom bea împreună un amestec letal. Alte săli, după acelaşi model, vor fi construite pentru toţi ceilalţi adepţi. Mi s-a părut... mi s-a părut necesar să dăm o formă acestui moment." A tăcut, m-a privit în ochi. „A fost o muncă grea...", a mai spus. „M-am gândit mult la poemul lui Baudelaire, Moartea sărmanilor; m-a ajutat enorm."

Sublimele versuri mi-au revenit în memorie, parcă fuseseră mereu acolo, într-un colţ al minţii mele, parcă viaţa mea întreagă nu fusese decât ilustrarea lor mai mult sau mai puţin explicită:

Doar moartea consolează şi-ndeamnă a trăi;
E idealul vieţii şi e nădejdea toată,
E elixirul care ne-animă şi ne-mbată
Şi care dă puterea să mai trăim o zi;
Prin brumă şi zăpadă, în zarea-ntunecată,
E unica lumină de raze argintii,
E cârciuma vestită în care vom găsi
Şi somnul şi ospăţul şi liniştea visată ..[52]

Am clătinat din cap, ce altceva puteam să fac? Apoi am pornit pe coridorul care ducea la hangar. După ce am deschis uşa ermetică, blindată, şi am pătruns în interior, am fost orbit de o

52 Moartea sărmanilor, în Charles Baudelaire, Les Fleurs du Mal/Florile Răului, Editura pentru Literatură Universală, Bucureşti, 1968, traducere de Al Westfried.

lumină extrem de puternică, iar timp de treizeci de secunde nu am putut distinge nimic; în urma mea, uşa s-a închis cu un zgomot înăbuşit.

Treptat, ochii mi s-au obişnuit, am recunoscut forme şi contururi; semăna puţin cu simularea informatică pe care o văzusem la Lanzarote, dar luminozitatea ansamblului era şi mai intensă, Vincent lucrase cu tonuri de alb pe alb, iar muzică nu mai era deloc, doar câte un freamăt uşor, vibraţii incerte ale aerului. Aveam impresia că mă mişc într-un spaţiu lăptos, izotrop, care se condensa uneori, subit, în micro-formaţiuni granuloase - apropiindu-mă, distingeam munţi, văi, peisaje întregi ce deveneau complexe şi dispăreau aproape imediat, iar decorul recădea într-o omogenitate difuză, străbătută de potenţialităţi oscilante. Se întâmpla ceva straniu, nu-mi mai vedeam mâinile şi nici vreo altă parte a corpului. Foarte curând, am pierdut orice noţiune de direcţie şi atunci am avut impresia că aud paşi, răsunând ca un ecou al paşilor mei: când mă opream, paşii aceia se opreau şi ei, dar cu o mică întârziere. Privind la dreapta, am zărit o siluetă ce repeta fiecare dintre mişcările mele şi care ce se distingea de albeaţa orbitoare a aerului doar printr-un alb ceva mai mat. Am simţit o uşoară nelinişte: silueta a dispărut imediat. Neliniştea s-a risipit: silueta s-a materializat din nou, ieşită parcă din neant. Puţin câte puţin, m-am obişnuit cu prezenţa ei şi mi-am continuat explorarea; mi se părea din ce în ce mai evident că Vincent utilizase structuri fractale, recunoşteam site Sierpinski, mulţimi Mandelbrot, instalaţia însăşi părea să evolueze pe măsură ce deveneam conştient de ea. În clipa când am avut senzaţia că spaţiul din jurul meu se fragmenta în mulţimi triadice Cantor, silueta a dispărut, iar liniştea a devenit absolută. Nu-mi mai auzeam nici propria respiraţie - şi atunci am înţeles că devenisem spaţiu; eram universul şi eram existenţa fenomenală, micro-structurile scânteietoare ce apăreau, încremeneau, apoi se dizolvau în spaţiu făceau parte din mine însumi, le simţeam ale mele, fiecare apariţie şi dispariţie a lor se producea înlăuntrul corpului meu M-a cuprins atunci o vie dorinţă de a dispărea, de a mă topi într-un neant luminos, activ, vibrând de potenţialităţi nelimitate; lumina a redevenit orbitoare, spaţiul din jur a părut că explodează, dispersându-se în particule de lumină, dar nu era spaţiu în sensul obişnuit al cuvântului, avea dimensiuni multiple şi orice altă percepţie dispăruse - acest spaţiu nu conţinea, în sensul obişnuit al

cuvântului, nimic. Am rămas astfel, printre potenţialităţi fără formă, dincolo chiar de formă şi de absenţa formei, un răstimp pe care nu l-am putut determina; apoi în mine s-a născut ceva, mai întâi aproape imperceptibil, ca amintirea sau visul unei senzaţii de greutate; am redevenit conştient de respiraţia mea, de cele trei dimensiuni ale spaţiului, care, puţin câte puţin, a redevenit imobil; în jurul meu au apărut din nou obiecte, ca nişte emanaţii discrete ale albului, şi am izbutit să ies din încăpere.

Într-adevăr, i-am spus lui Vincent puţin mai târziu, cred că într-un asemenea loc era imposibil să rămâi în viaţă mai mult de zece minute. „Eu numesc locul acesta iubire", a spus el. „Omul nu a putut iubi niciodată, niciodată în absenţa nemuririi; de aceea, se pare, femeile erau mai aproape de iubire, căci aveau ca misiune să zămislească viaţa. Noi am regăsit nemurirea şi comuniunea cu lumea; lumea nu mai are puterea să ne distrugă, din contră, noi avem puterea s-o creăm prin puterea privirii noastre. Dacă rămânem în inocenţă şi acceptăm ceea ce ne oferă privirea, rămânem de asemeni în iubire."

M-am despărţit de Vincent, apoi, odată urcat in taxi, m-am liniştit puţin câte puţin, starea mea de spirit, în timp ce traversam periferia pariziană, rămânea totuşi destul de confuză; abia când am ajuns la Porte d'Italie am găsit puterea sa glumesc, să-mi repet în gând: „Să fie oare cu putinţă?" Acest artist uriaş, acest creator de valori încă n-a aflat ca iubirea a murit. M-a cuprins de îndată o anume tristeţe, constatând că nici acum nu renunţasem să fiu ce fusesem de-a lungul întregii mele cariere: un soi de Zarathustra al clasei de mijloc.

Recepţionerul de la Lutetia m-a întrebat dacă am petrecut un sejur reuşit. „Impecabil", i-am spus, căutându-mi grăbit cardul. A vrut apoi să ştie dacă vor avea privilegiul să mă revadă curând. „Nu, asta nu cred ", i-am răspuns, „nu cred că voi avea prilejul să revin prea curând."

Daniel25,15

„Ne îndreptăm privirea spre cer, iar cerul e gol", scrie Ferdinand12 în istorisirea lui. Primele îndoieli privind sosirea Viitorilor au apărut cam la a douăsprezecea generaţie neo-umană - adică, aproximativ, la un mileniu după evenimentele relatate de

Daniel1; cam în aceeaşi epocă au avut loc primele dezertări.

A mai trecut un mileniu, situaţia a rămas stabilă, procentul dezertărilor, neschimbat. Inaugurând o tradiţie de frivolitate în raport cu datele ştiinţifice care avea să ducă la ruina filozofiei, Friedrich Nietzsche vedea în om „specia al cărei tipar nu e încă fixat". Această apreciere, cu totul falsă în ce-i privea pe oameni - mai falsă, oricum, decât pentru majoritatea speciilor animale -, nu este mai adevărată pentru neo-umanii care le-au urmat. Se poate spune chiar că ceea ce ne caracterizează în primul rând, în raport cu predecesorii noştri, e un anume conformism. Se pare că oamenii, cel puţin cei din ultima perioadă, îmbrăţişau cu mare uşurinţă orice proiect nou, indiferent de direcţia mişcării propuse; schimbarea în sine era în ochii lor o valoare. Noi, dimpotrivă, privim noutatea cu cele mai mari rezerve şi nu o adoptăm decât atunci când ni se pare o ameliorare certă. După Rectificarea Genetică Standard, care a făcut din noi prima specie animală autotrofă, nu s-a mai operat nici o altă modificare de o amploare comparabilă. Instanţele ştiinţifice din Oraşul central ne-au supus spre aprobare câteva proiecte, de pildă să dezvoltăm aptitudini pentru zbor sau pentru supravieţuirea în mediul submarin; au fost dezbătute, îndelung dezbătute, pentru a fi în cele din urmă respinse. Singurele caractere genetice care mă deosebesc de Damel2, primul meu predecesor neo-uman, sunt ameliorări minime, de bun-simţ, cum ar fi o sporire a eficienţei metabolice în utilizarea mineralelor sau o uşoară diminuare a sensibilităţii fibrelor nervoase ce receptează durerea. Istoria noastră colectivă, ca şi destinele noastre individuale, par foarte calme în comparaţie cu istoria oamenilor din ultima perioadă. Uneori mă trezesc noaptea şi privesc stelele. Transformări climatice şi geologice de mare amploare au remodelat aspectul regiunii în cursul ultimelor două milenii; strălucirea şi poziţia stelelor, gruparea lor în constelaţii sunt probabil singurele elemente naturale care nu au suferit modificări din epoca lui Daniel1. Privind cerul nocturn, mi se întâmplă să mă gândesc la Elohimi, la strania credinţă care până la urmă, pe căi ocolite, avea să declanşeze Marea Transformare. Daniel1 retrăieşte în mine, trupul lui cunoaşte o nouă întrupare, gândurile lui sunt ale mele, amintirile lui sunt ale mele; existenţa lui continuă cu adevărat în mine, chiar dacă nici un om nu a visat vreodată să-şi continue viaţa prin descendenţii săi. Şi totuşi, viaţa mea, mă gândesc adesea, e departe de cea pe care mi-ar fi plăcut s-o trăiesc.

Daniell,27

Întors la San Jose, am continuat, e cam tot ce se poate spune. Una peste alta, pentru o sinucidere, treaba mergea destul de bine şi în cursul lunilor iulie şi august, cu o uşurinţă surprinzătoare, am terminat relatarea evenimentelor care erau totuşi cele mai importante şi mai atroce din viaţa mea. În materie de autobiografie eram un autor debutant, la drept vorbind nici nu eram un autor, poate de aceea nu mi-am dat seama, în toate acele zile, că simplul fapt de a scrie, dându-mi iluzia unui control asupra evenimentelor, m-a ferit să cad în stări justificând recursul la ceea ce psihiatrii, în jargonul lor savuros, numesc tratamente grele. Surprinzător, nu mi-am dat seama că păşeam pe buza unei prăpăstii, cu toate că visele mele ar fi trebuit să mă avertizeze. Esther revenea în ele din ce în ce mai des, din ce în ce mai drăguţă şi mai libertină, iar aceste vise îmbrăcau un aspect naiv pornografic, erau adevărate vise de hămesit ce nu prevesteau nimic bun. Trebuia totuşi să ies, din când în când, să cumpăr bere şi biscuiţi, la întoarcere treceam de obicei pe plajă şi, evident, pe lângă o mulţime de puştoaice goale: noaptea le revedeam în vis, în orgii de un irealism patetic, pe care le organiza Esther şi în care eu eram personajul central; mă gândeam tot mai des la poluţiile nocturne ale bătrânilor, care le exasperează pe infirmiere - repetându-mi că nu voi ajunge până acolo, că voi face la timp gestul fatal, că totuşi exista în mine o anume demnitate (deşi nimic din viaţa mea nu o dovedise până acum). În fond, nu era deloc sigur că aveam să mă sinucid, puteam să fiu dintre aceia care-i freacă la icre pe ceilalţi până la capăt, mai ales că, având destui bani, puteam să frec o mulţime de inşi. Uram omenirea, e sigur, o urâsem de la bun început, iar pentru că nefericirea înrăieşte, o uram acum şi mai mult. În acelaşi timp, devenisem un adevărat căţeluş, o simplă bucăţică de zahăr ar fi fost suficientă ca să fac sluj (nici nu mă mai gândeam în mod special la Esther şi la trupul ei, m-aş fi mulţumit cu orice: cu nişte sâni, o tufă pubiană); dar bucăţica asta de zahăr nu mi-o întindea nimeni şi aveam toate şansele să-mi închei viaţa aşa cum o începusem: abandonat şi furibund, într-o stare de panică pe care canicula o ataţa şi mai mult. Faptul că oamenii poartă atâtea discuţii despre vreme şi climă se explică printr-o străveche apartenenţă la animalitate, printr-o amintire primitivă, înscrisă în organele de simţuri şi legată de

condiţiile de supravieţuire din epoca preistorică. Aceste dialoguri stereotipe, convenţionale, trădează totuşi o mizăreală: chiar şi atunci când trăim într-un apartament, în condiţii de stabilitate termică garantate de o tehnologie fiabilă şi rodată, ne e cu neputinţă să scăpăm de acest atavism animal; de aceea, nu devenim pe deplin conştienţi de josnicia şi nefericirea noastră, de caracterul lor deplin şi definitiv, decât în condiţii climatice favorabile.

Puţin câte puţin, timpul povestirii se apropie de timpul vieţii mele reale; pe 17 august, pe o caniculă cumplită, am pus pe hârtie amintirile despre acel party aniversar de la Madrid - petrecut cu un an înainte, tot pe un 17 august. Am trecut rapid peste ultimul meu sejur la Paris, peste moartea lui Isabelle: toate acestea mi se păreau deja înscrise în paginile precedente, ţineau de ordinea previzibilă a lucrurilor, de calea bătută a omenirii, iar eu voiam, din contră, să deschid un alt drum, să aduc ceva nou şi surprinzător.

Minciuna îmi apărea acum în toată amploarea ei: funcţiona în toate domeniile existenţei umane, acţiunea ei era universală; toţi filozofii, fără excepţie, o confirmaseră, ca şi cvasitotalitatea oamenilor de litere; era probabil necesară supravieţuirii speciei, iar Vincent avea dreptate. Istorisirea mea de viaţă, odată răspândită şi comentată, avea să pună capăt umanităţii aşa cum o ştiam. Comanditarul meu, ca să vorbim în termeni mafioţi (era într-adevăr o crimă, ba chiar, la propriu, o crimă împotriva umanităţii), putea fi mulţumit. Omul avea să-şi schimbe calea; avea să adopte noua credinţă.

Înainte de a pune un punct final povestirii mele, m-am mai gândit o ultimă oară la Vincent, cel care a inspirat, de fapt, această carte şi singura fiinţă umană care mi-a inspirat vreodată un sentiment atât de străin firii mele: admiraţia. Pe bună dreptate, ghicise în mine o vocaţie de spion şi trădător. Spioni şi trădători mai existaseră în istoria omenirii (nu foarte mulţi, de altfel, doar câţiva, când şi când, în general era aproape uimitor să constaţi în ce măsură oamenii s-au comportat ca nişte dobitoace docile, ca boul care urcă voios în camionul ce-l duce la abator); eu însă eram primul, probabil, care trăiam într-o epocă în care condiţiile tehnologice puteau să dea trădării mele un impact deplin. Era de altfel o evoluţie istorică inevitabilă, eu nu făceam decât s-o accelerez, conceptualizând-o. Din ce în ce mai mult, oamenii vor dori să trăiască liber, fără responsabilităţi, într-o căutare pătimaşă a plăcerii; vor dori să

trăiască aşa cum trăiau deja, printre ei, fericiţii kids, iar când vârsta îşi va face simţită povara, când nu vor mai putea susţine lupta, vor şti să-i pună capăt. Dar între timp vor adera la Biserica elohimită, codul lor genetic va fi conservat şi vor muri cu speranţa continuării nedefinite într-o existenţă consacrată plăcerilor. Era sensul evoluţiei istorice, direcţia sa pe termen lung şi nu se limita la Occident, Occidentul nu făcea decât să deschidă, să arate calea, cum o făcea de la sfârşitul Evului Mediu.

Atunci va dispărea specia, sub forma sa actuală; atunci va apărea ceva diferit, încă greu de numit, o specie poate mai rea, poate mai bună, dar care va avea ambiţii mai limitate şi, oricum, va fi mai calmă, importanţa nerăbdării şi freneziei în istoria umană nu trebuia subestimată. Poate că Hegel, acel imbecil greoi, avea în fond dreptate, poate că eram un tertip al raţiunii. Era puţin probabil ca specia menită să ne ia locul să fie, în aceeaşi măsură, o specie socială; de când mă ştiu, ideea care încheia orice discuţie, care împăca orice divergenţe, în jurul căreia văzusem cel mai des apărând un consens absolut, liniştit, fără probleme, putea fi rezumată cam aşa: „În fond, ne naştem singuri, trăim singuri şi murim singuri". Această frază, accesibilă celor mai primitive minţi, era şi concluzia celor nai rafinaţi gânditori; în orice împrejurări, ea întrunea aprobări unanime şi, aceste cuvinte odată rostite, toţi aveau sentimentul că nu au mai auzit ceva atât de frumos, de adânc şi de adevărat - indiferent de vârsta, sexul sau poziţia socială a interlocutorilor. Fenomenul era deja frapant pentru cei din generaţia mea; era şi mai frapant pentru generaţia lui Esther. Asemenea înclinaţii ale minţii nu pot, pe termen lung, să favorizeze o sociabilitate bogată. Sociabilitatea îşi trăise traiul, îşi împlinise rolul istoric; indispensabilă în primele etape ale apariţiei inteligenţei umane, nu mai era acum decât un vestigiu inutil şi înrobitor. La fel şi sexualitatea, după generalizarea procreaţiei artificiale. „Să te masturbezi înseamnă să faci dragoste cu cineva pe care îl iubeşti cu adevărat": fraza era atribuită mai multor personalităţi, de la Keith Richards la Jacques Lacan; oricum, atunci când a fost rostită, era în avans faţă de epoca ei, deci nu putea să aibă un impact real. Relaţiile sexuale, de altfel, aveau să se menţină un timp ca suport publicitar şi principiu de diferenţiere narcisistă, fiind totodată, din ce în ce mai mult, rezervate unor specialişti, unei elite erotice. Lupta narcisistă va dura atâta timp cât va găsi victime dispuse s-o accepte, să-şi caute în ea porţia de umilinţă, va dăinui

probabil cât sociabilitatea însăşi, va fi ultimul ei vestigiu, dar va sfârşi prin a se stinge. Cât despre iubire, nu mai era de aşteptat nimic de la ea: eram probabil unul dintre ultimii oameni din generaţia mea care mă iubeam destul de puţin pentru a fi capabil să iubesc pe altcineva, de altfel nu mi se întâmplase prea des, mai exact de două ori în viaţă. Nu există iubire în libertatea individuală, în independenţă, e pur şi simplu o minciună, o minciună grosolană; nu există iubire decât în dorinţa de aneantizare, de contopire, de dispariţie individuală într-un soi de, cum se spunea pe vremuri, sentiment oceanic, în ceva care oricum, într-un viitor apropiat, era condamnat să dispară.

În urmă cu trei ani, decupasem din Gente Libre o fotografie în care sexul unui bărbat (căruia nu i se vedea decât bazinul) intra pe jumătate şi, ca să spun aşa, domol în cel al unei femei de vreo douăzeci şi cinci de ani, cu părul blond, lung, ondulat. Toate fotografiile din acea revistă pentru „cupluri liberale" se învârteau mai mult sau mai puţin în jurul aceleiaşi teme: de ce mă încânta atât de mult clişeul acela? Sprijinindu-se pe genunchi şi antebraţe, femeia îşi întorcea faţa spre obiectiv, parcă surprinsă de acea intromisiune neaşteptată, survenită într-un moment în care se gândea la cu totul altceva, bunăoară să spele pe jos; de altfel, părea mai curând plăcut surprinsă, privirea ei exprima o satisfacţie tâmpă şi impersonală, ca şi cum ar fi reacţionat la acest contact neprevăzut mai mult cu mucoasele decât cu mintea. Sexul femeii părea elastic şi mătăsos, de dimensiuni potrivite, primitor; oricum, era plăcut şi dădea impresia că se poate deschide uşor, la comandă. Ospitalitatea aceea binevoitoare, calmă, spontană, ca să spun aşa, era tot ce doream acum de la lume, înţelegeam asta pe măsură ce priveam, săptămâni la rând, fotografia; apoi înţelegeam că nu aveam s-o mai obţin niciodată, că nici nu voi încerca s-o obţin cu adevărat şi că plecarea lui Esther nu fusese o tranziţie dureroasă, ci un sfârşit absolut. Poate că revenise, la ora asta, din Statele Unite, era chiar foarte posibil, mi se părea puţin probpbil să facă o carieră de mare pianistă, nu avea totuşi talentul, nici doza de nebunie necesare, în fond era o fiinţă cât se poate de raţională. Revenită sau nu, ştiam că asta nu schimba nimic, că nu va dori să mă vadă, că eram pentru ea o istorie din trecut, la drept vorbind şi pentru mine eram o istorie veche, gândul de a-mi relua cariera publică şi în general de a avea relaţii cu semenii mei mă părăsise acum definitiv, Esther mă golise,

îmi consumasem cu ea ultimele puteri, eram un om sfârşit; fusese fericirea mea, dar şi, cum presimţisem de la început, moartea mea; această premoniţie nu mă făcuse, altminteri, să ezit nici o clipă; dacă tot e să-ţi întâlneşti moartea, măcar s-o vezi în faţă, asta o ştie în sinea lui oricine, cum ştie că e absolut preferabil să alegi, în locul morţii obişnuite, în plictis şi uzură, o moarte care, printr-un miracol, să aibă chipul plăcerii.

Daniel25,16

La început a fost creată Sora supremă, care e prima. Apoi au fost creaţi cei Şapte Fondatori, care au întemeiat Oraşul central. Dacă la temelia concepţiilor noastre filozofice stă învăţătura Surorii supreme, organizarea politică a comunităţilor neo-umane se datorează aproape în totalitate celor Şapte Fondatori; aceasta însă, au spus-o chiar ei, nu a fost decât un parametru neesenţial, determinat de evoluţiile biologice care au ameliorat autonomia funcţională a neo-umanilor, ca şi de evoluţiile istorice, începute încă din timpul societăţilor precedente, care au dus la declinul funcţiilor de relaţie. Separarea radicală între neo-umani nu s-a produs de altfel din motive imperioase şi totul arată că ea s-a petrecut progresiv, probabil pe durata mai multor generaţii. La drept vorbind, separarea fizică totală constituie o formulă socială posibilă, compatibilă cu învăţăturile Surorii supreme şi având aceeaşi orientare generală, mai mult decât o consecinţă a lor în sens strict.

După ce a dispărut contactul, în urma lui s-a evaporat şi dorinţa. Nu simţisem nici o atracţie fizică pentru Marie23 - cum nu simţeam, firește, nici pentru Esther31, care oricum depăşise vârsta susceptibilă de acest gen de manifestări.

Eram convins că nici Marie23, in ciuda plecarii ei, nici Marie22, în ciuda straniului episod final (relatat de predecesorul meu), nu cunoscuseră dorinţa. Ceea ce cunoscuseră însă, într-un mod extrem de dureros, era nostalgia dorinţei, dorinţa de a simţi din nou, dorinţa de a fi pătrunse, ca îndepărtatele lor străbune, de acea forţă ce părea atât de intensă. Deşi Daniel1 se arata atât de elocvent în ce priveşte nostalgia dorinţei, până acum am fost cruţat de acest fenomen şi nu mă tulbură defel să discut cu Esther31 despre relaţia predecesorilor noştri, cât despre ea, manifestă o răceală cel puţin egală, iar la sfârşitul contactelor noastre episodice ne despărţim fără

regret, fără emoţie, reluându-ne existenţele calme, contemplative, care oamenilor de altădată le-ar fi părut ucigător de plicticoase.

Existenţa unei activităţi mentale reziduale, lipsită de orice miză, orientată spre cunoaşterea pură, constituie un punct cheie din învăţătura Surorii supreme, nimic nu a permis, până acum, să fie pus la îndoială.

O agendă restrânsă, punctată de suficiente momente de mimhar (ca acelea oferite de lunecarea soarelui pe obloane sau de retragerea bruscă a unei formaţiuni noroase cu contururi ameninţătoare, gonită de un vânt mai violent venit dinspre nord), îmi organizează existenţa, a cărei durată exactă este un parametru indiferent. Fiind identic cu Daniel24, ştiu că voi avea în Daniel26 un succesor similar, amintirile limitate, decente, pe care le păstrăm din existenţe cu contururi identice nu au nici pe departe pregnanţa necesară pentru ca ficţiunea individuală să se poată sprijini pe ele. Viaţa omului, în liniile ei generale, e aceeaşi iar acest adevăr secret, ascuns de a lungul întregii istorii, nu a putut ieşi la iveala decât la neo-umani. Respingând paradigma incompletă a formei, noi aspirăm să integram universul potenţialităţilor nelimitate închizând paranteza devenirii, am intrat deja într-o stare de stază nelimitată, nedefinită.

Daniell,28
Daniel25,17

Suntem în septembrie, ultimii turişti vor pleca; şi, odată cu ei, ultimii sâni, ultimele tufe pubiene; ultimele micro-lumi accesibile. Mă aşteaptă o toamnă interminabilă, urmată de o iarnă siderală; dar acum mi-am încheiat efectiv sarcina, am descris şi ultimele minute, prezenţa mea aici nu se mai justifică, nu mai e nimic de relatat, nu mai am nici un obiectiv. Există totuşi ceva, ceva îngrozitor, ceva ce pluteşte în spaţiu şi parcă vrea să se apropie. Înainte de orice tristeţe, înainte de orice mâhnire sau de orice lipsă posibilă, există altceva, ceva ce s-ar putea numi pura groază de spaţiu. Să fie acesta ultimul stadiu? Ce făcusem ca să merit o asemenea soartă? Şi ce făcuseră, în general, oamenii? Nu mai simt în mine ură, nimic de care să mă pot agăţa, nu mai există repere sau indicii; teama e prezentă, adevăr al tuturor lucrurilor, identic cu lumea observabilă. Nu mai există lume reală, lume simţită, lume umană, am ieşit din timp, nu mai am trecut, nici viitor, nu mai am

tristeţi sau proiecte, nu mai simt nostalgii, abandon sau speranţă; nu mai e decât teama.

Spaţiul vine, se apropie, vrea să mă înghită. Un zgomot slab se aude în mijlocul camerei. Fantomele sunt aici, spaţiul este format din ele, mă înconjoară. Se hrănesc cu ochii plesniţi ai oamenilor.

Aşa se încheia istorisirea de viaţă a lui Daniel1; personal, regretam acest sfârşit abrupt. Previziunile lui din final despre psihologia speciei menite să înlocuiască omenirea erau destul de interesante; dacă le-ar fi adâncit, am fi putut scoate din ele, cred, indicaţii utile.

Acest punct de vedere nu e împărtăşit de predecesorii mei. Un individ onest, desigur, dar limitat, mărginit, destul de reprezentativ pentru limitele şi contradicţiile ce aveau să ducă specia sa la pieire: iată, în mare, judecata aspră formulată de ei, după Vincentl, în privinţa strămoşului nostru comun. Dacă mai trăia, spun ei, n-ar fi putut, date fiind antinomiile constitutive ale naturii sale, decât să-şi continue balansul ciclotimic între descurajare şi speranţă, evoluând spre un sentiment de abandon din ce în ce mai sfâşietor, legat de îmbătrânire şi de pierderea tonusului vital; sub acest aspect, ultimul său poem, scris în avionul care-l ducea de la Almeria la Paris, e atât de elocvent pentru starea de spirit a oamenilor din acea perioadă, încât ar fi putut servi drept motto lucrării clasice a lui Hatchett şi Rawlins, Abandon, vârsta a treia.

Eram conştient de forţa argumentelor lor şi doar o intuiţie vagă, aproape impalpabilă, m-a făcut să încerc sa aflu ceva mai mult. La întrebările mele, Esther31 a opus mai întai un refuz hotărât. Citise, fireşte istorisirea de viaţă a lui Esther1, ea însăşi şi-o terminase pe a ei, dar nu i se părea oportun să-i cunosc conţinutul

— Ştiţi, i-am scris eu (trecusem de mult în modul nonvizual), totuşi, mă simt foarte străin de strămoşul meu.

— Nu eşti niciodată atât de străin pe cât crezi, a răspuns ea brutal.

Nu pricepeam ce o făcea să creadă că această poveste veche de două milenii, despre oamenii din vechea specie, ar mai putea avea acum vreun efect.

— Şi totuşi are unul, un puternic efect negativ... mi-a răspuns ea enigmatic.

La insistenţele mele, a sfârşit totuşi prin a ceda şi mi-a povestit ce ştia despre ultimele momente ale relaţiei dintre Daniel1 şi

Esther1. Pe 23 septembrie, la două săptămâni după ce-şi terminase istorisirea de viaţă, el i-a telefonat. Până la urmă, cei doi nu s-au mai revăzut niciodată, el însă i-a telefonat în mai multe rânduri, Esther i-a răspuns, mai întâi cu blândeţe, dar irevocabil, că nu voia să-l mai vadă. Constatând eşecul acestei metode, el a trecut la SMS-uri, apoi la e-mailuri, sfârşind cu etapele sinistre când nu au mai avut nici un contact. Pe măsură ce şansa unui răspuns scădea, el devenea din ce în ce mai scabros, accepta explicit libertatea sexuală a lui Esther, chiar o felicita pentru ea, îşi înmulţea aluziile licenţioase, evoca momentele cele mai fierbinţi din timpul legăturii lor, sugera că ar putea frecventa împreună localuri pentru cupluri, ar putea face filme video deocheate, ar putea încerca noi exponente. Era jalnic şi cam respingător. La urma i-a scris nenumărate scrisori rămase fără răspuns.

— S-a umilit, a comentat Esther31, s-a bălăcit în umilinţă, la modul cel mai abject. A ajuns chiar să-i propună bani, mulţi bani, doar ca să petreacă o ultima noapte cu ea, era cu atât mai absurd cu cât ea începea să câştige mult, ca actriţă. La sfârşit, a început să bântuie în jurul casei ei, la Madrid - de mai multe ori, Esther l-a zărit prin baruri şi a început să se teamă. La vremea aceea avea un nou iubit, cu care se împăca bine - îi plăcea foarte mult să facă sex cu el, ceea ce nu fusese niciodată cazul cu predecesorul dumneavoastră. S-a gândit chiar să ceară ajutorul poliţiei, dar el se mărginea să rătăcească prin cartier, nu încerca să intre în legătură cu ea, şi până la urmă a dispărut

Nu eram surprins, totul se potrivea destul de bine cu ceea ce ştiam despre personalitatea lui Daniel1. Am întrebat-o pe Esther31 ce s-a mai întâmplat după aceea - fiind însă conştient, şi de această dată, că ştiam dinainte răspunsul

— S-a sinucis. S-a sinucis după ce a văzut-o într-un film, Una mujer desnuda, în care juca rolul principal - era un film după romanul unei tinere italience, cu oarecare succes în epocă, în care autoarea povestea cum trecea de la o experienţă sexuală la alta fără să aibă nici cel mai mic sentiment. Înainte de a se sinucide, i-a scris o ultimă scrisoare - în care nu făcea nici o aluzie la sinucidere, Esther a aflat-o din presă, din contră, tonul scrisorii era vesel, aproape euforic, se declara încrezător în iubirea lor, convins de caracterul trecător al dificultăţilor din ultimii ani. Este scrisoarea care a avut o influenţă catastrofală asupra lui Marie23 ea a făcut-o să

plece, să-şi imagineze că o comunitate de oameni sau de neo-umani, în fond nu ştia foarte bine, se formase undeva şi descoperise un nou mod de organizare relaţională, că se putea renunţa la separarea individuală totală pe care o cunoaştem noi acum, fără a mai aştepta sosirea Viitorilor. Am încercat s-o aduc cu picioarele pe pământ, să-i arăt că scrisoarea nu dovedea decât diminuarea capacităţii mentale a predecesorului dumneavoastră, că era o ultimă şi patetică tentativă de negare a realităţii, că iubirea nesfârşită despre care vorbeşte nu exista decât în imaginaţia lui, că în realitate Esther nu l-a iubit niciodată. Totul a fost zadarnic, Marie23 atribuia acestei scrisori, şi în special poemului cu care se încheie, o importanţă enormă.

— Nu-i împărtăşiţi părerea ?

— Trebuie sa recunosc, e un text bizar, lipsit de ironie şi sarcasm, foarte departe de maniera lui obişnuită, mi se pare chiar destul de tulburător. Dar de aici şi până la a-i da atâta importanţă. Nu, nu sunt de acord. Marie23 nu era probabil nici ea prea echilibrată, e singura explicaţie a faptului că a putut vedea în ultimul vers o indicaţie concretă, utilizabilă.

Esther31 se aştepta cu siguranţă la rugămintea care a urmat, nu am avut de aşteptat decât două minute ca să descopăr ultimul poem pe care Daniel, înainte de a se sinucide, i-l adresase lui Esther, poemul care o făcuse pe Marie23 să-şi părăsească domiciliul, obiceiurile, viaţa şi să plece în căutarea unei ipotetice comunităţi neo-umane.

O, viaţa mea cea veche şi uitată,
Dorinţa mea dintâi, nevindecată,
Întâia mea iubire din ruine,
A trebuit să te întorci la mine
A trebuit să ştiu cum se învaţă
Ce e mai bun şi mai de preţ în viaţă,
Când două trupuri îşi află fericirea
Unindu-se, învaţă nemurirea
Robia mi-e deplină - acum ştiu
Cutremurarea celui viu, împotrivirea celui care moare
Şi liziera strălucind în soare
Şi dragostea, ce este uşurinţă,
Când totul ni se dă pe dată, în miezul timpului, visată,
O insulă e cu putinţă

Partea a treia
Istorisire finală, epilog

Ce există în afara lumii?

În acea perioadă (era începutul lunii iunie) soarele începea să coboare de la ora patru în ciuda latitudinii destul de joase; modificarea axei de rotaţie a Pământului avusese, pe lângă Marea Secătuire, mai multe consecinţe de acest ordin. Ca orice câine, Fox nu avea ore de somn regulate: dormea când dormeam eu, se trezea odată cu mine. M-a urmat curios prin camere când am trecut să-mi pregătesc un rucsac uşor pe care mi l-am pus în spate, a dat vesel din coadă când am ieşit din vilă şi m-am îndreptat spre împrejmuirea de protecţie; prima noastră plimbare din zi era, de obicei, mai târzie.

Când am acţionat dispozitivul de deschidere, mi-a aruncat o privire surprinsă. Angrenajul metalic s-a învârtit încet, deschizând o ieşire largă de trei metri; din câţiva paşi am fost afară. Fox m-a privit din nou ezitant, întrebător: nici amintirile din viaţa anterioară, nici memoria lui genetică nu-l pregătiseră pentru un eveniment de acest gen; nimic nu mă pregătise nici pe mine la drept vorbind. A mai ezitat câteva clipe, apoi a venit încet la picioarele mele.

Mai întâi aveam de străbătut o întindere plată, lipsită de vegetaţie, cale de vreo zece kilometri; pe urmă începea o pantă împădurită, foarte lină, care se întindea până la orizont. Nu aveam alt plan decât să merg către vest, de preferinţă spre vest-sud-vest; se părea că o comunitate neo-umană, umană sau nedeterminată se stabilise pe locul insulei Lanzarote sau într-o regiune învecinată; poate izbuteam s-o găsesc; la atât se rezumau intenţiile mele. Populaţia zonelor pe care urma să le străbat era foarte puţin cunoscută; în schimb, topografia lor făcuse obiectul unor relevee recente şi precise.

Am mers aproape două ore, pe un teren pietros, dar uşor accesibil, până am ajuns la liziera pădurii; Fox sălta alături de mine, vizibil încântat de această plimbare prelungită şi de mersul pe jos. În tot acest timp, am rămas conştient că plecarea mea era un eşec, şi probabil o sinucidere. Îmi umplusem rucsacul cu capsule de săruri minerale, puteam deci să rezist mai multe luni, pentru că nici apa potabilă, nici lumina solară nu aveau să-mi lipsească în drumul meu; rezerva avea să se sfârşească, desigur, dar adevărata problemă în viitorul apropiat era hrana lui Fox: puteam să vânez, luasem cu mine

un pistol şi câteva cutii de cartuşe, dar nu trăsesem niciodată şi nu ştiam ce soi de animale trăiau în regiunile pe care urma să le străbat.

Spre sfârşitul după-amiezii pădurea a început să se rărească, apoi am ajuns la o pajişte cu iarbă scurtă, în vârful pantei pe care începusem s-o urc de dimineaţă. Spre vest, panta cobora pe versantul opus, mult mai abruptă, apoi se distingea un şir de dealuri şi văi cu relief accidentat, acoperite şi ele cu o pădure deasă, cât vedeai cu ochii. De la plecarea mea, nu observasem vreo urmă de prezenţă umană şi nici, în general, de viaţă animală. M-am hotărât să fac un popas pentru noapte, lângă un lac din care izvora un pârâu ce se îndrepta către sud. Fox a băut îndelung, apoi s-a culcat la picioarele mele. Am înghiţit cele trei comprimate necesare metabolismului meu, apoi am desfăcut pătura de supravieţuire, destul de uşoară, pe care o luasem cu mine; avea să-mi fie suficientă, ştiam că nu voi avea de traversat zone de mare altitudine.

Pe la miezul nopţii, temperatura s-a răcit uşor; Fox s-a ghemuit lângă mine respirând regulat. Uneori, somnul îi era străbătut de vise; atunci dădea din lăbuţe, ca şi cum ar fi trecut un obstacol. Am avut un somn chinuit; plecarea mea îmi părea tot mai absurdă şi sortită unui eşec sigur. Nu simţeam totuşi nici un regret; puteam de altfel foarte bine să fac cale-ntoarsă, Oraşul central nu exercita nici o supraveghere; în general, defecţiunile erau constatate întâmplător, cu ocazia unor aprovizionări sau reparaţii, uneori după mai mulţi ani. Puteam să mă întorc, dar nimic nu mă trăgea înapoi: rutina solitară, punctată exclusiv de schimburi intelectuale, care fusese viaţa mea şi ar fi trebuit să fie la fel până la capăt, mi se părea acum insuportabilă. Ar fi trebuit să-mi aducă fericirea, o fericire de copil cuminte, garantată de respectarea micilor proceduri, de securitatea astfel obţinută, de absenţa suferinţei şi riscului; dar fericirea nu venise, iar ataraxia dusese la apatie. Printre fadele bucurii ale neo-umanilor, cele mai obişnuite ţineau de aranjare şi clasificare, de constituirea unor mici ansambluri ordonate, de deplasarea meticuloasă şi raţională a unor obiecte de dimensiuni mici; dar ele se dovediseră insuficiente. Planificând abolirea dorinţei în termeni budişti, Sora supremă contase pe menţinerea urei energii diminuate, lipsite de tragism, cu simplu rol de conservare, ce trebuia să permită în continuare funcţionarea gândirii - o gândire mai lentă, dar mai precisă (fiind mai lucidă), o gândire eliberată. Acest fenomen nu s-a produs decât în proporţii infime: dimpotrivă, generaţiile noastre

desprinse de realitate s-au cufundat în tristeţe, în melancolie, într-o apatie lâncedă şi până la urmă fatală. Semnul cel mai clar al eşecului a fost că, până la urmă, am ajuns să pizmuiesc soarta lui Daniel1, parcursul lui contradictoriu şi violent, pasiunile amoroase care-l zbuciumaseră - oricare ar fi fost suferinţele lui şi, în ultimă instanţă, sfârşitul lui tragic.

De ani de zile, dimineaţa, la trezire, practicam exerciţiile recomandate de Sora supremă, cele descrise de Buddha în predica sa despre concentrarea atenţiei. Astfel adastă, observând trupul dinlăuntru; adastă observând trupul din afară, observând trupul dinlăuntru şi din afară; adastă observând dispariţia trupului; observând dispariţia dispariţiei trupului. „Iată trupul": această introspecţie e prezentă în el doar pentru cunoaştere, doar pentru meditaţie, astfel rămâne liber şi nu se leagă de nimic în lume. În fiecare minut al vieţii mele, de la începutul ei, fusesem conştient de respiraţia mea, de echilibrul chinestezic al organismului meu, de starea sa generală fluctuantă. Nu cunoscusem niciodată acea bucurie imensă, acea transfigurare a fiinţei fizice ce-l copleşeau pe Daniel1 când i se împlineau dorinţele, îndeosebi senzaţia de a fi transportat în alt univers pe care o trăia în clipele penetrării carnale, despre toate acestea nu aveam nici o idee şi mi se părea că, în aceste condiţii, nu mai puteam continua să trăiesc.

Peste păduri s-au înălţat, umede, zorile, şi odată cu ele vise de tihnă, pe care nu am reuşit să le înţeleg. Am simţit de asemeni lacrimi, iar gustul lor sărat mi s-a părut bizar. A apărut apoi soarele şi, odată cu el, insectele; am început atunci să înţeleg ce fusese viaţa oamenilor. Palmele, tălpile îmi erau acoperite cu sute de băşicuţe; mâncărimea era cumplită şi m-am scărpinat violent, timp de vreo zece minute, până la sânge.

Mai târziu, în timp ce intram pe o pajişte deasă, Fox a reuşit să prindă un iepure; cu o mişcare scurtă, i-a rupt vertebrele cervicale, apoi a adus micul animal sângerând la picioarele mele. Mi-am întors privirea în clipa când începea să-i devoreze organele interne; aşa era făcută lumea naturală.

În săptămâna următoare am traversat o zonă abruptă care, după harta mea, trebuia să fie Sierra de Gador; mâncărimea scădea, sau mai curând mă obişnuiam cu durerea aceea constantă, mai vie la căderea serii, la fel cum mă obişnuiam cu stratul de jeg ce-mi acoperea pielea şi cu mirosul corporal mai pronunţat.

Într-o dimineaţă, cu puţin înainte de zori, m-am trezit fără să simt căldura trupului lui Fox. M-am ridicat, îngrozit. Era la câţiva metri şi se freca de un arbore, strănutând furios; punctul dureros părea situat în spatele urechilor, la baza cefei. M-am apropiat, i-am luat cu blândeţe capul în mâini. Cercetându-i blana, am descoperit rapid o umflătură mică, cenuşie, de câţiva milimetri: era o căpuşă, am recunoscut-o după descrierea citită într-o carte de biologie animală. Extragerea acestui parazit era dificilă, ştiam, am scos din rucsac o pensetă şi o compresă îmbibată cu alcool. Fox a gemut uşor, dar a rămas nemişcat în timp ce operam. Încet, milimetru cu milimetru, am izbutit să-i scot de sub piele vietatea, era un cilindru cenuşiu, cărnos, cu un aspect respingător, care se îngroşase sugându-i sângele; aşa era făcută lumea naturală.

În prima zi din a doua săptămână, dimineaţa, am ajuns în faţa unei falii imense care-mi bara drumul spre vest. Îi cunoşteam existenţa din releveele luate din satelit, dar crezusem că va fi posibil s-o depăşesc şi să-mi continui drumul. Pereţii de bazalt albăstrui, perfect verticali, plonjau mai multe sute de metri până la o suprafaţă neclară, uşor accidentată, un sol ce părea o combinaţie de pietre negre şi bălţi noroioase în aerul limpede, se distingeau cele mai mici detalii ale peretelui opus, aflat cam la vreo zece kilometri, la fel de vertical şi acela.

Faptul că acest accident de teren era un obstacol de netrecut nu se putea ghici din hărţile făcute după relevee, care în schimb dădeau o idee precisă despre traseul său: pornind de la o zonă în care se afla amplasamentul fostului Madrid (oraşul fusese distrus de un şir de explozii nucleare, în faza finală a conflictelor interumane), falia traversa tot sudul Spaniei, apoi zona mlăştinoasă de pe locul a ceea ce fusese Mediterana, după care pătrundea adânc în inima continentului african. Singura soluţie era să ocolesc prin nord; un ocol de o mie de kilometri. M-am aşezat câteva minute, descurajat, cu picioarele spânzurând în gol. În timp ce soarele urca pe culmile muntoase, Fox s-a aşezat lângă mine, privindu-mă întrebător. Chestiunea hranei lui, cel puţin, era rezolvată, iepurii, foarte numeroşi în zonă, se lăsau prinşi şi ucişi fără nici o reacţie; se vede că prădătorii lor naturali dispăruseră de generaţii. Eram surprins de rapiditatea cu care Fox îşi regăsea instinctele strămoşilor sălbatici; surprins şi de bucuria evidentă pe care o simţea - deşi nu cunoscuse decât confortul unui apartament - adulmecând aerul culmilor,

zburdând pe pajiştile alpine.

Vremea era blândă, se încălzise deja; am traversat cu uşurinţă Sierra Nevada pe la Puerto de la Ragua, la două mii de metri altitudine; în depărtare se zărea vârful acoperit de zăpadă al muntelui Mulhacen, care fusese - şi rămânea, în ciuda schimbărilor geologice dramatice survenite în timp - punctul cel mai înalt al Peninsulei Iberice.

Mai la nord se întindea o zonă cu platouri şi înălţimi calcaroase, ciuruite de numeroase grote. Serviseră drept adăpost oamenilor preistorici ce populaseră primii regiunea; mai târziu, au fost folosite ca adăposturi de ultimii musulmani goniţi de Reconquista spaniolă, fiind apoi transformate, în secolul XX, în zone de agrement şi hoteluri; mi-am făcut obiceiul să mă odihnesc în ele în timpul zilei şi să-mi continui drumul la căderea serii. În dimineaţa celei de-a treia zile, am observat, prima oară, indicii ale prezenţei sălbaticilor - un foc, oase de animale mici. Făcuseră focul într-una din încăperile amenajate în grote, direct pe podea, arzând mocheta, deşi în bucătăria hotelului existau plăci de gătit vitroceramice - prea complicate pentru înţelegerea lor. Pentru mine era o permanentă surpriză să constat că mare parte din echipamentele fabricate de om erau încă, după câteva secole, în stare de funcţionare - până şi centralele electrice continuau să furnizeze mii de kilowaţi pe care nu-i mai folosea nimeni. Profund ostilă faţă de tot ce ţinea de oameni, dornică să opereze o ruptură radicală cu specia care ne precedase, Sora supremă hotărâse rapid să dezvolte o tehnologie autonomă în enclavele locuite de neo-umani, pe care le cumpărase, una câte una, de la naţiunile ruinate, incapabile să-şi încropească bugetul şi chiar, în scurt timp, să satisfacă nevoile sanitare ale populaţiei. Instalaţiile umane fuseseră complet abandonate; faptul că funcţionau în continuare era cu atât mai remarcabil: hotărât lucru, oricât de mizerabil ar fi fost sub alte aspecte, omul fusese un mamifer ingenios.

Ajuns în dreptul barajului de la Negratin, am făcut un scurt popas. Imensele turbine ale hidrocentralei se învârteau încet; nu mai alimentau decât un şir de felinare de iluminat public, aliniate inutil de-a lungul autostrăzii Grenada - Alicante. Şoseaua plină de crăpături, acoperită de nisip, era năpădită din loc în loc de iarbă şi tufişuri. Odihnindu-mă pe terasa unui fost restaurant ce domina suprafaţa turcoaz a lacului de acumulare, printre mese şi scaune

metalice mâncate de rugină, m-am gândit încă o dată, cu o tristeţe care m-a surprins, la banchetele, chefurile, sărbătorile de familie petrecute acolo cu secole în urmă. Eram conştient, mai mult ca oricând, că omenirea nu merita să trăiască şi că dispariţia acestei specii putea fi socotită, sub toate aspectele, o veste bună; nu-i mai puţin adevărat că vestigiile ei răzleţe, ruinate, aveau ceva întristător.

„Până când vor dăinui condiţiile nefericirii?", se întreabă Sora supremă în A Doua Respingere a Umanismului. „Vor dăinui", răspunde ea de îndată, „atâta timp cât femeile vor continua să nască." Problemele umane, spune Sora supremă, n-ar fi putut găsi nici măcar un început de soluţie fără o limitare drastică a populaţiei terestre. O ocazie istorică de depopulare controlată apăruse la începutul secolului XXI, continua ea, cu scăderea natalităţii în Europa şi epidemiile de SIDA din Africa. Dar omenirea preferase să irosească această şansă, adoptând o politică de emigraţie masivă, purtând aşadar întreaga vină pentru războaiele etnice şi religioase care-au urmat şi care aveau să constituie preludiul Primei Descreşteri.

Lungă şi confuză, istoria Primei Descreşteri e cunoscută azi doar de câţiva specialişti, care se bazează în primul rând pe monumentala Istorie a Civilizaţiilor Boreale, în douăzeci şi trei de volume, de Ravensburger şi Dickinson. Incomparabilă sursă de informaţii, această lucrare a fost considerată uneori ca lipsită de rigoare ştiinţifică, i s-a reproşat mai ales că acordă prea mult credit relatării lui Horsa, în care, spune Penrose, influenţa literară a vechilor chansons de geste şi gustul pentru o metrică regulată contează mai mult decât rigoarea adevărului istoric. Criticii săi s-au concentrat, de pildă, pe următorul pasaj:

Cele trei insule din Nord sunt blocate de gheţuri;
Cele mai subtile teorii se contrazic;
Se spune că undeva a dispărut un lac
Iar continente moarte urcă iar la suprafaţă
Astrologi obscuri cutreieră ţinuturile noastre
Anunţând reîntoarcerea Zeului nordic
Ei vestesc gloria lui Alpha Centauri
Şi jură ascultare stirpei vechilor principi

Acest pasaj, susţine Penrose, contrazice flagrant ceea ce ştim despre istoria climatică a planetei. Cercetări mai aprofundate au dovedit totuşi că începutul prăbuşirii civilizaţiilor umane a fost

marcat de variaţii termice pe cât de bruşte, pe atât de imprevizibile. Chiar şi Prima Descreştere - adică topirea gheţurilor, care, produsă de explozia a două bombe termonucleare la cei doi poli, arctic şi antarctic, avea să provoace inundarea întregului continent asiatic, cu excepţia Tibetului, şi să reducă de douăzeci de ori cifra populaţiei terestre - s-a petrecut abia peste un secol

Alte cercetări au pus în evidenţă renaşterea, în cursul acelei perioade tulburi, a unor credinţe şi comportamente din cel mai vechi trecut folcloric al civilizaţiei occidentale, precum astrologia, magia divinatorie, fidelitatea fata de ierarhii de tip dinastic, refacerea unor triburi rurale sau urbane, reapariţia unor culte şi cutume barbare, dispariţia civilizaţiilor umane. În primă fază, cel puţin, a semănat destul de mult cu previziunile pe care le-au făcut, începând cu sfârşitul secolului XX, diverşi autori de ficţiuni speculative. Un viitor violent, sălbatic îi aştepta pe oameni, mulţi au ştiut-o chiar înainte de izbucnirea primelor dezordini, sub acest aspect, anumite publicaţii precum Metal Hurlant publica texte de o premoniţie tulburătoare. În rest, această conştiinţă anticipată nu avea să le permită oamenilor să încerce sau măcar să imagineze o soluţie oarecare. Omenirea, spune Sora supremă, avea să-şi împlinească destinul ei violent, până la nimicirea finală, nimic nu putea s-o salveze, admiţând că o asemenea salvare ar fi fost de dorit. Restrânsa comunitate neo-umană, adunată în enclave protejate de un sistem de securitate infailibil, înzestrată cu un sistem de reproducere fiabil şi cu o reţea de comunicaţii autonomă, avea să depăşească fără dificultăţi această perioadă de grele încercări. Avea să supravieţuiască la fel de uşor şi celei de-a Doua Descreşteri, concomitentă cu Marea Secătuire. Punând la adăpost de jaf şi distrugeri ansamblul cunoştinţelor umane, completându-le la nevoie, în măsura necesară, această comunitate avea să joace rolul avut de mănăstiri de a lungul Evului Mediu - cu deosebirea că nu avea drept obiectiv să pregătească o renaştere viitoare a omenirii, ci, dimpotrivă, să înlesnească, pe cât posibil, dispariţia ei.

În următoarele trei zile, am străbătut un platou uscat şi alb, cu vegetaţie anemică, apa şi vânatul deveneau mai rare, aşa că am decis să cotesc înspre est, îndepărtându-mă de traseul faliei. Urmând cursul râului Guardal, am ajuns la lacul San Clemente, apoi, cu multă plăcere, în pădurile răcoroase şi pline de vânat din Sierra Segura. Constituţia mea biochimică (deveneam conştient pe măsură

ce înaintam pe drumul nostru) îmi dădea o rezistenţă excepţională, o uşurinţă de adaptare la diferitele medii fără egal în lumea animală. Până acum nu văzusem nici o urmă de prădători mari şi daca în fiecare seară aprindeam focul, după ce alegeam un loc de popas, o făceam mai mult ca omagiu faţă de un străvechi obicei uman. Fox îşi regăsea cu uşurinţă atavismele, redevenea câinele care, cu mii de ani în urmă, îi însoţise pe oameni, înainte de a-i urma pe neo-umani. Din munţi cobora o adiere răcoroasă, eram la două mii de metri altitudine şi Fox privea flăcările înainte de a se culca la picioarele mele, lângă jăraticul roşiatic. Ştiam ca va dormi iepureşte, gata să sară la primul semn de primejdie, să ucidă şi la nevoie să moară pentru a-şi apăra stăpânul şi teritoriul. Citisem cu atenţie istorisirea lui Daniel1, dar tot nu pricepeam pe deplin ce înţelegeau oamenii prin iubire, nu sesizam totalitatea sensurilor diverse, contradictorii pe care le dădeau acestui termen, sesizasem violenţa luptei sexuale, suferinţa insuportabilă a izolării afective, dar tot nu pricepeam ce-i făcuse să spere că ar putea stabili, între aceste aspiraţii contrare, o formă de sinteză. Şi totuşi, la capătul acelor săptămâni de călătorie prin munţii Spaniei, m-am simţit mai aproape ca niciodată de a iubi, în sensul cel mai înalt pe care oamenii îl dădeau acestui termen, de asemeni, niciodată nu am fost mai aproape de a simţi personal „ceea ce are viaţa mai bun”, ca să reiau cuvintele lui Daniel1 din poemul lui de sfârşit şi înţelegeam, cu melancolie, sentimentul ce o făcuse pe Marie23 să pornească la drum, atât de departe de aici, pe celălalt ţărm al Atlanticului. La drept vorbind, eu însumi mă pornisem la un drum tot atât de incert, însă faptul de a ajunge la destinaţie îmi devenise indiferent în fond, tot ce voiam era să continui să rătăcesc cu Fox pe pajişti şi prin munţi, să trăiesc, dimineaţa, trezirile, spălatul în apa unui râu rece ca gheaţa, minutele când ma uscam la soare, serile petrecute împreună în jurul focului, la lumina stelelor. Trăiam în inocenţă, într-o stare non-conflictuală şi non-relativă, nu mai aveam planuri, nici obiective, iar individualitatea mea se topea într-un şir de zile nedefinit, eram fericit.

După Sieria Segura, am intrat în Sierra Alcaraz, cu o altitudine mai joasă, nu mai ţineam socoteala exactă a zilelor de mers, dar pe la începutul lui august, cred, la orizont a apărut Albacete. Căldura era apăsătoare. Mă depărtasem mult de la traseul faliei, ca să revin la ea, trebuia acum s-o iau drept către vest, să traversez, cale de peste două sute de kilometri, platourile ţinutului

Mancha, unde nu aveam să găsesc vegetaţie şi nici adăpost. Puteam, de asemeni, luând-o spre nord, să ajung în zonele împădurite din jurul oraşului Cuenca, apoi, traversând Catalonia, să mă apropii de Pirinei.

Nu fusesem nevoit niciodată, în cursul existenţei mele neo-umane, să iau o iniţiativă sau o hotărâre, era un proces cu totul străin pentru mine. Iniţiativa individuală, arată Sora supremă în Instrucţiuni pentru o viaţă liniştită, e sursa voinţei, ataşamentului şi dorinţei, urmându-i învăţătura, cei Şapte Fondatori au pus la punct un catalog exhaustiv al situaţiilor de viaţă posibile. Desigur, obiectivul lor era în primul rând să lichideze banii şi sexul, al căror efect toxic îl putuseră constata în toate istorisirile de viaţă umane, trebuia de asemeni îndepărtată orice noţiune de opţiune politică, sursă a unor pasiuni, ştiu ei, „artificiale, dar violente" în ochii lor, aceste pre-condiţii de ordin negativ, deşi indispensabile, nu erau suficiente pentru a le permite neo-umanilor să redescopere „evidenta neutralitate a realului", după expresia lor adesea citată; trebuia oferit, de asemeni, un catalog concret cu prescripţii pozitive. Comportamentul individual, notează ei în Prolegomene la Edificarea Oraşului central (prima lucrare neo-umană care, în mod semnificativ, nu are nici un nume de autor), trebuia să devină „la fel de previzibil ca funcţionarea unui frigider". Cei şapte recunoşteau că principala sursă de inspiraţie stilistică în redactarea catalogului lor, mai mult decât orice producţie literară umană, fuseseră „instrucţiunile de folosire a aparatelor electrocasnice de mărime şi complexitate medie, în special cele ale unui video marca JVC HR-DV3S/MS". Neo-umanii, avertizează ei din capul locului, pot fi consideraţi, la fel ca oamenii, mamifere raţionale de talie şi complexitate medii; prin urmare, în cadrul unei vieţi stabilizate, întocmirea unui repertoriu complet de comportamente este posibilă. Părăsind calea unei vieţi reglementate, mă îndepărtasem totodată de orice schemă aplicabilă. Astfel, preţ de câteva minute, stând pe vine în vârful unui dâmb calcaros, contemplând şesul alb, nesfârşit, întins la picioarele mele, am descoperit chinul opţiunii personale. Am înţeles, de asemeni - definitiv, de data asta -, că dorinţa mea nu era, nu mai era şi probabil nu fusese nicicând să mă alătur unei comunităţi de primate, oricare ar fi fost aceea. Fără nici o şovăire, ca sub efectul unui gen de gravitaţie internă, aşa cum sfârşeşti prin a te apleca în partea mai grea, am hotărât s-o iau spre nord. Puţin după

La Roda, zărind pădurile şi sclipirea lacului Alarcon, în timp ce Fox sălta voios lângă mine, mi-am dat seama că nu aveam s-o întâlnesc niciodată pe Marie23, nici vreo altă neo-umană şi că nu simţeam din pricina asta nici o părere de rău.

Am ajuns în satul Alarcon puţin după căderea nopţii; luna se oglindea în apele lacului, care erau străbătute de un freamăt uşor. Ajungând în dreptul primelor case, Fox s-a oprit în loc şi a scos un mârâit încet; nu percepeam nici un zgomot, dar aveam încredere în auzul lui, mai ascuţit decât al meu. Am rămas şi eu nemişcat. Câţiva nori au trecut prin faţa lunii şi am distins un râcâit uşor, în dreapta mea; când luna a luminat din nou, am zărit o formă umană - mi s-a părut diformă şi gârbovită - strecurându-se printre două case. L-am ţinut pe Fox, care voia să pornească în urmărirea ei şi am continuat să urc pe strada principală. Era imprudent, poate, din partea mea; dar, după toate mărturiile celor care intraseră în contact cu ei, sălbaticii erau de-a dreptul îngroziţi de neo-umani şi prima lor reacţie era întotdeauna să fugă cât mai departe.

Un panou turistic cu litere şterse de vreme m-a informat că fortul Alarcon, construit în secolul al XII-lea, fusese transformat în parador în secolul XX; era o construcţie masivă, impozantă, ce domina satul şi permitea supravegherea ţinutului pe mai mulţi kilometri în jur; m-am hotărât să rămân acolo peste noapte, fără a ţine seama de zgomote şi de siluetele care se furişau prin întuneric. Fox mârâia întruna, până la urmă l-am luat în braţe ca să-l liniştesc; eram tot mai convins că sălbaticii vor evita orice confruntare şi făceam suficient zgomot ca să-i avertizez de prezenţa mea.

Interiorul fortului purta urmele unei locuiri recente, până şi focul ardea într-un şemineu uriaş, alături era o rezervă de lemne; se vede ca totuşi păstraseră această deprindere, una dintre cele mai vechi invenţii umane. După o scurtă cercetare a camerelor, mi-am dat seama că era singurul lucru ce se putea invoca spre lauda lor; locuirea clădirii de către sălbatici se traducea mai ales prin dezordine, duhoare, grămezi de excremente uscate pe jos. Nu exista nici un indiciu de activitate mintală, intelectuală sau artistică, se adeverea concluzia puţinilor cercetători care s-au ocupat de istoria sălbaticilor în lipsa oricărei transmiteri culturale, decăderea lor se petrecuse fulgerător.

Zidurile groase păstrau bine căldura şi m-am hotărât să rămân în sala cea mare, mărginidu-mă să-mi trag o saltea mai

aproape de foc. Într-un dulap, am descoperit un teanc de cearşafuri curate. Am mai descoperit două carabine cu repetiţie, o rezervă impresionantă de cartuşe şi ustensile pentru curăţarea şi gresarea armelor. Probabil că ţinutul, colinar şi împădurit, abunda în vânat pe vremea oamenilor, nu ştiam cum era acum, dar primele săptămâni de călătorie îmi arătaseră că cel puţin anumite specii supravieţuiseră succesiunii de valuri uriaşe şi secete extreme, norilor de radiaţii atomice, otrăvirii apelor, în fine, tuturor cataclismelor ce pustiiseră planeta în cursul ultimelor două milenii. Fapt puţin cunoscut, dar semnificativ - în ultimele secole ale civilizaţiei umane, în Europa îşi făcuseră apariţia nişte mişcări inspirate de o ideologie stranie, masochistă, numită „ecologism", deşi avea puţine în comun cu ştiinţa omonimă. Aceste mişcări insistau pe necesitatea de a ocroti „natura" contra activităţilor umane şi susţineau ideea că toate speciile, indiferent de gradul lor de dezvoltare, aveau un „drept" la ocuparea planetei mai mult, unii adepţi ai acestor mişcări păreau să ia sistematic partea animalelor împotriva omului, iar dispariţia unei specii de nevertebrate părea să-i întristeze mai profund decât o foamete care decima populaţia unui continent. Astăzi ne vine greu sa înţelegem acele concepte („natura", „drept") pe care le manipulau cu atâta frivolitate şi vedem în acele ideologii terminale un semn al dorinţei omenirii de a se autodistruge, de a pune capăt unei existenţe pe care o simţea inadecvată. Oricum, „ecologiştii" subestimaseră mult capacitatea de adaptare a lumii vii, rapiditatea cu care se reface un nou echilibru pe ruinele unei lumi distruse, iar primii mei predecesori, ca Daniel3 şi Daniel4, notează cu o uşoară ironie rapiditatea cu care câştigau teren, pe locul fostelor complexe industriale, pădurile dese bântuite de lupi şi de urşi. E de asemeni amuzant să constaţi, la ora când practic omul a dispărut, iar trecuta lui dominaţie se manifestă doar prin vestigii nostalgice, remarcabila rezistentă a acarienilor şi insectelor.

Am petrecut o noapte liniştită şi m-am trezit puţin înainte de zori însoţit de Fox, am făcut un tur pe drumul de strajă, privind soarele care se înălţa peste apele lacului, probabil că sălbaticii, părăsind satul, se retraseseră pe malurile lui. Am trecut apoi la o cercetare completă a castelului, descoperind numeroase obiecte fabricate de om, unele în perfectă stare de conservare. Cele care conţineau componente electronice şi baterii cu litiu fuseseră definitiv distruse de trecerea secolelor; am lăsat astfel deoparte telefoanele

mobile, computerele, agendele electronice. În schimb, aparatele care conţineau doar piese mecanice şi optice rezistaseră foarte bine, cele mai multe. M-am jucat o vreme cu un aparat de fotografiat, un Rolleiflex cu obiectiv dublu şi carcasă metalică de un negru mat: manivela care înfăşura pelicula se învârtea uşor; lamelele obturatorului se deschideau şi se închideau cu un mic zgomot mătăsos, cu o viteză ce varia în funcţie de cifra selecţionată pe tamburul de control. Dacă ar mai fi existat peliculă şi laboratoare pentru developare, eram sigur că aş fi putut să fac fotografii excelente. În timp ce soarele începea să încălzească, să lumineze cu reflexe aurii suprafaţa lacului, am meditat o vreme la har şi la uitare; la ce avusese omenirea mai bun: ingeniozitatea ei tehnologică. Nu rămânea nimic, acum, din acele producţii literare şi artistice de care oamenii erau atât de mândri; temele care le dăduseră naştere erau perimate, forţa lor emoţională se evaporase. Nu rămânea nimic din sistemele filozofice sau teologice pentru care oamenii s-au luptat, uneori au murit sau, mai des, au ucis; toate acestea nu mai trezeau nici un ecou la un neo-uman, noi nu mai vedeam în ele decât divagaţii gratuite ale unor minţi limitate, ceţoase, incapabile să producă un concept precis sau pur şi simplu utilizabil. În schimb, produsele tehnologice ale omului încă puteau să inspire respect. Era domeniul în care dăduse tot ce avea mai bun, în care-şi exprimase natura lui profundă, atingând de la început o excelenţă practică la care neo-umanii nu au putut adăuga nimic esenţial. Acestea fiind spuse, propriile mele nevoi tehnologice erau cât se poate de limitate; m-am mulţumit cu un binoclu puternic şi un cuţit cu lama lată pe care mi l-am prins la curea. Era posibil, în definitiv, să întâlnesc animale periculoase în călătoria mea, în caz că o continuam. După-amiază, deasupra câmpiei s-au adunat norii şi ploaia a început ceva mai târziu în rafale încete şi grele, stropii căzeau în curtea castelului cu un zgomot surd. Puţin înainte de apusul soarelui, am ieşit, drumurile erau desfundate, impracticabile; am înţeles atunci că toamna lua locul verii şi am ştiut că va trebui să rămân aici săptămâni, poate luni, să aştept începutul iernii, zilele reci şi uscate. Puteam să vânez, să ucid cerbi sau căprioare şi să le frig în şemineu, puteam să duc viaţa simplă pe care o cunoşteam din diferite istorisiri de viaţă umane. Fox avea să fie fericit, ştiam, memoria acestui gen de viaţă era înscrisă în genele lui; în ce mă priveşte, aveam nevoie de capsule de săruri minerale, dar îmi mai

rămânea o rezervă pentru şase luni. După aceea va trebui să găsesc apă de mare, dacă marea mai exista şi dacă voi putea ajunge la ea; sau va trebui să mor. După criteriile umane, ataşamentul meu faţă de viaţă nu era foarte dezvoltat, totul în învăţătura Surorii supreme era orientat spre ideea de detaşare; regăsind lumea originară, aveam senzaţia că sunt o prezenţă deplasată, facultativă, în mijlocul unui univers în care totul urmărea supravieţuirea şi perpetuarea speciei.

Noaptea târziu, m-am trezit şi am zărit un foc pe malul lacului. Privind cu binoclul, am simţit un şoc descoperindu-i pe sălbatici: nu-i văzusem niciodată de atât de aproape, iar cei de aici erau diferiţi de cei din ţinutul Almeria, aveau trupuri mai robuste şi pielea mai deschisă la culoare; specimenul diform zărit la sosirea mea în sat părea să fi fost o excepţie. În jurul focului erau vreo treizeci de indivizi îmbrăcaţi în haine zdrenţuite de piele, probabil rămase de la oameni. N-am suportat să-i privesc prea mult şi m-am dus să mă culc în întuneric, tremurând uşor; Fox s-a lipit de mine, cu botul vârât în umărul meu; până la urmă m-am liniştit.

A doua zi dimineaţa, la poarta castelului am găsit o valiză rigidă de plastic, rămasă şi ea de la oameni; incapabili să producă ei înşişi un obiect oarecare, lipsiţi de orice tehnologie, sălbaticii trăiau din rămăşiţele industriei umane şi se mulţumeau să folosească obiecte găsite în ruinele fostelor locuinţe, asta când erau capabili să înţeleagă la ce servesc. Am deschis valiza: conţinea câţiva tuberculi, dintr-o specie care-mi era necunoscută, şi o bucată de carne friptă. Se confirma astfel informaţia că sălbaticii ignorau complet natura neo-umanilor: nu păreau conştienţi că metabolismul meu era diferit de al lor, că acele alimente erau inutilizabile pentru mine; Fox, în schimb, a devorat cu poftă carnea. Se confirma, de asemeni, că le inspiram o groază imensă şi că doreau să-mi câştige bunăvoinţa sau cel puţin neutralitatea. La căderea serii, am lăsat la intrare valiza goală, în semn că le accept ofranda.

Scena s-a repetat a doua zi, apoi în zilele următoare, în timpul zilei, urmăream prin binoclu mişcările sălbaticilor; mă mai obişnuisem cu aspectul lor, cu trăsăturile aspre, grosolane, cu organele sexuale la vedere. Atunci când nu vânau, cel mai adesea păreau să doarmă ori să se acupleze - cel puţin aceia cărora li se oferea ocazia. Tribul era organizat după un sistem ierarhic strict, mi-a fost clar din primele zile de observaţie. Şeful era un mascul de vreo patruzeci de ani, cu părul cărunt; era ajutat de doi masculi tineri cu

piept puternic, cei mai înalţi şi mai robuşti din grup; copulaţia cu femelele era privilegiul lor exclusiv: când o femelă întâlnea un mascul dominant, se aşeza în patru labe şi îi prezenta vulva; în schimb, respingea violent avansurile celorlalţi masculi. Şeful avea întâietate în faţa celor doi subordonaţi, între aceştia însă nu părea să existe o ierarhie clară: în lipsa şefului, beneficiau pe rând, uneori simultan, de favorurile diferitelor femele. În trib nu existau indivizi bătrâni, vârsta maximă la care puteau ajunge părea să fie cincizeci de ani. Una peste alta, era un mod de organizare destul de asemănător cu cel din societăţile umane, mai ales din ultimele perioade, după dispariţia marilor sisteme unificatoare. Eram convins că Daniel1 nu s-ar fi simţit prea străin în acest univers, că şi-ar fi găsit cu uşurinţă reperele.

La o săptămână după sosirea mea, deschizând, ca de obicei, uşa castelului, am descoperit lângă valiză o tânără sălbatică hirsută, cu pielea foarte albă şi cu părul negru. Purta o fustă scurtă din piele, în rest era goală, iar pielea îi era pictată grosolan în albastru şi galben. Văzând că mă apropii, s-a întors cu spatele, şi-a ridicat fusta, şi-a cambrat şalele, prezentându-şi fundul. Fox s-a apropiat s-o adulmece, iar femela a început să tremure din toate încheieturile, fără să-şi schimbe totuşi poziţia. Cum nu făceam nici un gest, a sfârşit prin a întoarce capul spre mine; i-am făcut semn să mă urmeze în castel.

Eram destul de încurcat dacă acceptam acest nou soi de ofrandă, ar fi reînnoit-o probabil în zilele următoare, pe de altă parte, s-o trimit înapoi însemna s-o expun la represalii din partea celorlalţi membri ai tribului. Era vizibil îngrozită, îmi pândea reacţiile cu o privire licărind de spaimă. Cunoşteam procedurile sexualităţii umane, chiar dacă numai teoretic. I-am arătat salteaua, s-a aşezat în patru labe şi a aşteptat. I-am făcut semn să se întoarcă, a ascultat, şi-a desfăcut larg coapsele, apoi a început să-şi mângâie vulva, uimitor de păroasă. Mecanismele dorinţei au rămas aproape aceleaşi la neo-umani, deşi considerabil atenuate şi ştiam că unii obişnuiau să se excite manual. Încercasem şi eu o dată, cu mulţi ani în urmă, fără a reuşi cu adevărat să evoc vreo imagine mentală, încercând să mă concentrez asupra senzaţiilor tactile - care au rămas moderate, ceea ce m-a descurajat să mai repet experienţa. Cu toate astea, mi-am scos pantalonii cu scopul de a-mi manipula organul şi a-i da rigiditatea dorită. Tânăra sălbatică a scos un mormăit de satisfacţie,

şi-a frecat vulva şi mai energic. Apropiindu-mă, m-a izbit duhoarea pestilenţială ce emana dintre picioarele ei. De când eram pe drum, îmi pierdusem obiceiurile de igienă neo-umane, mirosul meu corporal era ceva mai pronunţat, dar nu avea nimic în comun cu duhoarea exalată de sexul sălbaticei, amestec de miasme de excremente şi de peşte stricat. M-am tras involuntar înapoi, s-a ridicat imediat, neliniştită, s-a târât spre mine, ajungând la nivelul organului meu, şi-a apropiat gura. Duhoarea, ceva mai suportabilă, era, chiar şi aşa, pătrunzătoare, avea dinţi mărunţi, stricaţi, negri. Am respins-o cu blândeţe, m-am îmbrăcat, am condus-o până la uşa castelului explicându-i prin semne să nu mai revină. A doua zi, nu am mai luat valiza depusă pentru mine, una peste alta, mi se părea preferabil să nu devin prea familiar cu sălbaticii. Ca să-l hrănesc pe Fox, puteam să vânez, vânatul era din belşug şi deloc sperios, sălbaticii, puţin numeroşi, nu foloseau alte arme decât arcul cu săgeţi, aşa încât carabinele mele cu repetiţie constituiau un avantaj hotărâtor. Chiar a doua zi, am ieşit pentru prima oară şi, spre bucuria lui Fox, am doborât două căprioare care păşteau în fostele şanţuri de apărare. Cu o toporişcă, am tăiat două pulpe, lăsând apoi leşurile acolo unde se găseau. Aceste animale nu erau decât maşini imperfecte, aproximative, cu o durată de viaţă redusă, nu aveau nici robusteţea, nici eleganţa şi perfecţiunea cu care funcţiona un Rolleiflex cu dublu obiectiv, m-am gândit eu privindu-le ochii bulbucaţi, fără viaţă. Mai ploua, dar puţin, drumurile deveneau din nou practicabile, când aveau să îngheţe, va fi timpul să plec înspre vest.

În zilele care-au urmat, m-am aventurat mai adânc în pădurea ce înconjura lacul, sub arborii înalţi creştea o iarbă scurtă, cu porţiuni luminate ici şi colo de soare. Din când în când, auzeam foşnete într-un hăţiş mai des sau eram alertat de mârâitul lui Fox. Ştiam că sălbaticii erau acolo, treceam prin teritoriul lor, dar mai ştiam că nu vor îndrăzni să se arate, bubuitul carabinei îi îngrozea. Pe bună dreptate, de altfel acum mânuiam bine armele, izbuteam să încarc foarte repede, aş fi putut să fac un măcel. Îndoielile pe care le simţisem, ocazional, în cursul vieţii mele abstracte şi solitare dispăruseră acum ştiam că sălbaticii erau fiinţe nefaste, nefericite şi crude, nu printre ei puteam găsi iubirea sau posibilitatea ei, nici vreun ideal din cele care hrăniseră visurile predecesorilor noştri umani, erau doar reziduul caricatural al celor mai rele tendinţe ale

omenirii comune, cea pe care o cunoştea Daniel1, cea căreia îi dorise pieirea, i-o plănuise şi în mare măsură i-o împlinise. Am avut o nouă confirmare în timpul unui soi de petreceri organizate de sălbatici peste câteva zile. Era o noapte cu lună plină şi m-au trezit urletele lui Fox; tobele băteau într-un ritm de o violenţă obsedantă. Am urcat în turnul central, cu binoclul în mână. Tot tribul era adunat în poiană, aprinseseră un foc şi păreau surescitaţi. Cocoţat pe ceva care aducea cu un scaun hârbuit de maşină, căpetenia prezida adunarea; purta un tricou „Ibiza Beach" şi o pereche de bocanci; picioarele şi organele sexuale erau la vedere. La semnul lui, muzica s-a domolit şi membrii tribului au format un cerc, delimitând un soi de arenă în centrul căreia cei doi asistenţi ai şefului au adus, împingându-i şi târându-i fără menajamente, doi sălbatici în vârstă - cei mai bătrâni din trib, păreau să aibă vreo şaizeci de ani. Erau în întregime goi, înarmaţi cu pumnale cu lama lată şi scurtă - identice cu cele găsite în magazia castelului. Lupta s-a desfăşurat, mai întâi, într-o linişte absolută; dar după primul jet de sânge, sălbaticii au început să urle, să fluiere, să-i încurajeze pe adversari. Am înţeles rapid că era o luptă pe viaţă şi pe moarte, menită să-l elimine pe individul cel mai slab; cei doi se loveau fără milă, încercând să-şi atingă feţele sau punctele vulnerabile. După trei minute a urmat o pauză, s-au aşezat pe vine la capetele arenei, ştergându-se de sânge şi bând apă cu lăcomie.

Cel mai corpolent părea în dificultate, pierduse mult sânge. La un semn al şefului, lupta a fost reluată. Individul corpolent s-a ridicat clătinându-se; fără să piardă o secundă, adversarul a sărit şi i-a înfipt pumnalul în ochi. Grasul a căzut la pământ, cu faţa scăldată în sânge: atunci s-au năpustit cu toţii. Cu pumnalele ridicate, masculii şi femelele tribului au tăbărât urlând pe rănitul care încerca să se târască din calea lor; tobele au început să bată din nou. La început, sălbaticii tăiau bucăţi de carne şi le frigeau la foc, dar frenezia a sporit şi au început să devoreze direct trupul victimei, să-i soarbă sângele al cărui miros părea să-i îmbete. În câteva minute, au rămas doar nişte rămăşiţe sângerânde, împrăştiate pe câţiva metri de pajişte. Capul zăcea deoparte, intact, fără altă vătămare în afară de ochiul plesnit. Unul dintre secunzi l-a luat, i l-a întins şefului, acesta l-a ridicat spre cer; între timp, muzica tăcuse din nou, iar membrii tribului intonau un soi de melopee nearticulată, bătând încet din palme. Am presupus că era un ritual de coeziune, un mijloc de a

întări legăturile grupului - şi în acelaşi timp de a scăpa de indivizii neputincioşi sau bolnavi; totul părea să corespundă cu ceea ce ştiam despre umanitate.

Când m-am trezit, un strat subţire de chiciură acoperea pajiştile. Tot restul dimineţii, m-am pregătit pentru ceea ce speram să fie ultima etapă a periplului meu. Fox mă urma ţopăind din încăpere în încăpere. Continuându-mi drumul spre vest, ştiam că voi străbate zone din ce în ce mai calde; pătura de supravieţuire devenise inutilă. Nu ştiu precis de ce am revenit la planul meu iniţial - acela de a încerca să ajung la Lanzarote; ideea de a întâlni o comunitate neo-umană nu mă entuziasma nici acum, de altfel nu aveam indicii suplimentare despre existenta unei asemenea comunităţi. Cred că, după noaptea aceea, perspectiva de a-mi trăi restul vieţii în zone infestate de sălbatici, chiar şi avandu-l langa mine pe Fox, îmi devenise insuportabilă, deşi ştiam că ei vor fi mai îngroziţi de mine decât eu de ei şi că se vor ţine la o distanţă respectuoasă. Mi-am dat seama atunci că îmi tăiam, pe rând, toate punţile, nu exista în lume un loc să mi se potrivească.

Am ezitat mult timp în faţa carabinelor. Erau o povară în plus şi mi-ar fi încetinit mersul. Nu mă temeam deloc pentru siguranţa mea personală, dar nu eram sigur că Fox va găsi hrană la fel de uşor în ţinuturile prin care vom trece. Cu capul pe labele din faţă, mă urmărea din priviri ca şi cum mi-ar fi înţeles ezitările. Când, după ce pusesem în rucsac o rezervă de cartuşe, am luat în mână carabina mai scurtă, s-a ridicat dând vesel din coadă. În mod evident, prinsese gust pentru vânătoare, ca şi mine, într-o oarecare măsură. Simţeam acum o anumită bucurie să ucid animale, să le eliberez din închisoarea fenomenului, judecata îmi spunea că mă înşelam, eliberarea poate fi obţinută doar prin asceză, sub acest aspect învăţătura Surorii supreme mi se părea mai evidentă ca oricând, dar poate mă umanizasem, în sensul cel mai rău al cuvântului. Oricum, distrugerea unei forme de viaţă organizată era un pas înainte în împlinirea legii morale; fără a-mi pierde speranţa în Viitori, trebuia să încerc să-mi regăsesc semenii sau ceva asemănător. Închizând fermoarul rucsacului, m-am gândit din nou la Marie23, care plecase în căutarea iubirii - probabil ca nu o găsise. Fox salta lângă mine înnebunit de fericire la ideea de a porni iară la drum. Am aruncat o privire circulară peste paduri, peste câmpie şi am rostit în gând rugăciunea pentru izbăvirea creaturilor.

Era sfârşitul dimineţii şi afară era plăcut, aproape cald gerul se muiase, eram abia la începutul iernii şi urma să părăsesc definitiv ţinuturile reci. Pentru ce trăiam oare? Nu mă lega nimic de nimic. Înainte de a pleca, m-am hotărât să fac o ultimă plimbare în jurul lacului, cu carabina în mână, dar nu ca să vânez, nu puteam să car cu mine vânatul, voiam sa-i ofer lui Fox pentru ultima oară bucuria de a zburda printre tufişuri, de a adulmeca mirosurile din haţiş, înainte de a începe traversarea câmpiei.

Lumea era acolo, cu pădurile, cu pajiştile şi animalele ei inocente - simple tuburi digestive înzestrate cu dinţi, cu picioare, a căror viaţă se mărginea la căutarea altor tuburi digestive, ca să le devoreze şi să-şi refacă rezervele de energie. Puţin mai devreme observasem tabăra sălbaticilor, cei mai mulţi dormeau, ghiftuiţi cu emoţii tari după orgia sângeroasă din ajun. Erau în vârful lanţului trofic şi, având puţini prădători naturali, trebuiau să elimine singuri indivizii bătrâni sau bolnavi din trib pentru a-i menţine starea de sănătate. Trebuiau, de asemeni, în lipsa unei selecţii naturale, să organizeze un sistem social de control al accesului la vulva femelelor, pentru a păstra capitalul genetic al speciei. Toate acestea erau în firea lucrurilor, iar după-amiaza era straniu de blândă. M-am aşezat pe malul lacului, în timp ce Fox scotocea prin tufişuri. Uneori, un peşte sărea din apă, iscând la suprafaţă valuri uşoare ce veneau să se stingă la maluri. Înţelegeam tot mai puţin de ce părăsisem comunitatea abstractă, virtuală a neo-umanilor. Existenţa noastră lipsită de pasiuni era o existenţă de bătrâni; aruncam peste lume o privire lucidă şi fără bunăvoinţă. Lumea animală era cunoscută, societăţile umane erau cunoscute, toate acestea nu mai ascundeau nici un mister, nu mai era nimic de aşteptat, în afară de repetarea carnagiului. „Aşa stând lucrurile, asta e", mi-am repetat maşinal, de foarte multe ori, până ce am atins o uşoară transă hipnotică.

Am rămas astfel ceva mai mult de două ore, apoi m-am ridicat, poate mai liniştit, oricum decis să-mi continui căutarea - după ce-am acceptat eşecul ei probabil şi moartea ce ar fi urmat. Mi-am dat atunci seama că Fox dispăruse - pesemne adulmecase o urmă şi se aventurase mai adânc în hăţiş.

Am scotocit tufişurile din jurul lacului mai bine de trei ceasuri, strigând din când în când, la intervale regulate, într-o tăcere angoasantă, în lumina care începea să scadă. La căderea serii, i-am găsit trupul, străpuns de o săgeată. Cred că murise în chinuri, ochii

deja sticloşi păstrau o expresie îngrozită. Cu un ultim gest de cruzime, sălbaticii îi tăiaseră urechile; probabil o făcuseră la repezeală, de teamă să nu-i surprind, tăietura era grosolană, botul şi pieptul erau pline de sânge.

Mi s-au muiat picioarele şi am căzut în genunchi în faţa cadavrului, cald încă, al micului meu tovarăş; dacă aş fi ajuns cu cinci-zece minute mai repede, poate că reuşeam să-i ţin la distanţă pe sălbatici. Trebuia să sap un mormânt, dar pe moment nu mă simţeam în stare. Se înnopta, mase de ceaţă rece începeau să se formeze în jurul lacului. Am contemplat îndelung, îndelung trupul mutilat al lui Fox; pe urmă au apărut muştele.

Acum eram singur Noaptea cădea peste lac, iar singurătatea mea era definitivă. Fox nu va mai trăi niciodată, nici el şi nici alt câine cu acelaşi capital genetic, îl înghiţise neantul absolut spre care mă îndreptam la rândul meu. Acum ştiam cu certitudine, cunoscusem iubirea, căci cunoşteam suferinţa. M-am gândit o clipă la istorisirea de viaţă a lui Daniel, înţelegând acum ca aceste câteva săptămâni de călătorie îmi dăduseră o imagine simplificată, dar completă asupra vieţii umane. Am mers toată noaptea, apoi ziua următoare, apoi noaptea următoare şi o bună parte din ziua a treia, din când în când ma opream, absorbeam o capsulă de săruri minerale, beam o înghiţitură de apă şi îmi continuam drumul, nu simţeam oboseala. Nu aveam multe cunoştiinţe de biochimie, nici de fiziologie, descendenţii lui Daniel nu erau nişte savanţi, ştiam totuşi că trecerea la autotrofie fusese însoţită, la neo-umani, de diverse modificări în structura şi funcţionarea muşchilor netezi. În comparaţie cu un om, beneficiam de o supleţe, o rezistenţă şi o autonomie de funcţionare mult sporite. Psihologia mea, firește, era şi ea diferită, nu cunoşteam teama, iar dacă eram sensibil la suferinţă, nu simţeam toate dimensiunile a ceea ce oamenii numeau părere de rău, sentimentul exista în mine dar nu însoţit de nici o proiecţie mentală. Mă gândeam deja cu nostalgie la mângâierile lui Fox la felul în care mi se ghemuia pe genunchi, la scâlciatul la zbenguielile lui şi, mai ales, la bucuria care i se citea în privire şi care mă tulbura pentru că-mi era atât de străină, însă această suferinţă, această nostalgie mi se păreau ineluctabile, prin simplul fapt că existau. Ideea că lucrurile ar fi putut să fie altfel nu-mi trecea prin gând, cum nu-mi trecea prin gând că un lanţ muntos, prezent în faţa mea, s-ar fi putut evapora, fiind înlocuit de un şes. Conştiinţa unui determinism

absolut era probabil ceea ce ne deosebea cel mai mult de predecesorii noştri umani. La fel ca ei, nu eram decât nişte maşini conştiente, dar, spre deosebire de ei, noi eram conştienţi că nu eram decât nişte maşini.

Timp de patruzeci de ore, am mers fără să gândesc, într-o totală ceaţă mentală, ghidat doar de o vagă amintire a traseului de pe hartă. Nu ştiu ce m-a făcut să mă opresc, să redevin conştient, poate stranietatea peisajului ce mă înconjura. Cred că acum eram aproape de ruinele fostului Madrid, oricum eram înconjurat de o imensă suprafaţă de asfalt, se întindea aproape cât vedeai cu ochii, doar în depărtare se distingea, neclar, un şir de coline uscate şi joase din loc în loc, solul era ridicat pe mai mulţi metri, formând un soi de băşici monstruoase, ca sub efectul unui teribil val de căldură venit de sub pământ. Benzi de asfalt urcau spre cer, se înălţau pe câteva zeci de metri, fiind apoi brusc spulberate şi sfârşind într-un morman de moloz şi pietre negre, pe sol erau împrăştiate resturi metalice, geamuri explodate. Am crezut mai întâi că eram pe locul unei intrări pe autostradă dar nu vedeam nici un indicator rutier şi până la urmă am înţeles că mă aflam în mijlocul a ceea ce mai rămăsese din aeroportul Barajas. Continuând să merg spre vest, am văzut câteva semne ale fostei activităţi umane: televizoare cu ecran plat, grămezi de CD-uri sparte, un imens panou publicitar reprezentându-l pe cântăreţul David Bisbal. Probabil că, în zonă, nivelul radiaţiilor era şi acum ridicat, fusese unul din locurile cele mai lovite în ultimele faze ale conflictului inter-uman. M-am uitat pe hartă cred că eram foarte aproape de epicentrul faliei, dacă voiam să menţin direcţia, trebuia s-o iau înspre sud, iar pentru asta trebuia să trec prin fostul centru al oraşului.

Caroserii de maşini strivite, topite, mi-au încetinit o vreme înaintarea în dreptul pasajului de nivel între autostrăzile M45 şi R2. Trecând pe lângă fostele depozite IVECO, am zărit primii sălbatici urbani. Erau vreo cincisprezece, adunaţi sub copertina unui hangar, la vreo cincizeci de metri. Am pus carabina la umăr şi am tras, o siluetă s-a prăbuşit, ceilalţi s-au retras în interiorul hangarului. Puţin mai târziu, întorcându-mi privirea, i-am văzut pe doi dintre ei ieşind cu prudenţă şi târându-şi înăuntru tovarăşul - probabil ca să-l devoreze. Luasem cu mine binoclul şi am putut constata că erau mai scunzi şi mai diformi decât sălbaticii din ţinutul Alarcon, pielea lor, de culoare pământie, întunecată, era plină de excrescenţe şi bube -

probabil din cauza radiaţiilor. Oricum, neo-umanii le inspirau aceeaşi groază şi toţi cei pe care i-am văzut printre ruinele oraşului au fugit de îndată, fără să-mi lase timp să-mi reglez tirul, am avut totuşi satisfacţia de a doborî vreo cinci-şase. Deşi cei mai mulţi dintre ei şchiopătau, se deplasau cu repeziciune, ajutându-se uneori de membrele anterioare, eram surprins, chiar consternat de această fojgăială neprevăzută.

Având prezentă în minte istorisirea de viaţă a lui Daniel1, am simţit o emoţie stranie să mă aflu pe Caile Obispo de Leon, unde o întâlnise prima oară pe Esther. Barul menţionat de el dispăruse fără urmă, din toată strada rămăseseră două bucăţi înnegrite de zid. Întâmplător, unul purta o placă indicatoare. Mi-a venit atunci ideea să caut Caile San Isidor numărul 3, unde, la ultimul etaj, se consumase acel party aniversar ce marcase sfârşitul relaţiei lor. Îmi aminteam destul de bine planul Madridului din vremea lui Daniel unele străzi erau complet distruse, altele intacte, fără nici o logică aparentă. Mi-a trebuit cam jumătate de oră ca să găsesc imobilul căutat, era în picioare. Am urcat până la ultimul etaj, stârnind sub paşi un praf cenuşiu. Mobile, tapiserii, covoare, dispăruseră toate, pe solul murdar, doar câteva grămăjoare de excremente uscate. Gânditor, am trecut prin încăperile în care Daniel trăise unul dintre cele mai negre momente din viaţa lui. Am ieşit pe terasa de unde privise peisajul urban înainte de a intra pe „ultima sută de metri", cum spunea el. Fireşte, nu m-am putut opri să nu reflectez la pasiunea amoroasă trăită de oameni, la teribila ei violenţă, la importanţa ei în economia genetică a speciei. Acum, peisajul cu clădiri calcinate, năruite, grămezile de moloz şi de praf, cu tonurile lor de un cenuşiu întunecat, produceau o senzaţie liniştitoare, invitau la o detaşare tristă. Priveliştea pe care o vedeam era cam aceeaşi în toate direcţiile, ştiam însă că spre sud vest odată trecut de falie, la Leganes sau poate la Fuenlabrada, va trebui să încep traversarea Marii Întinderi Cenuşii. Estramadura, Portugalia dispăruseră ca ţinuturi distincte. Exploziile nucleare, valurile uriaşe, cicloanele măturaseră succesiv, timp de mai multe secole, zona, sfârşind prin a-i nivela complet suprafaţa, transformând-o într-un vast plan înclinat, cu pantă mică, şi care pe fotografiile din satelit părea format dintr-o cenuşă uniformă, o pulbere de un gri albicios. Acest plan înclinat se prelungea pe circa două mii cinci sute de kilometri, terminându-se într-o zonă a lumii puţin cunoscută, cu cerul saturat aproape în

permanenţă de nebulozităţi şi vapori, situată pe locul fostelor insule Canare. Din cauza stratului de nori, puţinele observaţii din satelit nu erau prea fiabile. Era posibil ca Lanzarote să fi rămas o peninsulă, să fi devenit o insulă ori să fi dispărut complet, acestea erau, în plan geografic, datele călătoriei mele. În plan fiziologic, era sigur că-mi va lipsi apa. Mergând câte douăzeci de ore pe zi, puteam străbate zilnic o distanţă de o sută cincizeci de kilometri, îmi trebuiau ceva mai mult de două săptămâni ca să ajung în zonele maritime, dacă mai existau. Nu ştiam cât poate rezista organismul meu la deshidratare, nu fusese niciodată, cred, testat în aceste condiţii extreme. Înainte de a porni la drum, m-am gândit o clipă la Marie23 care, venind de la New York, trebuise să înfrunte dificultăţi comparabile, de asemeni, m-am gândit la oamenii din vechime, care în astfel de circumstanţe îşi încredinţau sufletul lui Dumnezeu; am regretat absenţa lui Dumnezeu sau a unei entităţi de acelaşi ordin, în fine, mi-am înălţat gândul către speranţa în sosirea Viitorilor.

Spre deosebire de noi, Viitorii nu vor fi maşini şi nici măcar, în adevăratul sens al cuvântului, suflete separate. Vor fi unul, fiind totodată multipli. Nimic nu ne poate da o imagine exactă a naturii Viitorilor. Lumina e una, dar razele sale sunt nenumărate. Am regăsit sensul Cuvântului, cadavrele şi cenuşa îmi vor conduce paşii, ca şi amintirea bunului câine Fox.

Am plecat în zori, în tropăielile sălbaticilor care fugeau. Lăsând în urmă periferiile în ruine, am ajuns la Marea întindere Cenuşie puţin înainte de amiază. Am aruncat carabina, nu-mi mai era de nici un folos nici un fel de viaţă, animală sau vegetală, nu fusese observată dincolo de marea falie. Curând, înaintarea s-a dovedit mai uşoară decât prevăzusem; stratul de cenuşă, gros de numai câţiva centimetri, acoperea solul dur cu aspect de zgură pe care se putea păşi cu uşurinţă. Soarele era sus, într-un azur neclintit, terenul nu prezenta nici un obstacol, nici un accident de relief care m-ar fi putut abate de la direcţia mea. Treptat, în timp ce mergeam, am lunecat într-o reverie senină în care se amestecau neo-umani transformaţi, mai zvelţi şi mai firavi, aproape abstracţi, şi amintirea imaginilor mătăsoase, catifelate, pe care cu mult înainte, în viaţa mea anterioară, Marie23 le făcuse să apară pe ecranul meu pentru a sugera absenţa lui Dumnezeu.

Puţin înainte de apusul soarelui, am făcut un scurt popas. Cu ajutorul câtorva măsurători trigonometrice, am putut calcula

înclinaţia pantei - aproximativ 1%. Dacă rămânea neschimbată până la capăt, suprafaţa oceanelor era situată la douăzeci şi cinci de mii de metri sub nivelul plăcii continentale, fiind, aşadar, destul de aproape de astenosferă, trebuia să mă aştept, în cursul zilelor următoare, la o creştere apreciabilă a temperaturii.

În fapt, căldura a devenit chinuitoare abia peste o săptămână, când am început să simt şi primele efecte ale setei. Cerul era de o limpezime imuabilă, de un bleu de smalţ din ce in ce mai intens, aproape întunecat. Mi-am lepădat, unul câte unul, veşmintele, în rucsac mai aveam doar câteva capsule de săruri minerale, acum le înghiţeam cu dificultate, secreţia de salivă devenea insuficientă. Sufeream fizic, era pentru mine o senzaţie nouă. Aflată integral sub puterea naturii, viaţa animalelor sălbatice nu fusese decât durere, cu câteva momente de relaxare bruscă, de abrutizare fericită legată de satisfacerea instinctelor - alimentare sau sexuale. Viaţa oamenilor fusese, în mare, aceeaşi, dominată de suferinţă, cu câteva clipe de plăcere legate de conştientizarea instinctului, devenit dorinţă la specia umană. Viaţa neo-umanilor se voia calmă, raţională, departe de plăcere, ca şi de suferinţă, iar plecarea mea nu făcea decât să confirme eşecul acestui proiect. Viitorii vor cunoaşte, poate, bucuria - alt nume al plăcerii neîntrerupte. Mergeam fără răgaz, în acelaşi ritm de douăzeci de ore pe zi, conştient că supravieţuirea mea depindea acum de o banală chestiune de reglare a presiunii osmotice, de echilibru între conţinutul de săruri minerale al trupului meu şi cantitatea de apă pe care celulele o aveau în rezervă. Nu eram sigur, la drept vorbind, că voiam să trăiesc, dar gândul morţii nu avea nici o consistenţă. Îmi percepeam trupul ca pe un vehicul, care însă nu transporta nimic. Nu fusesem capabil să ajung la Spirit, continuam, totuşi, să aştept un semn.

Sub paşii mei, cenuşa devenea tot mai albă, iar cerul căpăta nuanţe ultramarin. Două zile mai târziu am găsit mesajul lui Marie23. Caligrafiat cu un scris clar şi dens, fusese scris pe foi din plastic fin, transparent, indestructibil, apoi rulate şi introduse într-un tub de metal negru ce s-a deschis cu un pocnet uşor. Mesajul nu-mi era adresat personal, la drept vorbind nu era adresat nimănui nu era decât o manifestare în plus a acelei voinţe absurde şi sublime - prezentă la oameni şi rămasă identică la succesorii lor - de a aduce o mărturie, de a lăsa o urmă.

Conţinutul general al mesajului era de o mare tristeţe. Ieşind

dintre ruinele New York-ului, Marie23 trecuse pe lângă numeroşi sălbatici, grupaţi uneori în triburi foarte mari, spre deosebire de mine, ea încercase să stabilească legătura cu ei. Protejată de teama pe care le-o inspira, nu fusese mai puţin dezgustată de violenţa relaţiilor dintre ei, de lipsa de milă pentru indivizii vârstnici sau slabi, de umilinţele ierarhice sau sexuale, de cruzimea lor, pur şi simplu. Scenele la care asistasem lângă Alarcon, ea le văzuse reproduse, aproape identic, la New York - deşi triburile se aflau la distanţe uriaşe şi nu putuseră avea, în ultimele şapte-opt secole, nici un contact. Sălbaticii nu puteau concepe, se pare, o petrecere fără violenţă, fără vărsare de sânge, fără spectacolul torturii, născocirea de suplicii sofisticate şi atroce părea chiar singurul punct în care păstrau ceva din ingeniozitatea strămoşilor umani, la asta se mărginea toată civilizaţia lor. Dacă credeai în ereditatea caracterului moral, nici nu era surprinzător era firesc ca indivizii cei mai brutali şi mai cruzi, cu cel mai mare potenţial de agresivitate, supravieţuitorii unor conflicte de lungă durată, să fie cei care transmit caracterul descendenţilor lor. Nimic în materie de ereditate morală, nu putuse fi vreodată confirmat - nici infirmat, dar marturia lui Marie23, ca şi a mea, legitimau din plin verdictul definitiv dat de Sora supremă în privinţa omenirii şi îi justificau decizia de a nu face nimic pentru a contracara procesul de exterminare în care această omenire intrase in urma cu două milenii.

Se putea pune întrebarea ce o făcuse pe Marie23 să-şi continue drumul, de altfel, citind anumite pasaje, părea că se gândise sa renunţe, dar crescuse în ea, ca şi în mine, ca în toţi neo-umanii, un anumit fatalism, legat de conştiinţa propriei noastre nemuriri, prin care ne apropiam de vechile triburi umane cu credinţe religioase puternic înrădăcinate. În general, configuraţiile mentale supravieţuiesc mult timp realităţii care le-a dat naştere. Devenit - tehnic vorbind - nemuritor, sau cel puţin ajuns într-un stadiu asemănător cu reîncarnarea Daniel1 se comportase totuşi, până la capăt, cu nerăbdarea, cu frenezia, cu lăcomia unui simplu muritor. La fel, deşi ieşisem din propria-mi voinţă din sistemul de reproducere la nesfârşit a genelor mele, ştiam că niciodată nu voi izbuti să devin pe deplin conştient de moarte, că niciodată nu voi cunoaşte, în aceeaşi măsură ca un om, plictisul, dorinţa sau frica.

Mă pregăteam să pun foile înapoi în tub, când am văzut că acesta mai conţinea un obiect, pe care l-am extras destul de greu. Era

o pagină smulsă dintr-o carte umană, împăturită de mai multe ori până ajunsese o lamelă de hârtie ce s-a făcut bucăţi când am încercat s-o despăturesc. Pe cel mai mare dintre fragmente, am citit această frază în care am recunoscut dialogul din Banchetul, unde Aristofan îşi expune concepţia despre iubire.

Când norocul scoate în cale cuiva, fie el iubitor de tineri sau nu, propria sa jumătate, el este cuprins de un avânt nespus de prietenesc, de înrudire şi de dragoste, iar el şi perechea lui nu mai vor să trăiască despărţiţi nici măcar o clipă. Asemenea oameni îşi petrec aşadar întreaga viaţă împreună, deşi n-ar fi în stare să spună ce anume aşteaptă unul de la celălalt. Pentru că nu pare că doar plăcerea de dragoste îi face să se caute cu atâta patimă şi cu atâta bunăvoie unul pe altul. Ba chiar se vede limpede că sufletul amândurora este cuprins de o altă dorinţă, pe care n-o pot rosti desluşit, ci doar o bănuiesc şi încearcă s-o destăinuiască.

Îmi aminteam perfect urmarea. Hefaistos, fierarul, le apare celor doi muritori „în timp ce ei sunt culcaţi împreună" şi le propune „să-i îmbine şi să-i topească într-o singură fiinţă, pentru ca, din doi câţi erau acum, să devină unul singur şi, cate zile vor avea, să trăiască laolaltă o singură viaţă, iar când va fi să moară, să moară de aceeaşi moarte şi să rămână tot unul, nu doi, acolo în Hades"[53]. Îmi aminteam, mai ales, ultima frază „Motivul e că vechea noastră făptură, aşa cum am descris-o, era un întreg. Iar iubirea nu e altceva decât un nume pentru dorinţa noastră pătimaşă de a fi din nou întregi." Această carte otrăvise lumea occidentală, apoi umanitatea în ansamblul ei, îi inspirase dezgustul faţă de condiţia de animal raţional, îi inculcase un vis de care, mai bine de două milenii, a încercat să se elibereze, fără a reuşi pe deplin niciodată. Până şi creştinismul, până şi Sfântul Pavel nu au putut decât să se încline în faţa acestei forţe. „Şi vor fi amândoi un trup; taina aceasta mare este; iar eu zic în Hristos şi în Biserică."[54] Incurabila nostalgie a acestui mit se regăsea până şi în istorisirile de viaţă umane. Când am vrut să împăturesc foaia la loc, mi s-a sfărâmat între degete; am astupat tubul, l-am aşezat din nou pe pământ. Înainte de a pleca, m-am gândit pentru ultima oară la Marie23, umană încă, atât de umană;

53Platon, Banchetul p. 106, trad. Petru Creţia, Humanitas, 1995

54Efeseni, 5,32. 446

mi-am reamintit imaginea trupului ei, pe care nu voi avea ocazia să-l cunosc. Dintr-odată, îngrijorat, mi-am dat seama că, dacă-i găsisem mesajul, însemna că unul dintre noi se abătuse de la drumul său. Suprafaţa uniformă şi albă nu oferea nici un punct de reper, dar mă puteam orienta după soare şi, examinându-mi rapid umbra, am înţeles că într-adevăr deviasem spre vest; acum trebuia s-o iau drept înspre sud. Nu băusem de zece zile, nu mai izbuteam să mă alimentez, iar acest simplu moment de neatenţie risca să-mi fie fatal. La drept vorbind, nu sufeream prea mult, percepţia durerii se atenuase, dar simţeam o oboseală imensă. Instinctul de supravieţuire nu dispăruse la neo-umani, doar că era mai slab; am urmărit în mine, preţ de câteva minute, lupta instinctului cu oboseala, ştiind că instinctul va învinge până la urmă. Cu paşi înceţi, mi-am continuat drumul spre sud.

Am mers toată ziua, apoi noaptea următoare, orientându-mă după stele. Trei zile mai târziu, la primele ore ale dimineţii, am zărit norii. Suprafaţa lor mătăsoasă apărea ca o simplă modulaţie la orizont, un tremur luminos, şi mai întâi am crezut că era un miraj; apropiindu-mă, am distins însă mai clar nori cumulus de un alb mat, separaţi de volute subţiri de o imobilitate absolută. Spre amiază, lăsând în urmă stratul de nori, mă aflam în faţa mării. Ajunsesem la capătul călătoriei.

Peisajul nu semăna deloc, la drept vorbind, cu oceanul pe care-l cunoscuse omul; era un şir de bălţi şi lacuri cu apă aproape neclintită, separate de bancuri de nisip; totul era scăldat într-o lumină opalină, egală. Nu mai aveam putere să alerg şi, cu paşi împleticiţi, m-am îndreptat spre izvorul de viaţă. Conţinutul în minerale al primelor bălţi, puţin adânci, era foarte scăzut; cu toate astea, trupul meu a primit cu recunoştinţă baia sărată, am avut senzaţia că un val nutritiv, binefăcător, mă străbătea din tălpi până-n creştet. Înţelegeam, aproape reuşeam să simt fenomenele care se petreceau în mine: presiunea osmotică ce revenea la normal, lanţurile metabolice care începeau să funcţioneze din nou, producând ATP-ul[55] necesar pentru funcţionarea muşchilor, proteinele şi acizii graşi pentru regenerarea celulară. Părea continuarea unui vis după un moment de trezire înfricoşată, un

55 ATP (Adenosine triphosphate), o moleculă care furnizează, la animale şi plante, energia necesară pentru reacţiile chimice.

suspin felicit al maşinii.

Două ore mai târziu, m-am ridicat cu forţele întrucâtva refăcute, aerul şi apa aveau aceeaşi temperatură, probabil în jur de 37 C pentru că nu aveam nici o senzaţie de frig sau de căldură, lumina era vie, fără a fi orbitoare. Între bălţi, nisipul era presărat cu gropi puţin adânci care semănau cu nişte mici morminte. M-am lungit în una dintre ele, nisipul era călduţ, mătăsos. Am înţeles atunci că voi trăi aici şi că zilele mele vor fi numeroase. Perioada diurnă şi cea nocturnă aveau o durată egală şi presimţeam că tot anul avea să fie la fel, că schimbările astronomice survenite în timpul Marii Secătuiri creaseră aici o zonă fără anotimpuri, unde domneau condiţiile unui veşnic început de vară.

Destul de rapid, mi-am pierdut obiceiul să am ore de somn regulate, dormeam câte o oră-două, ziua sau noaptea şi de fiecare dată, nu ştiu de ce, simţeam nevoia să mă ghemuiesc într-una din gropile din nisip. Nu exista nici o urmă de viaţă, vegetală sau animală. În general, peisajul avea puţine puncte de reper bancuri de nisip, bălţi şi lacuri de mărime variabilă se întindeau cât vezi cu ochii. Cel mai adesea, cerul nu se vedea prin stratul de nori foarte dens, norii nu erau, totuşi, perfect imobili, dar mişcările lor erau extrem de lente. Uneori, între două mase noroase se degaja un mic spaţiu, prin care puteam zări soarele sau constelaţiile, era singurul eveniment, singura schimbare în succesiunea zilelor, universul era închis într-un soi de cocon sau de stază, destul de apropiate de imaginea arhetipală a veşniciei. Ca toţi neo-umanii, eram imun la plictis, amintiri limitate, reverii fără miză îmi ocupau conştiinţa detaşată, indecisă. Eram totuşi foarte departe de bucurie şi chiar de pacea adevărată, simplul fapt de a exista e deja o nefericire. Renunţând de bunăvoie la ciclul renaşterilor şi morţilor, mă îndreptam spre un neant simplu, spre o pură absenţă de conţinut. Doar Viitorii vor reuşi, poate, să ajungă în paradisul potenţialităţilor nelimitate.

În săptămânile următoare, m-am aventurat mai departe în noul meu domeniu. Am remarcat că mărimea bălţilor şi lacurilor creştea pe măsură ce înaintam către sud, până când, în unele dintre ele, se putea observa un uşor fenomen de maree, lacurile rămâneau totuşi foarte puţin adânci, puteam să înot până în mijlocul lor sigur că voi găsi uşor un banc de nisip. Nici aici nu era vreo urmă de viaţă. Îmi aminteam, cred, că viaţa apăruse pe Pământ în condiţii foarte

speciale, într-o atmosferă saturată de amoniac şi metan, datorită intensei activităţi vulcanice de la începuturi şi era puţin probabil ca procesul să se repete pe aceeaşi planetă. Oricum, depinzând de condiţionările impuse de legile termodinamicii, viaţa organică, dacă era să renască, nu putea decât să repete aceeaşi schemă, constituirea indivizilor izolaţi, apariţia cuplului pradă-prădător, transmiterea selectivă a codului genetic, nu era de aşteptat nimic nou. După unele ipoteze, biologia carbonului îşi trăise traiul, iar Viitorii aveau să fie făpturi din siliciu, civilizaţia lor va fi clădită pe interconexiunea progresivă de procesoare cognitive şi memoriale, lucrările lui Pierce, situându-se exclusiv la nivelul logicii formale, nu permiteau nici confirmarea, nici infirmarea acestei ipoteze.

Oricum, dacă zona în care ma aflam era locuită, singurii capabili s-o facă erau neo-umanii; organismul unui sălbatic n-ar fi putut rezista călătoriei pe care o făcusem eu. Fără bucurie, ba chiar cu neplăcere, luam acum în calcul întâlnirea cu unul dintre semenii mei. Moartea lui Fox, apoi traversarea Marii Întinderi Cenuşii mă uscaseră lăuntric; nu mai simţeam în mine nici o dorinţă, şi mai ales nu aceea, descrisă de Spinoza, de a persevera în fiinţa mea; regretam, totuşi, că lumea avea să-mi supravieţuiască. Infinitatea lumii - evidentă, deja, în istorisirea de viaţă a lui Daniel1 - nu mi se mai părea acceptabilă, lumea nu mai era pentru mine decât un loc cenuşiu, lipsit de potenţialităţi, lipsit de lumină

Într-o dimineaţă, chiar după trezire, m-am simţit, fără motiv aparent, mai puţin apăsat. După câteva minute de mers, am zărit un lac mult mai întins decât celelalte, căruia, pentru prima oară, nu reuşeam să-i disting celălalt mal. Apa lui, de asemeni, era ceva mai sărată.

Asta era aşadar ceea ce oamenii numeau marea, pe ea o considerau marea mângâietoare, dar şi marea distrugătoare, cea care macină, cea care, cu blândeţe, aduce sfârşitul. Eram tulburat, ultimele elemente care-mi lipsiseră pentru a înţelege această specie mi-au apărut deodată, clare. Înţelegeam mai bine, acum, felul în care ideea de infinit putuse încolţi în mintea primatelor, ideea unui infinit accesibil, prin tranziţii lente care-şi aveau originea în finit. Înţelegeam, de asemeni, cum se putuse forma o primă concepţie despre iubire în mintea lui Platon. M-am gândit din nou la Daniel, la vila lui din Almeria care fusese şi a mea, la femeile tinere de pe plajă, la distrugerea lui de către Esther, şi pentru prima oară am fost

tentat să-l compătimesc, fără însă a-l respecta. Până la urmă, din două animale egoiste şi raţionale, supravieţuise cel mai egoist şi mai raţional, cum se întâmpla mereu la fiinţele umane. Am înţeles, atunci, de ce insista Sora supremă pe studierea istorisirilor de viaţă ale predecesorilor noştri umani; am înţeles scopul pe care încerca să-l atingă. Am înţeles, de asemeni, de ce acest scop nu va fi niciodată atins. Eram neizbăvit.

Mai târziu, am mers de-a lungul ţărmului, potrivindu-mi pasul cu mişcarea valurilor. Am mers zile în şir, fără să simt vreo oboseală, iar noaptea eram legănat de murmurul apei. În cea de-a treia zi am zărit alei din piatră neagră care se adânceau în ocean, pierzându-se în depărtare. Erau un pasaj, o construcţie umană sau neo-umană? Nu mai conta, acum; am renunţat rapid la ideea de a merge pe ele.

În acelaşi moment, pe neaşteptate, două mase de nori s-au desfăcut şi o rază de soare a scânteiat pe suprafaţa apei. M-am gândit o clipă la marele soare al legii morale care, cum spune Cuvântul, va străluci până la urmă peste lume; va fi însă o lume din care eu voi fi absent, o lume a cărei esenţă nu aveam capacitatea nici măcar să mi-o imaginez. Nici un neo-uman, acum o ştiam, nu va fi în măsură să găsească o soluţie la aporia constitutivă; cei care încercaseră, dacă vor fi fost unii, erau probabil morţi. Cât despre mine, îmi voi continua, în măsura posibilului, obscura existenţă de maimuţă ameliorată, iar ultimul meu regret va fi că mă fac vinovat de moartea lui Fox, singura fiinţă ce merita să rămână în viaţă pe care îmi fusese dat s-o cunosc, căci în privirea lui strălucea deja, uneori, scânteia ce vestea sosirea Viitorilor.

Îmi rămâneau probabil şaizeci de ani de trăit; mai mult de douăzeci de mii de zile care aveau să fie identice. Voi evita să gândesc, la fel cum voi evita suferinţa. Pericolele vieţii erau în urma mea, departe; acum intrasem într-un spaţiu senin din care doar procesul letal avea să mă scoată.

Mă scăldam îndelung, sub lumina soarelui ori a stelelor şi nu simţeam nimic altceva decât o uşoară senzaţie obscură şi nutritivă. Fericirea nu era un orizont posibil. Lumea trădase. Trupul meu îmi aparţinea doar pentru un scurt răstimp; nu voi atinge niciodată scopul propus. Viitorul era gol; viitorul era muntele. Visele mele erau populate cu prezenţe emotive. Eram, nu mai eram. Viaţa era reală.

Cuprins

Partea întâi Istorisirea lui Damel24
Daniel1,1.....17
Damel24,l.....23
Daniel1,2.....25
Damel24,2.....39
Daniel1,3 41
Daniel24,3.....50
Daniel1,4.....52
Daniel24,4.....57
Daniel1,5.....59
Daniel24,5.....64
Daniel1,6 66
Daniel24,6.....71
Daniel1,7.....74
Damel24,7.....85
Daniel1,8.....88
Daniel24,8.....95
Daniel1,9.....97
Damel24,9.....106
Daniel1,10.....108
Daniel24,10.....131
Daniel1,11.....134
Daniel24,ll.....154
Partea a doua Istorisirea lui Damel25
Daniel1,12..... 161
Daniel25,l..... . 166
Daniel1,13..... 171
Daniel25,2..... 177
Daniel1,14..... 179
Daniel25,3..... 188
Daniel1,15 191
Daniel25,4..... 209
Daniel1,16..... 212
Daniel25,5..... 229
Daniel1,17..... 231
Daniel25,6..... 282
Daniel1,18..... 284

Daniel25,7..... 289
Daniel1,19..... 290
Daniel25,8..... 304
Daniell,20..... 307
Daniel25,9..... . .321
Daniell,21..... 324
Daniel25,10..... . 332
Daniell,22..... 338
Daniel25,ll..... 350
Daniell,23..... 352
Daniel25,12..... 357
Daniell,24..... . 360
Daniel25,13..... . 365
Daniel1,25..... 366
Daniel25,14.....377
Daniel1,26..... 379
Daniel25,15..... 386
Daniel1,27..... 388
Daniel25,16.....395
Daniel1,28..... . ..398
Daniel25,17..... 399
Partea a treia Istorisire finală, epilog
Ce există în afara lumii?.407